

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\G\Gemmell David_Gemmell David - Drenajská
sága 1 - Legenda.pdb

PDB Name: zdroj
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 16.8.1973
Modification Date: 16.8.1973
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

DAVID GEMMELL

LEGENDA

Radomír Suchánek NAKLADATELSTVÍ NÁVRAT BRNO • 1999
název originálu LEGEND (c) Copyright by David Gemmell - 1986
(c) Translation by Dana Krejčová- 1996
(c) Cover by Luis Royo via NORMA Editorial S. A.- 1994
(c) Editions by Radomír Suchánek-NÁVRAT- 1999
ISBN 80-7174-138-8

Tuto knihu s láskou věnuji třem velice zvláštním lidem. Svému otci, Billu Woodfordovi, bez něhož by legendární Druss nikdy nestanul na hradbách Dros Delnochu. Své matce, Olivě, která mě vedla k lásce k příběhům, v nichž hrdinové nelžou, zlo jen málokdy zvítězí, a láska je vždy opravdová.

A své ženě, Valerii, která mi ukázala, že život může být jako ony příběhy.

Vřelé díky patří také Russellu Claughtonovi, Timu Lentonovi, Tomu Taylorovi, Nicku Hopkinsovi a Stelle Graham za jejich pomoc s tímto projektem.

Prolog

DRENAJSKÝ POSEL NERVÓZNĚ VYČKÁVAL před velkými dveřmi do trůnního sálu, po jejichž stranách stáli dva nadírstí strážní zírající přímo před sebe, šikmé oči upřené na bronzového orla zdobícího tmavé dřevo.

Posel si jazykem olízl suché rty a na kostnatých ramenou si upravil svou purpurovou pláštěnku. V poradní síni v Drenanu, šest set mil na jih odtud, si tolik věřil, když mu Abalayn svěřoval toto choulostivé poslání - cestu do vzdáleného Gulgothiru, kde měl podepsat smlouvy dohodnuté s Ulrikem, pánem nadírstých kmenů. V minulosti Bartellus pomáhal tyto smlouvy sestavovat a dvakrát se zúčastnil rozhovorů v západní Vagrii a na jihu v Mašrápúru. Všichni věděli, jak je obchod důležitý a jak je nutné vyhnout se tak nákladnému podniku, jako je válka. Ulrik nebude žádnou výjimkou. Pravda, rozdrtil a obral národy ze severních plání, ale oni také jeho lid celá staletí vysávali svými daněmi a loupeživými nájezdy. Vlastně si sémě své zkázy sami zaseli.

Ne tak Drenajci. Ti se k Nadírům vždycky chovali zdvořile a s taktem. Abalayn sám dvakrát navštívil Ulrika v jeho stanovém městě na severu a byl zde přijat s královskými poctami.

Ale Bartella šokovalo, jak je Gulgothir zničený. Že byla vyvrácena obrovská brána, to nebylo nic zvláštního, ale mnoho obránců bylo následně zmrazeno. Nádvoří v hlavní tvrzi se pyšnilo hromádkou lidských rukou. Bartellus se otfásl a vzpomínku na ni rychle zahnal.

Nechali ho tři dny čekat, ale byli zdvořilí - dokonce milí.

Znovu si upravil pláštěnku a byl si vědom toho, že jeho vyzáblá, kostnatá postava oděvu posla příliš velkou čest nedělá. Z opasku vytáhl lněný klůcek a otřel si pot ze své holé hlavy. Jeho žena ho neustále upozorňovala na to, že kdykoliv je nervózní, hlava se mu leskne jako zrcadlo. Bartellus by byl raději, kdyby mu to neřikala.

Pohlédl na strážného po své pravici a potlačil zachvění. Muž byl menší než on a měl špičatou přilbici lemovanou kozinkou. Na sobě měl lakovaný dřevěný kyrys a v ruce držel zoubkovaný oštěp. Tvář měl plochou a krutou, oči tmavé a šikmé. Kdyby Bartellus někdy potřeboval někoho na utínání rukou...

Pohlédl nalevo - a okamžitě si přál, aby to byl neudělal, protože druhý strážný se díval na něj. Bartellus se cítil jako králík, na něhož se vrhá jestřáb, a spěšně se zadíval na bronzového orla na dveřích.

Čekání naštěstí skončilo a dveře se rozlétly.

Bartellus se zhluboka nadechl a vstoupil.

Místnost byla dlouhá, malovaný strop podírálo dvacet mramorových sloupů. Na každém sloupu hořela pochodeň, jejíž plápolavé světlo vrhalo na stěny v pozadí ponuré tančící stíny, a u každého sloupu stál nadírstý strážce s oštěpem v ruce. Bartellus ušel těch padesát kroků k trůnu na mramorovém pódiu s pohledem upřeným přímo před sebe.

Na trůnu seděl Ulrik, vojevoda severu.

Nebyl nijak vysoký, ale vyzařovala z něj síla, a když Bartellus došel doprostřed síně, zarazila ho pružná síla, která z Ulrika číselá. Válečník měl typické nadírsté vysedlé lící kosti a vlasy černé jako noc, ale jeho šikmé oči byly fialové a upoutávaly pozornost. Tvář měl snědou a měl špičatou bradku a kníry, které mu propůjčovaly ďábelský vzhled, jenž ale popíral jeho vřelý úsměv.

Co na Bartella udělalo největší dojem bylo to, že nadírstý pán měl na sobě bílou drenajskou řízu s vyšíтым znakem Abalaynova rodu: zlatým koněm ve skoku nad stříbrnou korunou.

Posel se hluboce uklonil.

"Můj pane, přináším vám pozdravy od lorda Abalayna, zvoleného vůdce svobodného lidu Drenaje."

Ulrik na oplátku přikývl a pokynem ruky mu ukázal, aby pokračoval.

"Můj pán Abalayn vám blahopřeje k vašemu skvělému vítězství nad vzbouřenci v Gulgothiru a doufá, že nyní, když jsou veškeré hrůzy války za vámi, budete schopni zvážít nové smlouvy a obchodní dohody, které s vámi probíral během svého velice příjemného pobytu tady loni na jaře. Mám zde dopis od lorda Abalayna, a také smlouvy a dohody." Bartellus pokročil a natáhl ruku se třemi svitky. Ulrik si je vzal a položil je na podlahu vedle trůnu.

"Děkuju ti, Bartelle," řekl. "Pověz, vskutku se v Drenaji obávají, že moje vojsko vytáhne na Dros Delnoch?"

"Žertujete, můj pane?"

"Vůbec ne," odtušil nevinně Ulrik. Hlas měl hluboký a zvučný. "Obchodníci vyprávějí, že v Drenanu se o tom hodně hovoří."

"To jsou jen jalové řeči," tvrdil Bartellus. "Já sám jsem pomáhal sestavovat tyto dohody a mohu-li vám být nápomocen s některými složitějšími pasážemi, budu si považovat za čest vám posloužit."

"Ne. Jsem si jistý, že jsou v pořádku," řekl Ulrik. "Ale pochop, že můj šaman, Nosta Chán, musí prozkoumat znamení. Jsem si vědom toho, že je to primitivní zvyk, ale jsem si jist, že to pochopíte."

"Ovšem. Takové věci jsou záležitostí tradic," prohlásil Bartellus.

Ulrik dvakrát tleskl a ze stínu nalevo se vynořil vyzáblý stařec ve špinavé kazajce z kozí kůže. Pod kostnatým loktem měl zastrčenou bílou slepici a v levé ruce nesl větší mělkou dřevěnou misku. Když se přiblížil, Ulrik povstal, natáhl ruce a uchopil slepici za krk a nohy.

Pomalou zvedl ptáka nad hlavu - a pak, Bartellovi se přitom hrůzou rozšířily oči, ho dal dolů a prokousl mu krk, přičemž mu oddělil hlavu od těla. Umírající pták divoce zatřepetal křídly a kolem stříkala krev, která Ulrikovi potřísnila bílou řízu. Ulrik podržel cukající se mrtvolku nad miskou a díval se, jak poslední kapky krve dopadají na dřevo. Nosta Chán počkal, dokud z masa nevytekla poslední kapička, a pak zvedl misku ke rtům. Podíval se na Ulrika a zavrtěl hlavou.

Vojevoda odhodil ptáka stranou a pomalu si stáhl bílou řízu. Pod ní měl černý pancíř a byl opásán mečem. Vedle trůnu mu ležela válečná přilbice z černé oceli lemovaná kožešinou ze stříbrné lišky, kterou teď zvedl a posadil si ji na hlavu. Otřel si krví potřísněná ústa do drenajského roucha a ledabyly ho hodil Bartellovi.

Posel se podíval na krví pokrytou látku u svých nohou.
"Obávám se, že znamení nejsou příznivá," řekl Ulrik.

1. Kapitola

REK BYL OPILÝ. NE TOLIK, ABY NA TOM nějak zvlášť záleželo, ale dost na to, aby to bylo poznat, pomyslel si, když se díval, jak rubínové víno v číši z olovnatého křišťálového skla háže krvavé odlesky. Oheň hořící v krbu ho hřál do zad a do očí ho štípal kouř, jehož štiplavá vůně se mísila s pachem nemytých těl, zapomenutého jídla a zatuchlého, vlhkého oblečení. Místností prolétl závan chladného vzduchu a ledový vítr nakrátko roztančil plameny v lucerně. Ty se hned uklidnily, protože nově přichozí okamžitě zabouchl dřevěné dveře a mumlal přitom omluvy k přítomným v krčmě.

Hovor, jenž při náhlém závanu mrazivého vzduchu odumřel, se nyní znovu rozběhl, a tučt hlasů z různých skupinek se smísil do nesmyslného blekotání. Rek usrkl vína. Kdosi se zarehtal a Rek se otřásl, ten zvuk byl stejně studený jako vítr lomčující dřevěnými stěnami. Jako když ti někdo přejde po hrobě, pomyslel si. Přitáhl si těsněji k ramenům svůj modrý plášť. Nemusel slyšet slova, aby poznal hlavní námět všech rozhovorů. Už několik dní se nemluvalo o ničem jiném.

Válka.

Takové slovíčko, taková bolest. Krev, smrt, dobývání, hladovění, mor a hrůza.

Místností se znovu rozlehl smích. "Barbaři!" zvedl se jakýsi hlas nad všeobecnou vřavu. "Pro drenajský kopí to bude snadnej lov." Další smích.

Rek hleděl do křišťálové číše. Tak krásná. Tak křehká. Umně vytvořená, zřejmě s láskou, s mnoha ploškami jemnými jako vybroušený dýmánek. Pozvedl křišťál blíž k očím a uviděl je tučtkrát.

A každé ho obviňovalo. Podruhé zatoužil rozbít sklo na kousičky, zničit ty oči i to obvinění. Ale neudělal to. Nejsem přece hlupák, přesvědčoval sám sebe. Prozatím.

Horeb, krčmář, si otřel tlusté prsty do utěrky a unaveně, nicméně ostražitě, si prohlédl přítomný dav. Dával pozor na případné potíže a byl připraven se do hádky vložit slovem či úsměvem, než přijdou na řadu nadávky a pěsti. Válka. Jaké mohl mít člověk vyhlídky v tom krvavém podniku, který lidi snižuje na úroveň zvířat? Některé z pijáků - vlastně většinu - Horeb dobře znal. Mnoho jich mělo rodiny, byli to sedláci, obchodníci, řemeslníci. Všichni byli přátelští, většinou byli soucitní, důvěryhodní, dokonce laskaví. A teď tady mluví o smrti a slávě a odhodlání ztlouci či zabít každého, kdo by byl podezřelý ze sympatizování s Nadiry. Nadirové - dokonce i to jméno, které znamenalo nejhlubší bod, opak zenitu, vyjadřovalo opovržení.

Ale poučí se, pomyslel si Horeb smutně. Ó, jak se poučí! Horeb přejel pohledem velkou místnost, a když došel až ke svým dcerám, které otíraly stoly a roznášely korbele, viditelně pookřál. Maličká Dori, rdící se pod svými pihami nad nějakým oplzlým vtípkem. Besa, obraz své matky, vysoká a plavá. Nessa, obtloustlá a upřímná, všemi milovaná, brzy se měla provdat za pekařského učeníka Norva. Byla to hodná děvčata. Samá radost. Pak jeho pohled padl na vysokou postavu v modrém plášti usazenou u okna.

"Zatraceně, Reku, tak už to vyklop," zamumlal věda, že ho Rek neuslyší. Pak se otočil, zaklel, stáhl si koženou zástěru a popadl poloprázdný džbán vína a korbel. Ještě ho cosi napadlo a z malé kredence vyndal láhev portského, kterou schovával na Nessinu svatbu.

"Problém sdílený je problém zdvojnásobený," řekl a vtiskl se na sedadlo proti Rekovi.

"Přítel v nouzi je přítel, kterému se vyhýbáme," odpověděl Rek útokem, zdvořile přijal nabízenou láhev a dolil si číši. "Kdysi jsem znal jednoho generála," utrousil s pohledem upřeným do číše, již pomalu otáčel ve svých dlouhých prstech. "V bitvě nikdy neprohrál. A nikdy ani nevyhrál."

"Jak to?" chtěl vědět Horeb.

"Odpověď znáš. Už jsem ti to vykládal."

"Mám špatnou paměť. Stejně, rád tvoje příběhy poslouchám. Jak mohl nikdy neprohrát a nikdy nevyhrát?"

"Vzdal se vždycky, když hrozilo nebezpečí," odpověděl Rek. "Chytrý, co?"

"Jak to, že i když nikdy nevyhrál, muži za ním šli?"

"Protože nikdy neprohrál. Oni tím pádem taky ne."

"Ty bys za ním šel?" zeptal se Horeb.

"Já už bych nešel za nikým. A rozhodně ne za generálem." Rek otočil hlavu a zaposlouchal se do směsice klábosení. Zavřel oči a soustředil se. "Poslouchej je," řekl tiše. "Poslouchej, jak vykládají o slávě."

"Oni nic jiného neznají, Reku, příteli můj. Neviděli to, neochutnali to. Vrány, jako černý mrak nad bitevním polem, hodující na očích mrtvých, lišky trhající přeťaté šlachy, červi..."

"Přestaň, zatraceně... nepotřebuju, aby mi to někdo připomínal. No, ať jsem zatracený, jestli půjdu. Kdy se Nessa vdává?"

"Za tři dny," odpověděl Horeb. "Je to hodnej kluk, postará se o ni. Bude jí pít koláče. Za chvíli bude jako bečka."

"To bude tak nebo tak," mrkl na něj Rek.

"To je pravda," zazubil se široce Horeb. Oba tu seděli v ostrůvku ticha a nechávali hluk, aby se přes ně přelával. Oba popíjeli a přemýšleli v bezpečí svého kroužku dvou mužů. Po chvíli se Rek předklonil.

"První útok půjde na Dros Delnoch," řekl. "Víš, že je tam jenom deset tisíc mužů?"

"Slyšel jsem, že ještě méně. Abalayn omezuje vojáky a soustřeďuje se na domobranu. Ale pořád je tam ještě šest

vysokech hradb a pevnej donjon. A Delnar není žádné hlupák - byl v bitvě o Skeln."

"Vážně?" podivil se Rek. "Slyšel jsem, že tam byl jeden muž proti deseti tisícům a na nepřítele házel hory."

"Pověst o proslaveném Drussovi," poznamenal Horeb a ztišil hlas. "Příběh o obru, v jehož očích je smrt, a jehož sekera je postrachem. Pojďte sem, děti, a vyhýbejte se stínům, v nichž při mém vyprávění číhá zlo."

"Ty všiváku!" vyjel Rek. "To mě děsilo. Tys ho znal, že jo - Velikého, myslím?"

"Kdysi dávno. Říká se, že není mrtvý. Jestli vážně není, musí mu být přes šedesát. Byli jsme spolu na třech taženích, ale mluvil jsem s ním jenom dvakrát. A jednou jsem ho viděl v akci."

"Byl dobřej?" vyzvídal Rek.

"Děsivej. Bylo to právě před Skelnem a porážkou Nesmrtelných. Jen taková šarvátka. Ano, byl velice dobřej."

"Nejseš zrovna detailista, Horebe."

"Chceš, abych mluvil jako většina těch hlupáků, drmolil o válce, smrti a zabíjení?"

"Ne," připustil Rek a vyprázdnil číši. "Ne, to nechci. Znáš mě, ne?"

"Dost na to, abych tě měl rád. I přes to."

"Přes co?"

"Přes to, že ty sám se rád nemáš."

"Naopak," tvrdil Rek a dolil si číši, "mám se rád až moc. Jenomže znám sám sebe lip, než většina ostatních lidí."

"Víš, Reku, občas si myslím, že toho od sebe chceš moc."

"Ne. Ne, chci toho jen málo. Znáš své slabosti."

"Se slabostí je ti to legrační," řekl Horeb. "Většina lidí ti řekne, že znají své slabosti. Když se jich zeptáš, poví ti: 'No, například jsem příliš štedrý.' No tak, jestli musíš, pověz mi svůj seznam. Od toho tu přece jsou krčmáři."

"No, například jsem příliš štedrý, zvláště ke krčmářům."

Horeb zavrtěl hlavou, usmál se a zmlkl.

Příliš chytrý, než aby se z něj mohl stát hrdina, příliš vyděšený, než aby se z něj mohl stát zbabělec, pomyslel si. Díval se, jak jeho přítel vyprazdňuje číši, zvedá ji k očím a upřeně hledí na svůj rozkouskovaný odraz. Chvilí si Horeb myslel, že ji rozbije, takový se na Rekově tváři objevil hněv.

Pak mladší muž opatrně položil číši na dřevěný stůl.

"Nejsem hlupák," prohlásil tiše. Když si uvědomil, že promluvil nahlas, ztuhl. "Zatraceně!" vybuchl. "To pití mě nakonec dostalo."

"Pomůžu ti do pokoje," nabídl se Horeb.

"Je tam rozsvíceno?" zeptal se Rek a zakymácel se.

"Samozřejmě."

"Nenecháš tu svíčku dohořet, kvůli mně, že ne? Nemám rád tmou. Neděsí mě, chápeš. Prostě ji jenom nemám rád."

"Nenechám ji dohořet, Reku. Věř mi."

"Věřím ti. Přece jsem tě zachránil, ne? Pamatuješ?"

"Pamatuju. Podej mi ruku. Doprovodím tě do schodů. Tudy. Tak, to je dobře. Jednu nohu před druhou. Dobře!"

"Já nezaváhal. Rovnou na věc, s taseným mečem, ne?"

"Ano."

"Ne, tak to nebylo. Stál jsem tam dvě minuty a třásl se. A tebe zranili."

"Ale stejně jsi přišel, Reku. Nechápeš? Na tom zranění nezáleží - stejně jsi mě zachránil."

"Mně na tom záleží. Je v mém pokoji ta svíčka?"

Za ním byla pevnost, ponurá a šedá, rýsovala se v plamenech a dýmu. V uších mu zněla bitva a on běžel, srdce mu bušilo a lapal po dechu. Ohlédl se. Pevnost byla blízko, blíž, než předtím. Před ním byly zelené vršky zakrývající Sentranskou planinu. Zatetelily se a ustoupily před ním, popichovaly ho svým klidem. Rozběhl se rychleji. Padl na něj stín. Brána pevnosti se otevřela. Napřel se proti síle, která ho táhla zpátky. Křičel a prosil. Ale brána se zavřela a on byl zpátky uprostřed bitvy a v třesoucí se ruce svíral zakrvácený meč.

Probudil se, oči rozšířené, chřípí rozechvělé, jen tak tak, že nevykřikl. Po tváři ho pohladila měkká ruka a uklidňovala ho tichá slova. Zaostřil zrak. Rozbřesk byl nedaleko a ledem na vnitřní straně okna do ložnice pronikalo narůžovělé světlo nového dne. Převalil se.

"V noci jsi měl starosti," oznámila mu Besa a pohladila ho po čele. Usmál se, přetáhl si péřovou duchnu přes ramena a pod ní k sobě Besu přitáhl.

"Teď žádné starosti nemám," řekl. "Jak bych mohl?" Teplo jejího těla ho vzrušilo a on ji prsty polaskal po zádech.

"Dnes ne," řekla Besa, zlehka ho políbila na čelo a odtáhla se. Odhodila duchnu a celá roztřesená se rozběhla přes pokoj, sbírajíc cestou své šatstvo. "Je zima," prohlásila. "Větší zima než včera."

"Tady je teplo," nabízel Rek a zvedl se, aby se podíval, jak se obléká. Poslala mu hubičku.

"Dobře se s tebou, Reku, dovádí. Ale nechci mít s tebou žádné děti. A teď, ven z postele. Dnes ráno čekáme skupinu poutníků a pokoj je zadaný."

"Jsi nádherná žena, Beso. Kdybych měl trochu zdravého rozumu, vzal bych si tě."

"Tak to je dobře, že žádný nemáš, protože já bych tě odmítla, a to by tvoje ego nepřežilo. Hledám někoho spolehlivějšího." Úsměv slovům sebral jejich ostří. Skoro.

Otevřely se dveře a dovnitř vpadl Horeb s měděným podnosem, na němž přinášel chléb, sýr a korbel.

"Co dělá hlava?" zeptal se a položil podnos na dřevěný stůl vedle postele.

"V pořádku," řekl Rek. "Je to pomerančová šťáva?"

"To je a bude tě stát hodně. Nessa si počíhala na jednoho vagrijskýho obchodníka, než opustil loď. Čekala tam hodinu a kvůli tomu, aby pro tebe sehnala pomeranče, málem zmrzla. Nemyslím, že za to stojíš."

"To je pravda," usmál se Rek. "Je to smutné, ale je to pravda."

"Opravdu dneska vyrážíš na jih?" zeptala se Besa, když si Rek usrkl ovocné šťávy. Kývl. "Jseš hlupák. Myslela jsem, že už budeš mít Reinarda plný zuby."

"Vyhnu se mu. Mám vyčištěný šaty?"

"Dori na nich strávila celý hodiny," řekla Besa. "A k čemu? Abys je mohl zase zašpinit v Hrobenovém lese."

"V tom to není. Člověk by měl vždycky vypadat co nejlíp, když odjíždí z města." Zahleděl se na podnos. "Sýr nemůžu ani cejtit."

"To je jedno," ujistil ho Horeb. "Stejně ho máš na účtě!"

"V tom případě se ho přinutím sníst. Nějací další cestující pro dnešek?"

"Je tu karavana s kořením na cestě do Lentrie, která bude projíždět Hrobenem. Dvacet mužů, silně obzbrojených. Pojedou oklikou na jih a na západ. Ještě je tu jedna žena, cestuje sama, ale už odjela," vykládal Horeb. "Nakonec je tu ještě skupina poutníků. Ale ti odjedou až zítra."

"Žena?"

"Ne tak docela," ozvala se Besa. "Ale skoro."

"No tak, děvče," usmál se široce Horeb, "Být jedovatá se ti vůbec nepodobá. Vysoký děvče na dobrém koni. A je obzbrojená."

"Moh jsem jet s ní," utrousil Rek. "Cesta by pak mohla být příjemnější."

"A byla by tě mohla ochránit před Reinardem," podotkla Besa. "Vypadala na to. No tak, Regnaku, obleč se konečně. Nemám čas tu s tebou vysedávat a dívat se, jak snídáš jako pán. Už jsi v tomhle domě způsobil dost velký zmatek."

"Nemůžu vstát, když jsi tady," namítal Rek. "Nebylo by to slušný."

"Ty pitomo," řekla a popadla podnos. "Zvedni ho, táto, nebo tady proleží celej den."

"Má pravdu, Reku," souhlasil Horeb, když se za ní zavřely dveře. "Je čas, aby ses pohnul, a jelikož vím, jak dlouho ti trvá, než se vypravíš na veřejnost, myslím, že tě tu s tím zanechám samotného."

"Člověk musí vypadat nejlíp -"

"Když odjíždí z města. Já vím. To říkáš vždycky, Reku. Uvidíme se dole."

Jakmile zůstal sám, Rekovo chování se změnilo. Vrásky, které mu kolem očí vytvářel smích, se vyhladily do napjatého, téměř lítostivého výrazu. Drenajci byli jako velmoc vyřízení. Ulrik a nadírské kmeny už vyrazili na Drenan a do měst na pláních vjedou brodice se řekami krve. I kdyby každý z drenajských válečníků zabil třicet domorodců, pořád by jich ještě stovky tisíc zůstaly.

Svět se měnil a Rekovi docházely skrýše.

Myslel na Horeba a jeho dcery. Po šest století vnucovala drenajská rasa civilizaci světa, který pro ni ještě nedozrál. Drenajci byli zuřiví dobyvatelé, moudří učitelé a většinou i dobří vládci. Ale teď jejich slunce zapadalo a na hranicích čekala nová říše, připravena povstat z krve a popela té staré. Znovu si vzpomněl na Horeba a zasmál se.

Ať se stane cokoli, tohle je člověk, který přežije, pomyslel si Rek. Dokonce i Nadirové potřebují dobrou krčmu. A dcery? Jak se těm povede, až do městských bran vrazí hordy nepřátel? Hlavou mu táhly obrazy plné krve.

"Zatraceně!" zařval, vyhrabal se z postele a otevřel ledem pokryté okno.

Tělo, vyhráté z lůžka, mu rozrazilo zima a myšlenky se mu rychle vrátily zpátky k přítomnosti a dlouhé cestě na jih. Došel k lavici, na níž ležely jeho šaty, a rychle se přioděl. Bílá vlněná košile a modré nohavice byly dárkem od mírné Dori, halena se zlatou výšivkou na hrnci svědčila o lepších časech ve Vagrii, beránčí kabátec s chlupy dovnitř a zlatými tkanicemi byl darem od Horeba a vysoké boty z jelenice překvapivým darem od unaveného cestujícího z jedné pohraniční krčmy. A překvapený být musel, pomyslel si Rek při vzpomínce na vzrušení a strach, které zažil, když se asi před měsícem plížil do jeho pokoje, aby boty ukradl. Vedle šatníku stálo bronzové zrcadlo a Rek se dlouze zadíval na svůj odraz. Viděl tam vysokého muže s hnědými vlasy po ramena a přistřiženým knírkem, jemuž skvěle padly ukradené boty. Přetáhl si přes hlavu bandalír a do černostříbrné pochvy zasunul meč.

"Jaký to hrdina," řekl svému odrazu s cynickým úsměvem na rtech. "Jaký to úžasný hrdina." Tasil meč a provedl výpad do vzduchu, jedno oko upřené do zrcadla. Zápestí měl pořád ještě pružné a stisk pevný. V mnoha oborech se asi neuplatníš, ale rozhodně jsi šermíř, řekl si. Z parapetu na okně sebral stříbrný kroužek, talisman - své kouzlo pro štěstí od chvíle, kdy ho sebral v nevěstinci v Lentrii - vložil si ho na hlavu a tmavé vlasy si shrnul za uši.

"Možná nejsi doopravdy skvělý," oznámil svému odrazu, "ale u všech bohů v Missaelu, vypadáš tak!"

Oči ze zrcadla se na něj usmály. "Neutahuj si ze mě, Regnaku zvaný Poutníku," řekl. Přehodil si přes ruku plášť a vydal se dolů do dlouhé síně, kde přehlédl časné hosty. Od baru ho pozdravil Horeb.

"No tohle je mnohem lepší, Reku, chlapče můj," řekl a zaklonil se v posměšném obdivu. "Jako bys vystoupil přímo z jedné ze Siebenových balad. Napiješ se?"

"Ne. Myslím, že toho na chvíli nechám - tak asi na deset let. Ta včerejší břečka mi ještě pořád kvasí ve chřtánu. Už jsi mi zabalil nějaký to svoje děsný jídlo na cestu?"

"Červavý suchary, plesnivěj sýr a dva roky stará kůže ze slaniny, to je ti všechno k dispozici, stačí zavolat," odpovéděl Horeb. "A lahvicí toho nejhoršího -"

Rozhovor ustal, protože do krčmy vstoupil věstec. Vybledlý modrý hábit mu plandal kolem kostnatých nohou a holí ťukal do dřevěných prken. Rek spolkl své znechucení nad jeho zevnějškem a vyhnul se pohledu na prázdné oční důlky, kde muž kdysi míval oči.

Staroch natáhl ruku, na níž chyběl prostředník. "Stříbrňák za vaši budoucnost," řekl a hlas měl jako suchý vítr

šeptající v zimě ve větvích.

"Proč to dělají?" špitl Horeb.

"Myslíš to s očima?" vyzvídál Rek.

"Ano. Jak si může člověk vypíchnout vlastní oči?"

"Ať jsem zatracenej, jestli to vím. Říkají, že to napomáhá jejich viděním."

"Zní to asi stejně rozumně, jako kdyby sis užil svoji chloubu, protože potřebuješ vylepšit pohlavní život."

"Lidi jsou různí, Horebe, starý přáteli."

Starce přitáhl zvuk jejich hlasů a tak se k nim přiblížil s nataženou rukou. "Stříbrňák za vaši budoucnost," drmolil. Rek se odvrátil.

"No tak, Reku," vybízel ho Horeb. "Zjistí, jestli tvá cesta dopadne dobře. Čemu by to mohlo uškodit?"

"Ty platíš. Já si to poslechnu," řekl Rek.

Horeb vrazil ruku hluboko do kapsy své kožené zástěry a upustil starci do dlaně malou stříbrnou minci. "Tady máš za mého kamaráda," řekl. "Já svou budoucnost znám."

Stařec si dřepel na dřevěnou podlahu a sáhl do odřeného váčku. Vytáhl hrst písku a rozsypal ho kolem sebe. Pak vyndal šest kůstek, na nichž byly vyryty runy.

"To vypadá jak lidský kosti, ne?" ptal se šeptem Horeb.

"Říkají to," odušil Rek. Stařec začal cosi odříkávat v jazyce Starších a jeho třaslavý hlas se v nastalém tichu jasně rozléhal. Hodil kůstky na pískem posypanou podlahu a pak přešel rukama po runách.

"Měl jsem pravdu," prohlásil nakonec."

"Na pravdu se vykašli, staříku. Pověz mi příběh plnej zlatejch lží a krásnejch panen."

"Mám pravdu," řekl věstec, jako by ho neslyšel.

"K čertu s tím!" vybuhl Rek. "Tak mi pověz pravdu, starče."

"Přeješ si ji slyšet, pane?"

"Vykašli se na ten obřad, prostě to řekni a zmiz!"

"Jen klid, Reku, jen klid! Tohle je jeho způsob," uklidňoval ho Horeb.

"Možná. Ale už zašel dost daleko, aby mi zkazil den. Stejně nikdy nenosí dobrý zprávy. Ten starej všivák mi nejspíš řekne, že dostanu mor."

"Přeje si pravdu," řekl Horeb, pokračuje tak v obřadu, "a použije ji moudře a dobře."

"To si ve skutečnosti nepřeje a neudělá to," odušil věstec. "Ale osud je třeba vyslechnout. Nepřeješ si slyšet slova o své smrti, Regnaku Poutníku, synu Argův, a já je tudíž vynechám. Jsi muž nejistého charakteru a zřídka odvážný. Jsi zloděj a snilek a tvůj osud ti bude sedět na duši a bude tě pronásledovat. Ty budeš utíkat, aby ses mu vyhnul, a přesto tě tvoje kroky stále povedou k jeho naplnění. Leč to ty víš, dlouháne, protože včerejší noci se ti o tom zdálo."

"To je všechno, staříku? Takovej nesmyslný blábol? Je tohle slušnej obchod za stříbrňák?"

"Hrabě a legenda budou spolu na hradbách. A muži budou snít, a muži budou umírat, ale padne pevnost?"

Stařec se otočil a odešel.

"Co se ti všude zdálo, Reku?" chtěl vědět Horeb.

"Snad tý hlouposti nevěříš, Horebe?"

"Co se ti zdálo?" naléhal krčmář.

"Nezdálo se mi nic. Spal jsem jako dřevo. Vadila mi akorát ta svíčka. Nechals ji svítit celou noc a ona odporně páchla. Musíš být opatrnější. Něco mohlo chytout. Pokaždý, když se tady zastavím, tě na ty svíčky upozorňuju. Ale ty mě nikdy neposlechněš."

2.Kapitola

REK MLČKY PŘIHLÍŽEL, KDYŽ MU pacholek sedlal kaštanového valacha. Ten kůň se mu nelíbil, měl zlé oči a uši tiskl k hlavě. Pacholek byl šihlý chlapec, a když třesoucími se prsty dotahoval podpětku, tiše si prozpěvoval.

"Proč jsi mi nemohl sehnat bělouše?" zeptal se Rek. Horeb se rozchechtal.

"Protože to by už byla příliš velká fraška. Tady to chce trochu nenápadnosti, Reku. Už tak vypadáš jako páv, a jak to zatím vypadá, půjde po tobě snad každéj lentrijskej námořník. Ne, hnědák je to pravý." Vážněji dodal: "A v Hrobenu bys mohl chtít vypadat nenápadně. Vysokej bělouš se jen tak přehlídnout nedá."

"Myslím, že mě nemá rád. Koukni, jak se na mě dívá."

"Jeho táta byl jedním z nejrychlejších koní v Drenanu. Jeho máma byla válečná kobyla u Bijcových kopiníků. Lepší původ už nedostaneš."

"Jak se jmenuje?" zeptal se stále nepřesvědčený Rek.

"Princ," odpověděl Horeb.

"To zní dobře. Princ... No, možná... jenom možná."

"Tulipán je připravený, pane," oznámil pacholek a odstoupil od hnědáka. Kůň otočil hlavu a chňapl po ustupujícím chlapci, který zakopl a upadl na dlažbu.

"Tulipán?" ozval se Rek. "Tys mi koupil koně, co se jmenuje Tulipán?"

"Co záleží na jméně, Reku?" ptal se nevinně Horeb. "Říkej mu, jak chceš, ale musíš uznat, že je to dobrý zvíře."

"Kdybych neměl vyvinutej smysl pro absurditu, dal bych mu náhubek. Kde jsou děvčata?"

"Mají moc práce na to, aby mávala na rozloučenou povalečům, co většinou neplatí účty. A teď, padej."

Rek se s přehnanou opatrností přiblížil k valachovi a tiše na něj mluvil. Zvíře na něj upřelo uhrančivý pohled, ale nechalo ho vyšvihnout se do sedla s vysokou opěrkou. Rek sebral otěže, upravil si modrý plášť, aby správně ležel koni na zadku, a otočil koně k vratům.

"Reku, málem jsem zapomněl," křikl Horeb a rozběhl se k domu. "Počkej chvíli!" Statný krčmář zmizel z dohledu a vzápětí se vynořil s krátkým lukem z rohoviny a tisového dřeva a toulcem se šípy s černým ratištěm. "Na. Tohle tu před pár měsíci nechal jeden zákazník jako částečnou splátku. Vypadá to jako dobrá zbraň."

"Nádhera," prohlásil uznale Rek. "Býval jsem dobrý střelec."

"Ano," řekl Horeb. "Jenom si pamatuj, až ho budeš používat, že ostrý konec musí mířit od tebe. A teď padej - a dávej na sebe pozor."

"Díky, Horebe. Ty buď taky opatrněj. A pamatuj na to, co jsem ti říkal o těch svíčkách."

"Budu. Tak sebou pohni, chlapče. A pro tentokrát hodně štěstí."

Rek vyjel jižní branou ve chvíli, kdy noční strážný zkracoval knoty v lucernách. Ranní stíny v ulicích Drenanu se krátily a pod padací mříží si hrály děti. Rek se pro cestu na jih rozhodl ze zcela jasného důvodu. Nadirové pochodovali od severu a nejrychlejší cesta z bitvy je rovná čára opačným směrem.

Pobodl valacha k jihu. Po jeho levici stoupalo vycházející slunce nad modré vrcholky hor na východě. Nebe bylo modré, ptáci zpívali a zezadu k němu doléhaly zvuky probouzejícího se města. Ale Rek věděl, že to slunce vychází pro Nadiiry. Pro Drenajce nastal soumrak posledního dne.

Vyjel na pahorek a zahleděl se k Hrobenovému lesu, pod sněhem bílému a čistému. A přesto to bylo místo opředené zlými pověstmi, kterému by se za normálních okolností vyhnul. To, že se místo toho rozhodl do něj vstoupit, znamenalo, že ví dvě věci: Za prvé, že pověsti byly postaveny na činech živého člověka, za druhé to, že toho člověka znal.

Reinard.

Se svou tlupou krvežíznivých hrdlořezů se usadil v Hrobenu a stal se otevřenou, zhnisanou ranou na těle obchodu. Přepadali tu karavany, pobíjeli poutníky, znásilňovali ženy. A přesto je vojsko nemohlo najít, tak velký byl onen les.

Reinard. Otcem mu byl kníže pekelný a porodila ho jedna šlechtična z Ulalie. Aspoň to tvrdil. Rek se doslechl, že jeho matkou byla lentrijská běhna a otcem jakýsi bezejmenný námořník. Nikdy tuto informaci neopakoval. Neměl na to, jak se říká, žaludek. A i kdyby měl, přemítal Rek, dlouho by mu nezůstal, jakmile by to jednou zkusil. Jedním z Reinardových nejoblíbenějších povražení se zajatci bylo opékat jejich části na žhavém uhlí a předkládat pak tuto krmí jiným nešťastným ubožákům, kteří byli také zajatí. Měl-li se Rek s Reinardem setkat, nejlepší bude, když mu zalichotí. A nebude-li to fungovat, dát mu nejčerstvější zprávy a poslat ho za nejbližší karavanou. A pak rychle odjet z jeho panství.

Rek se ujistil, že zná podrobnosti o všech karavanách, které měly projíždět Hrobenem, a jejich pravděpodobné cestě. Hedvábí, šperky, koření, otroci, dobytek. Ve skutečnosti se s těmito informacemi loučit nehodlal. Nic by ho nepotěšilo víc, než projet Hrobenem v klidu věda, že osud karavan leží v rukou bohů.

Hnědáková kopyta na sněhu příliš hluku nenadělala a Rek ho nechával jít krokem pro případ, že by klopýtl o skryté kořeny. I přes teplej oděv mu začínala být zima a nohy v botách z jelenice měl brzy promrzlé. Sáhl do vaku a vytáhl beráncí rukavice.

Kůň se plahočil dál. Kolem poledního se Rek na chvíli zastavil, spoutal valacha u zamrzlého potoka a najedl se. Silnou vagrijskou dýkou odsekal led a nechal koně napít. Pak mu dal hrst ovsa. Pohladil ho po dlouhém krku a hnědák prudce zvedl hlavu, pysky ohrnuté. Rek uskočil a upadl do hluboké závěje. Chvilí tam ležel a pak se usmál.

"Věděl jsem, že mě nemáš rád," řekl. Kůň se na něj podíval a odfrkl si.

Právě, když chtěl Rek nasednout, podíval se koni na zadek. Kolem ocasu spatřil hluboké jizvy od biče.

Zlehka je pohladil. "Aha," prohodil, "takže na tebe někdo vzal bič, co, Tulipáne? Ale tvýho ducha nezlomili, že ne, chlapče?" Vyšvihl se do sedla. Spoléhá na to, že s trochou štěstí se z lesa dostane za pět dní.

Rek vedl valacha hlouběji do lesa, kde pokroucené duby se spleť kořánů vrhaly na stezku hrozivé stíny a v jejich větvích šeptal noční větřík. Světlo měsíce, dopadající na cestu skrze stromy, bylo vskutku strašidelné. Rekovi cvakaly zuby a tak se začal rozhlížet po místě, kde by se mohl utábořit. Za hodinu jedno takové místo našel v malém dolíku vedle zamrzlého jezírka. V křoví si postavil jakýsi přístřešek, aby koně uchránil před nejhorším větrem, a pod padlým dubem a vedle velkého balvanu zapálil malý ohýnek. Tady, za větrem, se žár ohně odrážel od kamene. Rek si uvařil čaj, kterým zalil suché hovězí, pak si přes ramena přehodil příkrývku, opřel se o dub a pozoroval tančící plameny.

Z křoví vystrčila nos vyhublá liška a zadívala se k ohni. Z náhlého popudu jí Rek hodil proužek hovězí. Zvíře se z muže zadívalo na kus masa a zpátky, pak vyrazilo a maso ze zmrzlé země sebralo. Vzápětí zmizelo do noci. Rek podržel ruce nad ohněm a vzpomněl si na Horeba.

Statný krčmář ho vychoval poté, kdy Rekova otce zabili ve válce na severu proti Sathulům. Čestný, věrný, silný a spolehlivý - to všechno byl Horeb. A byl laskavý, král mezi lidmi.

Rekovi se podařilo oplatit mu jeho péči jedné nezapomenutelné noci, kdy Horeba v boční uličce nedaleko krčmy napadli tři vagrijští zběhové.

Rek našťěstí popíjel v krčmě, a když zaslechl řinčení oceli, vyběhl ven. V uličce bojoval Horeb předem prohranou bitvu, s kuchyňským nožem nebyl pro tři šermíře žádným soupeřem. Ale stařec byl bojovník a držel se dobře. Rek při tom pohledu nejdřív ztuhl a na svůj meč úplně zapomněl. Pokusil se pohnout, ale nohy ho odmítly poslechnout. Pak Horebovou obranou projel meč a způsobil mu ošklivou ránu na noze.

Rek zaječel a při tom zvuku jeho hrůza povolila.

Krvavá šarvátka skončila v několika vteřinách. Prvního útočníka Rek zasáhl do hrdla, odrazil bodnutí druhého a třetího odhodil ramenem na zeď. Horeb třetího muže popadl ze země a bodl ho kuchyňským nožem. Druhý muž uprchl do tmy.

"Byl jsi skvělejší, Reku," prohlásil Horeb. "Věř mi, bojuješ jako zkušenější válečník."

Zkušenější válečníci netuhnou strachy, pomyslel si Rek.

Ted' přiložil na oheň pár klacíků. Měsíc zakryl mrak a kdesi zahoukala sova. Rek třesoucí se rukou sevřel jilec dýky. Zatracená tma, pomyslel si. A k čertu se všemi hrdiny!

Chvilí sám vojákoval, sloužil v Dros Corteswainu, a líbilo se mu to. Ale pak se šarvátky se Sathuly změnilly v pohraniční válku a potěšení se vytratilo. Vedl si dobře, dokonce ho povýšili. Nadřízení důstojníci mu řekli, že má skvělý cit pro taktiku. Ale nevěděli o těch bezesných nocích. Jeho muži si ho vážili, vzpomínal Rek. Ale to bylo proto, že byl opatrný, měl se na pozoru. Odešel dřív, než ho mohly jeho nervy zradit.

"Zbláznil ses, Reku?" ptal se ho gan Javi, když se vzdával důstojnické hodnosti. "Válka se šíří. Přijdou další oddíly a dobrý důstojník, jako ty, má zajištěný postup. Do šesti měsíců budeš velet víc než setnině. Dokonce bys mohl dostat i orla ganů."

"Já to všechno vím, pane, a věřte mi, vážně je mi líto, že u toho nebudu. Ale jedná se o rodinné záležitosti. Proklatě, usek bych si pravačku, abych tu mohl zůstat, to přece víte."

"Vím, chlapče. A budeš nám, u Missaelu, chybět. Tvůj oddíl to poznamená. Kdyby sis to rozmyslel, najde se tu pro tebe místo vždycky. Kdykoliv. Jsi rozený voják."

"Budou si to pamatovat, pane. A děkuju za vaši pomoc a povzbuzení."

"Ještě jedna věc, Reku," řekl gan Javi a opřel se. "Viš, že se šíří řeči o tom, že se Nadirové připravují k tažení na jih?"

"Tyhle řeči se šířily vždycky, pane," odpověděl Rek.

"Já vím, kolují po Drenaji už léta. Ale tenhle Ulrik je mazaný. Podrobil si už většinu kmenů a myslím, že je skoro připravený."

"Ale Abalayn s ním právě podepsal dohodu," namítl Rek. "Vzájemný mír oplátkou za obchodní úlevy a financování jeho plánů výstavby."

"To je to, co chci říct, chlapče. Nemám nic proti Abalaynovi. Vládne nad Drenají už dvacet let. Ale vlka nezastaví tím, že ho nakrmíš - věř mi! Nicméně tvrdím, že muži jako ty budou zanedlouho velice potřební, takže na sebe dbej."

Poslední, co ted' Drenaj potřebovala, byl muž, který se bojí tmy. Co potřebovala, byl další Karnak Jednooký - aspoň dvacet takových. A hrabě z Bronzů. A stovky takových, jako byl slavný Druss. A i kdyby je, nějakým zázrakem, získala, zastavili by přival půl miliónu domorodců?

Kdo si vůbec dokázal takové množství představit?

Rek věděl, že se přelíjí přes Dros Delnoch jako rozbourané moře.

I kdybych si myslel, že tu je naděje, stejně bych nešel. Postav se tomu, říkal si. I kdyby bylo vítězství jisté, stejně by se bitvě vyhnul.

Komu bude za sto let záležet na tom, zda Drenaj přežila? Bude jako Skelnský průsmyk, opředaná pověstmi a nesmírně opěvovaná.

Válka!

Mouchy se jako tmavá skrvna usazovaly na vyhrzlých vnitřnostech a muž plakal bolestí a karminovými prsty držel své tělo pohromadě, doufaje v zázrak. Hlad, zima, strach, nemoci, sněť, smrt!

Válka pro vojáky.

Toho dne, kdy opustil Dros Corteswain, k němu přistoupil jeden z culů a nejistě mu podal pevně převázaný balíček.

"Od jednotky, pane," řekl.

Rek ho otevřel, v rozpacích, nenacházeje slov, a spatřil modrý plášť s bronzovou sponou ve tvaru orla.

"Nevím, jak vám všem poděkovat."

"Muži chtěli, abych vám řekl... no, je nám líto, že odjíždíte. To je všechno, pane."

"Mně je to taky líto, Korvaku. Rodinná záležitost, viš."

Muž kývl, nejspíš si přál, aby měl taky rodinné záležitosti, které by mu umožnily odjet z Drosu. Ale culové neměli žádnou hodnost, které by se mohli vzdát. Jenom vojáci s hodností duna mohli opustit pevnost i ve válce.

"No, hodně štěstí, pane. Doufám, že vás zase brzo uvidíme. .. my všichni doufáme."

"Ano! Brzo."

To bylo před dvěma roky. Gan Javi zemřel na mrtvici a několik Rekových důstojnických bratří bylo zabito v bitkách se Sathuly. O jednotlivých culech k němu žádné zprávy nedorazily.

Dny mýjely - chladné, chmurné, ale naštěstí bez střetnutí - až nastalo ráno pátého dne, kdy na vysoko položené cestě vedoucí jilmovým hájem zaslechl zvuk, který nejvíce ze všeho nesnášel: zvonění oceli o ocel. Měl jet dál. Věděl, že by to měl udělat. Ale z jakéhosi důvodu jeho zvědavost na chvilku převážila nad jeho strachem. Spoutal koně, hodil si na záda toulec a napjal tětívu luku z rohoviny. Pak se opatrně vydal mezi stromy dolů, do sněhem pokryté strže. Pohyboval se neslyšně a s kočičí opatrností, až dorazil na mýtinu. Řinčení oceli se ozývalo z holiny.

Zády ke stromu tam stála mladá žena ve stříbrné a bronzové zbroji a zoufale odrážela útoky tří zbrojníků, statných zarostlých chlapů ozbrojených meči a dýkami. Žena držela štíhlou čepel, mihotající se, roztančený rapír, kterým sekala a bodala s ničivou rychlostí.

Tři muži, přinejlepším neohrabaní šermíři, vráželi při boji jeden do druhého. Ale dívky rychle docházely síly.

Rek věděl, že to jsou Reinardovi muži, a nadával si za svou zvědavost. Jeden z mužů vykřikl, protože mu rapír probodl předloktí.

"Sežer si to, hovnivále," křikla dívka.

Rek se usmál. Nebyla to žádná kráska, ale uměla šermovat.

Nasadil šíp na tětivu a počkal si na správný okamžik. Dívka se shýbla pod divokým úderem a krátkým výpadem prohnala svou čepel šermířským okem. Ten zajechl, upadl a druzí dva ucouvli, teď už poněkud opatrnější. Rozestoupili se, připraveni zaútočit z boku. V té chvíli se dívka ocitla ve smrtelném nebezpečí, protože jí zbýval jedině útek. Bleskla pohledem z jednoho muže na druhého. Nejdřív toho vysokého, zapomenout na toho druhého, a doufat, že jeho první výpad nebude smrtelný. Možná by je mohla vzít s sebou oba.

Vysoký psanec přešel nalevo, zatímco jeho druh se vydal doprava. V té chvíli Rek vypustil šíp vysokému zbojníkovi do zad, ale ta mu projela levým lýtkem. Rek rychle nasadil další šíp. Popletený raněný se mezitím obrátil a spatřil Reka. S nenávisným řevem se k němu nejistě vydal.

Rek natáhl tětivu, až se dotkla jeho líce, zpevnil levačku a vypustil šíp.

Tentokrát mířil poněkud lépe. Mířil muži na hrud' - největší cíl - ale šíp letěl moc vysoko a teď ležel zbojník na zádech, z čela mu trčela Rekova střela a na sních stékala krev.

"Že ti to ale trvalo, než ses do toho vložil," poznamenalo děvče chladně, překročilo tělo třetího psance a otřelo si štíhlou čepel do košile.

Rek odtrhl zrak od muže, jehož zabil.

"Právě jsem ti zachránil život," podotkl, když se zarazil právě včas, aby hněvivě neodsekl.

Žena byla vysoká a dobře stavěná, skoro jako muž, napadlo Reka. Vlasy měla dlouhé, špinavě plavé a neupravené. Oči měla modré, zasazené hluboko pod hustým obočím, které prozrazovalo náladovost. Její postavu zakrývala kroužková košile ze stříbřité oceli a bronzové náramenice. Nohy měla obalené beztvarymi úzkými nohavicemi ze zelené vlny, přivázanými ke stehnům koženými řemínky.

"Na co to koukáš?" chtěla vědět. "Tos ještě nikdy neviděl ženskou?"

"No, to odpovídá na otázku," usoudil Rek.

"Co tím myslíš?"

"Jsi žena."

"Ó, vážně vtipný!" Zpod stromu zvedla kabátec z ovčiny, vytřepala z něj sních a vklouzla do něj. Jejím vzhledu to nijak nepomohlo, pomyslel si Rek.

"Napadli mě," řekla. "Zabili mého koně, všiváci! Kde je tvůj kůň?"

"Tvoje vděčnost mě vsutku přemáhá," utrousil Rek a v hlase se mu začínal ozývat hněv. "Tohle jsou Reinardovi muži."

"Vážně? Je to snad tvůj přítel?"

"Ani ne. Ale kdyby se dověděl, co jsem udělal, usmažil by si moje oči na ohni a nabídl by mi je jako pochoutku."

"No dobře, vážím si toho, cos udělal. Jsem ti nesmírně zavázaná. A teď, kde máš koně?"

Rek si jí nevšímal, zuby vzteky zaťaté. Došel k mrtvému zbojníkovi, vytáhl z něj šípy a otřel je do jeho kabátce. Pak všem pečlivě prohledal kapsy. O sedm stříbrňáků a několik zlatých prstenů bohatší se vrátil k dívce.

"Můj kůň má jedno sedlo a na něm jedu já," prohlásil ledově. "Udělal jsem tak asi všechno, co jsem pro tebe udělat chtěl. Teď je to na tobě."

"Jseš teda zatraceně ušlechtilý," řekla.

"Ušlechtilost nepatří mezi moje přednosti," prohlásil Rek a odvrátil se.

"Míření taky ne," odsekla.

"Cože?"

"Mířils mu na záda z dvaceti kroků a zasáhl jsi ho do nohy. To proto, že zavíráš jedno oko. Kazi to perspektivu."

"Díky za lekci v lukostřelbě. Hodně štěstí!"

"Počkej!" zastavila ho. Rek se otočil. "Potřebuju tvýho koně."

"Já taky."

"Zaplatím ti."

"Není na prodej."

"V pořádku. Tak ti zaplatím, abys mě vzal někam, kde si můžu koně koupit."

"Kolik?" vyzvídal.

"Jeden zlatý raq."

"Pět," řekl Rek.

"Za to si můžu koupit tři koně," zuřila.

"Tohle je tržní cena," odsekl.

"Dva a to je moje poslední slovo."

"Tři."

"No dobře, tři. A teď, kde ho máš?"

"Nejdřív peníze, mladá dámo." Natáhl ruku. Když z koženého váčku vytahovala mince a pokládala mu je na dlaň, její pohled mrazil. "Jmenuju se Regnak, pro přátele Rek," prohodil.

"Mně to nezajímá," ujistila ho.

JELI V MLČENÍ STEJNĚ MRAZIVÉM, JAKO bylo počasí, vysoká dívka v sedle za Rekem. Ten odolal nutkání pobídnout koně k rychlejší chůzi, i když mu v útrokách hlodal strach. Nebylo by objektivní tvrdit, že litoval, že dívku zachránil. Konec konců, s jeho sebeúctou to provedlo úplný zázrak. To, čeho se bál, bylo setkání s Reinardem. Tohle děvče nebude mlčky sedět, zatímco on mu bude lichotit a lhát. A i kdyby díky nějakému šťastnému zásahu shůry držela pusu zavřenou, rozhodně by ho pak udala za to, že zbojníkům poskytl informace o pohybech karavan.

Kůň klopýtl o skrytý kořen a dívka přepadla na stranu. Rek rychle natáhl ruku, zachytil ji za paži a vytáhl ji zpátky do sedla.

"Dej mi ruce kolem pasu, ano," řekl.

"Kolik mě to bude stát?"

"Prostě to udělej. Na hádku je moc zima."

Ovinula kolem něj paže a hlavu si mu opřela o záda.

"Měli bychom se utábořit brzo," poznamenal Rek. "Pocasí se zhoršuje."

"Souhlasím," řekla ona.

Začalo sněžit a zvedl se vítr. Rek před silou bouře skláněl hlavu a mrkal, jak mu do očí padaly studené vločky.

Stočil koně ze stezky do úkrytu mezi stromy a pevně svíral sedlovou hrušku, když kůň začal sestupovat z příkrého svahu.

Rek věděl, že otevřené tábořiště by byla v téhle nečekané bouři hloupost. Potřebovali jeskyni, nebo aspoň závětrí za skalní stěnou. Asi hodinu jeli dál, až nakonec dorazili na mýtinu obklopenou duby a hlodášem. Na ní stála chýše pachtýře se stěnami z kulatiny a hliněnou střechou. Rek se podíval na komín: nekouřilo se z něj.

Pobídl unaveného valacha vpřed. Po straně chýše byl ze tří stran chráněný přístavek s proutěnou střechou prohýbající se pod tíží sněhu. Rek zavedl koně dovnitř.

"Slez," vybědl dívku, ale ruce kolem jeho pasu se nepohnuly. Rek se podíval dolů. Dívka měla ruce úplně promodralé a Rek jí je začal zuřivě třít. "Vzbud' se!" křikl. "Vzbud' se, zatraceně!" Odtáhl ji ruce, sklouzl ze sedla a zachytil ji, když padala. Rty měla promodralé a vlasy ztvrdlé ledem. Přehodil si ji přes rameno, stáhl ze sedla své brašny, povolil podpětku a odnesl dívku do chýše. Dřevěné dveře byly otevřené, a jak Rek vcházel dovnitř, navál za ním vítr dovnitř sněh.

Chýše měla jen jednu místnost. Rek uviděl pryčnu v rohu pod jediným oknem, krb, pár prostých polic a zásobu dřeva - dost na dvě, možná tři noci - naskládanou u protější stěny. Byly tu tři neuměle udělané židle a prkenný stůl hrubě přitesaný z kmene jilmu. Rek shodil dívku na pryčnu, pod stolem našel vrbové koště a vymetl z místnosti sněh. Přitlačil dveře, ale shnilý kožený závěs dveří se utřhl a dveře se nahoře znovu otevřely. Rek zaklel, přitáhl ke dveřím stůl a zapřel ho o veřeje.

Rychle otevřel své brašny, vytáhl krabičku s troudem a přešel ke krbu. Ať už to tu vlastnil nebo postavil kdokoli, zanechal ohniště připravené, jak bylo v divočině zvykem. Rek otevřel váček s troudem a pod chrastím na mřížce udělal hromádku z nacupovaného suchého listí.

Na ni z kožené nádoby nalil trochu oleje do lamp a pak křisl. Prochladlými prsty se mu chvíli nedařilo vykřesat jiskru, takže se na chvíli zastavil a přinutil se zhluboka nadechnout. Pak znovu křisl a tentokrát se v troudu zamihotal maličký pláminek a troud chytil. Rek se předklonil a opatrně ho rozfoukal. Pak, když vzplálo chrastí, otočil se, aby z hromady vybral menší větvičky, které zlehka naskládal na malý ohýnek. Plamínky vyskočily do výše.

Přinesl ke krbu dvě židle, přehodil přes ně své pokrývky a vrátil se k dívce. Ležela na hrubé pryčně a jen tak tak dýchala.

"To je tím zatraceným brněním," utrousil Rek. Chvíli se mořil s tkanicemi na jejím kabátci a pak ji převrátil, aby jí ho mohl stáhnout. Rychle ji svlékl a jal se ji třít. Podíval se na oheň a přiložil tři polena. Pak rozprostřel na zem před krbem pokrývky. Zvedl dívku z pryčny, položil ji před krb a převrátil ji na břicho, aby jí mohl rozehrát záda.

"Ne, abys mi tu umřela!" vztekal se a bušil jí do svalů na nohou. "Zatraceně, jen se opovaž!" Vytřel jí vlasy do osušky a zabalil ji do pokrývek. Podlaha byla studená a zpod chýše dovnitř pronikal chlad, proto Rek přitáhl pryčnu ke krbu a s námahou zvedl dívku nahoru. Tep měla pomalý, ale pravidelný.

Zadíval se na její tvář. Byla krásná. Nebyla to žádná klasická kráska, to věděl, protože měla příliš husté a zachmuřené obočí, líce příliš hranaté a rty příliš plné. Přesto v ní byla síla, odvaha a odhodlání. A víc než jen to: Ve spánku měla mírný, skoro dětský výraz.

Zlehka ji políbil.

Zapnul si kabátec z ovčiny, odsunul stůl a vyšel do bouře. Valach při jeho příchodu zafrkal. V přístavku byla sláma a Rek hrst sebral a vytřel koni hřbet.

"V noci bude chladno, hochu. Ale tady bys měl být v pořádku." Přes široký hřbet koni přehodil pokrývku, nasypal mu ovsu a vrátil se do chýše.

Dívka už měla lepší barvu a klidně spala.

Rek prohledal police a našel železnou pánev. Z brašen vytáhl libru sušené hovězí a dal se do vaření. Bylo mu tepleji a tak si svlékl plášť i kabátec. Venku bouře nabírala na síle a vítr lomcoval stěnami, ale uvnitř se z ohně šířilo teplo a chýši plnila měkká narudlá záře. Rek si stáhl boty a protřel si prsty. Cítil se dobře. Naživu.

A zatraceně hladový!

Z brašny vzal kůži potažený hliněný koflík a ochutnal polévku. Dívka se zavrtěla a on si malou chvíli pohrával s myšlenkou, že ji probudí, ale nakonec tento nápad zavrhl. Tak, jak byla, byla k pomilování. Byla-li vzhůru, byla to semetrika. Převalila se a zasténala a zpod pokrývky jí vyklouzla dlouhá noha. Rek se zazubil, když si vzpomněl na její tělo. V žádném případě ne mužské! Byla dost velká, ale skvěle tvarovaná. Představil si sám sebe, jak vedle ní leží nahý...

"Ne, ne, Reku," řekl si nahlas. "Zapomeň na to."

Znovu ji zakryl a vrátil se k vývaru. Buď připravený, říkal si. Až se vzbudí, obviní tě, žeš ji zneužil, a vypíchne ti obě oči.

Vzal si plášť, zabalil se do něj a natáhl se vedle ohně. Podlaha se mezitím trochu ohřála. Přiložil další polena, položil si hlavu do ohbí lokte a pozoroval plamenné tanečníky, jak se otáčejí, vyskakují, kroutí se a obrací...

Usnul.

Probudila ho vůně smažené slaniny. Chýše byla vyhrátá a on měl ruku nateklou a zdřevnělou. Protáhl se, záupěl a posadil se. Dívka nebyla nikde v dohledu. Pak se otevřely dveře a ona vstoupila a otřepávala si z kabátce sněh.

"Byla jsem se podívat na tvýho koně," oznámila. "Chceš něco k jídlu?"

"Ano. Kolik je?"

"Slunce vyšlo asi před třemi hodinami. Sníh taje."

Rek zvedl své rozbolavělé tělo a protáhl si ztuhlé zádové svaly. "Zůstal jsem v Drenanu a v měkký posteli moc dlouho," prohodil.

"To možná vysvětluje ten pupek," poznamenala. "Pupek? Mám křivou páteř. A stejně, jsou to jen uvolněné svaly." Podíval se dolů. "No dobrá, je to pupek. Ještě pár takovech dní a bude pryč."

"O tom nepochybuju," řekla dívka. "Stejně jsme ale měli štěstí, že jsme našli tohle místo."

"No, to jsme měli." Rozhovor odumřel, když se dívka otočila ke slanině. Reka mlčení zneklidňovalo a oba promluvili zároveň.

"Tohle je směšný," prohlásila nakonec.

"To je," souhlasil. "Ta slanina voní báječně."

"Podívej... Chci ti poděkovat. Tak - a je to venku."

"Bylo mi potěšením. Co takhle začít úplně znova, jako bychom se nikdy nepotkali? Jmenuju se Rek." Natáhl ruku.

"Virae," řekla a uchopila ho za zápěstí stiskem válečníka.

"Potěšení je na mé straně," prohlásil Rek. "A co tě přivádí do Hrobenového lesa, Virae?"

"Do toho ti, u všech čertů, nic není," odsekla.

"Myslel jsem, že začínáme znova," podotkl.

"Lituju, Reku! Podívej, není snadný být přátelská - nemám tě moc ráda."

"Jak to můžeš říct? Řekli jsme si jen asi deset slov. Není to na posuzování charakteru trochu brzo?"

"Znám takový, jako jseš ty," odušila Virae. Vzala dva talíře, obratně na ně z pánve přendala slaninu a jeden mu podala. "Domýšlivý. Myslíš si, že jsi pro tenhle svět božím požehnáním. Nezodpovědný."

"A co je na tom špatného?" chtěl vědět Rek. "Nikdo není dokonalý. Mám rád svůj život, je to jedinej život, jakej jsem dostal."

"To lidi jako ty zničili tuhle zemi," vysvětlila mu. "Lidi, kterým na ničem nezáleží, lidi, co žijí jen pro přítomnost. Lakotní a sobečtí. Bývali jsme velký národ."

"Nesmysl. Bývali jsme válečníci, všechny jsme si podrobili a světu jsme vnutili naše drenajská pravidla. Mor na ně!"

"Na tom nebylo nic špatného! Lidem, které jsme si podrobili, se přece dařilo dobře, ne? Stavěli jsme školy, nemocnice, cesty. Pomáhali jsme obchodu a dali jsme světu drenajské zákony."

"Tak to bys neměla být moc zklamaná," řekl jí, "že se svět mění. Teď to bude nadirskej zákon. Jedinej důvod, proč Drenaj dobývala, byl ten, že na vnější národy prostě došlo. Byly tlustý a líný, plný sobeckejch a lakotnejch lidí, kterým na ničem nezáleželo. Všechny národy takhle dopadnou."

"Ó, takže jsi filosof, co?" ucedila. "No, zvážím tvůj názor, že jsem stejně ničemná, jako ty."

"Ó, tak teď jsem ničemnej? Co ty víš o 'ničemnosti', když kolem pobíháš oblečená jako mužskej? Jseš napodobenina válečníka. Když tak toužíš po tom podpořit drenajský ctnosti, proč se nevydáš do Dros Delnochu s těmi ostatními hlupáky a nemáváš tím svým hezoučkým mečíkem proti Nadirům?"

"Právě odtamtud jedu, a jakmile dokončím, co jsem se rozhodla udělat, hned se tam zase vrátím," odušila ledově.

"Tak to jseš pitomá," řekl Rek nejistě.

"Tys býval voják, že jo?" zeptala se Virae.

"Co je ti po tom?"

"Proč jsi odešel od vojska?"

"Do toho ti, zatraceně, nic není." Odmlčel se a pak, aby přerušil ticho, pokračoval: "Odpoledne bychom měli dorazit do Frenaeského Újezdu. Je to jenom malá vesnička, ale prodávají tam koně."

Dojedli mlčky, Rek byl nahněvaný i nejistý zároveň, ale propast mezi nimi nedokázal překlenout. Virae sklídila talíře a očistila pánev. Ve své kroužkové košili se pohybovala dost neohrabaně.

Zlobila se sama na sebe. Nechtěla se s ním pohádat. Celé hodiny, co spal, se plížila chýší, jen aby ho nevbudila. Když se probudila, nejdřív ji to, co udělal, rozzlobilo a uvedlo do rozpaků, ale Virae toho o omrzlinách věděla dost na to, aby poznala, že jí zachránil život. A nezneužil toho. Kdyby to udělal, byla by ho bez lítosti či váhání zabila. Když spal, prohlédla si ho. Zvláštním způsobem jí připadal hezký, ale pak usoudila, že i když vypadá dobře podle všeobecných měřítek, je v něm cosi nepostřehnutelného, co z něj dělá přitažlivého muže - snad jemnost? Bylo těžké to přesně určit.

Proč musí být tak přitažlivý? Rozzlobilo ji to, na lásku teď neměla čas. Pak ji napadla hořká myšlenka: na lásku nikdy neměla čas. Nebo to bylo proto, že láska nikdy neměla čas na ni? Jako žena byla neohrabaná, v mužské společnosti si sama sebou nebyla jistá, pokud se nejednalo o boj nebo kamarádství. Hlavou jí znovu proběhla jeho slova: "Co ty víš

o „ničemnosti“, když kolem pobíháš oblečená jako mužskej?”

Dvakrát jí zachránil život. Proč řekla, že ho nemá ráda? Protože byla vystrašená?

Zaslechla ho vycházet z chýše a pak uslyšela cizí hlas. "Regnaku, příteli drahý! Je to pravda, že máš vevnitř ženskou?" Virae sáhla po meči.

4.Kapitola

OPAT VLOŽIL RUCE NA HLAVU MLADÉHO albína, který klečel před ním, a zavřel oči. Promluvil k němu, z mysli do mysli, po způsobu řádu.

"Jsi připraven?"

"Jak to mám poznat?" odpověděl albín.

"Vyšli ke mně svou mysl," vyzval jej opat. Mladík uvolnil své ovládání a jeho myšlenky překryl obraz opatovy laskavé tváře. Albínovy vlastní myšlenky se vznesly a promísily se se vzpomínkami staršího muže. Opatova silná osobnost zakryla tu jeho jako pohodlná pokrývka a on usnul.

Když ho opat probudil, rozpojení bylo velmi bolestivé a strach se vrátil. Znovu se stal Serbitarem a jeho myšlenky patřily jen jemu.

"Jsem připraven?" zeptal se.

"Budeš. Posel je na cestě."

"Je toho hoden?"

"Posud' sám. Následuj mne do Hrobenu."

Duše obou mužů vzlétly, propletené, vysoko nad klášter, svobodné jako zimní vítr. Pod nimi ležela zasněžená pole a okraj lesa. Opat je vyslal dál, nad stromy. Na mýtině u pachtýřovy chýše stála skupinka mužů otočených tvářmi ke dveřím, v nichž stál vysoký mladý muž a za ním žena s mečem v ruce.

"Který z nich je posel?" chtěl vědět albín. "Dívej se," odpověděl opat.

Reinardovi se v poslední době zrovna nedařilo. Útok na karavanu byl odražen a jeho muži utrpěli těžké ztráty. A pak byli za soumraku tři z jeho lidí nalezeni mrtví mezi nimi i jeho bratr Erlik. Zajatec, jehož předevčírem chytli zemřel strachy dávno předtím, než mohla začít skutečná zábava, a navíc se zhoršilo počasí. Pronásledovala ho smůla a on vůbec netušil proč.

Zatracený mluvčí, pomyslel si hořce, když své muže vedl k chýši. Kdyby zrovna nebyl ponořen do jednoho ze svých třídních spánků, k útoku na karavanu by nebylo došlo. Reinard si pohrával s nápadem useknout mu ve spánku nohy, ale zdravý rozum a lakota ho udržely na uzdě. Mluvčí byl k nezaplacení. Probral se z transu ve chvíli, kdy Reinard dopravil Erlikovo tělo do tábora.

"Viděls, co se stalo, když jsi spal?" bouřil Reinard.

"Při ošklivém přepadení jsi přišel o osm mužů a jedna žena zabila Erlika a dalšího muže, když jí oni zabili koně," odpověděl mluvčí. Reinard se na starce upřeně zadíval, pohlížeje na jeho prázdné oční důlky. "Ženská, říkáš?"

"Ano."

"Byl zabíječ ještě třetí, co on?"

"Složil ho šíp do čela."

"Kdo ho vystřelil?"

"Muž jménem Regnak. Poutník, který sem občas zavítá."

Reinard potřásl hlavou. Jedna z žen mu přinesla číši svařeného vína a on se posadil na velký kámen vedle hořícího ohně. "To nemůže být pravda, toho by se neodvážil! Jseš si tím jistý?"

"Byl to on," trval mluvčí na svém. "A teď si musím odpočinout."

"Počkej! Kde jsou teď?"

"Najdu je," slíbil stařec a vrátil se do své chýše. Reinard si nechal donést jídlo a zavolal si k sobě Grussína. Bojovník si dřepel na zem před něj.

"Slyšels?" zeptal se Reinard.

"Ano. Věříš tomu?" opáčil Grussín.

"Je to směšný. Ale kdy se ten staroch zmýlil? Copak stárnu? Když i baba jako je Rek může napadnout můj muže, musím něco dělat špatně. Za tohle ho nechám pomalu usmažit na ohni."

"Dochází nám jídlo," poznamenal Grussín.

"Cože?"

"Máme málo jídla. Zima je dlouhá a tu zatracenou karavanu jsme potřebovali jako sůl."

"Přijdou další. Nejdřív najdem Reka."

"Stojí ti to za to?" ptal se Grussín.

"Jestli mi za to stojí? Pomoh nějaký ženský zabít mého bratra. Chci tu ženskou přivázat ke kůlu, aby si s ní všichni chlapi užili. Chci, aby jí odřezávali kůži z těla v malejch prouzcích od nohou až ke krku. A pak ji můžeš hodit psům."

"Jak si přeješ."

"Nezní to moc nadšeně," podotkl Reinard a hodil prázdný talíř přes oheň.

"Ne? No, možná stárnu. Když jsme sem přišli, zdálo se, že pro všechno je nějaký důvod. Začínám zapomínat, jakej."

"Přišli jsme sem, protože Abalayn a ta jeho hnusná, prašivá smečka mi zabrala statek a pobila celou rodinu. A já jsem nezapomněl. Nezačínáš doufám měknout, že ne?"

Grussín si všiml záblesku v Reinardových očích.

"Ne, jasně, že ne. Ty jsi tady náčelník a co řekneš, to беру. Najdem Reka i tu ženskou. Proč si kapku neodpočineš?"

"Kašlu na odpočinek," zamumlal Reinard. "Ty se vyspi, jestli to potřebuješ. Odjždíme, jakmile nám stařík řekne, kam."

Grussín došel do své chýše a vrhl se na kapradím vycpané lůžko.

"Máš starosti?" zeptala se ho jeho žena, Mella, když vedle něj poklekla a podala mu víno.

"Jak by se ti líbilo odjet?" vyzvídal a položil jí velkou ruku na rameno. Mella se k němu naklonila a políbila ho. "Kam půjdeš ty, půjdu já s tebou," ujistila ho.

"Už mě to unavuje," mluvil Grussín dál. "Unavuje mě zabíjení. Každý den je to pořád víc nesmyslný. Musel se zbláznit."

"Huš!" špitla ostražitě. Naklonila se k jeho zarostlé tváři a pošeptala mu do ucha: "Neříkej to nahlas. Na jaře můžeme v tichosti odjet. Zůstaň klidný a dělej, co ti řekne."

Grussín přikývl a políbil ji do vlasů. "Máš pravdu," řekl. "Trochu se prospi." Mella se schoulila vedle něj a on přes ni přehodil pokrývku. "Vůbec si tě nezasloužím," řekl, když zavřela oči.

Kde se to zvrtilo? Když byli mladí a plní ohně, Reinard byl krutý jen občas, pomáhalo to vytvořit jeho pověst. Aspoň to tvrdil. Stanou se Abalaynovi trnem v patě, dokud nedosáhnou spravedlnosti. Od té doby uplynulo deset let. Mizerných, krvavých deset let.

A byla jejich pře skutečně spravedlivá?

Grussín v to doufal.

"No, tak jdeš s sebou?" křikl Reinard ode dveří. "Jsou v tom starým srubu."

Šli dlouho a v kousavé zimě, ale Reinard ji skoro necítil. Zahřívál ho hněv a vyhlídka na pomstu ho poháněla vpřed, takže míle zrovna ubíhaly.

Hlavu měl plnou obrazů sladkého násilí a hudby výkřiků. Začne s tou ženskou a pořeže ji rozpáleným nožem. Ve slabinách ho hrálo vzrušení.

A co se týče Reka... Věděl, jak se bude Rek tvářit, až ho uvidí přicházet.

Bude zděšený! Ochromený tak, že se mu až zastaví srdce!

Ale mýlil se.

Rek vyšel z chýše, rozzuřený a roztřesený. Opovržení na tváři Virae bylo těžké unést. Jedině hněv ho mohl překrýt. A i ten jenom tak tak. Nemohl si pomoci, byl takový, jaký byl, ne? Někteří muži byli rození hrdinové. Jiní rození zbabělci. Jaké měla právo ho soudit?

"Regnaku, příteli drahý! Je to pravda, že máš vevnitř ženskou?"

Rek přešel skupinku před sebou pohledem. V půlkruhu za vysokým, širokoplecím náčelníkem zbojníků stálo více než dvacet mužů. Vedle něj stál Grussín, mohutný a silný, svou dvojbitou sekeru v ruce.

"Brýtro, Reine," prohodil Rek. "Co tě sem přivádí?"

"Zaslechl jsem, že máš vášnivou družku, a napadlo mě: 'Starej dobrej Rek se se mnou určitě podělí.' A rád bych tě pozval do svého tábora. Kde je?"

"Ona není pro tebe, Reine. Ale uděláme obchod. Je tu karavana a míří -"

"Vykašli se na karavanu!" zařval Reinard. "Prostě přiveď tu ženskou."

"Koření, šperky, kožešiny. Je velká," mluvil Rek dál.

"Můžeš nám o tom říct cestou. Teď začínám ztrácet trpělivost. Přiveď ji ven!"

V Rekovi vzplál hněv a meč mu vylétl z pochvy.

"Tak pojdte a vemte si ji, vy všiváci!"

Ze dveří vyšla Virae a s mečem v ruce se postavila vedle něj. Zatím zbojníci tasili své zbraně a vykročili.

"Počkat!" nařídil Reinard a zvedl ruku. S nuceným úsměvem přistoupil blíž. "Teď mě dobře poslouvej, Reku. Tohle nemá smysl. Nic proti tobě nemáme. Bývals přítel. No tak, co pro tebe tahle ženská znamená? Zabila mi bratra, takže chápeš, že je to otázka osobní cti. Odlož meč a můžeš klidně odjet. Ale ji chci živou." A tebe taky, dodal v duchu.

"Jestli ji chceš, tak si ji vem!" odsekl Rek. "A mě taky. Tak pojd', Reine. Pořád si ještě pamatuješ, na co takovej meč je, ne? Nebo uděláš to, co děláš obvykle, a zalezeš mezi stromy, zatímco jiní muži kvůli tobě budou umírat? Utíkej, ty červe! " Rek skočil dopředu a Reinard rychle zacouval, přičemž zakopl o Grussína.

"Zabijte ho - ale ne tu ženskou," řekl. "Tu ženskou chci."

Grussín vykročil a sekeru se mu kývala po boku. Virae popošla, aby mohla Rekovi krýt bok. Grussín se deset kroků před dvojicí zastavil a jeho pohled se setkal s Rekovým: nebyla v něm ani špetka poddajnosti. Přešel pohledem na ženu. Mladá, kurážná - žádná krasavice, ale hezká holka.

"Na co čekáš, ty osle!" zaječel Reinard. "Chyť ji!"

Grussín se otočil a vrátil se ke skupině zbojníků. Přepadl ho pocit neskutečna. Znovu viděl sám sebe jako mladého muže, šetřícího na svůj první statek. Měl kus otcovy orné půdy a sousedy, kteří byli hotovi mu pomoci vystavět vlastní domov nedaleko jilmového háje. Co se s těmi roky stalo?

"Ty zrádče!" vriskal Reinard a mávl mečem.

Grussín výpad snadno odrazil. "Zapomeň na to, Reine. Pojďme domů."

"Zabijte ho!" přikazoval Reinard. Muži se dívali jeden na druhého a někteří vykročili, zatímco jiní váhali. "Ty všiváku! Ty proradnej darebáku!" Reinard zaječel a znovu pozvedl meč. Grussín se zhluboka nadechl, popadl sekeru

oběma rukama a roztříštil mu meč na kusy, přičemž se sekera odrazila od rozbitého jílce a zarazila se vůdci zbojníků do boku. Ten padl na kolena a převálil se. Tehdy Grussín pokročil, zvedl sekeru a ťal a Reinardova hlava se skutálela do sněhu. Grussín pustil zbraň a vrátil se k Rekoví.

"Nebyl vždycky takovej, jako jsi ho znal," poznamenal.

"Proč?" zeptal se Rek a sklonil meč. "Proč jsi to udělal?"

"Kdo ví? Nebylo to jenom kvůli tobě - nebo ní. Možná něco ve mně toho už mělo prostě dost. Kde je ta karavana?"

"Lhal jsem," zalhal Rek.

"Dobrá. Už se nesetkáme. Opouštím Hroben. Je to tvoje žena?"

"Ne."

"Mohls dopadnout hůř."

"Ano."

Grussín se otočil, došel k mrtvému tělu a vzal si zpátky sekeru. "Byli jsme dlouho přátelé," řekl. "Moc dlouho."

Bez ohlednutí odvedl skupinu zpátky do lesa.

"Já tomu prostě nevěřím," prohlašoval Rek. "To byl úplnej zázrak."

"Tak pojď dojist snídani," vyzvala ho Vírae. "Uvařím trochu čaje."

V chýši se Rek začal třást. Sedl si a jeho meč při dopadu na podlahu zařinčel.

"Co se děje?" chtěla vědět Vírae.

"Je mi jenom zima," řekl s cvakajícími zuby. Vírae si klekla vedle něj a beze slova mu začala třít ruce.

"Čaj ti pomůže," prohlásila nakonec. "Přinesls nějaký cukr?"

"Je v mý brašně, zabalený do červeného papíru. Horeb ví, že mám rád sladký. Obvykle mi tohle zima nedělá - promiň!"

"To je v pořádku. Můj táta vždycky říkává, že sladký čaj je skvělý na... zimu."

"Rád bych věděl, jak nás našli," přemítal Rek. "Včerejší sníh musel naše stopy zakrýt. Je to divný."

"Nevím. Na, vypij to."

Rek usrl čaje a kůži potažený koflík přitom držel oběma rukama. Horká tekutina mu vystříkla na prsty. Vírae se zabývala uklízením a balením jeho sedlové brašny. Pak vymetla popel z krbu a připravila oheň pro dalšího poutníka, který chýši použije.

"Co děláš v Dros Delnochu?" vyptával se Rek a teplý sladký čaj ho uklidňoval.

"Jsem dcera hraběte Delnara," odpověděla. "Bydlím tam."

"To tě poslal kvůli nadcházející válce pryč?"

"Ne. Nesla jsem zprávu pro Abalayna a teď nesu zprávu pro někoho jiného. Až ji doručím, vrátím se domů. Cítíš se líp?"

"Ano," řekl Rek. "Mnohem líp." Zaváhal a podíval se jí do očí. "Nebyla mi jenom zima," prohodil.

"Já vím. Nezáleží na tom. Po akci se třese každý. Ale počítá se to, co se děje při ní. Můj táta mi vyprávěl, že po Skelském průsmyku měl celý měsíc noční můry."

"Ty se netřeseš," podotkl Rek.

"To proto, že mám práci. Chtěl bys ještě čaj?"

"Ano. Díky. Myslím jsem, že tu umřeme. A jenom na chvíli mi to bylo jedno - byl to nádherný pocit." Chtěl ji povědět, jak skvěle se cítil, když tam tak stála za ním, ale nemohl. Chtěl přejít přes místnost a obejmout ji - a věděl, že to neudělá. Jenom se na ni díval, když mu dolévala koflík a míchala cukr.

"Kdes sloužil ty?" zeptala se, uvědomovala si jeho pohled a nebyla si jistá, co znamená.

"V Dros Corteswainu. Pod ganem Javim."

"Ten už je mrtvý," poznamenala.

"Ano, mrtvice. Byl to skvělejší velitel. Tu válku předpovídal. Jsem si jistý, že Abalayn lituje, že ho neposlouchal."

"Nebyl to jenom Javi, kdo ho varoval," řekla Vírae. "Všichni velitelé ze severu mu posílali zprávy. Můj otec měl mezi Nadiry celá léta špehy. Bylo jasné, že nás hodlají napadnout. Abalayn je hlupák, dokonce ještě teď posílá k Ulrikovi posly s novými smlouvami. Víš, že v Delnochu je jenom deset tisíc mužů?"

"Slyšel jsem, že ještě méně," podotkl Rek.

"Je tam třeba bránit šest hradeb a město. Ve válce by tam měla být čtyřikrát silnější posádka. A disciplína už taky není, co bývala."

"Proč?"

"Protože všichni čekají, že umřou," prohlásila nahněvaně. "Protože můj otec je nemocný - umírá. A protože gan Orrin má srdce jako přezrálý rajče."

"Orrin? O tom jsem nikdy neslyšel."

"Abalaynův synovec. Velí posádce, ale je k ničemu. Kdybych byla muž..."

"Jsem rád, že nejsi," řekl Rek.

"Proč?"

"Nevím," vysvětloval nejistě. "Něco jsem říct musel... Jsem rád, že nejsi, to je všechno."

"No, kdybych byla muž, velela bych posádce já. A vypadala bych mnohem líp než Orrin. Proč na mě tak zíráš?"

"Nezírám. Poslouchám, k čertu! Proč na mě pořád tlačíš?"

"Nechceš zapálit oheň?" zeptala se.

"Cože? To tu zůstaneme tak dlouho?"

"Jestli chceš."

"Nechám to na tobě," řekl Rek.

"Zůstaňme pro dnešek. To je vše. Mohlo by nám to poskytnout čas... jeden druhého líp poznat. Konec konců, začátek nestál za nic. A tys mi třikrát zachránil život."

"Jednou," opravil ji. "Nemyslím, že bys zmrzla, na to jsi moc tvrdá. A Grussín nás zachránil oba. Ale ano, rád bych s tebou dneska zůstal. Pokud by ti to nevadilo, nerad bych spal znovu na podlaze."

"Nebudeš muset," ujistila ho.

Opat se nad rozpaky mladého albína usmíval. Uvolnil se z duchovního spojení a vrátil se ke stolu. "Připoj se ke mně, Serbitare," řekl nahlas. "Lituješ svého slibu čistoty?"

"Občas," připustil mládenec a vstal. Oprášil si svou bílou sutanu a posadil se proti opatovi.

"To děvče je osobnost," odpověděl Serbitar. "Ten muž je záhada. Budou díky svému milování oslabeni?"

"Posileni," pravil opat. "Potřebují jeden druhého. Spolu jsou celí, jako ve Svaté knize. Vykládej mi o ní."

"Co mám vykládat?"

"Vstoupil jsi do její mysli. Vykládej mi o ní."

"Je to hraběcí dcera. Postrádá důvěru v sebe jako v ženu a je obětí smíšených přání."

"Proč?"

"To ona neví," ohradil se Serbitar.

"Toho jsem si vědom. Víš ty proč?"

"Ne."

"Co ten muž?"

"Do jeho mysli jsem nevstoupil."

"Ne. Ale co ten muž?"

"Má velký strach. Bojí se, že umře."

"Je to slabost?" tázal se opat. "Bude u Dros Delnochu. Smrt tam bude skoro jistá."

"Ano. Může to být síla?"

"Nevím, jak by mohla," řekl Serbitar.

"Co říká filosof o zbabělcích a hrdinech?"

"Prorok říká: 'Podle definice je pouze zbabělec schopen nejvyššího hrdinství'."

"Musíš shromáždit Třicítku, Serbitare."

"Ale kdo budou mí bratři?"

Opat se opřel. "Arbedark bude srdcem. Je silný, neohrožený a pravdomluvný, jiný by to ani být nemohl. Menahem bude očima, protože je velmi nadaný. Já budu duší."

"Ne!" protestoval albín. "To nemůže být, mistře. Já vás vést nemohu."

"Musíš. Ty vybereš ostatní. Já vyčkám tvého rozhodnutí."

"Proč já? Proč musím být velitelem já? Já bych měl být očima a Arbedark velitelem."

"Věř mi. Vše bude zjeveno."

"Vyrostla jsem v Dros Delnochu," vykládala Virae Rekovi, když spolu leželi před zapáleným ohněm. Rek si položil hlavu na stočený plášť a Virae se mu uhnízдила na prsou. Rek ji hladil po vlasech a mlčel. "Je to vznešené místo. Už jsi tam někdy byl?"

"Ne. Vyprávěj mi o něm." Ani to vlastně nechtěl slyšet, ale taky se mu nechtělo mluvit.

"Je obehnané šesti hradbami, každá je dvacet stop silná. První tři vybudoval Egel, hrabě z Bronzů. Ale jak se město rozrůstalo, vybudovali postupně další tři. Pevnost sahá přes celý Delnoský průsmyk. S výjimkou Dros Purdolu na západě a Corteswainu na východě je to jediná cesta, kterou může projít vojsko skrz hory. Můj otec přestavěl starý hrad a vytvořil v něm náš domov. Z horních víček je překrásný výhled. Na jihu v létě celá Sentranská planina zezlátne obilím. A směrem na sever vidíš až na konec světa. Posloucháš mě vůbec?"

"Ano. Zlatý výhled. Vidiš až na konec světa," ujišťoval ji tiše.

"Jseš si jistý, že to chceš poslouchat?"

"Ovšem. Pověz mi znovu o těch hradbách."

"A co?"

"Jak jsou silné?"

"Jsou taky šedesát stop vysoké a každých padesát kroků z nich trčí věž. Každé vojsko, které by dros napadlo, by utrpělo strašné ztráty."

"A co brány?" vyptával se Rek. "Hradby jsou jenom tak silné, jako brány, který chrání."

"Hrabě z Bronzů na to myslel. Každá brána je postavená až za železnou padací mříží a je z vrstev bronzi, železa a dubového dřeva. Za branami jsou tunely, které se uprostřed zužují, než se otevrou na římsu mezi hradbami. Tunely můžeš udržet i proti ohromné přesile. Celý dros je nádherně postavený, jenom to město ho kazí,"

"Jak to?" podivil se Rek.

"Egel původně navrhl prostor mezi hradbami jako bojiště, volné prostranství, kde není, kam se schovat. K další hradbě je to do kopce, což nepřítele zpomalí. Když budeš mít dostatek střelců, může dojít k úplnému masakru. Taky to bylo psychologicky dobře vymyšlené: Ve chvíli, kdy se nepřítel vydá k další hradbě - pokud se tak daleko někdy dostane - bude vědět, že ho čeká další volné prostranství bez možnosti se krýt."

"Tak jak to, že to město zkazilo?"

"Prostě se rozrostlo. Teď jsou domy až u šesté hradby. Volný prostor je pryč. Vlastně je to přesně obráceně - teď je kryt na celé cestě."

Rek se převrátil a políbil ji na čelo.
"Zač to?" chtěla vědět Virae.
"Musí to být jenom za něco?"
"Všechno má vždycky nějaký důvod," prohodila.
Políbil ji znova. "Tohle bylo za hraběte z Bronzů," řekl. "Nebo za nadcházející jaro. Nebo za zmizelé vložky."
"Mluvíš nesmysly!" prohlásila.
"Proč jsi mě nechala se s tebou pomilovat?" zeptal se Rek.
"Co je to za otázku?"
"Proč?"
"Do toho ti nic není!" odsekla.
Rek se zasmál a znova ji políbil. "Ano, má paní. Máte pravdu. Nic mi do toho není."
"Utahuješ si ze mě," obvinila ho a snažila se vstát.
"Nesmysl," oponoval Rek a přidržel ji dole. "Jsi překrásná."
"To nejsem. Nikdy jsem nebyla. Ty si ze mě utahuješ."
"Z tebe bych si nikdy neutahoval. A jsi překrásná. A čím dýl se na tebe koukám, tím krásnější jseš."
"A ty jsi hlupák. Nech mě vstát."
Rek ji ještě jednou políbil, přičemž se k ní přivinul těsněji. Polibek se protáhl a ona mu ho vrátila.
"Pověz mi ještě jednou o Dros Delnochu," požádal ji nakonec.
"Nechci o něm teď mluvit. Ty si mě dobíráš, Reku. To nestrpím. Dneska na to nechci myslet, už ne. Věříš v osud?"
"Teď už ano. Skoro."
"Mluvím vážně. Včera by mi nevadilo vrátit se domů a postavit se Nadirům. Věřím v drenajskou věc a chtěla jsem pro ni zemřít. Včera jsem se nebála."
"A dneska?" zeptal se.
"Dneska, když už se ptáš, bych domů nešla." Lhala, ale nevěděla proč. Když Rek zavřel oči a položil se na záda, zvedla se v ní vlna strachu.
"Ale ano, šla bys," řekl. "Musíš."
"A co ty?"
"Nemá to smysl," utrousil.
"Co nemá smysl?"
"Nevěřím svým citům. Nikdy jsem jim nevěřil. Je mi skoro třicet a znám svět."
"O čem to mluvíš?"
"Mluvím o osudu. Sudbě. Starci v potrhaném modrém hábitu a bez očí. Mluvím o lásce."
"Lásce?"
Rek otevřel oči, natáhl se a pohladil Virae po líci.
"Neumím vyjádřit, co to pro mě znamenalo, když ses ráno postavila vedle mě. Byl to vrchol mého života. Na ničem jiném nezáleželo. Viděl jsem oblohu - byla modřejší než kdykoliv předtím. Všechno jsem viděl ostře. Uvědomoval jsem si, že žiju, mnohem víc, než kdy dřív. Dává ti to nějaký smysl?"
"Ne," souhlasila mírně. "Ani ne. Opravdu si myslíš, že jsem krásná?"
"Jsi ta nejkrásnější žena, jaká kdy nosila brnění," uculil se.
"To není odpověď. Proč jsem krásná?"
"Protože tě miluju," řekl a lehkost, s jakou to vyslovil, ho nesmírně překvapila.
"Znamená to snad, že se mnou pojedíš do Dros Delnochu?"
"Pověz mi ještě o těch milých vysokých hradbách," požádal ji.

5.Kapitola

POZEMEK KLÁŠTERA BYL ROZDĚLEN NA jednotlivé cvičné prostory, některé z kamene, jiné zatravněné, další pískové či pokryté zrádně kluzkou břídlíci. Samotné opatství stálo uprostřed, přestavěný donjon z šedého kamene s hradbami zakončenými cimbuřím. Opatství obklopovala čtvercová hradba a vodní příkop, později přistavěné zdi byly z měkkého nazlátlého pískovce. U západní hradby, pod sklem a kvetoucí mimo obvyklou dobu, rostly květiny třiceti odlišných odstínů. Všechno to byly růže.

Albín Serbitar klečel před svým keříkem, mysl sjednocenou s rostlinou. Třináct let s růží bojoval a chápal ji. Jednalo se o vcítění. O soulad.

Růže vydala vůni, jež byla vypuštěna pouze pro Serbitara. Mšice na růži se cvrkly a zahynuly, když na ně Serbitar upřel pohled, a měkká, hedvábná krása květů naplnila jeho smysly jako opium.

Byla to bílá růže.

Serbitar se posadil, zavřel oči a v duchu sledoval příval nového života proudící květinou. Byl v plné zbroji, jež se skládala ze stříbrné kroužkové košile, meče a pochvy a kožených nohavic s všitými stříbrnými kroužky. Po boku mu ležela nová stříbrná přilbice s číslem "I" v runovém písmu Starších. Bílé vlasy měl spletené do copu. Oči měl zelené, barvy listů růže. V jeho křehké tváři a průsvitné pleti na vysedlých lících kostech byla mystická krása souchotináře.

Rozloučil se a jemně utiřil slaboučkou paniku rostliny. Zнала ho od chvilky, kdy jí vypučel první lístek.

A teď měl umřít.

V hlavě se mu objevila usměvavá tvář a Serbitar vycítil a poznal Arbedarka. Čekáme na tebe, zněla vyslaná zpráva.

Už jdu, odpověděl albín.

Ve velké síni stál stůl, kolem něj třicet židlí a před každou ležel džbán s vodou a ječná placka. Při Serbitarově příchodu tu mlčky sedělo devěťadvacet mužů v plné zbroji. Serbitar se usadil do čela a poklonil se opatovi Vintarovi, jenž nyní seděl po jeho pravici.

Společnost v tichosti pojedla, každý přitom přemýšlel o svých záležitostech a rozebíral své dojmy nad zakončením třinácti let výcviku.

Nakonec promluvil Serbitar, čímž splnil obřad svého řádu.

"Bratři, pátrání je na nás. My, kdož jsme pátrali, musíme získat to, co hledáme. Posel k nám přichází z Dros Delnochu, požádat nás, abychom zemřeli. Co přitom cítí srdce Třicítky?"

Oči všech se obrátily k černobradému Arbedarkovi. Ten uvolnil svou mysl a dovolil, aby ho zaplavily jejich pocity. Rozebrav je, přetvořil je do jediného sjednoceného pocitu, který všichni odsouhlasili.

Pak promluvil hlubokým, zvučným hlasem.

"Jádro této záležitosti jest takové, že děti Drenaje stojí tváří v tvář vyhubení. První útok na Drenajskou říši bude veden u Dros Delnochu, kde hrabě Delnar má rozkaz udržet se až do podzimu. Abalayn potřebuje čas, aby zvedl a vycvičil vojsko.

Blížíme se k rozhodujícímu okamžiku v sudbě kontinentu. Srdce říká, že bychom měli naši pravdu hledat v Dros Delnochu."

Serbitar se otočil k Menahemovi, mladíkovi s jestřábím nosem, snědou pletí a vlasy svázanými do ohonu propleteného dvěma stříbrnými stužkami. "A jak na tuto věc nahlíží oči Třicítky?"

"Odjedeme-li do drosu, město padne," prohlásil Menahem. "Odmítneme-li, město padne stejně. Naše přítomnost pouze oddálí nevyhnutelné. Bude-li posel hoden žádat od nás naše životy, tedy bychom měli jet."

Serbitar se obrátil k opatovi. "Vintare, co říká duše Třicítky?"

Starší muž si útlou rukou prohrábl prořídle šedé vlasy, pak vstal a poklonil se Serbitarovi. Ve stříbrné a bronzové zbroji vypadal jaksi nemístně.

"Budeme požádáni, abychom zabíjeli lidi jiné rasy," začal mírným tónem, v hlase mu dokonce zazníval smutek.

"Budeme požádáni, abychom je zabíjeli ne proto, že jsou špatní, pouze proto, že jejich vůdcové chtějí udělat to, co udělali sami Drenajci před šesti stoletími.

Stojíme mezi mořem a horami. Moře nás rozdrtí o hory a tak zahyneme. Hory moře zadrží a umožní nám nechat se rozdrtit. Stejně zahyneme.

My všichni zde jsme skvělí bojovníci. Hledáme dokonalou smrt jako protipól dokonalého života. Nadirský vpád vskutku neznačí nové pojetí dějin. Ale jejich činy drenajskému lidu způsobí nevýslovné utrpení. Můžeme říci, že tím, že se postavíme na obranu těchto lidí, pozvedáme cenu našeho řádu. To, že neuspějeme, není důvodem k tomu, abychom se bitvě vyhnuli. Protože je to pohutka, co je ryzí, nikoliv výsledek.

Duše smutně říká, že musíme vyjet k Dros Delnochu."

"Tak," vzal si slovo opět Serbitar. "Všichni souhlasíme. Já též mám v této záležitosti vyhraněný názor. Přišli jsme do tohoto kláštera jako vyhnání ze světa. Vývržení a obávání, sešli jsme se, abychom vytvořili dokonalý rozpor. Naše těla se stanou živoucí zbraní, aby zaměřila naši mysl k hranicím mírumilovnosti. Mniši válečníci, to jsme my, jako Starší nikdy nebyli. V našich srdcích nebude radosti, až budeme zabíjet naše nepřátele, protože milujeme veškerý život.

V okamžiku naší smrti se naše duše vrhnou vpřed, zpřetrhavše řetězy hmotného světa. Všechna malicherná závist, pletky a nenávisť bude zanechána zde a my poputujeme k Prameni.

Hlas říká, jedeme."

Na bezmračné noční obloze visel dorůstající měsíc a v jeho světle stromy kolem Rekova ohýnku vrhaly blede stíny. Na uhlicích ležel králík, vykuchaný a obalený hlinou, a od potoka se vrátila Vírae a nahou horní polovinu těla si otírala do jedné z Rekových náhradních košil.

"Kdybys jen věděla, kolik mě stála!" postěžoval si Rek, když se Vírae usadila na kameni vedle ohniště, a v tančících plamenech se její plet' leskla jako zlato.

"Nikdy neposloužila lepšímu účelu," prohlásila Vírae. "Za jak dlouho bude ten králík hotový?"

"Za chvíli. Z toho posedávání polonahá v tomhle počasí se nachladíš a umřeš. Krev mi mrzne v žilách, jenom když se na tebe podívám."

"To je zvláštní!" usoudila Vírae. "Teprve dneska ráno jsi mi vykládal, jak máš při pohledu na mě horkou krev."

"To bylo ve vyhřátý chýši s postelí po ruce. Mě milování na sněhu nikdy moc nelákalo. Na, ohřál jsem ti pokrývku.

"Když jsem byla malá," prohodila Vírae, berouc pokrývku, již si ovinula kolem ramen, "běhávali jsme uprostřed zimy tři míle pahorkatinou jenom v haleně a sandálech. Bylo to osvěžující. A hrozně studený."

"Když jsi tak tvrdá, tak jak to, že tak zmodrala, než jsme našli tu chýši?" podivil se Rek a jeho široký úsměv otázce odebral veškerou zlomyslnost.

"To ta zbroj," vysvětlovala Vírae. "Moc oceli a málo vlny vespod. Mimochodem, kdybych byla jela vepředu, nebyla bych se tak nudila a neusnula bych. Kdys říkal, že bude ten králík? Umírám hladu."

"Brzo. Myslím..."

"Už jsi takhle králíka někdy dělal?" vyzvíдалa Vírae.

"Vlastně ne. Ale je to tak správně, viděl jsem to tak dělat. Když rozlomíš hlinu, všechna srst sleze dolů. Je to snadný."

Virae to moc nepřesvědčilo. "Plížila jsem se za tou hubenou mrchou celý věky," řekla a vzpomněla si, jakou měla radost, když zvíře trefila jediným šípem na čtyřicet kroků. "Není to špatný luk, i když je kapku lehký. Je to starý jezdecký luk, ne? Měli jsme pár takových v Delnochu. Ty nové jsou teď celé ze stříbřité oceli, mají delší dostřel a silnější tah. Umírám hladu."

"Trpělivost napomáhá chuti k jídlu," poučil ji Rek.

"Radši toho králíka nepokaz. Nerada zabírám. Ale aspoň to má nějaký smysl, když to pak může člověk sníst."

"Nejsem si jistý, jak by ten králík reagoval na tenhle způsob uvažování," usmál se Rek.

"Králíci taky uvažují?" podívala se Virae.

"Nevím. Nemyslel jsem to doslova."

"Tak proč to říkáš? Jsi zvláštní člověk."

"Byla to jen teoretická úvaha. Tebe nikdy žádné teoretické úvahy nenapadají? Nikdy jsi nebyla zvědavá, jak květina pozná, kdy je čas vykvést? Nebo jak lososi najdou cestu zpátky na trdliště?"

"Ne," řekla Virae. "Už je ten králík hotový?"

"No, na co myslíš ty, když zrovna neplánuješ, jak zabíjet lidi?"

"Na jídlo," odpověděla. "Co je s tím králíkem?"

Rek klackem odvalil hliněnou kouli z ohně a sledoval, jak na sněhu syčí.

"No, co uděláš teď?" vyvíдалa Virae. Rek si jí nevšiml. Zvedl jako pěst velký kámen a prudce jím uhodil do ztvrdlé hlíny. Ta pukla a z ní vypadl napůl upečený a napůl stažený králík.

"Vypadá to dobře," olízla se Virae. "Co teď?"

Rek do masa, z něhož se kouřilo, píchl klackem.

"Ty tohle hodláš jíst?" zeptal se.

"Jistě. Můžu si půjčit tvůj nůž? Který kousek chceš?"

"Mám ve vaku ještě nějaký ovesný placky. Myslím, že to zvládnu s nima. A oblíkni se laskavě!"

Utábořili se v mělké prohlubni ve skále, která nebyla dost hluboká, aby to byla jeskyně, ale byla dost velká, aby odrážela žár ohně a nefoukalo tam. Rek žvýkal své placky a díval se, jak dívka hltá králíka. Nebyl to právě povznášející pohled. Zbytky odhodila do křoví. "Jezevcům by to mělo chutnat," prohodila. "Tohle není špatnej způsob, jak dělat králíka."

"Jsem rád, že ti to chutnalo," utrousil Rek.

"Ty nejsi moc dobrej zálesák, co?" poznamenala Virae.

"Vystačím si."

"Dokonce jsi ho ani neuměl vykuchat. Když se vyvalily ty vnitřnosti, úplně jsi zezelenal."

Rek hodil zbytek placky za nešťastným králíkem. "Jezevci možná ocení zákusek," řekl. Virae se šťastně zahihňala.

"Jsi skvělý, Reku. Nepodobáš se žádnému jinému chlapovi, kterého jsem kdy potkala."

"Myslím, že to, co bude následovat, se mi nebude líbit," prohlásil Rek. "Proč se prostě nejdeme vyspat."

"Ne. Poslouchej mě. Mluvím vážně. Celý život jsem snila o tom, že najdu toho správného muže: vysokého, laskavého, chápavého. Milujícího. Nikdy by mě nenapadlo, že někdo takový existuje. Většina mužů, které jsem znala, byli vojáci - málomluvní, rovní jak pravítka a asi tak romantičtí, jako býk v říji. A potkala jsem taky básníky, jemný, s vybranou mluvou. Když jsem byla s vojáky, toužila jsem po básnících, a když jsem byla s básníky, tak jsem toužila po vojácích. Začala jsem věřit, že muž, kterého bych chtěla, nemůže existovat. Rozumíš?"

"Celý život jsi hledala chlápka, co neumí upíct králíka? Jasně, že rozumím."

"Opravdu?" zeptala se Virae tiše.

"Ano. Ale stejně mi to vysvětlí."

"Jsi to, co jsem vždycky chtěla," prohlásila a začervenala se. "Jsi můj zbabělý hrdina - moje láska."

"Věděl jsem, že v tom bude něco, co se mi nebude líbit," zavrčel Rek.

Když Virae přiložila na oheň pár polen, natáhl Rek ruku. "Přisedni si," vyzval ji. "Bude ti tepleji."

"Vždycky se se mnou můžeš podělit o pokrývku," prohodila Virae, obešla ohniště, vrhla se mu do náruče a položila si mu hlavu na rameno. "Nevadí ti, když ti říkám můj zbabělý hrdina?"

"Můžeš mi říkat, jak se ti zachce," ujistil ji Rek, "pokud tu budeš pořád, abys na mě mohla mluvit."

"Pořád?"

Plameny prohrábl vítr a Rek se zachvěl. "Pořád pro nás není tak dlouho, ne? Máme jenom tolik času, jak dlouho se udrží Dros Delnoch. Stejně, mohl bych tě začít nudit a ty bys mě pak poslala pryč."

"To nikdy!" prohlásila Virae.

"Nikdy a pořád. Doteď jsem si o těchhle slovech moc nemyslel. Proč jsme se nepotkali před deseti lety? Tenkrát by to mohlo něco znamenat."

"Pochybuju. Bylo by mi teprve devět."

"Nemyslel jsem to doslova, ale básnicky."

"Můj otec napsal Drussovi," vykládala Virae. "Ten dopis a moje poslání je jediné, co ho ještě drží při životě."

"Drussovi? I kdyby byl naživu, byl by to teď přece už stařec. Bylo by to nechutný. Skeln byl před patnácti lety a on byl starý už tehdy - do drosu by ho museli donést."

"Možná. Ale táta do něj vkládá velký naděje. Chová k němu úctu. Má dojem, že je nepřemožitelný. Nesmrtelný. Jednou mi ho popisoval jako největšího bojovníka naší doby. Říkal, že Skelnský průsmyk bylo Drussovo vítězství, a že on a ostatní tam byli jenom do počtu. Vykládal mi ten příběh, když jsem byla malá. Sedával vedle ohně, jako je tenhle, a nad plameny si opékal chleba. Pak mi vyprávěl o Skelnu. Užasná doba." Zmlkla a zahleděla se do uhlíků.

"Pověz mi ten příběh," požádal ji Rek, přitáhl si ji k sobě a pravačkou jí odhrnul vlasy, které jí spadly do očí.

"Musíš ho znát. Každý zná příběh o Skelnu."

"To jo. Ale ještě nikdy jsem ho neslyšel od někoho, kdo tam byl. Viděl jsem jenom hry a poslouchal bardy."

"Pověz mi, cos slyšel, a já dodám podrobnosti."

"Tak dobře. Pár set drenajských válečníků drželo Skelnský průsmyk, zatímco hlavní drenajské vojsko bylo někde jinde. To ventrijský král Gorben jim dělal starosti. Věděli, že je na pochodu, ale nevěděli, kde zaútočí. Zaútočil na Skeln. Stáli proti přesile padesát na jednoho a udrželi se, dokud nedorazily posily. To je všechno."

"Ne docela," opravila ho Virae. "Základ Gorbenova vojska se skládal z deseti tisíc mužů, kterým se říkalo Nesmrtelní. Nikdy je nikdo neporazil, až Druss."

"No tak," protestoval Rek. "Jeden člověk nemůže porazit vojsko. To je látka pro ságy."

"Ne, poslouvej. Můj táta říkal, že toho posledního dne, když konečně vyslali i Nesmrtelné, začaly se drenajské řady stahovat. Můj otec byl celý život válečníkem. Rozumí bitvám a přesunům a toku mezi odvahou a strachem. Drenajci byli zralí na porážku. Ale právě když se začali poddávat, vyrazil Druss válečný pokřik a mávaje sekerou vykročil. Ventriánci před ním začali ustupovat."

A pak se najednou jeden, který mu byl nejbližší, otočil a začal utíkat. Panika se rozšířila jako stepní požár a ventrijské řady se začaly drolit. Druss ten příliv obrátil. Můj otec říká, že byl toho dne jako obr. Nadčlověk. Jako bůh války."

"To bylo tehdy," podotkl Rek. "Nechápu, jak by mohl být bezzubý stařík k užítku. Nikdo nedokáže odolat stáří."

"Souhlasím. Ale copak nevidíš, jak to zvedne morálku, když tam Druss prostě jenom bude? Muži se pod náš prapor jen jen pohnou. Bojovat v bitvě vedle velikého Drusse - v tom je kousek nesmrtelnosti."

"Potkalas toho staříka někdy?" zeptal se Rek.

"Ne. Otec mi to nikdy neprozradil, ale něco se mezi nimi stalo. Druss by do Dros Delnochu nikdy nepřišel. Mělo to, myslím, něco společného s mojí matkou."

"Ona ho neměla ráda?"

"Ne. Něco s Drussovým starým přítelem. Sieben se, myslím, jmenoval."

"Co se s ním stalo?"

"Zabili ho u Skelnu. Byl to Drussův nejstarší přítel. Víc o tom nevím nic." Rek věděl, že lže, ale nechal to plavat. Stejně to byla stará historka.

Jako Druss Veliký...

Stařec zmačkal dopis a nechal ho spadnout na zem.

To, co Drusse tížilo, nebylo stáří. Moudrost šesti křížků ho těšila, jakož i znalosti, které za ta léta nashromáždil, a úcta, kterou vzbuzoval. Ale ničivý účinek, jakým čas působil na tělo, to bylo něco úplně jiného. Ramena měl stále ještě pevná, hrud' klenutou, ale svaly jakoby ztratily na pružnosti - vypadaly jako provazce, které mu protkávaly horní část zad. Pas mu také od poslední zimy znatelně zesílil. A uvědomil si, že jeho černá bradka protkaná stříbrem se skoro přes noc změnila na šedou bradku potkanou černí. Ale pronikavé oči, které hleděly na svůj odraz ve stříbrném zrcadle, se nezměnily. Jejich pohled děsil celá vojska, způsoboval, že hrdinní protivníci couvali, zrudli a zahanbení. Probouzely představivost u lidí, kteří potřebují hrdiny.

On byl Druss řečený Veliký. Nepřemožitelný Druss, vládce sekery. Legendy o jeho životě všude vyprávěly dětem a většina toho byly legendy, uvědomil si. Druss hrdina, nesmrtelný, božský.

Minulá vítězství mu zajistila palác oplývající bohatstvím a desítky konkubín. Před patnácti lety ho po jeho hrdinských činech ve Skelnském průsmyku sám Abalayn zasypával šperky.

Nicméně následujícího rána se Druss vrátil zpátky do Skodských hor, vysoko do opuštěné krajiny, která hraničila s mraky. Mezi borovice a sněžné levharty se vrátil prošeďivělý starý válečník, do svého doupěte, aby znovu vychutnal samotu. Pod zemí tu ležela žena, která mu byla třicet let manželkou. On sám tady hodlal zemřít, i když věděl, že tu nebude nikoho, kdo by ho pohřbil.

Za posledních patnáct let Druss se založenýma rukama neseděl. Toulal se mnoha zeměmi a pro malá knížátka vedl vojenské oddíly. Poslední zimu se utáhl do svého vysokohorského útočiště, aby zde přemýšlel a zemřel. Už dlouho věděl, že po šedesátce zahyne, dokonce ještě dřív, než mu to ten věstec před několika desetiletími prozradil. Dokázal si sám sebe představit v šedesáti - ale nikdy ne později. Kdykoliv se pokusil představit si, že je mu šedesát jeden rok, uviděl pouze temnotu.

Sevěřel pokroucené prsty kolem dřevěného poháru a pozvedl ho ke rtům lemovaným šedým vousem. Víno bylo silné, sám ho před pěti lety vyrobil. Zestárlo dobře - lépe než on. Ale víno bylo pryč a on zůstal... ještě na chvíli.

Horko v jeho spartánsky zařízeném srubu začalo být nesnesitelné, protože na dřevěnou střechu pražilo jarní slunce. Druss si pomalu stáhl beránci kožich, který nosil celou zimu, i žíněný nátělník. Mohutné tělo měl protkané jizvami, které prozrazovaly jeho věk. Prohlédl si jizvy, jasně si pamatoval muže, jejichž čepele mu je způsobily: muže, kteří nikdy nezestárlí tak, jako on, muže, kteří zemřeli v rozpuku mládí pod jeho zpívající sekerou. Modrýma očima bleskl na stěnu vedle malých dřevěných dveří. Tam visela Snaga, což ve starém jazyce znamenalo "Průvodkyně". Stíhlé topůrko z černé oceli s pavučinou tajemných run ze stříbrného drátku a dvojbratřá čepel tvarovaná tak, že při seknutí zpívala.

Dokonce i teď slyšel její sladkou píseň. Ještě naposled, bratře mé duše, volala na něj. Ještě poslední krvavý den než slunce zapadne. V duchu se vrátil k Delnarovu dopisu. Byl psán vzpomínkám, ne člověku.

Druss se zvedl z dřevěné židle a zaklel, když mu zavržaly klouby. "Slunce zapadlo," zašeptal starý válečník k sekeře. "Už nás čeká jenom smrt a to je trpělivá mrcha." Vyšel ze srubu a zahleděl se na vzdálené pohoří. Jeho mohutná postava a šedočerné vlasy v menším odrážely hory, které si prohlížel. Hrdé, silné, věčné, se zasněženými vrcholky, vzdorovaly slunci, které jim chtělo vztít jejich zimní pokrývku z panenského sněhu.

Druss do sebe sál jejich divokou nádheru, vdechoval studený vítr a ochutnával život, jako by to bylo naposled.

"Kde jsi, smrti?" křikl. "Kde se skrýváš v tento krásný den?" Údolím zazněla ozvěna... SMRT, SMRT, smrt, smrt... DEN, DEN, den, den...

"Já jsem Druss! A pohrdám tebou!"

Do očí mu padl stín, slunce na nebesích umřelo a hory se opět zahalily mlhou. Drussovu mohutnou hrud' sevřela bolest, pronikla mu až do duše a on málem upadl.

"Hrdý smrtelníče!" zasyčel skrz závoj bolesti šepavý hlas. "Já tě nikdy nehledala. To tys mě pronásledoval celé ty dlouhé, osamělé roky. Zůstaň na této hoře a já ti zaručuju ještě další čtyři desítky let. Svaly se ti scvrknou a mozek ti změkne. Dostaneš nadýmání, stařečku, a já přijdu, teprve až o to hezky poprosíš.

Nebo se lovec ještě jednou vydá na lov?

Hledeji si mě, starý bojovníku. Budu stát na hradbách Dros Delnochu."

Bolest ze srdce zmizela. Druss se zapotácel, do pálících plic nabral horský vzduch, který mu ulevil, a rozhlédl se kolem sebe. Na borovici stále zpívali ptáci, slunce nezakrývaly mraky a hory tu stály, vysoké a hrdé, jako tu stály vždycky.

Druss se vrátil do srubu a přistoupil k dubové truhlici, kterou na začátku zimy zamkl. Klíč ležel hluboko v údolí. Druss na zámek položil obrovské ruce a zatáhl. Svaly na pažích se mu napjaly, žíly na krku a na ramenou mu naběhly a kov zasténal, změnil tvar a - rozlomil se! Druss odhodil visací zámek stranou a otevřel truhlici. V ní ležel kabátec z černé kůže, kterou na ramenou kryla lesklá ocel, a černá kožená čapka, ozdobená pouze stříbrnou sekerou se stříbrnými lebkami po obou stranách. Objevily se černé kožené rukavice, na kotnících obité stříbrem. Druss se rychle přioděl a nakonec si natáhl vysoké kožené boty, které mu před mnoha lety věnoval samotný Abalayn.

Nakonec sáhl pro Snagu, která jako by mu ze zdi skočila rovnou do čekající ruky.

"Ještě naposled, sestřičko," řekl jí. "Než zapadne slunce."

6.Kapitola

S VINTAREM PO BOKU SERBITAR Z balkónu přihlížel, jak se ke klášteru blíží dva jezdci. Před severní bránou zpomalili koně do klusu. Od západu vál teplý větřík a na sněhem pokrytých polích se začínaly objevovat kousky trávy.

"Není to vhodná doba pro milence," poznamenal Serbitar nahlas.

"Pro milence je vždycky vhodná doba, synu. A zvlášť ve válce," řekl Vintar. "Už jsi prozkoumal mysl toho muže?"

"Ano. Je zvláštní. Ze zkušenosti cynik, romantik založením a teď z nezbytí hrdina."

"Jak Menahem vyzkouší toho posla?" zeptal se Vintar.

"Pomocí strachu," odpověděl albín.

Rek se cítil skvěle. Vzduch, který vdechoval, byl svěží, čistý a teplý západní větřík a sliboval konec té nejdrsnější zimy za celá léta. Žena, kterou miloval, jela vedle něj a obloha byla modrá a jasná.

"Jak báječný je být dneska naživu!" prohlásil.

"Co je na dnešku tak zvláštního?" podivila se Virae.

"Je krásně. Copak to necítíš? Ta obloha, větřík, tající sníh?"

"Někdo sem jede. Vypadá jako válečník," na to ona.

Jezdec se k nim přiblížil a sesedl. Tvář mu zakrývala černostříbrná přilbice s chocholem z koňských žíní. Rek s Virae sesedli a vydali se k němu.

"Dobré ráno," přivítal ho Rek. Muž si ho nevšímal, tmavé oči, jež byly vidět skrz hledí jeho přilbice, upíral na Virae.

"Ty jsi posel?" zeptal se jí.

"To jsem. Chtěla bych vidět opata Vintara."

"Nejdřív musíš projít přez mě," prohlásil válečník, ustoupil a ze stříbrné pochvy vytasil dlouhý meč.

"Počkej chvíli," vložil se do toho Rek. "Co to má být? Člověk se obvykle nemusí do kláštera probojovávat." Muž si ho opět ani nevšímal a Virae tasila svůj rapír. "Přestaňte!" přikazoval Rek. "Tohle je šílený!"

"Drž se bokem, Reku," zarazila ho Virae. "Já tohle stříbrného brouka rozsekám na kousky."

"Ne, to neuděláš," zarazil ji Rek a popadl ji za ruku. "Ten rapír ti proti muži v brnění nebude k ničemu. Na každý pád je tohle nesmysl. Nejsi tu, abys s někým bojovala. Máš prostě jenom předat zprávu, to je všechno. Někde se musela stát chyba. Počkej chvíli."

Rek došel k válečníkovi, cestou horečně přemýšlel a očima pátral po slabých místech v mužově brnění. Bojovník měl přes kroužkovou košili ze stříbřité oceli těsně padnoucí kyrys. Krk mu chránil stříbrný nákrčník. Nohy měl po stehna zakryté těsnými koženými nohavicemi vyloženými stříbrnými kroužky a na holeních měl kožené chrániče. Pouze jeho kolena, ruce a brada byly odkryté pro útok.

"Povíš mi, co se tu vlastně děje?" požádal ho Rek. "Myslím, že máš možná nesprávného posla. Jsme tu, abychom navštívili opata."

"Jsi připravená, ženo?" zeptal se Menahem.

"Jsem," odpověděla Virae a rapírem v ranním vzduchu vysekávala osmičky, aby si uvolnila zápěstí.

Rekovi vlétl meč do ruky. "Braň se," vykřikl.

"Ne, Reku, ten je můj," volala Virae. "Nepotřebuju, abys za mě bojoval. Ustup!"

"Můžeš ho dostat jako druhá," odtušil Rek. Pak obrátil pozornost zpátky k Menahemovi. "Tak pojď. Uvidíme, jestli bojuješ stejně hezky, jako vypadáš."

Menahem obrátil své tmavé oči k vysoké postavě před sebou. Rekovi se náhle obrátil žaludek: tohle byla smrt! Chladná, konečná smrt s červy v očních důlcích. V tomto souboji neměl naději. Zaplavil ho strach a začaly se mu třást nohy. Opět byl dítětem, zamčeným v tmavém pokoji, a věděl, že v černých stínech se schovávají strašidla. Strach mu v podobě žluči stoupl do hrdla, když se mu udělalo nevoľno. Chtěl utíkat... potřeboval utíkat.

Místo toho zaječel a vrhl se do útoku, mřil na černostříbrnou přilbici. Překvapený Menahem jeho výpad spěšně vykryl, ale Rekův druhý úder málem prorazil jeho obranu. Válečník ustoupil a zoufale se snažil znovu získat iniciativu, ale Rekův zuřivý útok ho vyvedl z rovnováhy. Menahem odsekl a postoupil stranou ve snaze Reka obejít.

Virae ohromeně přihlížela, jak Rek pokračuje ve svém prudkém útoku. Meče obou mužů se blýskaly v ranním slunci, oslepující síť bílého světla, ohromující ukázka šermířského umění. Virae se dmula pýchou. Chtěla Reka povzbudit, ale odolala, vědouce, že i nejslabší vyrušení by mohlo zápas ovlivnit.

"Pomoz mi," vyslal Menahem v duchu žádost k Serbitarovi, "nebo ho budu možná muset zabít." Srazil stranou další úder, který zachytil jen pár palců od svého hrdla. "Jestli to dokážu," dodal.

"Jak je můžeme zastavit?" ptal se Serbitar Vintara. "Ten muž je berserk. Nemůžu se do něj dostat. Za chvíli Menahema zabije."

"To děvče!" řekl Vintar. "Spoj se se mnou."

Virae se třásla, když se dívala, jak Rek stále sílí. Berserk! Otec jí o takových lidech vyprávěl, ale v Rekovi by někoho takového nikdy nehledala. Byli to šílení zabijáci, kteří v boji ztraceli zdravý rozum a strach, a stávali se z nich ti nejnebezpečnější protivníci. Všichni šermíři se pohybují mezi obranou a útokem, protože vedle touhy zvítězit je zde stejně silná touha neprohrát. Ale berserk strach ztrácí, on pouze útočí a vždycky s sebou brává svého protivníka i ve chvíli, kdy sám umírá. Náhle ji cosi napadlo a Virae si uvědomila, že válečník se Reka nesnaží zabít - ten souboj byl jenom zkouška.

"Odlož meč!" zaječela. "Přestaň!"

Muži bojovali dál.

"Reku, poslouvej!" křičela Virae. "Je to jenom zkouška. On tě nechce zabít."

Její hlas k Rekovi přicházel jakoby z velké dálky, nicméně pronikl i rudou mlhou, kterou měl před očima. Ustoupil a spíš cítil než viděl úlevu, která druhého muže zaplavila. Zhluboka se nadechl a uvolnil se, nohy se mu třáslly a ruce chvěly.

"Tys mi čet myšlenky," obvinil válečníka a chladným pohledem zachytil jeho tmavé oči. "Nevím, jak jsi to dokázal. Ale jestli to uděláš ještě jednou, zabiju tě. Rozumíš?"

"Rozumím," ujistil ho tiše Menahem a hlas měl ztlumený přilbici. Rek na druhý pokus vrátil meč do pochvy a obrátil se k Virae, která se na něj divně dívala.

"To jsem vlastně nebyl já," vysvětloval. "Nedívej se tak na mě, Virae."

"Ó, Reku, promiň," řekla Virae se slzami v očích. "Je mi to vážně líto."

Když odvrátila tvář, přepadl ho zcela nový strach. "Neopouštěj mě," zaprosil. "Stává se to jen zřídka a nikdy bych nenapadl tebe! Nikdy! Věř mi." Virae se na něj podívala a pak se mu vrhla kolem krku.

"Opustit tě? O čem to mluvíš? Mně na tom nezáleží, ty hlupáčku. Bylo mi tě jenom líto. Ó, Reku, ty jsi takový pitoma. Já nejsem nějaká holka z taverny, která ječí při pohledu na myš. Já jsem žena, která vyrostla mezi muži. Vojáky. Bojovníky. Válečníky. Myslíš, že bych tě opustila, protože jseš berserk?"

"Dokážu to zvládnout," ujišťoval ji a pevně ji k sobě tiskl.

"Tam, kam jdeme, Reku, nebudeš muset," podotkla.

Serbitar opustil balkón a z kameninového džbánu si nalil číši pramenité vody.

"Jak to udělal?"

Vintar se usadil v koženém křesle. "Je v něm zdroj odvahy, napájený mnoha věcmi, o nichž se my můžeme jenom dohadovat. Ale když ho Menahem nakrmil strachem, odpověděl násilím. Protože Menahem nemohl vědět, že ten muž se bojí samotného strachu. Postřehl jsi tu vzpomínku z dětství, když se mu Menahem probíral pamětí?"

"Myslíš ty tunely?"

"Ano. Co mi řekneš o dítěti, které se bojí tmy, a přesto prolézá tmavými tunely?"

"Pokusil se vyrovnat se strachem tak, že se mu postavil," odpověděl Serbitar.

"A dělá to pořád. A proto taky Menahem málem zemřel."

"V Dros Delnochu bude užitečný," usoudil s úsměvem Serbitar.

"Víc, než si myslíš," řekl Vintar. "Víc, než si myslíš."

"Ano," řekl Rekovi Serbitar, když se usadili ve studovně obložené dubovým deštěním, z níž byl výhled na nádvoří. "Ano, umíme číst myšlenky. Ale ujišťuju tě, že se už nepokusíme znovu číst ve tvých myšlenkách, ani v myšlenkách tvé společnosti."

"Proč mi to udělal?" chtěl vědět Rek.

"Menahem je očima Tricítky. Musel se podívat, jestli jsi hoden požádat nás o... službu. Čekáš, že budeme bojovat ve tvém vojsku, analyzovat taktiku nepřátel a že naše schopnosti použijeme na obranu pevnosti, do níž nám nic není. Posel toho musí být hoden."

"Ale já posel nejsem. Jsem jenom společník."

"Uvidíme... Jak dlouho víš o svém... postižení?"

Rek obrátil pohled k oknu a k balkónu za ním. Na zábradlí přistál střízlík, přiostril si zobáček o kámen a odlétl. Na obloze se tvořila lehká oblaka, bílí beránci na jasně modrém nebi.

"Stalo se to zatím jenom dvakrát. Pokaždé v sathulských válkách. Jednou nás zrána obklíčili ve vesnici a podruhy to

bylo, když jsem jel jako strážce karavany s kořením."

"Mezi válečníky je to běžné," prohlásil Serbitar. "Je to dar strachu."

"Poobakrát mi to zachránilo život, ale děsí mě to," přiznával Rek. "Je to, jako by se mého těla i duše zmocnil někdo cizí."

"Ale tak tomu není, o tom tě ujišťuji. Jsi to jen ty sám. Neboj se toho, čím jsi, Reku - mohu ti říkat Reku?"

"Jistě."

"Nechtěl jsem být přehnaně důvěrný. Je to přezdívka, ne?"

"Taková zkomolenina z Regnak. Můj nevlastní táta, Horeb, mi zkrátil jméno, když jsem byl ještě malej. Byl to takovej žert. Nesnášel jsem hrubý hry a taky jsem nikdy nechtěl nic objevovat nebo šplhat po vysokých stromech. Nebyl jsem prostě žádněj dárek, tak a vynechal to ,dá' a říkal mi Rek. Jak jsem říkal, není to moc dobrej vtip, ale to jméno mi sedí."

"Myslíš," dotazoval se Serbitar, "že se ti v Dros Delnochu bude líbit?"

Rek se usmál. "Ptáš se, jestli na to budu mít kuráž?"

"Řečeno bez obalu? Ano, myslím, že ano."

"Nevím. Ty ano?"

Když albín Rekovu otázku zvažoval, po jeho bledé, bezmasé tváři přelétl náznak úsměvu. Útlými prsty zlehka poklepal na stolní desku.

"To je dobrá otázka. Ano, mám kuráž. To, čeho se bojím, není smrt."

"Tys mi četl myšlenky," řekl Rek. "Ty pověz mně, jestli budu mít kuráž. Myslím to vážně. Nevím, jestli vydržím vleklý oblihání. Říká se, že pod takovým tlakem muži selhávají."

"Nemohu ti prozradit," odpověděl Serbitar, "jestli vydržíš či padneš. Jsi schopen obojího. Nemohu předvídat průběh obležení. Sám sobě si polož tuto otázku: Co kdyby Vírae padla? Zůstal bys?"

"Ne," řekl okamžitě Rek. "Osedlal bych si nejrychlejšího koně a odjel bych. Na Dros Delnochu mi nezáleží ani za mák. Ani na Drenajský říši."

"Drenajci jsou vyřízeni," prohlásil Serbitar. "Jejich hvězda zapadla."

"Takže myslíš, že dros padne?"

"Nakonec bude muset. Ale zatím tak daleko do budoucnosti nevidím. Mlžná cesta je zvláštní. Často ukazuje události, které se mají stát, ale častěji ukáže události, jež se nikdy nestanou. Je to nebezpečná stezka, po níž jen skutečný mystik může kráčet s jistotou."

"Mlžná cesta?" podivil se Rek.

"Omlouvám se, jak bys to mohl znát? Je to silnice do jiné sféry... čtvrtého rozměru? Cesta ducha jako ve snu. Jen ty sám rozhoduješ o svém snu a vidíš to, co si přeješ vidět. Tyto pojmy se dost těžko převádějí do slov pro nemluvcího."

"Chceš tím říct, že tvoje duše může cestovat mimo tvé tělo?" dotazoval se Rek.

"Ó, ano, to je ta snadnější část. Viděli jsme tě v Hrobenovém lese před srubem. Pomohli jsme ti tím, že jsme ovlivnili toho bojovníka se sekerou, Grussína."

"Tys ho přiměl zabít Reinarda?"

"Ne. Tak velkou sílu nemáme. Jenom jsme ho postrčili směrem, jímž už stejně mířil."

"Nejsem si jistý, jestli mě zrovna těší, když vím, že máte takovou moc," utrousil Rek a vyhýbal se pohledu do albínových zelených očí.

Serbitar se zasmál, v očích mu zajiskřilo a na bledé tváři se mu odrazila jeho radost.

"Příteli Reku, já jsem člověk držící slovo. Slíbil jsem, že nikdy nepoužiju svého daru k tomu, abych četl v tvých myšlenkách, a také to neudělám. Ani nikdo jiný z Třícítky. Myslíš, že bychom byli mnichy, zřeknuvšími se světa, kdybychom chtěli ubližovat jiným lidem? Já jsem synem hraběte, ale kdybych po tom toužil, mohl bych se stát králem, císařem mocnějším než Ulrik. Nemusíš se cítit ohrožen. Musíme se jeden vedle druhého cítit dobře. Ba víc, musíme být přáteli."

"Proč?" chtěl vědět Rek.

"Protože budeme sdílet okamžik, jenž přichází pouze jednou za život," vysvětlil mu Serbitar. "My totiž umřeme."

"Mluv jen za sebe," bránil se Rek. "Já nechápu, proč by měla cesta do Dros Delnochu znamenat prostě jiný způsob, jak spáchat sebevraždu. Je to jenom bitva, to je všechno. Nic víc a nic méně. Hradba se dá bránit. Menší vojsko se udrží déle. Dějiny jsou plný příkladů: Skelnský průsmyk, například."

"Pravda," souhlasil Serbitar. "Ale ten je vzpomínán proto, že je výjimkou. Držme se faktů. Dros brání méně než třetina plného stavu. Morálka je na nízké úrovni, šíří se tam strach. Ulrik má lidí nadbytek, půl miliónu válečníků, všechny odhodlané - dokonce dychtící - zemřít pro něj v bitvě. Já jsem mistr válečník a války studuju. Dros Delnoch padne. Všechny ostatní nápady pusť z hlavy."

"Tak proč s náma jedete? Co z toho budete mít?"

"Zemřeme," odpověděl Serbitar, "a pak budeme žít. Ale teď ti k tomu již nic jiného nepovím. Nechci tě sklíčit, Reku. Kdyby to k něčemu bylo, naplnil bych tě nadějí. Ale celá moje strategie bude postavena na tom, abychom oddálili nevyhnutelné. Jen tehdy mohu pracovat - a posloužit tvé věci."

"Doufám, že si tenhle názor necháš pro sebe," řekl Rek. "Vírae věří, že se můžeme udržet. Víím toho o vedení války i o morálce dost na to, abych ti rovnou řekl, že jestli se tvoje teorie rozšíří mezi mužstvem, všichni se pokusí zběhnout. Prohráli bychom hned první den."

"Já nejsem hlupák, Reku. Říkám to tobě, protože je to třeba vyslovit. V Delnochu budu tvým poradcem a ty budeš potřebovat, abych mluvil pravdu. S vojáky nebudu mít co do činění, ani ostatní členové Třícítky. Muži se nám budou stejně vyhýbat, jakmile zjistí, kdo jsme."

"Možná. Proč říkáš, že budeš mým poradcem? Velí tam hrabě Delnar, já tam nebudu ani důstojník."

"Řekněme," řekl Serbitar, "že ti budu radit v tvé věci. Čas všechno vysvětlí lépe než já. Jsi sklíčený?"

"Ale vůbec ne. Řekl mi, že nemáme nejmenší naději, že jsme všichni vlastně už mrtví a Drenaj má na kahánku. Sklíčeněj? Ani v nejmenším!"

Serbitar se rozesmál a zatleskal. "Líbíš se mi, Reku," řekl. "Myslím, že vydržíš."

"To vydržím," usmál se Rek. "Protože vím, že u poslední hradby budou čekat dva nasedlaní koně. Mimochodem, k pití bys tu něco silnějšího než vodu asi neměl, co?"

"Lituju, ale nemám," omlouval se Serbitar. "Alkohol potlačuje sílu. Jestli ale potřebuješ lihovinu, je tu nedaleko vesnice a mohu tam někoho poslat, aby ti nějakou opatřil."

"Nepijete. Nejsou tu žádné ženy. Nejíte maso. Co děláte, když se chcete pobavit?"

"Studujeme," odpověděl Serbitar. "A cvičíme, pěstujeme květiny a chováme koně. Jsme velice zaneprázdnění, o tom tě ujistí uji."

"Žádnej div, že chcete někam odjet a umřít," prohlásil procítěně Rek.

Virae seděla s Vintarem v malé, spartánsky zařízené studovně přetékanými rukopisy a v kůži vázanými svazky. Stál tu stolek pokrytý zlomenými brky a počmáraným pergamenem. Virae zadržela úsměv, když starší muž zápolil se svým náprsníkem. Méně jako válečník už vypadat nemohl.

"Můžu vám pomoci?" nabídla se, vstala a naklonila se přes stůl.

"Děkuju, má drahá," řekl Vintar. "Je to velice těžké." Opřel brnění o stůl a nalil si trochu vody. Nabídl i Virae, ale ta zavrtěla hlavou. "Lituju, že je tu takový nepořádek, ale spěchal jsem, abych dopsal svůj deník. Mám toho tolik co říci a tak málo času."

"Vezměte ho s sebou," navrhla Virae.

"Raději ne. Jakkmile se vydáme na cestu, budu se muset vypořádat s mnoha jinými problémy. Od té doby, kdy jsem tě viděl naposledy, jsi se hodně změnila, Virae."

"Dva roky je dlouhá doba, otče," řekla opatrně.

"Myslím, že je to tím mládencem, co přijel s tebou," usmál se Vintar. "Má na tebe veliký vliv."

"Nesmysl. Nezměnila jsem se."

"Máš jistější chuť. Jsi méně neohrabaná, než si pamatuju. On ti, myslím, něco dal."

"Zapomeňte na to. Co dros?" štekla celá zardělá.

"Jak jsem tvému otci říkal před dvěma lety, naše pomoc se bude týkat organizace a plánování. Poznáme plány nepřátel. Můžeme vám pomoci je zkřížit. Můžeme zorganizovat vaši obranu z taktického hlediska a v boji nahradíme stovku mužů. Ale naše cena je vysoká."

"Můj otec uložil ve Ventrii deset tisíc zlatých raqů," oznámila Virae. "U kupce Asbidara."

"Dobrá. Tedy jsme domluveni. Vyjedeme po ránu."

"Můžu se něco zeptat?" ozvala se Virae. Vintar rozhodil rukama a vyčkával. "Nač potřebujete peníze?"

"Na příští chrám Třicítky. Každý chrám je zaplacen smrtí toho předchozího."

"Ó. Co se stane, jestli neumřete? Chci říct, dejme tomu, že vyhrajem?" Vintar chvíli pátral pohledem v její tváři.

"Tak vrátíme peníze," prohlásil nakonec.

"Chápu," řekla Virae.

"Nepřesvědčilo tě to?"

"Na tom nezáleží. Co si myslíte o Rekovi?"

"V jakém smyslu?" zeptal se Vintar.

"Nehraje si se mnou, otče opate. Ví, že umíte číst myšlenky. Chci vědět, co si myslíte o Rekovi."

"Ta otázka není dostatečně přesná - ne, nech mě domluvit," zarazil ji, když viděl, jak se začíná zlobit. "Myslíš jako o muži, jako o válečníkovi nebo jako o případném manželovi dcery hraběte?"

"Všechno dohromady, chcete - li. Nevím. Prostě mi to povězte."

"No dobrá. Věříš v osud?"

"Ano," řekla Virae a vzpomněla si, jak stejnou otázku položila Rekovi. "Ano, věřím."

"Tak věř tomuhle. Vaším osudem bylo se setkat. Dokonale se doplňujete. Ty překypuješ silou, což vyrovnává jeho slabost. Co pro tebe znamená on, už víš. Jako muž není nijak výjimečný, dokonce ani zvláštní. Nemá žádné nadání, není básník, spisovatel, ani filosof. Jako válečník - no, občas má odvalu, která zakrývá velký strach. Ale je to zamilovaný muž. A to povzbudí jeho sílu i jeho schopnost bojovat se svým strachem. Jako manžel? Mám pocit, že ve dnech míru a hojnosti by byl vrtkavý. Ale teď... miluje tě a je připraven pro tebe zemřít. Od muže víc žádat nemůžeš."

"Proč ho potkávám zrovna teď?" zeptala se Virae a v očích ji pálily slzy. "Nechci, aby zemřel. Myslím, že bych se sama zabila."

"Ne, drahá. Myslím, že to bys neudělala, i když souhlasím s tím, že by ses na to asi cítila. Proč teď? Proč ne? Živí nebo mrtví, muž a žena potřebují lásku. Ta potřeba je v celé rase. Potřebujeme se dělit. Někomu patřit. Možná zemřete, než skončí tento rok. Ale pamatuj si jednu věc: To, co máš, ti může být odebráno, to, co jsi měla, nikdy. Je mnohem lepší okusit před smrtí lásku, než zemřít sama."

"Asi ano. Ale byla bych ráda měla děti a klidný domov. Byla bych ráda vzala Reka do Drenanu a trochu se s ním předvedla. Ráda bych, aby některý ty čubky ode dvora viděly, že i mě může muž milovat." Kousla se do rtu a snažila se neplakat.

"Na nich nezáleží. Ať tě uvidí nebo ne, nezmění to nic na skutečnosti, že se mýlily. A na zoufalství je trochu brzy. Je jaro a potrvá dlouho, než dorazíme do drosu. Za tu dobu se toho může mnoho přihodit. Ulrikovi může selhat srdce nebo může spadnout z koně a rozrazit si lebku. Abalayn může uzavřít jinou smlouvu. Útok může přijít na jinou pevnost. Kdo

ví?"

"Já vím. Máte pravdu. Nevím, proč se najednou tak lituju. Setkání s Rekem pro mě bylo jako zázrak. Měl byste ho vidět, když se postavil těm Reinardovým zbojníkům. Víte o Reinardovi?"

"Ano."

"No, už vás nemusí trápit. Je mrtvý. Prostě, Rek se postavil dvaceti zbojníkům, protože mě chtěli. Dvaceti! Všechny by je byl přebral. Ztraceně, asi se rozbrečím!"

"Proč bys neměla plakat? Jsi zamilovaná do muže, který tě zbožňuje, a budoucnost vypadá pustě a beznadějně." Vintar přistoupil k dívce, vzal ji za ruku a zvedl ji na nohy. "Vírae, pro mladé je to vždycky těžší."

Vírae mu spočinula hlavou na prsou a po lících jí stékaly slzy. Vintar ji objal a poplácal ji po zádech. "Může se Dros Delnoch udržet?" zeptala se ho.

"Stát se může úplně cokoliv. Vědělas, že tam míří i Druss?"

"On to přijal? To je dobrá zpráva." Vírae popotáhla a utřela si oči do rukávu košile. Pak se jí vrátila Rekova slova.

"Není senilní, že ne?"

Vintar se zasmál. "Druss! Senilní? To jistě ne. Jaký to úžasný nápad! Tohle je stařec, který nebude nikdy senilní. To by znamenalo vzdát se. Zvykl jsem si věřit tomu, že kdyby Druss chtěl, aby noc trvala déle, prostě by natáhl ruku a stáhl slunce dolů z oblohy pod obzor."

"Vy jste ho znal?"

"Ano. I jeho ženu Rowenu. Nádherné dítě. Mluví, velice nadaná. Byla obdařena dokonce mnohem víc než Serbitar."

"Vždycky jsem si myslela, že Rowena je prostě jenom součástí legendy," poznamenala Vírae. "Opravdu přešel celý svět, aby ji našel?"

"Ano," ujistil ji Vintar, pustil ji a vrátil se ke stolu. "Brzy po svatbě ji zajali otrokáři, když přepadli jejich vesnici. Druss ji celá léta usilovně hledal. Byli dokonale šťastný pár. Ani bych se nedivil, kdybyste byli s Rekem stejní."

"Co se s ní stalo?"

"Zemřela. Brzy po Skelnském průsmyku. Slabé srdce."

"Ubohý Druss," řekla Vírae. "Ale říkáte, že je pořád ještě silák?"

"Když se upřeně zadívá, údolí se třesou," citoval Vintar. "Kudy kráčí, šelmy mlčí, když promluví, padají hory, když bojuje, vojska prchají."

"A dokáže pořád ještě bojovat?" dotírala Vírae. "Myslím, že jednu, dvě šarvátky ještě zvládne," řekl Vintar a zařval smíchy.

7.Kapitola

DVA DNY A SEDMADVACET LEGUÍ OD skody se Druss míle polykajícím krokem vojáka blížil k šťavnatým údolím na okraji Skultického lesa. Byl tři dny cesty od Dros Delnochu a všude viděl důkazy nadcházející války. Opuštěné domy, neobdělaná pole a lidi, s nimiž se setkával, byli ostražití a k cizincům nedůvěřiví. Nosí porážku jako plášť, napadlo ho. Vylezl na pahorek a zjistil, že shlíží na vísku s tak třiceti domky, z nichž některé byly jen velice hrubě postavené, jiné vykazovaly známky pečlivější stavby. Uprostřed vesnice bylo náměstí, krčma a stáj.

Druss si chvíli třel nohu a snažil se ulevit revmatické bolesti v oteklém pravém kolenu. Pravé rameno ho pobolívalo, ale to byla tupá, tepající bolest, kterou dokázal snést, připomínka minulých bitev, kdy ho pod lopatku zasáhl ventrijský oštěp. Ale to koleno! To ho bez odpočinku a balíčku ledu už mnoho leguů nedonese.

Předklonil se, odplivl si a velkou rukou si otřel vous. Jsí stařec, řekl sám sobě. Nemá smysl předstírat něco jiného. Odkulhal z kopce do krčmy a znovu ho přitom napadlo, jestli by si neměl koupit koně. Rozum mu říkal ano, srdce ne. Byl přece Druss Veliký a nikdy nejezdil. Dokázal jít celou noc a bojovat celý den, aniž by se unavil. Pro morálku bude dobré, když Druss nakráčí do Dros Delnochu po svých. Muži řeknou: "Mocní bohové, ten starej chlapík přišel až ze Skody pěšky." A jiní jim odpoví: "Ovšem, že došel. To je Druss. Ten nikdy nejezdí."

Ale rozum mu říkal, aby si přece jen koupil koně a nechal ho na okraji lesa, asi deset mil od drosu. A kdo se to dozví?

Krčma byla plná lidí, ale krčmář měl volné pokoje. Většina hostů tudy jenom projížděla, míříc na jih nebo na západ do neutrální Vagrie. Druss zaplatil, odnesl si do pokoje pytlík s ledem, posadil se na tvrdou postel a přitiskl si led na oteklé koleno. Nebyl v síni dlouho, ale stačilo to, aby vyslechl kousek hovoru a poznal, že mnozí z přítomných jsou vojáci. Zběhové.

Věděl, že ve válce jsou vždycky muži, kteří raději ujedou, než aby zemřeli. Ale mnozí z mladíků tam dole vypadali spíš jako kdyby ztratili veškerou morálku, než jako zbabělci.

Bylo to v Delnochu vážně tak špatné?

Sundal led z kolena a začal si ho masírovat, aby z něj dostal vodu. Silnými prsty koleno mačkal a tiskl, zuby zaťaté, aby nekřičel bolestí. Konečně spokojen otevřel malý váček, z něj vytáhl silný bavlněný obvaz, který si pevně ovázal kolem kolena a na konci udělal uzel. Pak si stáhl vlněné nohavice a natáhl si vysoké černé boty. Když narovnával poraněné koleno, zamručel. Pak vstal, přistoupil k oknu a otevřel ho dokořán. Koleno ho bolelo poněkud méně - ne o moc, ale aspoň něco. Obloha byla modrá a bezmračná a vousy mu čechrál konejšivý vánek. Vysoko na obloze kroužil orel.

Druss se vrátil ke svým věcem a vytáhl načmáraný dopis od Delnara. Kvůli světlu přešel zpátky k oknu a uhladil pergamen.

Písmena byla velká a Druss se znovu uchechtl. Nebyl zrovna dobrý čtenář a Delnar to věděl.

Nejdražší příteli, právě když píše tento dopis, dostal jsem zprávu, že se v Gulgothiru shromažďuje nadirské vojsko. Je jasné, že Ulrik je připraven vyrazit na jih. Napsal jsem Abalaynovi a žádal více mužů. Žádné nedostanu. Poslal jsem Virae k Vintarovi - pamatuješ na Opata mečů? - abych si vyžádal Třicítku. Chytám se i stébla, příteli můj.

Nevím, v jakém stavu tě tento dopis zastihne, ale píše ti ze zoufalství. Potřebuji zázrak, jinak dros padne. Víím, žeš přísahal, že již nikdy do jeho bran nevstoupíš, ale staré rány se hojí a tvá žena je mrtvá. Stejně jako tvůj přítel Sieben. Ty a já jsme jediní žijící lidé, kteří o té záležitosti znají pravdu. A já o tom nikdy nemluvil.

Samo tvoje jméno zastaví zběhy a nastolí morálku. Ze všech stran jsem zamořen špatnými důstojníky, povýšenými z politických důvodů, ale nejtěžším břemenem je tu gan Orrin, velitel. Je to Abalaynův synovec a puntičkář. Všichni jím opovrhují a přesto ho nemohu vyměnit. Vlastně už tu nevlím.

Mám rakovinu. Stále více mě stravuje.

Je ode mne nečestné, že tě o to žádám, protože víím, že používám svou blízkost se smrtí, abych tě požádal o laskavost.

Přijď a bojuj po našem boku. Potřebujeme tě, Drussi. Bez tebe jsme ztraceni. Stejně jako u Skelnu. Přijď, jak nejdřív budeš moci.

Tvůj přítel ve zbrani hrabě Delnar

Druss svinul dopis a zastrčil si ho do kapsy v koženém kabátci.

"Stařec s nateklým kolenem a zády prolezlými artritidou. Upínáš své naděje na zázrak, příteli, budeš muset hledat jinde."

Vedle umyvadla stálo na dubové truhlici stříbrné zrcadlo a Druss se pozorně zahleděl na svůj odraz. Oči měl modré a pronikavé, vous zastřižený, čelist pod ním pevnou. Stáhl si z hlavy koženou přilbici a poškrábal se v husté prosedivělé kštici. Když si znovu nasazoval přilbici a scházel do přízemí, myšlenky měl jasné.

U dlouhého barového pultu si poručil pivo a naslouchal řečem kolem sebe.

"Říkají, že Ulrik má milión mužů," tvrdil jeden vysoký mládenec. "A slyšeli jste, co udělal v Gulgothiru. Když se město odmítlo vzdát a on ho dobyl, nechal každého druhého obránce pověsit a rozčtvrtit. Šest tisíc mužů. Říkají, že vzduch se vránama úplně černal. Představte si to! Šest tisíc!"

"Víš, proč to udělal?" položil mu Druss otázku, čímž se zapojil do hovoru. Muži se podívali jeden na druhého a pak zpátky na Drussa.

"Jasně, že víím. Je to krvežíznivej divoch, proto."

"Ale vůbec ne," namítal Druss. "Napiješ se se mnou?" Zavolal krčmáře a objednal další pivo. "Udělal to proto, aby muži jako ty mohli roznést zprávu o tom krveprolití do dalších měst! Nechápej mě špatně," zarazil Druss muže, který vzteky zrudl. "Já tě nekritizuju, že ten příběh vykládáš. Je přirozené, že se takovéto příběhy předávají dál. Ale Ulrik je strašně mazaný voják. Dejme tomu, že by přepadl město a s jeho obránci zacházel slušně. Ostatní města by se bránila stejně tvrdě. Ale takhle se jeho zpráva roznese do daleka. A strach je velice mocný spojenec."

"Mluvíme jako jeho obdivovatel," ozval se další muž, malý, s vlnitým plavým knírkem.

"To taky jsem," usmál se Druss. "Ulrik je jeden z největších generálů naší doby. Kdo jiný za celých tisíc let Nadiry sjednotil? A tak snadno. Nadirský způsob života je bojovat proti každému, kdo není ze stejného kmene. Když takhle myslelo tisíc kmenů, nikdy se z nich nemohl stát národ. Ulrik vzal svůj vlastní kmen, Vlčí hlavy, a změnil způsob nadirských válek. Každému kmeni, který porazil, nabídl volbu: připojit se k němu nebo zemřít. Mnoho se jich rozhodlo zemřít, ale mnoho dalších se rozhodlo žít. A jeho vojsko rostlo. Každý kmen si zachovává své vlastní zvyky a ty jsou ctěny. Takového člověka nemůžete brát na lehkou váhu."

"Ten chlap je poradnej pes," prohlásil muž z další skupiny zabrané do hovoru. "Podepsal s náma smlouvu a teď ji chce porušit."

"Já nebráním jeho morálku," odušil nevzrušeně Druss. "Jenom poukazuju na to, že je dobrý generál. Jeho oddíly ho zbožňují."

"No, mně se nelíbí, jak mluvíte, starouši," prohlásil nejvyšší z posluchačů.

"Ne?" ucedil Druss. "Takže jsi voják?"

Muž zaváhal, podíval se na své společníky a pokrčil rameny. "Na tom nezáleží," řekl. "Zapomeňte na to."

"Takže jsi zběh?"

"Řek jsem, zapomeňte na to, starouši," vybuchl mladší muž.

"Jste tu všichni zběhové?" pokračoval Druss, opřel se o barový pult a přehlédl asi třicet mužů shromážděných v místnosti.

"Ne, všichni ne," prohlásil jakýsi mládenec, který se vynořil ze zástupu. Byl vysoký, štíhlý, tmavé vlasy měl pod bronzovou přilbici spletené do copu. "Ale nemůžeme dávat vinu těm, kteří jimi jsou."

"Nenamáhej se, Pinare," ozval kdosi. "Už jsme o tom mluvili."

"Já víím. Donekonečna," podotkl Pinar. "Ale to situaci nemění. Gan je prase. Ba hůř, je neschopnej. Ale tím, že odejdete, jenom zajistíte, že vaši kamarádi nebudou mít vůbec naději."

"Tu nemají stejně," tvrdil prcek s plavým knírkem. "Kdyby měli rozum, odešli by s náma."

"Doriane, jseš pěkně sobeckej," prohlásil mírně Pinar. "Až začne boj, gan Orrin bude muset na ty své pitomý pravidla zapomenout. Všichni budem mít moc práce, než abychom si s nima dělali starosti."

"No, už jsem toho měl stejně po krk," trval na svém Dorian. "Zářící brnění. Přehlídka za úsvitu. Nucený pochody."

Půlnoční prohlídky. Pokuty za nedbalý salutování, neučesaný chocholy, mluvení po večerce. Ten chlap je blázen."

"Jestli tě chytí, pověsí tě," varoval Pinar.

"Neodváží se za náma někoho poslat. Taky by zběhli. Přišel jsem do Dros Delnochu, abych bojoval s Nadirama. Opustil jsem hospodářství, ženu a dvě dcerky. Nepřišel jsem sem kvůli těm kecům o zářícím brnění."

"Tak běž, příteli," řekl Pinar. "Doufám, že toho nikdy nebudeš litovat."

"Už toho lituju. Ale rozhodl jsem se," vysvětloval Dorian. "Zaměřím na jih a připojím se k Bijci. A teď, kdo je tady voják?"

"Je hrabě Delnar ještě vůbec naživu?" zeptal se Druss. Mladý válečník nepřítomně přikývl. "Kolik mužů ještě zůstalo?"

"Cože?" Pinar si uvědomil, že Druss mluví k němu.

"Kolik mužů v Delnochu ještě máte?"

"Co je vám do toho?"

"Jdu tam."

"Proč?"

"Protože jsem o to byl požádán, mládenečku," odpověděl Druss. "A za mnohem víc let, než ty si můžeš pamatovat, jsem žádost od přítele nikdy neodmítl."

"Ten váš přítel vás požádal, abyste se k nám připojil v Dros Delnochu? Copak jste šílený? Potřebujem vojáky, lučištníky, pikynýry, válečníky. Nemáme čas na uctivost, staříku. Měl byste se vrátit domů. Šedobradý dědky nepotřebujem."

Druss se temně usmál. "Jsi neomalený, chlapče. Ale mozek máš v kalhotách. Všichni moji nepřátelé jsou mrtví, nebo si aspoň přejí, aby byli." Oči mu zaplály a přistoupil k mladíkovi blíž. "Kdybys prožil život v jedné válce za druhou po pětáctyřicet let, byl bys hezky šikovný v tom, jak zůstat naživu. A teď, mládenečku - ještě ti skoro ani neuschlo mlíko na bradě - pro mě jsi jenom obyčejný holobrádek. Ten meč u pasu ti hrozně sluší. Ale kdybys chtěl, zabil bych tě a ani bych se přitom nezapotil."

Na místnost padlo ticho a přihlížející si všimli, že se Pinarovi začalo lesknout čelo.

"Kdo vás pozval do Dros Delnochu?" zeptal se nakonec.

"Hrabě Delnar."

"Chápu. No, hrabě byl nemocný, pane. Vy možná jste mocný válečník, nebo taky ne. A já pro vás docela určitě jsem holobrádek. Ale řeknu vám tohle: v Dros Delnochu velí gan Orrin a on vás tam nenechá, bez ohledu na hraběte Delnara. Jsem si jistý, že máte srdce na pravém místě a lituju, jestli jsem mluvil neuctivě. Ale na válku jste moc starý."

"Úsudek mládí!" prohlásil Druss. "Málokdy za něco stojí. V pořádku, i když mi to jde proti srsti, chápu, že budu muset dokázat, kdo jsem. Dej mi nějaký úkol, Chlapče!"

"Nerozumím vám," řekl Pinar.

"Dej mi nějaký úkol. Něco, co nikdo z přítomných nedokáže. A uvidíme, jak si ,stařík' povede."

"Na hraní nemám čas. Musím se vrátit do drosu." Pinar se otočil k odchodu, ale Drussova slova ho zasáhla jako rána, až mu ztuhla v žilách krev.

"Ty mi nerozumíš, chlapče. Jestli mi nedáš nějaký úkol, budu tě muset zabít. Protože já se zahanbit nenechám."

Mladý muž se obrátil. "Jak chcete. No dobře, můžeme se přesunout na tržiště?"

Krčma se vyprázdnila a lidé kolem obou mužů utvořili na opuštěné návsi kruh. Slunce pánilo a Druss se zhluboka nadechl, užívaje si jarního tepla.

"Nemělo by smysl zkoušet vaši sílu," prohodil Pinar, "protože máte tělo jako býk. Ale válka, jak víte, je zkouškou vytrvalosti. Zápasíte?"

"Býval jsem tím známý," oznámil Druss a svlékl si jelenicový kabátec.

"Náhdera! Takže byste mohl vyzkoušet své schopnosti, jednu po druhé, proti třem mužům, který vyberu. Souhlasíte?"

"Proti těmhle měkkým, tlustým zběhům to bude až příliš snadné," utrousil Druss. Z davu se ozvalo hněvivé mumlání, ale Pinar je zvednutím ruky umlčel.

"Dorian. Hagir. Somin. Dali byste tady tatíkovu zabrat?"

Muži patřili k těm, které Druss u barového pultu potkal nejdřív. Dorian si stáhl plášť a dlouhé vlasy si na krku svázel koženým řemínkem. Druss si tajně zkoušel koleno. Nebylo to právě nejlepší.

"Jste připravení?" zeptal se Pinar.

Oba muži kývli a Dorian se na starce okamžitě vrhl. Druss vymrštil ruku, popadl druhého muže za hrdlo, pokročil a pravačku mu strčil mezi nohy a pak Doriana zvedl ze země. S nadávkou se nadechl a prohodil ho deset stop vzduchem. Dorian přistál na tvrdé zemi jako pytel obilí. Napůl se zvedl, ale znovu si sedl a potřásal hlavou. Dav zavyl smíchem.

"Kdo je další?" zeptal se Druss.

Pinar kývl na dalšího mladíka, pak, když si všiml strachu v jeho očích, přistoupil sám. "Názorně jste nám to ukázal, starče. Vy jste silák a já se zmýlil. Ale gan Orrin vás bojovat nenechá."

"Mládenečku, on mě nezastaví. Jestli to zkusí, přivážu ho na rychlého koně a pošlu ho zpátky ke strýci." Vzduchem projel drsný výkřik a všechny oči se obrátily k jeho zdroji.

"Ty starej všiváku!" Dorian se dostal ke svému meči a nyní se blížil k Drussovi, jenž stál se zkříženými pažemi a vyčkával.

"Ne," protestoval Pinar. "Odlož ten meč, Doriane."

"Uhni, nebo tas," vyjel na něj Dorian. "Mám týhle hry dost. Myslíš si, že jseš válečník, starouši? Tak nám předved', co umíš s tou svojí sekerkou. Protože jestli to neuděláš, napumpuju ti do břicha trochu vzduchu."

"Chlapče," řekl Druss, oči chladné, "tohle dobrodružství si dobře rozmysli. Nemyl se, nemůžeš se mi postavit a přežít. To nikdy nikdo nedokázal." Slova byla pronesena tiše, a přesto o nich nikdo nezapochyboval.

Kromě Doriana.

"No, uvidíme. Tas!"

Druss vytáhl Snagu z pouzdra a širokou rukou ovinul černé topůrko. Dorian zaútočil!

A zemřel.

Ležel na zemi, hlavu napůl oddělenou od krku. Druss zarazil Snagu hluboko do země, aby ji očistil od krve, a Pinar stál v ohromném tichu před ním. Dorian nebyl nijak zvlášť dobrý šermíř, ale rozhodně byl zkušený. A přesto stařec mávl sekerou podle padajícího meče a jediným plynulým pohybem útok Dorianovi vrátil - všechno bez toho, aby vůbec pohnul nohama. Pinar shlížel na tělo svého bývalého společníka. Měl jsi zůstat v drosu, pomyslel si.

"Tohle jsem nechtěl," řekl Druss, "ale varoval jsem ho. Rozhodnutí bylo na něm."

"Ano," souhlasil Pinar. "Omlouvám se za to, jak jsem mluvil. Myslím, že pro nás budete velkou pomocí. Omluvte mě. Musím jim pomoci uklidit tělo. Napijete se se mnou?"

"Uvidíme se u baru," řekl Druss.

Vysoký tmavovlasý mládenec, s nímž měl Druss zápasit, se k němu cestou připojil.

"Omluvte mě, pane," promluvil. "To s Dorianem je mi líto. Byl horkokrevnej. Vždycky byl takovej."

"Už ne," utrousil Druss.

"Žádná krevní msta nebude," ujišťoval ho zápasník.

"Dobrá. Muž, který má ženu a dcery, by se neměl rozčilovat. Ten člověk byl hlupák. Jsi přítelem jeho rodiny?"

"Ano. Jmenuju se Hagir. Naše statky jsou vedle sebe. Jsme... byli jsme... sousedé."

"Tak, Hagire, až se dostaneš domů, doufám, že dohlédneš na to, aby bylo o jeho ženu dobře postaráno."

"Já domů nejdu. Vracím se do drosu."

"Proč jsi změnil své rozhodnutí?"

"Se vší úctou, pane, to jste udělal vy. Myslím, že vím, kdo jste."

"Rozhodnout se můžeš podle svého. Jenom mě s tím neobtěžuj. Chci mít v Dros Delnochu dobré vojáky, ale také chci muže, kteří zůstanou."

"Neodešel jsem proto, že jsem měl strach. Jenom jsem měl po krk těch bláznivejch pravidel. Ale jestli jsou chlapi jako vy připraveni tam být, přežiju to."

"Dobrá. Přijď se se mnou napít. Teď si musím dát horkou koupel."

Druss se kolem něj protlačil do dveří a vešel dovnitř.

"Opravdu se vracíš, Hagire?" ptal se jeden z mužů.

"Ano. Jdu zpátky."

"Ale proč?" vyzvídal jiný. "Nic se nezměnilo. Akorát se dostanem do hlášení a nejspíš nás zbičují."

"To on - on tam jde. Vládce sekery."

"Druss! To byl Druss?"

"Ano, jsem si tím jistý."

"To je děsný!" prohlásil druhý.

"Co tím myslíš, Somine?" podivil se Hagir.

"Dorian - Druss byl jeho hrdina. Pamatuješ, jako něm pořád mluvil? Druss tohle a Druss tamto. Byl to jeden z důvodů, proč šel k vojsku - chtěl být jako Druss a možná se s ním potkat."

"No, potkal se s ním," poznamenal Hagir střizlivě.

Druss, tmavovlasý Pinar, vysoký Hagir a Somin s hrubými rysy seděli u rohového stolu v dlouhé síni v šenku. Kolem se shromáždili lidé, jež přitáhla pověst prošedivělého starce.

"Přes devět tisíc, říkáš. Kolik lučištníků?"

Dun Pinar mávl rukou. "Ne víc než šest stovek, Drussi. Zbytek jsou pozůstatky jízdních kopiníků, pěšáci, pikynýři a ženisti. Jádro posádky tvoří dobrovolníci z řad sedláků ze Sentranské planiny. Už se naorali dost."

"Jestli se pamatuju správně," řekl Druss, "první hradba je čtyři sta kroků dlouhá a dvacet široká. Potřebuješ na ni tisíc lučištníků. A to nemyslím prostě jen tisíc luků. Potřebujeme muže, kteří dokážou zasáhnout cíl na sto kroků."

"Ale my je prostě nemáme," namítl Pinar. "Na druhou stranu ale máme skoro tisíc jezdců z legie."

"Aspoň nějaké dobré zprávy. Kdo jim velí?"

"Gan Hogun."

"Ten stejný Hogun, který na hlavu porazil Sathuly u Corteswainu?"

"Ten," potvrdil pyšně Pinar. "Zkušený voják, má pevnou ruku, a přesto ho jeho muži zbožňují. Gan Orrin ho ale moc rád nemá."

"To věřím," utrousil Druss. "Ale tuhle záležitost vyřídíme v Delnochu. Co zásoby?"

"S tím nemáme větší potíže. Je tam dost jídla na celý rok a objevili jsme další tři studny, jednu dokonce až v donjonu. Máme skoro šest tisíc šípů, spoustu oštěpů a pár stovek náhradních kroužkových košilí."

"Ale největší problém je s městem. Rozrostlo se od třetí hradby až k šesté, stovky budov od hradby k hradbě. Není tam žádný volný prostor, Drussi. Jakmile nepřítel překoná šestou hradbu, bude se mít kde ukrýt celou cestu až k hradu."

"S tím se taky vypořádáme, až dorazím do drosu. Jsou ve Skultiku pořád ještě zbojníci?"

"Jistě. Kdy tam nebyli?" opáčil Pinar.

"Kolik?"

"To se nedá určit. Pět nebo šest stovek, tak asi."

"Vede je někdo známý?"

"Znovu, těžko říct," odpověděl Pinar. "Podle řečí mezi lidmi je tam jeden mladý šlechtic, který vede největší tlupu. Ale víte, jak se tyhle pověsti šíří. Každý psanec je bývalý šlechtic nebo kníže. Na co myslíte?"

"Myslím na to, že to jsou lučištníci," prohlásil Druss.

"Ale teď do Skultiku nemůžete, Drussi. Mohlo by se něco stát. Mohli by vás zabít."

"Pravda. Stát by se mohlo cokoli. Mohlo by mi vypovědět srdce nebo selhat játra. Mohl bych ochořet. Člověk nemůže strávit život tím, že si bude lámat hlavu s nečekanými událostmi. Potřebuju lučištníky. Ve Skultiku jsou lučištníci. Tak je to prosté, chlapče."

"Ale tak prosté to není. Pošlete někoho jiného. Vy jste příliš cenný, než abyste takhle zahynul," zrazoval ho Pinar a popadl ho za ruku.

"Jsem na světě už moc dlouho, abych teď měnil své zvyky. Přímá akce se vyplácí, Pinare. Věř mi. A je v tom ještě něco, co ti prozradím až jindy."

"Teď," dodal, zaklonil se a oslovil shromážděné, "víte, kdo jsem a kam mám namířeno. Mnozí z vás jsou zběhové, někteří jste vystrašení, jiní demoralizovaní. Pochopte tohle: Jestli Ulrik dobude Dros Delnoch, drenajské země se stanou zeměmi Nadirů. Ze statků, na které utíkáte, budou nadirské statky. Z vašich žen se stanou ženy Nadirů."

Jsou určité věci, od nichž žádný muž nemůže utéct. Já to vím.

V Dros Delnochu riskujete život. Ale všichni lidé umírají.

Dokonce i Druss. I Karnak řečený Jednooký. Dokonce i hrabě z Bronzů.

Muž potřebuje spoustu věcí, aby byl život snesitelný. Dobrou ženu. Syny a dcery. Přátelství. Teplo. Jídlo a přístřeší. Ale nade vše potřebuje vědět, že je mužem.

A kdo je to muž? Je to někdo, kdo vstane, i když ho život srazil na zem. Je to někdo, kdo pěstí zahroží nebi, když mu bouře potluče úrodu - a zasíje znovu. A zas. Muže nezlomí ani nejdivočejší přemety osudu.

Takový muž nemusí nikdy vyhrát. Ale když vidí svůj odraz, může být hrdý na to, co vidí. Protože byt' už ho život postavil na nejnižší stupeň, je rohlíkem, rabem či žebrákem, nelze si ho podrobit.

A co je to smrt? Konec trápení. Konec námahy a strachu.

Já bojoval v mnoha bitvách. Viděl jsem umírat mnoho mužů. Také žen. Většinou umírali hrdí.

Až se budete rozhodovat o své budoucnosti, mějte toto na paměti."

Stařec pronikavými modrými očima jezdil po tvářích přítomných, zvažuje jejich reakci. Věděl, že je dostal. Nastal čas odejít.

Rozloučil se s Pinarem a ostatními, vyrovnal účet, i když krčmář protestoval, a vydal se do Skultiku.

Byl rozhněvaný, cítil v zádech pohledy lidí, kteří vyšli z krčmy, aby se za ním podívali. Byl rozzlobený, protože věděl, že jeho slova byla lži, a on byl muž, který si potrpěl na pravdu. Věděl, že život zlomil mnoho mužů. Někteří byli silní jako dub, ale když jim zemřela žena nebo je opustila, když jejich děti trpěly nebo hladověly, začali chřadnout. Jiní silní muži se zlomili, když ztratili končetinu či, hůř, nemohli hýbat nohama nebo přišli o zrak. Každý muž měl určitou hranici, bez ohledu na to, jak silného byl ducha. Někde hluboko v jeho nitru byl kaz, který mohl nalézt pouze přelétavý, krutý osud. Síla muže se nakonec rodí ze znalosti své vlastní slabosti, to Druss věděl.

On sám se bál stařecké pošetlosti a senility. Toto pomyšlení ho vždycky roztřásl. Opravdu ve Skodě slyšel ten hlas, nebo se to v něm ozývalo jeho vlastní hrůza?

Druss Veliký. Nejmocnější muž své doby. Stroj na zabíjení, válečník. A proč?

Protože nikdy neměl odvahu stát se sedlákem, odpovídal si Druss.

Pak se zasmál a chmurné myšlenky a pochybnosti odehnal. Měl přece nadání.

Dnes měl dobrý pocit. Měl pocit, že mu přeje štěstí. Bude-li se držet známých cest, určitě se se zbojníky setká. Jeden starý člověk, to nebyla zásluka, jíž by bylo možno odolat. Pokud projde lesem nepovšimnut, jsou pěkně neschopná banda.

Stromy tu rostly hustěji, protože dorazil na okraj Skultiku. Větve mohutných, pokroucených dubů a ztepilých vrb se proplétaly s větvemi útlých jilmů kam až oko dohlédlo - a Druss věděl, že ještě mnohem dál.

Slunce bylo v nadhlavníku, větvemi procházely paprsky mihotavého světla a větřík k Drussovým uším přinášel zvuky malíčkého vodopádu na skrytém potoce. Bylo to okouzující, překrásné místo.

Po Drussově levici se přestala veverka honit za potravou a ostražitě starce pozorovala, dokud neprošel kolem. Jak se blížil, v podrostu se přikrčila liška a o kousek dál vklouzl pod padlý kmen had. Nad hlavou mu sbor ptáků vyzpěvoval píseň života.

Po celé dlouhé odpoledne si Druss vykračoval pořád dál a chvílemi si zpíval plnokrevné, smyslné verze bojových hymnů desítek národů.

K večeru si uvědomil, že ho sledují.

Jak to poznal, to nikdy nedokázal vysvětlit. Napjatá kůže vzadu na krku, silící pocit, že jeho záda jsou širokým terčem. Ať to bylo cokoli, naučil se svým smyslem v této záležitosti bezmezně důvěřovat. Uvolnil Snagu v pouzdře.

O chvíli později dorazil na malý palouk v březovém hájku, břízky byly proti dubům v pozadí štíhlé jako proutky.

Uprostřed palouku seděl na padlém kmene mladý muž, oděný v podomácku vyrobeném oděvu složeném ze zelené haleny a hnědých kožených kamaší. Na kolenou měl položený dlouhý meč a po boku měl dlouhý luk a toulec se šípů s husím peřím.

"Dobrý den, staříku," pozdravil, když se Druss objevil. Mrštňný a silný, pomyslel si Druss, který si se zájmem válečníka povšiml kočičího půvabu, s nímž se muž s mečem v ruce postavil.

"Dobrý den, mládenečku," odpověděl Druss a neunikl mu pohyb v podrostu po jeho levici. Další zašustění látky o

větev přišlo zprava.

"A co tě přivádí do našeho kouzelného lesa?" zeptal se mládenec. Druss ledabyly došel k nedalekému buku, sedl si a opřel se zády o kmen.

"Touha po samotě," oznámil.

"Á, ano. Samota! Ale teď máš společnost. Možná to pro tebe není nejšťastnější chvíle."

"Jedna chvíle je stejně šťastná jako jiná," odušil Druss a na oplátku se na toho druhého usmál. "Proč nepožádáš své přátele, aby se k nám připojili? V tom křoví musí být dost vlhko."

"To je ode mě ale hrubost, to teda jo. Eldrede, Ringu, pojďte sem a seznámte se s naším hostem." Další dva mladíci se přihloupě prodrali z křovin, přešli palouk a postavili se po bok prvnímu. Oba byli oblečení stejně, v zelené haleně a kožených kamaších. "Teď jsme tu všichni," prohlásil první.

"Všichni kromě toho vousáče s lukem," souhlasil Druss.

Mládenec se rozesmál. "Polez ven, Joraku. Tady tatíkovi, zdá se, nic neunikne." Na otevřeném prostranství vyšel i čtvrtý muž. Byl velký - o hlavu vyšší než Druss a stavěný byl jako býk, v jeho mohutných rukách vypadal luk jako hračka pro děti.

"Tak teď, milý pane, jsme tu všichni. Buď tak laskav a vzdej se všech svých cenností, protože spěcháme. V táboře se nám opíká jelen a sladký nový brambory s mátovou oblohou. Nechci přijít pozdě." Usmál se skoro omluvně.

Druss přitáhl svalnaté nohy k tělu a vstal, modré oči se mu leskly radostí z boje.

"Jestli chcete můj měšec, budete si ho muset zasloužit," prohlásil.

"Ó, zatraceně!" utrousil mládenec s úsměvem a posadil se. "Říkal jsem ti, Joraku, že tenhle stařík vypadá jako válečník."

"A já ti říkal, že bychom ho prostě měli zastřelit, a pak obrát," zavrčel Jorak.

"To se nedělá," namítal první. Obrátil se k Drussovi. "Poslyš, staříku, bylo by od nás nevychované, kdybychom tě zastřelili z dálky, což před nás staví menší problém. Musíme dostat tvůj měšec, chápeš? Jinak by nemělo smysl být lupičem." Zamyšleně se odmlčel a pak znovu promluvil. "Očividně nejseš žádný boháč, takže to, co dostaneme, nebude stát za větší námahu. Co takhle hodit si minci? Když vyhraješ, necháš si svůj měšec, když vyhraje my, vezmeme si ho. A nabízím jídlo zdarma. Pečená zvěřina! Jak to zní?"

"Co takhle jestli vyhraju, dostanu vaše měšce a jídlo?" navrhl Druss.

"No, no, kamaráde! Nemá smysl být hrubý, když se snažíme chovat přátelsky. No dobrá! Co tohle? Je nutný uspokojit smysl pro čest. Co takhle souboj tady s Jorakem? Vypadáš dost silně a on je šikula na boj holejma rukama."

"Platí!" kývl Druss. "Jaká jsou pravidla?"

"Pravidla? Ten, kdo zůstane stát, vyhrál. Ať už vyhraješ nebo prohraješ, dostaneš večeři. Docela se mi líbíš, připomínáš mi mého dědečka."

Druss se široce zašklebil, sáhl do vaku a natáhl si černé rukavice. "Nebude ti to vadit, Joraku?" zeptal se. "Mám už starší kůži - snadno se mi trhá."

"Skončeme to," řekl Jorak a vykročil.

Druss byl také připraven a prohlížel si hroživou šířku Jorakových ramenou. Jorak se vrhl vpřed a zaútočil pravým hákem. Druss se sehnul a pravačkou udeřil muže do břicha. Z obrovských úst vylétl vzduch. Ustoupil a Druss ho vzal pravačkou do čelisti. Na zem Jorak dopadl tváří. Jednou sebou trhl a zůstal ležet bez hnutí.

"To dnešní mládí!" utrousil Druss smutně, "nic to nevydrží!"

Mladý velitel se uchechtl. "Tys vyhrál, praotče Čase. Ale koukni. Kvůli mé rychle mizící vážnosti bys mi mohl dát příležitost, abych tě v něčem porazil. Vsadíme se: já vsadím svůj měšec proti tvému, že jsem lepší střelec."

"To je těžko rovná sázka, mládenečku. Nicméně uznávám, že máš tak trochu pravdu. Ale vsadím se s tebou: stref se do toho kmene za mnou a já ti zaplatím."

"No tak, milý pane, kde je v tom nějaký umění? Je to mňi než patnáct kroků a ten peň má na šířku aspoň tři dlaně."

"Zkus to a uvidíme," navrhl Druss.

Mladý zbojník pokrčil rameny, potěžkal luk a z jelenicového toulce vytáhl šíp. Plavným pohybem natáhl tětivu a vypustil střelu. Když psanec ohýbal luk, Druss vytáhl Snagu a sekera prolétla vzduchem třípytívlm obloukem a srazila střelu, právě když Drussa mýjela. Zbojníková střela se při dopadu sekery rozštípla. Mladík zamrkal a ztěžka polkl. "Byl bych ochotnej zaplatit, abych to viděl," řekl.

"Tos udělal!" ujistil ho Druss. "Kde máš měšec?"

"Naneštěstí," prohlásil mládenec a vytáhl měšec z opasku, "je prázdný. Ale je tvůj, jak jsme se dohodli. Kde ses ten trik naučil?"

"Ve Ventrii, kdysi dávno."

"Viděl jsem už pár chlápků při práci se sekerou. Ale tohle je skoro neuvěřitelný. Jmenuju se Střelec."

"Já jsem Druss."

"Já vím, kamaráde. Činy mluví hlasitěji než slova."

8.kapitola

HOGUN SPOLKL SVÉ ZOUFALSTVÍ A ZUŘIVĚ přemýšlel. On a dvě stovky jeho legionářských jezdců stáli proti více než tisícovce nadirských psích vojáků, jezdeckému křídlu Ulrikových vojsk.

Byli vysláni, aby odhadli sílu a rozmístění nadirské hordy a byli přes 150 mil od Delnochu. Málem u Orrina žebral, aby na ten plán zapomněl, ale první gan se nedal odradit.

"Neuposlechnutí rozkazu je trestáno okamžitým propuštěním každého gana. Je to snad to, co si přejete udělat, Hogune?"

"Víte, že takhle jsem to nemyslel. Říkám vám jen, že tato výprava je zbytečná. Od našich vyzvědačů a bezpočtu uprchlíků sílu Ulrikova vojska známe. Posílat dvě stě mužů do té pustiny je šílenství."

Orrinovy hnědé oči vzplály hněvem a dvojí brada se mu třásla, jak se snažil potlačit vztek. "Tak šílenství, co? Rád bych věděl, jestli se vám jenom nelíbí můj plán, nebo se snad slavný bojovník od Corteswainu bojí střetnout s Nadiry?"

"Černí jezci jsou jediný oddíl, co tu máte, který je zkušený a za něco stojí, Orrine," snažil se ho Hogun přesvědčit. "Tímhle plánem můžete ztratit všech dvě stě mužů a nezjistíte nic, než co už víme. Ulrik má pět set tisíc mužů a víc než dvakrát tolik dobrovolných průvodců, kuchařů, ženistů a markytánek. Bude tu do šesti týdnů."

"Povídáčky," zamručel Orrin. "Výrazíte za úsvitu."

Hogun ho tehdy málem zabil, byl tak vzteklý, že i Orrin vycítil nebezpečí.

"Jsem váš nadřízený důstojník," pronesl hlasem, který skoro přecházel v kňučení. "Musíte mě poslechnout."

A Hogun to udělal. Když se slunce vynořilo nad delnošskými horami, se dvěma sty svých nejlepších mužů na černých koních - chovaných celá pokolení jako nejlepší váleční ořové kontinentu - odcválal k severu.

Když se dostali z dohledu drosu, Hogun přikázal zpomalit a dal svým mužům znamení, aby jeli krokem, takže si se svými druhy mohl promluvit. Přicválal k němu dun Elicas a přitáhl koně do kroku.

"Špatnej úkol, pane."

Hogun se usmál, ale neodpověděl. Mladého Eлика měl rád. Ten muž byl rozený válečník a skvělý poručík. Seděl na koni, jako by se na jednom narodil, skutečný kentaur. A v bitvě pěkný uličník, šavli ze stříbřité oceli měl o dva palce kratší než byl standartní model.

"Co tam jako máme zjistit?" zeptal se.

"Velikost a rozložení nadirského vojska," odpověděl Hogun.

"To už přece známe," namítl Elicas. "Na co si to ten tlustej hlupák hraje?"

"To stačí, Eliku," zarazil ho vážně gan. "Chce si být jistý, že špehové ne... nepřeháněli."

"On na vás žárli, Hogune. Chce vás mrtvého. Podívejte se na to, člověče. Nikdo nás neslyší. Víte, co je zač - dvořan. A nemá žádnou kuráž. Dros se neudrží ani den, on ty brány určitě otevře."

"Je to muž pod obrovským tlakem. Celá drenajská věc leží na jeho ramenou," řekl Hogun. "Dej mu čas."

"Ale my žádné nemáme. Koukněte, Hogune, pošlete mě k Bijci. Já mu naši situaci vysvětlím. Mohli by ho vyměnit."

"Ne. Věř mi, Eliku, ničeho bychom tím nedosáhli. Je to Abalaynův synovec."

"Ten stařík se má za co zodpovídat," prskl Elicas. "Jestli se z toho nějak dostanem živí, on docela určitě padne."

"Vládl třicet let. To je moc dlouho. Ale jak říkáš, jestli z toho vyvážnem živí, bude to díky Bijci. A je jistý, že velení převezme on."

"Tak mě nechte za ním jet hned," naléhal Elicas.

"Není na to vhodná doba. Bijec nemůže nic udělat. Tak to teď nech plavat. Máme něco na práci a bude-li při nás stát štěstí, dostanem se z toho, aniž by nás zahlídli."

Ale štěstí při nich nestálo. Pět dní od chvíle, kdy vyjeli z Delnochu, narazili na tři nadirské zvědy. Zabili jen dva, třetí se vrhl pod krk svého stepního koníka a jako vítr ujížděl do nedalekého lesa. Hogun nařídil okamžitý ústup a bývali by to mohli dokázat, kdyby měli aspoň špetku štěstí. Elicas byl první, kdo zahlédl zprávy předávané z jednoho kopce na druhý pomocí zrcátek.

"Co si o tom myslíte, pane?" zeptal se, když Hogun vedle něj zarazil koně.

"Myslím, že budeme potřebovat štěstí. Záleží na tom, kolik psích vojáků v této oblasti mají."

Na odpověď nečekali dlouho. K večeru na jihu zahlédli oblak prachu. Hogun se ohlédl po jejich stopách.

"Lebe!" křikl a mladý válečník k němu přicválal.

"Ty máš oči jako orel. Podívej se tamhle. Co vidíš?"

Mladý voják si zastínil oči a zadíval se směrem, odkud přijeli.

"Prach, pane. Asi tak dva tisíce koní."

"A před námi?"

"Asi tisíc."

"Děkuju. Vrať se na místo. Eliku!"

"Pane?"

"Svinout pláště. Půjdeme na ně kopím a šavlí."

"Ano, pane." Elicas odcválal zpátky ke koloně. Vojáci si odepínali černé pláště a skládali je, aby si je mohli přivázat k sedlu. Jak se muži připravovali k útoku, jejich stříbročerná zbroj se blýskala ve slunci. Ze sedlové brašny každý jezdec vytáhl černostříbrný chránič předloktí a natáhl si ho na ruku. Pak ze sedlové hrušky zvedl malý kulatý štít a připevnil si ho na levou ruku. Spravovali si řemení a přitahovali brnění. Teď už bylo vidět i jednotlivé Nadiry, ale jejich bojový pokřik zatím tlumil dusot koňských kopyt.

"Spustit hledí!" zařval Hogun. "Klínová formace!"

Hogun s Elikem vytvořili špiči klínu a ostatní jezdcí se zkušeně řadili na místo po stovce na každé straně.

"Vpřed!" zařval Elicas. Oddíl vyrazil cvalem a pak přešel do trysku, kopí sklopená. Se zmenšující se vzdáleností Hogun cítil, jak mu v žilách vře krev, a slyšel, jak mu srdce buší do taktu s hřměním okovaných kopyt černých koní.

Teď už rozeznával jednotlivé tváře a slyšel křik nepřátel.

Klín se zarazil do nadirských řad a větší černí váleční koně si prorazili cestu masou menších horských koníků. Hogun vrazil kopí do hrudi jakéhosi Nadira a muže to vyhodilo ze sedla. Pak vylétla do vzduchu šavle a Hogun sťal jednoho muže, odrazil bodnutí zleva a vzápětí prot'al hrdlo jinému jezdcí. Napravo Elicas vyrazil drenajský válečný pokřík, jeho kůň se vzepjal a předními kopyty promáčkl hrudník strakatého koníka, který svého jezdce shodil na zem pod zmítající se kopyta černých koní.

A pak byli skrz a ujížděli do vzdáleného a nejistého bezpečí Dros Delnochu.

Hogun se ohlédl přes rameno a zjistil, že Nadirové se znovu seřadili a odcválali k severu. Nikdo je nepronásledoval.

"Kolik mužů jsme ztratili?" zeptal se Elica, když oddíl zpomalil do kroku.

"Jedenáct."

"Mohlo to dopadnout hůř. Kdo to byl?"

Elicas mu podal výčet jmen. Všechno to byli dobří muži, přežili mnoho bitev.

"Ten všivák Orrin za tohle zaplatí," cedil Elicas hořce slova skrz zuby.

"Zapomeň na to! Měl pravdu. Spíš to bylo štěstí, než jeho úsudek, ale měl pravdu."

"Co tím myslíte, 'pravdu'? Nic jsme nezjistili a ztratili jsme jedenáct mužů," namítal Elicas.

"Zjistili jsme, že Nadirové jsou blíž, než jsme mysleli. Ti psi vojáci byli z kmene Vlčích hlav. To je Ulrikův vlastní kmen, jeho osobní garda. Nikdy je neposílá daleko před hlavní voje. Řekl bych, že teď máme tak měsíc - pokud při nás bude stát štěstí."

"Zatraceně! Chtěl jsem to prase vykuchat a přijmout následky."

"Řekni chlapům, ať dnes nezapalují oheň," přikázal Hogun.

No, tlust'ochu, pomyslel si, tohle je tvoje první dobré rozhodnutí.

Kéž není poslední.

9.Kapitola

LES V SOBĚ MĚL NESTÁRNOUCÍ KRÁSU, která se dotkla Drussovy válečnické duše. Vzduch byl plný kouzel. Z pokroucených dubů se v měsíčním světle stávali mlčenliví strážci, velební, nesmrtelní, neústupní. Co jim bylo po válkách člověka? V propleteném větroví nad starcovou hlavou šeptal vánek. Paprsek měsíčního světla zaléval spadlou haluz a na chvíli ji propůjčil nezemskou krásu. Osamělý jezevec, zachycený světlem, odcupital do houští.

Muži shromáždění kolem vysoko šlehajícího ohně začali vyzpěvovat jakousi nevázanou píseň a Druss tiše zaklel. Les se znovu stal lesem a duby jenom přerostlými rostlinami. Přiloudal se k němu Střelec nesoucí dva kožené pohárky a mých vína.

"Nejlepší ventrijský," poznamenal. "Zas ti po něm zčernají vlasy."

"Jsem pro," řekl Druss. Mladík naplnil pohárek nejdřív Drussovi a pak i sobě.

"Vypadáš zadumaně, Drussi. Myslel jsem, že ti vyhlídka na další slavnou bitvu zvedne náladu."

"Tvoji muži jsou nejhorší zpěváci, jaké jsem za dvacet let slyšel. Tu písničku úplně zkazili," opáčil Druss a opřel se o kmen. Cítil, jak víno uvolňuje jeho napětí.

"Proč jdeš do Delnochu?" vyzvídal Střelec.

"Nejhorší byla banda zajatých Sathulů. Zpívali jeden a ten samý zatracený verš pořád dokola. Nakonec jsme je nechali jít - napadlo nás, že jestli budou takhle zpívat, až se vrátí domů, zlomí bojového ducha svého kmene přinejmenším na týden."

"Ale no tak, kamaráde," řekl Střelec. "Já se tak lehko odbýt nedám. Odpověz mi - jakkoliv! Zalži, jestli chceš. Ale prozrad' mi, proč cestuješ do Delnochu."

"Proč to chceš vědět?"

"Fascinuje mě to. I slepý vidí, že Delnoch padne, a ty jseš člověk dost zkušený na to, abys poznal pravdu, když ji uvidíš. Tak proč tam chodit?"

"Máš vůbec ponětí, mládenečku, kolika takových ztracených věcí jsem se za posledních zhruba čtyřicet let účastnil, co?"

"Jen pár," řekl Střelec. "Jinak bys tu nebyl, abys mi o tom moh vyprávět."

"Právě, že ne. Jak poznáš, že je bitva prohraná? Podle počtu mužů, strategické výhody nebo postavení? To stojí za vrabčí pšouk. Dostaneme se k tomu, že je třeba odhodlaných mužů. I to největší vojsko půjde ke dnu, když jeho vojáci budou mñi ochotní zemřít, než vyhrát."

"Planý řeči," odfrkl si Střelec. "Použij to v drosu. Ti hlupáci ti to spolknou."

"Jeden muž proti pěti a ten jeden zchromený," řekl Druss a držel hněv na uzdě. "Na koho bys vsadil?"

"Předběhnu tě, staříku. Co kdyby ten jeden byl Karnak Jenooký, ano? No, tak to bych si vsadil na něj. Ale kolik Karnaků je v Dros Delnochu?"

"Kdo ví? I Karnak byl kdysi neznámý. Jméno si udělal na krvavém bitevním poli. V Dros Delnochu skončí spousta hrdinů."

"Takže to připouštíš. Dros je odsouzený ke zkáze," zazubil se vítězně Střelec. "Řekls skončí."

"Zatraceně, ty kluke! Nevkládej mi slova do úst," prskl Druss a sám sobě lál. Kdepak jsi teď, Siebene? napadlo ho. Teď, když tě potřebuju, když potřebuju tvůj hbitý jazyk a pohotovou mysl.

"Tak se ke mně nechovej jako k nějakýmu blbečkovi. Připust', že dros je odsouzený."

"Jak říkáš," připustil Druss, "i slepec to vidí. Ale ještě jsem se nevzdal, mládenečku. Až do chvíle, kdy mě zabijí, pořád budu hledět zvítězit. A bohové války jsou přinejlepším vrtkaví. Na kterou stranu se postavíš ty?"

Střelec se usmál a dolil oba pohárky. Chvilí mlčel, vychutnával víno a starcovu nejistotu.

"No?" řekl nakonec Druss.

"Teď jsme se dostali k jádru věci," odpověděl Střelec.

"Jaké věci?" chtěl vědět Druss, kterého cynický pohled mladého lučištníka zneklidňoval.

"K důvodu, proč jsi přišel na návštěvu do mého lesa," řekl Střelec a rozhodil rukama, jeho úsměv teď byl otevřený a přátelský. "No tak, Drussi. Příliš si tě vážím, než abych si s tebou dál pohrával. Chceš moje muže do té své šílené bitvy. A odpověď je ne. Ale vychutnej si to víno."

"To jsem tak průhledný?" zeptal se starý válečník.

"Když si Druss Veliký vyrazí zvečera na procházku do Skultiku, určitě hledá něco víc než žaludy."

"Je tohle všechno, co chceš od života?" zeptal se Druss. "Spíš v chýši z proutí a jíš, když najdeš kořist. Když ji nenajdeš, hladovíš. V zimě mrzneš. V létě ti po šatech lezou mravenci a vši tloustnou. Pro takový život jsi nebyl stvořen."

"Pro život není stvořený nikdo, kamaráde. To on je stvořený pro nás. My ho žijeme. My z něj odcházíme. A já ten svůj nezahodím v tom tvém zatraceném podniku. To nechám na takový hrdiny, jako jsi ty. Celý roky jsi strávil v jedné mizerné válce za druhou. A co se změnilo? Napadlo tě, že kdybys ty Ventriance u Skelnu tenkrát před patnácti lety neporazil, byli bychom teď součástí mocný říše a s Nadiry by si museli dělat vrásky oni?"

"Za svobodu stojí bojovat," podotkl Druss.

"Proč? Nikdo nemůže vzít svobodu tvou duši."

"Tak za volnost?" navrhl Druss.

"Volnost má cenu jedině tehdy, když je ohrožená, a proto je to hrozba, co ukazuje cenu. Měli bychom být Nadirům vděční, protože zvedli cenu naší volnosti."

"Teď jsem se ztratil, čert tě vem, v těch tvých hezkých slovíčkách. Jsi jako ti politici v Drenanu, plní větru jako nemocná kráva. Nevykládej mi, že jsem svůj život promarnil, to nestrpím! Miloval jsem dobrou ženu a vždycky jsem dostal svým zásadám. Nikdy jsem neudělal něco, zač bych se musel stydět, ani nic krutého."

"Á, ale Drussi, všichni nejsou jako ty. Nebudu kritizovat tvé zásady, ale ty se je zase nesnaž vnutit mně. Nemám na to čas. Jako zbojník a lupič se zásadama, to bych byl pěkně pokrytec."

"Tak proč jsi nenechal Joraka, aby mě střelil?"

"Jak jsem řekl, je to nesportovní. Postrádá to styl. Ale někdy jindy, až mi bude větší zima nebo budu mít špatnou náladu..."

"Ty jsi šlechtic, není-liž pravda?" řekl náhle Druss. "Bohatý chlapec, co si hraje na lupiče. Proč tu sedím a hádám se s tebou?"

"Protože potřebuješ mé lučištníky."

"Ne. Ten nápad jsem už vzdal," utrousil Druss a natáhl ruku s pohárkem k zeleně oděnému psanci. Střelec mu ho naplnil a na rtech mu opět pohrával cynický úsměv.

"Vzdal? Nesmysl. Já ti povím, na co myslíš. Budeš se ještě trochu hádat, nabídněš mi nějaký výdělek a prominutí mých zločinů. Jestli odmítnu, zabiješ mě a zkusíš to samý nabídnout mým mužům."

Druss byl otřesen, ale v jeho tváři se to nijak neprojevalo.

"Umíš taky číst z ruky?" zeptal se a usrl vína.

"Jseš příliš poctivý, Drusse. A mně se líbíš. Proto bych tě rád upozornil, že Jorak je tamhle za tím keřem s nasazeným šípem."

"Takže jsem prohrál," řekl Druss. "Své lučištníky si nech."

"Tc, tc, milý pane, od slavného Drusse bych nečekal, že se vzdá tak snadno. Přednes svoji nabídku."

"Na ty tvoje hrátky nemám čas. Měl jsem přítele, byl jako ty, Sieben se jmenoval, byl to básník. Dokázal mluvit celý den a přesvědčil by tě, že moře je místo vody plný pisku. S ním jsem žádnou hádku nikdy nevyhrál. Mluvil o tom, že nemá žádné zásady - a, stejně jako ty, lhal."

"To byl ten básník, co o tobě napsal pověst. Udělal tě nesmrtelným," podotkl tiše Střelec.

"Ano," souhlasil Druss a v duchu se přenesl zpátky do minulosti.

"Opravdu jsi svou ženu hledal po celém světě?"

"Aspoň ta část je pravdivá. Brali jsme se velice mladí. Pak moji vesnici přepadl otrokář jménem Harib Ka, který ji prodal kupci z východu. Při tom útoku jsem tam nebyl, pracoval jsem v lese. Ale šel jsem za ním. Nakonec mi to trvalo sedm let, a když jsem ji našel, byla s jiným mužem."

"Co se s ním stalo?" zeptal se tiše Střelec.

"Zemřel."

"A ona se s tebou vrátila do Skody?"

"Ano. Milovala mě. Opravdu mě milovala."

"Zajímavý doplněk k sáze o tobě," usoudil Střelec.

Druss se uchechtl. "Začínám být na stará kolena pěkně trdnomyslný. Obvykle o minulosti takhle vůbec nežvaním."

"Co se stalo se Siebenem?" vyzvídal zbojník. "Zemřel u Skelnu."

"Byli jste si blízcí?"

"Byli jsme jako bratři."

"Nechápu, jak ti ho můžu připomínat," prohodil Střelec.

"Možná proto, že oba skrýváte temné tajemství," navrhl Druss.

"Třeba," připustil psanec. "Stejně, řekni, co nabízíš."

"Milost pro každého muže a pět zlatých raqů na hlavu."

"To nestačí."

"Je to moje nejlepší nabídka. Výš jít nemůžu."

"Tvoje nabídka musí znít takhle: Milost, pět zlatých raqů na hlavu pro všech 620 mužů a souhlas s tím, že až padne třetí hradba, odejdeme s našimi penězi a podepsanou milostí s hraběcí pečeti."

"Proč třetí hradba?"

"Protože to bude začátek konce."

"Jsi slušný stratég, co, chlapče?"

"Dá se to tak říct, ano. Mimochodem, jaký máš vztah k ženám bojovnicím?"

"Pár jsem jich znal. Proč se ptáš?"

"Jednu přivedu s sebou."

"No a? Jaký je v tom rozdíl, pokud dokáže napnout luk?"

"Neřek jsem, že je v tom nějaký rozdíl. Jen mě napadlo, že bych se o tom měl zmínit."

"Měl bych o ní něco vědět?"

"Jenom že je zabiják," řekl Sťelec.

"Tak to je dokonalá a já ji přivítám s otevřenou náručí."

"To bych nedoporučoval," poznamenal tiše Sťelec.

"Buďte v Delnochu do čtrnácti dnů a já vás všechny přivítám s otevřenou náručí."

Rek se probudil a uviděl, jak nad vzdáleným pohořím vychází slunce. Rychle se probral z bezesného spánku a protáhl se, pak vyklouzl zpod pokrývky a přešel k oknu do ložnice ve věži. Na nádvoří dole sháněla Třicítka své koně, velká zvířata s nakrátko přistřiženou hřívou a ocasy spletenými do copánků. Kromě zvonění podkov na dláždění se nad celou scénou vznášelo přízračné ticho. Ani jeden z mužů nepromluvil. Rek se otřásl.

Virae ze spánku zasténala a natáhla ruku přes široké lůžko.

Rek přihlížel, jak muži dole kontrolují brnění a přitahují podpěny. Zvláštní, napadlo ho. Kde jsou žerty a smích a všechny ty zvuky, které vojáci, chystající se do války, obvykle vydávají? Vtípky, aby utišili strach, a nadávky, aby utišili napětí?

Objevil se Serbitar, přes stříbrnou zbroj měl přehozený bílý plášť a spletené bílé vlasy zakryté stříbrnou přilbicí. Třicítka mu zasalutovala. Rek zavrtěl hlavou. Bylo to neskutečné. Dokonale načasované. Jako stejný pozdrav ve třiceti zrcadlech.

Virae otevřela oči a zívla. Převalila se a proti rannímu slunci uviděla Rekova záda. Usmála se.

"Bříško ti mizí do vzpomínek," poznamenala.

"Neutahuj si z mě," usmál se na ni Rek. "A jestli se nechceš před třiceti válečníky objevit nahá, musíš si pospíšet. Už jsou na nádvoří."

"Je to jeden ze způsobů, jak zjistit, jestli to jsou lidé," řekla Virae a posadila se. Rek odtrhl oči od jejího těla.

"Máš na mě zvláštní vliv," podotkl s pohledem upřeným do jejích očí. "Vždycky musím myslet na milování v tu nejhorší dobu. Teď se oblíkni."

Na nádvoří vedl Serbitar své muže při modlitbě, tichém spojení mysli. Vintar mladého albína s láskou pozoroval, to, jak rychle se přizpůsobil povinnostem velitele, ho potěšilo.

Serbitar zakončil modlitbu a vrátil se do věže. Byl znepokojený, vyvedený z rovnováhy. Vyšel po točitém schodišti do ložnice a usmíval se při vzpomínce na slib, který tomu vysokému Drenajci a jeho ženě dal. Bylo by mnohem snazší mluvit než šplhat po schodech, aby zjistil, zda jsou připraveni.

Zaklepal na železem obité dveře. Otevřel Rek a pozval ho dál.

"Vidím, že jste připraveni," řekl. "Nebude nám to trvat dlouho."

Serbitar přikývl. "Drenajci se utkali s Nadiry," oznámil.

"To jsou už v Delnochu?" zeptal se poplašeně Rek.

"Ne, ne," uklidňoval ho Serbitar. "Legionáři se s nimi střetli na venkově. Vedli si dobře. Jejich velitel se jmenuje Hogun. Aspoň on je velice dobrý."

"Kdy se to stalo?"

"Včera."

"Zase ty vaše schopnosti?"

"Ano. Vadí ti to?"

"Zneklidňuje mě to. Ale to proto, že nemám stejný nadání."

"Moudrý postřeh, Reku. Časem to bude přijatelnější, věř mi." Serbitar se uklonil, protože z koupelny vyšla Virae.

"Lituju, že vás necháváme čekat," omlouvala se. Oblečená ve svém brnění, stříbrné kroužkové košili a bronzových náramenících, teď zvedla ještě stříbrnou přilbicí s havraními křídly a bílý plášť - dary od Vintara. Vlasy měla spletené po stranách obličeje.

"Vypadáš jako bohyně," řekl jí Rek.

Připojili se k Třicítce na nádvoří, zkontrolovali své koně a vyjeli po boku Serbitara a Menahema směrem k ústí Drinnu.

"Jak tam jednou budeme," vykládal jim Menahem, "koupíme si lístky na některou z lentrijských lodí plující do Dros Purdolu. Ušetří nám to dva týdny cesty. Z Purdolu pojedeme po řece a dál po cestě a do Delnochu bychom měli dorazit

asi za čtyři týdny. Bojím se, že než tam dojedeme, dojde k boji."

Jak měly hodiny, jízda se pro Reka stala jeho soukromou noční můrou. Než Serbitar oznámil polední přestávku, měl úplně otláčená záda a znečitlivělý zadek. Zastávka byla krátká a bolest se za soumraku stala téměř nesnesitelnou.

Utábořili se v malém hájku u potoka. Virae málem spadla ze sedla a každý její pohyb byl poznamenán únavou - těžkou a otupující. Ale byla natolik dobrá jezdkyň, že se nejdřív postarala o svého koně, než se sesula na zem a opřela se zády o strom. Rekovi trvalo déle vytřít Prince dosucha. On si sednout nepotřeboval! Zakryl koně pokrývkou a odešel k potoku. Princ si vedl stejně dobře, jako koně mnichů, pomyslel si pyšně.

Ale pořád si valachem nebyl jistý. Ten měl totiž ve zvyku ještě i teď po něm občas chňapnout. Rek se při té vzpomínce usmál.

"Dobrý kůň," řekl toho rána Serbitar a přistoupil k němu, aby ho pohladil po hřívě. Princ se po něm ohnal a Serbitar uskočil. "Mohl bych si s ním promluvit?" zeptal se tehdy Serbitar.

"S koněm?"

"Je to spíš citové pouto. Vysvětlím mu, že mu nechci ublížit."

"Jen si posluž."

Po chvíli se Serbitar usmál. "Je velice přátelský, ale čeká, aby se po mně mohl zase ohnat. Toto je, příteli, vskutku vzpurné zvíře."

Rek se vrátil do tábora, kde vesele plápolaly čtyři ohně a jezdci se krmili ovesnými plackami. Virae spala pod stromem, zavinitá do červené pokrývky, hlavu položenou na bílém plášti. Rek se připojil k Serbitarovi, Vintarovi a Menahemovi u jejich ohně. Arberdark právě tiše hovořil k vedlejší skupince.

"Jedeme rychle," poznamenal Rek. "Koně to nevydrží."

"Odpočívát můžeme na lodi," řekl Serbitar. "A na palubě lentrijské lodi Tuláček budeme brzy po ránu. Vyplová s ranním odlivem, proto tak spěcháme."

"Dokonce i moje kosti jsou unavený," utrousil Rek. "Máte nějaký novinky z Delnochu?"

"Uvidíme později," řekl s úsměvem Menahem. "Je mi líto, příteli Reku, že jsem tě zkoušel. Byla to chyba."

"Prosím tě, zapomeň na to - a jak jsem řekl. Mluvil jsem v hněvu."

"To je od tebe laskavé. Než jsi se k nám připojil, mluvili jsme o drosu. Věříme, že za stávajícího velení nevydrží ani týden. Morálka je špatná a jejich velitel, Orrin, je svým postavením a zodpovědností zcela zahlcen. Potřebujeme dobrý vítr a žádné zdržení."

"Chceš říct, že by mohlo být po všem dřív, než tam dorazíme?" vyptával se Rek a srdce mu poskočilo.

"Myslím, že ne," ozval se Vintar. "Ale konec může být blízko. Pověz mi, Regnaku, proč vlastně jedeš do Delnochu?"

"Bláznovství se nikdy nedá vyloučit," utrousil nevesele Rek. "Stejně, možná neprohrajem. Určitě máme aspoň maličkou naději."

"Brzy tam bude i Druss," řekl Vintar. "Hodně bude záviset na tom, jak ho přijmou. Jestli to půjde dobře a my dorazíme, dokud se první hradba ještě bude držet, mohli bychom obránce podpořit tak, že by odpor mohl pokračovat ještě měsíc. Nevím, jak by se pouhých deset tisíc mužů mohlo udržet déle."

"Bijec by mohl poslat posily," přisadil si Menahem.

"Možná," řekl Serbitar. "Ale je to dost nepravděpodobné. Jeho maršálové už projíždějí říší. Prakticky celé vojsko je shromážděné v Delnochu, tři tisíce mužů drží Dros Purdol a další tisíc Corteswain."

Abalayn se v posledních letech choval jako hlupák, když snížil stav vojska a podporoval obchodní dohody s Ulrikem. To byla hloupost. Kdyby na nás teď nezaútočili Nadirové, udělali by to zanedlouho Vagriánci.

Mému otci se pokoření Drenaje bude velice líbit. Sní o tom dost dlouho."

"Tvůj otec?" podivil se Rek.

"Hrabě Drada z Dros Segrilu. Tys to nevěděl?" řekl Serbitar.

"Ne, to jsem nevěděl. Ale Segril je jenom osmdesát mil západně od Delnochu. On by určitě poslal pomoc, kdyby věděl, že tam jsi."

"Ne. Můj otec a já nejsme právě přátelé. Moje nadání ho zneklidňuje. Nicméně, jestli budu zabit, on bude muset vést proti Ulrikovi krevní mstu. To znamená, že své oddíly pošle Bijci. To by mohlo Drenaji pomoci - ale ne Dros Delnochu."

Menahem přihodil do ohně pár klacíků a natáhl své tmavé ruce nad oheň. "Abalayn udělal aspoň jednu věc dobře. Ten Lentriánec Bijec je dobrý. Válečník ze staré školy, tvrdý, odhodlaný a zkušený."

"Občas přijde, Menaheme, chvíle," vložil se do hovoru opět Vintar. Usmíval se sice, ale po těžké jízdě na něm byl jeho věk vidět. "Kdy pochybuji, že dosáhneš svého cíle. Válečníci ze staré školy, no tedy!"

Menahem se zašklebil. "Můžu obdivovat člověka pro jeho nadání i ve chvíli, kdy probírám jeho zásady," řekl.

"To vážně můžeš, chlapče. Ale nevšímá jsem si slaboučkého náznaku vcítění se?" ptal se Vintar.

"To ano, mistře. Ale jenom náznaku, to vás ujišťuju."

"Taky doufám, Menaheme. Nechtěl bych tě ztratit ještě před koncem cesty. Tvoje duše musí být pevná."

Rek se otřásl. Neměl nejmenší tušení, o čem to vlastně mluvili. Na druhou stranu to ani vědět nechtěl.

První obranná linie Dros Delnochu byla hradba Eldibarka, vinoucí se jako had přes skoro čtvrt míle široký Delnoský průsmyk. Osmáctyřicet stop vysoká při pohledu ze severu a pouhých pět při pohledu z jihu, byla jako obrovský schod vytesaná v žulovém podloží srdce hory.

Na cimbuří seděl cul Gilad a zachmuřeně hleděl přes posledních pár stromů k pláni na severu. Očima jezdil po chvějící se čáře vzdáleného obzoru a pátral po zrádných mračnách prachu, jež by ohlásila invazi. Nebylo vidět nic. Když vysoko na ranní obloze zahlédl orla, přimhouřil oči. Pak se usmál.

"Leť, ty velký zlatý ptáku. Žij!" křikl. Pak se zvedl a protáhl si záda. Nohy měl dlouhé a štíhlé, pohyby plynulé a grációzní. Nové vojenské boty mu byly o půl čísla větší a tak si je vycpal papírem. Přilbice, úžasná věc z bronzi a stříbra, mu spadla do očí. Gilad zaklel a mrštil s ní na podlahu. Jednoho dne napíšu bojovný hymnus o vojenské výkonnosti, pomyslel si. V břiše mu zakručelo a Gilad zapátral po svém příteli Breganovi, který se vydal sehnat svačinu. Černý chléb a sýr - nejspíš. Denodenně do Delnochu přijížděla nekonečná řada povozů se zásobami a přesto se svačina skládala vždycky z černého chleba a sýra. Gilad si zaclonil oči a tak tak rozeznal Breganovu břichatou postavu, loudající se z jídelny se dvěma talíři a džbánem. Gilad se usmál. Dobromysly Bregan. Sedlák, manžel, otec. A všechny tyhle role skvěle zvládal svým vlastním klidným, laskavým, dobráckým způsobem. Ale voják?

"Černej chleba a tavený sýr," oznámil Bregan s úsměvem. "Měli jsme ho teprve třikrát a už mě to přestává bavit."

"Pořád ještě přijíždějí povozy?" zeptal se Gilad.

"Po tuctech. Stejně, čekám, že vědí nejlíp, co takovej válečník potřebuje," poznamenal Bregan. "Rád bych věděl, jak se má Lotis a kluci."

"Novinky by měly dorazit později. Dopisy vždycky dostane Sybad."

"Ano. Jsem tady teprve dva týdny a přesto mi rodina hrozně chybí," vykládal Bregan. "Přidat se k vám byl jen takový okamžitý nápad, Gile. Ale hádám, že mě vážně dostal ten důstojníkův proslov."

Gilad už to slyšel - poslouchal to skoro každý den od chvíle, kdy jim přede dvěma týdny dodali zbroj. Bregan by neměl být v Delnochu, byl sice dost tvrdý, ale svým způsobem postrádal odvahy. Byl to sedlák, muž, který miloval věci, které rostou. Ničení mu bylo cizí.

"Jen tak mimochodem," ozval se náhle Bregan a ve tváři se mu odráželo vzrušení, "to bys neuhodl, kdo právě přijel."

"Kdo?"

"Sám veliký Druss. No věřil bys tomu?"

"Jseš si jistě, Bregane? Myslel jsem, že je dávno mrtvej."

"Ne. Přišel před hodinou. Celá jídelna bzučí tou novinkou. Povídá se, že přivedl pět tisíc lučištníků a legii bojovníků se sekerou."

"S tím nepočítej, příteli," řekl Gilad. "Nejsem tady dlouho, ale rád bych dostal měďák za každou zprávu o posílách, mírovejch plánech a smlouvách, co jsem zaslechl, a šel domů."

"No, i kdyby nepřivedl nikoho, je to pořád dobrá zpráva, ne? Chci říct, je to hrdina, ne?"

"To určitě je. Bohové, musí mu ale být aspoň sedmdesát. To je kapku moc, ne?"

"Ale on je hrdina." Bregan to slovo zdůraznil a oči mu zářily. "Celej život jsem o něm slýchal vykládat příběhy. Byl to synek sedláka. A nikdy neprohrál, Gile. Ani jednou. A bude tu s náma. S náma! Příští píseň o Drussovi Velikém bude i o nás. Ó, já vím, že tam nebudou naše jména - ale my to budeme vědět, že jo? Budu moc malýmu Leganovi vykládat o tom, jak jsem bojoval vedle slavnýho Drussa. To je rozdíl, ne?"

"Jasně, že je," souhlasil Gil, namočil svůj chléb do sýra a zadíval se k obzoru. Pořád se tam nic nehýbalo. "Padne ti přilbice?"

"Ne, je moc malá. Proč?"

"Zkus moji."

"To jsme už probírali, Gile. Bar Kistrid říká, že čenž je proti pravidlům."

"Mor na bara Kistrida a jeho pitomý pravidla. Zkus si ji."

"Mají vevnitř vyražený čísla."

"Komu na tom záleží? Zkus si ji, pro Missael."

Bregan se opatrně rozhlédl kolem sebe, pak se natáhl a vyzkoušel si Giladovu přilbici."

"No?" chtěl vědět Gilad.

"Je to lepší. Pořád je trochu těsná, ale mnohem lepší."

"Dej mi svoji," Gilad si vložil Breganovu přilbici na hlavu. Padla mu dokonale. "Nádhera!" zajásal. "Bude to dobrý..."

"Ale podle pravidel..."

"Žádný pravidlo neříká, že přilbice nemusí padnout," prohlásil Gilad. "Jak ti jde šerm?"

"Není to špatný," řekl Bregan. "Akorát když mám meč v pochvě, cítím se jako hlupák. Pořád se mi plete mezi nohy a tlouče mě." Gilad vybuchl smíchy, smál se čistým, zpěvavým smíchem, který se nesl vysoko nad horami.

"Á, Bregu, co tady vlastně děláme?"

"Bojujeme za svou zem. Na tom není nich k smíchu, Gile."

"Já se nesměju tobě, Bregu," zalhal Gilad. "Směju se celý tý pitomý záležitosti. Stojíme proti největší hrozbě v našich dějinách a oni mi dají přilbici, která je mi moc velká, a tobě zase moc malou, a řeknou nám, že si je nesmíme vyměnit. To je na mě moc. Vážně. Dva sedláci vysoko na hradbě, zakopávající o své vlastní meče." Zahihňal se a pak se znovu rozchechtal nahlas.

"Nejspíš si ani nevšimnou, že jsme si je vyměnili," usoudil Bregan.

"Ne. Jediný, co teďka potřebuju, je najít chlapa s větším hrudníkem, co má můj pancíř." Gilad se předklonil, protože ho od smíchu začalo píchat v boku.

"To o Drussovi je dobrá zpráva, co?" řekl Bregan, jehož Giladova náhle dobrá nálada popletla.

"Cože? Ó, ano." Gilad se zhluboka nadechl a pak se na přítele usmál. Ano, jestli dokáže zvednout náladu člověku, jako je Bregan, tak je to dobrá zpráva, pomyslel si. Hrdina, to jistě. Žádný hrdina, Bregane, ty pitomo. Jenom válečník. Ty jsi hrdina. Tys opustil rodinu a statek, které jsi miloval, a přišel sem, abys při jejich ochraně zemřel. A kdo bude zpívat píseň o tobě - nebo o mně? Jestli se na Dros Delnoch bude v příštích letech vůbec vzpomínat, bude to kvůli

bělovlasému starci, který tu zemřel. Už slyšel žalmisty a básníky, jak přenášejí ty svoje verše. A učitele, jak vykládají dětem - nadirským dětem i drenajským - příběh o Drussovi: "A na konec dlouhého, slavného života přišel Druss Veliký do Dros Delnochu, kde mocně bojoval a padl."

"V jídelně se povídá," ozval se Bregan, "že za měsíc bude tenhle chleba prolezlej červama."

"Ty vážně věříš úplně všemu, co ti řeknou?" odsekl náhle rozzlobený Gilad. "Kdybych si byl jistě, že budu za měsíc naživu, byl bych šťastnej, že můžu jíst červavej chleba."

"Já ne," prohlásil Bregan. "Může tě to otrávit, tak to říkají."

Gilad spolkl svůj hněv.

"Viš," začal zamyšleně Bregan, "ani nevím, proč si tolik lidí myslí, že jsme odsouzený umřít. Koukni, jak je tahle hradba vysoká. A takovejch jich tu je šest. A nakonec je tu ještě pořád samotnej dros. Nemyslíš?"

"Ano."

"Co se děje, Gile? Chováš se tak divně. Jednu chvíli se směješ, druhou zlobíš. To se ti vůbec nepodobá. Vždycky jsi byl takovej... klidáš, myslím."

"Nevšímej si mě, Bregu. Jsem jenom vyděšeněj."

"To jsem já taky. Rád bych věděl, jestli Sybad dostal dopis. Vím, že to není stejný - myslím, jako je vidět. Ale zvedne mi náladu, když slyším, že jsou v pořádku. Vsadím se, že Legan tam beze mě moc dobře nespí."

"Nemysli na to," řekl Gilad, který vycítil změnu v přítelově náladě, a věděl, že má slzy na krajíčku. Takový dobrák. Ne slaboch. Nikdy nebyl slaboch. Ale měkký, jemný a starostlivý. Ne jako Gilad. Ten nepřišel do Delnochu bránit Drenaj a rodinu. Přišel sem, protože se nudil. Nudil ho život na dědině, k manželce byl chladný a na zemi mu nezáleželo. Vstávat za kuropění, aby se mohl postarat o dobytek a připravit pole, do pozdního odpoledne pak orat a sít. Dlouho do večera pak spravovat ploty nebo kožené závěsy či děravá vědra. Pak vklouznout do postele s rákosovou rohoží vedle tlusté, šťouravé ženské, která bude drmolit stížnosti ještě dávno po tom, co jeho spánek odnese na příliš krátkou cestu k novému východu slunce.

Myslel si, že nic nemůže být horší, ale víc se ani zmýlit nemohl.

Vzpomněl si na Breganova slova o síle Dros Delnochu. V duchu si představil stovky tisíc barbarských válečníků, co se pohrnou jako mravenci přes tenkou řadu obránců. Je to směšné, pomyslel si, jak různě lidé vidí tu stejnou událost. Bregan nechápe, jak by mohli Delnoch dobít.

Já nechápu, jak by se jim to mohlo nepodařit.

Když se to tak vezme, napadlo ho, myslím, že bych byl radši Breganem. A usmál se.

"Vsadím se, že v Dros Purdolu je chladněji," řekl Bregan. "Fouká tam vítr od moře a tak. V tomhle průsmyku pálí i jamí sluníčko."

"Nepronikne sem vítr od východu," vysvětloval Gilad, "a šedý mramor odráží teplo rovnou dolů na nás. Ale v zimě to tu může být příjemný."

"No, já tu nebudu, abych to zjistil," poznamenal Bregan. "Podepsal jsem to jenom přes léto a doufám, že na dožínky už budu doma. To jsem taky řekl Lotis."

Gilad se zasmál a napětí z něj spadlo. "Vykašli se na Drussa," řekl. "Jsem rád, že tu jseš se mnou, Bregu, to vážně jsem."

Breganovy hnědé oči zapátraly v Giladově tváři po nějakém náznaku sarkasmu. Pak se spokojeně usmál. "Díky, žes to řekl. Doma na vsi jsme se moc nestýkali a já měl vždycky dojem, že si o mně myslíš, že jsem zabeďněnej."

"Mýlil jsem se. Tady je na to má ruka. Budem držet spolu, ty a já, vyprovodíme Nadiry a odjedem zpátky na dožínky se všema těma historkama."

Bregan mu stiskl ruku, zazubil se. "Takhle ne," řekl najednou. "Musí to být válečnickej stisk, zápěstí na zápěstí."

Oba muži se zachechtali.

"Vykašli se na bardy," prohlásil Gilad. "Složíme si vlastní píseň. Bregan s mečem a Gilad, ďábel od Dros Delnochu. Jak to zní?"

"Myslím, že by sis měl najít nějaký jiný jméno. Můj Legan se d'áblů vždycky bál."

Giladův smích dosáhl až k orlu vysoko nad průsmykem. Orel prudce zakroužil a odletěl k jihu.

10. Kapitola

DRUSS NETRPĚLIVĚ PŘECHÁZEL VELKOU hradní síní a nepřítomně hleděl na mramorové sochy dávno mrtvých hrdinů lemující vysoké zdi. Od chvíle, kdy vešel do drosu, se ho nikdo na nic nezeptal. Všude posedávali v jarním slunci vojáci, někteří hráli kostky o drobné, jiní pospávali ve stínu. Měšťané se jako obvykle věnovali svým záležitostem a nad pevností se vznášela otupělá, netečná atmosféra. Starci plály oči chladným vztekem. Důstojníci si povídali s prostými vojáky a to bylo skoro nad jeho síly. Starého válečníka to nesmírně rozzlobilo a tak odkráčel do hradu, kde zavolal na mladého důstojníka v červeném plášti, jenž stál ve stínu oblouku padací mříže.

"Ty! Kde najdu hraběte?"

"Jak to mám vědět?" odvětil ten muž a prošel kolem černě oděného válečníka. Kolem záhybů červeného pláště se sevřela mocná ruka a opovržlivě za něj zatahala. Důstojník se zarazil, ztratil rovnováhu a narazil do starce, jenž ho popadl za opasek a zvedl ho z podlahy. Pancíř při nárazu do brány zařinčel.

"Možná jsi mě neslyšel, ty čubčí synu!" sykl Druss. Mladý muž ztěžka polkl.

"Myslím, že je ve velké síni," řekl. "Pane!" dodal spěšně. Důstojník nikdy neviděl bitvu ani žádný násilný čin, ale hrozbu, zračící se v těch mrazivých očích, pudově poznal. Je to šílenec, pomyslel si, když ho stařec pomalu zvedl ze země.

"Doved' mě k němu a ohlas mě. Jmenuju se Druss. Myslíš, že si to zapamatuješ?"

Mládenec přikývl tak rázně, až mu přilbice s chocholem spadla do očí.

O malou chvíli později Druss přecházel po velké síni a jen tak tak držel svůj hněv na uzdě. Tak takhle padají říše?

"Drussi, starý příteli, jaké to potěšení pro mě oči!" Byl-li Druss překvapen stavem pevnosti, vzhled hraběte Delnara, lorda Správce severu, ho přímo šokoval. Podpírán mladým důstojníkem, ten muž nevypadal ani jako stín, který vrhal ve Skelnském průsmyku před pouhými patnácti lety. Žlutou a suchou kůži měl napjatou jako pergamen přes obličej připomínající lebku, a oči mu jasně - horečnatě - plály v tmavých důlcích. Mladý důstojník ho přivedl ke starému válečníkovi a hrabě natáhl ruku jako spár. Bohové Missaelu, pomyslel si Druss. A to je o pět let mladší než já!

"Nenacházím vás právě v nejlepším stavu, můj pane," řekl Druss.

"Jak vidím, pořád si nebereš servítky! Ne, to bys neudělal. Já umírám, Drussi." Poplácal mladého vojáka po ruce. "Pomoz mi tamhle do toho křesla na sluníčku, Mendare." Mladík přitáhl křeslo na místo. Jakmile se hrabě usadil, vděčně se usmál a poslal ho sehnat nějaké víno. "Viděls toho chlapce, Drussi. Třásl se víc než já - a já k tomu mám důvod." Přestal mluvit a začal lapat po dechu. Ruce se mu třáslly. Druss se k němu naklonil a položil mohutnou ruku na jeho křehké rameno. Přál si, aby mu mohl předat trochu síly. "Další týden už nevydržím. Ale ve snu ke mně včera přišel Vintar. Jede sem s Třicítkou a mojí Virae. Budou tu do měsíce."

"To Nadirové taky," podotkl Druss a přitáhl si židli s vysokým opěradlem proti umírajícímu hraběti.

"Pravda. Prozatím bych chtěl, abys převzal dros. Připravil muže. Dezerce je vysoká. Morálka nízká. Musíš to... tu převzít." Hrabě se znovu odmlčel, aby se mohl nadechnout.

"To nemůžu udělat - ani kvůli vám. Nejsem generál, Delnare. Muž musí znát své hranice. Já jsem válečník - občas šampión, ale nikdy ne gan. O úředničíně kolem chodu tohoto města nevím zhora nic. Ne, já to udělat nemůžu. Ale zůstanu tady a budu bojovat - což bude muset stačit."

Hrabě zaostřil své horečnaté oči do ledově modrých zraků svého společníka. "Já tvé hranice znám, Drussi, a chápu tvoje obavy. Ale nikdo jiný tu není. Až dorazí Třicítka, budou se plánování a organizaci věnovat oni. Do té doby je potřeba aspoň válečníka. Ne, abys bojoval, i když bohové vědí, jak dobře to zvládáš, ale abys cvičil: předal zkušenosti nasbírané za celá ta léta. Mysli na muže tady jako na zrezivělou zbraň, která potřebuje pevnou ruku bojovníka. Je třeba ji naostřit, vyleštit a připravit. Jinak není k ničemu."

"Možná budu muset zabít gana Orrina," poznamenal Druss.

"Ne! Musíš pochopit, že on v podstatě není zlý, dokonce ani tvrdohlavý. Je to muž, který tu na to vůbec nestačí, ale usilovně se to snaží nějak zvládnout. Nemyslím, že by postrádal kuráž. Napřed se na něj podívej a pak posuď sám."

Tělem mu zalomcoval kašel a divoce ho roztřásl. Druss k hraběti přiskočil. Tomu se na rtech objevila krvavá pěna. Hrabě natáhl třesoucí se ruku k rukávu, v němž měl zastrčený kapesník. Druss kapesník vytáhl a otřel hraběti ústa, trochu ho předklonil a jemně ho poplácal po zádech. Nakonec záchvat pominul.

"Na světě není žádná spravedlnost, když člověk jako vy musí takhle umírat," prohlásil Druss a nenáviděl pocit bezmoci, který ho zaplavil.

"Nikdo z nás... si nemůže vybrat... způsob, jakým odejde. Ne, tak to není... Protože ty jsi tady, kamaráde. Vidím, že aspoň ty ses rozhodl moudře."

Druss se od srdce hlasitě zasmál. Mladý důstojník, Mendar, se vrátil s karafou vína a dvěma číši z křišťálového skla. Nalil hraběti, který z kapsy své purpurové haleny vytáhl malou lahvičku, odzátkoval ji a přilil do vína pár kapek tmavé tekutiny. Napil se a do tváří se mu vrátil náznak barvy.

"Černožrn," prohodil. "Pomáhá mi."

"Je přece návykový," podotkl Druss, ale hrabě se jen uchechtl.

"Pověz mi, Drussi," vyzval ho, "proč ses rozesmál, když jsem říkal, že sis smrt moudře vybral?"

"Protože ještě nejsem připravený se té staré mrše vzdát. Ona mě chce, ale já ji to pořádně ztížím."

"Vždycky jsi smrt bral jako osobního nepřítele. Existuje, co myslíš?"

"Kdo ví? Rád si to myslím. Rád si myslím, že to celé je hra. Celý život je soubojem mezi ní a mnou."

"A je?"

"Ne. Ale dodává mi to vzpruhu. Do čtrnácti dnů se k nám připojí šest set lučištníků."

"To je skvělá zpráva. Jak se ti to, k čertu, podařilo? Bijec poslal zprávu, že nemůže postrádat ani jednoho jediného muže."

"Jsou to psanci a já jim slíbil milost - a pět zlatých raqů na hlavu."

"To se mi nelíbí, Drussi. Jsou to žoldnéři a nelze jim důvěřovat."

"Žádal jste mě, abych to tu převzal," řekl Druss. "Tak mi důvěřujte, já vás nezklam. Nařídte, ať napíšu ty milosti a připraví úpisy na pokladnu v Drenanu." Obrátil se k mladému důstojníkovi, postávajícímu trpělivě u okna. "Ty, Mendare!"

"Pane?"

"Běž a řekni... požádej... gana Orrina, jestli by mě za hodinu nepřijal. Máme si s hrabětem ještě hodně co povídat, ale pověz mu, že mu budu vděčný, přijme-li mě. Jasně?"

"Ano, pane."

"Tak do toho." Důstojník zsalutoval a odešel. "A teď, než se příliš unavíte, příteli, dáme se do práce. Kolik bojeschopných mužů tu máte?"

"Přes devět tisíc. Ale šest tisíc jsou nováčci a jenom tisícovka - legionáři - jsou ostřílení válečníci."

"Ranhojiči?"

"Deset, vede je Calvar Son. Pamatuješ se na něj?"

"Jo. Dobré pro nás."

Zbytek hodiny se Druss vyptával hraběte, ale ten ke konci viditelně zeslábl. Znovu začal vykašlávat krev a přivíral oči bolesti, která ho ničila. Druss ho zvedl z křesla. "Kde je vaše komnata?" zeptal se. Ale hrabě byl v bezvědomí.

Druss vyšel ze síně a odnášel bezvládné tělo Správce severu. Zastavil kolemjdoucího vojáka, zeptal se ho na směr a nařídil, aby přivolał Calvara Sona.

Druss seděl u paty hraběcího lože a postarší ranhojič zatím pečoval o umírajícího. Calvar Son se změnil jen málo. Vyholená hlava se mu stále leskla jako leštěný mramor a černá páska přes oko vypadala ještě rozedraněji, než si Druss pamatoval.

"Jak je mu?" zeptal se.

"Jak myslíš, že mu je, ty starej moulo?" odpověděl lékař. "Umírá. Nevydrží ani dva dny."

"Vidím, že si udržujete dobrou náladu, doktore," zazubil se Druss.

"Co je na tom k smíchu?" ptal se ranhojič. "Můj starý přítel umírá a tisíce mladých mužů ho budou v příštích pár týdnech následovat."

"Možná. Ale stejně vás rád zase vidím," řekl Druss a vstal.

"No, já tebe ne," prohlásil Calvar Son, v očích se mu blýskalo a na rtech mu pohrával úsměv. "Kam přijdeš, tam se stahují vrány. No, a jak to, že vypadáš tak absurdně zdravě?"

"Vy jste lékař. Vy to povězte mě."

"Protože nejseš člověk! Tebe jedné zimní noci vytesali z kamene a život ti dal sám ďábel. A teď ven! Mám tu práci."

"Kde najdu gana Orrina?"

"V hlavních kasárnách. A ven!" Druss se zazubil a opustil komnatu.

Dun Mendar se zhluboka nadechl. "Vy ho nemáte rád, pane?"

"Rád? Jeho? Ovšem, že ho mám rád!" vyštěkl lékař. "Zabíjí čistě, chlapče. Šetří mi to práci. A ty taky vypadni."

Cestou přes cvičiště před hlavní budovou kasáren si Druss uvědomoval pohledy vojáků a tlumený šepot. V duchu se usmál. Už to začalo! Odteď si nevydechne ani na chvíli. Těmhle mužům nemůže ukázat ani náznak Drusse člověka. On byl legendou. Nepřemožitelný vládce sekery. Nezničitelný Druss.

Nevšímaje si pozdravů dorazil k hlavní bráně, kde dva strážní srazily podpatky.

"Kde najdu gana Orrina?" zeptal se Druss prvního.

"Třetí dveře v páté chodbě napravo," odpověděl voják, záda rovná, oči upřené před sebe.

Druss nakráčel dovnitř, našel příslušné dveře a zaklepal.

"Vstupte!" ozvalo se zevnitř a Druss tak učinil. Stál byl uklizený a bez poskvrny, místnost sice spartánsky ale vybraně zařízená. Muž za stolem byl tlustý, s měkkýma, tmavýma, laníma očima. Se zlatými výložkami drenajského gana vypadal jaksi nepatřičně.

"Vy jste gan Orrin?" zeptal se Druss.

"To jsem. A vy musíte být Druss. Pojdte dál, kamaráde, a posaďte se. Už jste viděl hraběte? Ano, ovšem, že jste ho viděl. Hádám, že vám povykládal o našich potížích. Není to tu snadné. Vůbec to tu není snadné. Už jste jedl?" Ten muž se potil a byl nervózní a Druss ho litoval. Ve svém životě už sloužil pod bezpočtem velitelů. Mnozí byli skvělí, ale stejně jich bylo neschopných, hloupých, marnivých či zbabělých. Ještě nevěděl, do které kategorie zapadá Orrin, ale cítil s jeho problémy.

Na polici u okna stál dřevěný talíř s černým chlebem a sýrem. "Dám si trochu tamhle toho, jestli můžu," řekl Druss.

"Ale ovšem." Orrin mu podal talíř. "Jak se má hrabě? Je to s ním špatné. Takový skvělý člověk. Vy jste jeho přítel, že? Spolu u Skelnu. Úžasný příběh. Podnětný."

Druss pomalu jedl a vychutnával křupavý chléb. Sýr byl také dobrý, vyzrálý a chutný. Znovu si promyslel svůj původní plán, kdy se chtěl do Orrina pustit a poukázat na nepořádek, do nějž dros zabředl, lhostejnost a zanedbanou organizaci. Člověk musí znát své hranice, pomyslel si. Když je překročí, příroda má vždycky způsob, jak si s ním krutě pohrát. Orrin nikdy neměl přijímat hodnost gana, ale v mírových časech by se to snadno zvládlo. Teď tu trčel jako houpací kůň při jezdeckém útoku.

"Musíte být vyčerpaný," poznamenal Druss nakonec.

"Cože?"

"Vyčerpaný. Pracovní náplň tady by menšího muže zlomila. Organizování zásobování, výcvik, hlídkování, strategie, plánování. Musíte být úplně na dně."

"Ano, je to únavné," souhlasil Orrin a s viditelnou úlevou si otřel pot z čela. "Jen málokdo si uvědomuje problémy velení. Je to jako noční můra. Můžu vám nabídnout něco k pití?"

"Ne, děkuju. Pomohlo by vám, kdybych vám kousek toho břemene sňal z ramenou?"

"A jak? Nežádáte mě, abych odstoupil, že ne?"

"Velký Missaeli, ne," řekl procítěně Druss. "Byl bych tu ztracen. Ne, nic takového jsem na mysli neměl."

Ale času je málo a nikdo od vás nemůže čekat, že celé to břímě poneseš sám. Navrhoval bych, abyste mi předal výcvik a všechnu zodpovědnost za přípravu k obraně. Musíme zatarasit ty tunely za branami a vyslat pracovní čety, aby srovnaly se zemí domy od čtvrté po šestou hradbu."

"Zatarasit tunely? Srovnat domy se zemí? Já vám nerozumím, Drussi," namítal Orrin. "Všechny patří soukromníkům. Byl by z toho hrozný rozruch."

"Právě!" řekl starý válečník. "A proto musíte pověřit někoho zvenčí, aby tu zodpovědnost převzal za vás. Ty tunely

za branami byly postaveny tak, aby i malá zadní stráž mohla zadržet nepřátelské síly dost dlouho na to, aby se obránci stačili stáhnout k další hradbě. Navrhoju, aby byly budovy mezi čtvrtou až šestou hradbou zbořeny a zdivo použijeme k zatarasení těch tunelů. Ulrik ztratí spoustu mužů, aby prorazil skrz brány. A k ničemu mu to nebude.

"Ale proč ničit ty domy?" dotazoval se Orrin. "Zdivo můžeme dovést odjinud."

"Není tu žádné volné prostranství," vysvětloval starý válečník. "Musíme se vrátit zpátky k původnímu plánu drosu. Až se Ulrikovi muži dostanou za první hradbu, chci, aby je každý lučištník z drosu zasypal střelami. Každý yard otevřeného prostoru bude posetý nadírkými mrtvými. Jsou v přesile padesát na jednoho a my to musíme nějak srovnat."

Orrin se kousal do rtů a mnul si bradu. Horečnatě přemýšlel. Zadíval se na bělobradého válečníka sedícího klidně naproti němu. Jakmile se doslechl, že do pevnosti dorazil Druss, s určitostí se připravil na to, že bude odvolán a poslán s ostudou do Drenanu. Teď mu bylo nabídnuto záchranné lano. Zbourat domy a zatarasit tunely, to mělo napadnout jeho, věděl to, stejně jako věděl, že jako gan není k ničemu. Bylo těžké se s tím vyrovnat.

V posledních pěti letech, od svého povýšení, se vyhýbal sebezpytování. Nicméně před několika dny vyslal Hoguna a dvě stovky jeho legionářských kopiníků ven. Nejdřív si myslel, že to bylo rozumné vojenské rozhodnutí. Ale jak mýjely dny a nepřicházely žádné zprávy, začal si nad svými rozkazy zoufat. Měly jen málo společného se strategií, zato hodně se žárlivostí. S hrůzou si uvědomil, že Hogun je nejlepší voják v drosu. Když se vrátil a řekl Orrinovi, že jeho rozhodnutí se ukázalo jako moudré, Orrina to ani zdaleka nevzružilo, ale konečně mu to otevřelo oči a ukázalo mu to jeho neschopnost. Přemyslel o tom, že odstoupí, ale nemohl se vyrovnat s tou ostudou. Dokonce zvažoval o sebevraždě, ale neunesl pomyslen na to, jakou hanbu by to uvalilo na jeho strýce Abalayna. Jediné, co mohl udělat, bylo zemřít na první hradbě. A na to byl připraven. Báł se, že ho Druss obere i o tuto možnost.

"Byl jsem hlupák, Drussi," prohlásil nakonec.

"Dost takových řečí!" štěkl stařec. "Poslouchejte mě. Vy jste gan. Od tohoto dne o vás nikdo nebude mluvit špatně. To, čeho se bojíte, si nechte pro sebe, a důvěřujte mi. Každý dělá chyby. Každý v něčem neuspěje. Dros se udrží, protože ať jsem zatracen, jestli ho nechám padnout. Kdybych měl pocit, že jste Orrine zbabělec, přivázal bych vás na koně a poslal vás pryč. Nikdy jste nebyl v obležení, ani jste nevedl oddíl v boji. No, teď si zkusíte obojí a obojí zvládnete dobře, protože já budu vedle vás.

Zbavte se svých pochybností. Včerejšek je mrtvý. Minulé chyby jsou jako kouř ve větru. Co se počítá je zítřek a každý další den, dokud se sem nedostane Bijec s posilami. Nemylte se, Orrine. Jestli přežijeme a budou o nás zpívat, vy v těch písních budete mít přední místo a nikdo se nebude ošklíbat. Vůbec nikdo. Věřte tomu!

No, už jsem toho namluvil dost. Otiskněte mi na pergamén svou pečeť a já se hned začnu věnovat svým povinnostem."

"Budete mě dneska chtít s sebou?"

"Radši ne," řekl Druss. "Musím rozbít pár hlav."

O malou chvíli později Druss napochodoval do důstojnické jídelny, po boku dva legionářské strážné, vysoké a skvěle vycvičené muže. Starci plály oči hněvem a strážní si cestou vyměňovali pohledy. Slyšeli zpěv přicházející z jídelny a hodlali si užít pohledu na slavného Drusse v akci.

Druss otevřel dveře a vstoupil do bohatě vybaveného interiéru. U protější stěny byl na kozách postaven barový pult a táhl se až doprostřed místnosti. Druss se prodral mezi flamendry a nevsímaje si stížností položil ruku na prkno sloužící za pult a vyhodil ho do vzduchu, přičemž se kolem rozlétly láhve, poháry, jídlo a zasypaly důstojníky. Ohromené ticho se změnilo v hněvivý přívál nadávek a kleteb. Jakýsi mladý důstojník se prodral dopředu, měl tmavé vlasy, zachmuřené oči, nadutý výraz, a postavil se bělobradému válečníkovi.

"Kdo si, k čertu, myslíš, že jseš, staříku?" zeptal se.

Druss si ho nevšiml, očima přešel asi tak třicet mužů v místnosti. Kdosi ho popadl za kabátec.

"Řek jsem, kdo - " Druss muže přehodil přes místnost a ten narazil na protější stěnu a svezl se, napůl omráčený, na podlahu.

"Jmenuju se Druss. Občas mi říkají vládce sekery. Ve Ventrii mi říkali Druss Průvodce. Ve Vagrii jsem prostě Sekerobijec. Pro Nadiry jsem Smrtonoš. V Lentrii jsem Stříbrný zabíječ.

A kdo jste vy? Vy páchnoucí hromady hnoje! Kdo, k čertu, jste vy?" Stařec vytáhl Snagu z pouzdra u boku.

"Hodlám vám dneska dát lekci. Hodlám z téhle nešťastné pevnosti vypustit trochu tuku. Kde je dun Pinar?"

Mladý muž se protlačil zezadu, na tváři poloviční úsměv, v očích chladný pohled. "Jsem tady, Drussi."

"Gan Orrin mě pověřil, abych převzal výcvik a přípravu k obraně. Chci do hodiny svolat schůzku všech důstojníků na cvičišti. Pinare, ty to zařídíš. Zbytek vás uklidní jídelnu a připraví se. Prázdniny skončily. Každý, kdo mě zklame, bude proklínat den, kdy se narodil." Kývl na Pinara, aby ho následoval, a vyšel ven. "Najdi Hoguna," nařídil, "a přiveď ho okamžitě ke mně do hlavní hradní síně."

"Ano, pane! A pane..."

"Ven s tím, hochu."

"Vítejte v Dros Delnochu."

Novinky proběhly Delnochem jako letní bouře, z krčmy do krámu a dál do stánku na tržišti. Druss je tu! Ženy tuto zprávu předávaly svým mužům a děti si jeho jméno prozpěvovaly v uličkách. Lidé si opakovali historky o jeho činech, a ty s každou minutou rostly. Před kasárnami se sešel velký dav čumilů, který přihlížel, jak se důstojníci hemží na cvičišti. Otcové zvedali děti na ramena, aby aspoň zdálky zahlédli největšího drenajského hrdinu všech dob.

Když se objevil, z davu se ozval mohutný řev a stařec se zastavil a zamával.

Nemohli slyšet, co důstojníkům řekl, ale když je propustil, pohybovali se cílevědomě. Pak ještě naposledy zamával a

vrátil se do donjonu.

Jakmile se Druss znovu dostal do hlavní síně, svlékl si kabátec a pohodlně se usadil na židli s vysokým opěradlem. V koleně ho píchalo a záda ho bolela jako čert. A Hogun se pořád ještě neobjevoval.

Nařídil sluhovi, aby mu připravil něco k jídlu, a zeptal se na hraběte. Sluha mu oznámil, že hrabě klidně spí. Vrátil se s velkým kusem pečeně, nepříliš propečeným, který Druss zhltnul a zalil lahvi nejlepšího lentreijského červeného. Vytřel si z vousu masnotu a promnul si koleno. Po setkání s Hogunem, si dá horkou koupel a připraví se na zítřek. Věděl, že první den ho zcela vyčerpá - ale musel uspět.

"Can Hogun, pane," oznámil sluha. "A dun Elicas."

Dva muži, kteří vstoupili, Drussovi zvedli náladu. První - musel to být Hogun - byl vysoký, širokoplecí, s jasnými očima a hranatou bradou.

A Elicas, ač štíhlejší a menší, připomínal orla. Oba muži měli černostříbrné odění legie, ale bez označení hodnosti. Byl to starý zvyk, sahající ještě do doby, kdy je hrabě z Bronzů vytvořil kvůli válkám s Vagrii.

"Posaďte se, pánové," vyzval je Druss.

Hogun si přitáhl židli a obrátil ji, aby se mohl rukama opřít o opěradlo. Elicas se uhnul na okraji stolu, ruce zkřížené na prsou.

Elicas oba muže velmi pozorně sledoval. Nevěděl, co se od Drusse dá čekat, ale uprosil Hoguna, aby mu dovolil zúčastnit se tohoto setkání. Hoguna zbožňoval, ale zachmuřený stařec sedící před ním byl vždycky jeho idolem.

"Vítejte v Dros Delnochu," řekl Hogun. "Už se vám podařilo zvednout morálku. Muži o ničem jiném nemluví. Lituju, že jsem se s vámi nemohl setkat již dříve, ale byl jsem na první hradbě a dohlížel jsem na lukostřelecký turnaj.

"Slyšel jsem, že jste se už setkali s Nadiry," prohodil Druss.

"Ano. Budou tu do měsíce."

"Budeme připraveni. Ale bude to vyžadovat tvrdou práci. Muži jsou špatně vycvičení - pokud jsou vůbec vycvičení. Máme jenom deset lékařů, žádné pomocníky do lazaretu, žádné nosiče a jenom jeden lazaret - a ten je u první hradby, což pro nás není právě nejlepší. Připomínky?"

"Přesný odhad. Můžu jediné dodat, že kromě mých mužů je tu jenom asi tucet důstojníků, co za něco stojí."

"Ještě jsem se nerozhodl, kdo tu za něco stojí. Ale nemysleme teď chvíli na nejhorší. Potřebuju člověka, který rozumí počtům, aby se ujal zásob potravin a připravil rozpis přidělů. Bude muset měnit své cifry podle našich ztrát. Bude taky muset být zodpovědný za úřednické záležitosti a styky s ganem Orrinem." Druss se díval, jak si dva muži vyměnili pohledy, ale nic k tomu nedodal.

"Dun Pinar je vaším mužem," prohlásil Hogun. "Ve skutečnosti teď řídí dros on."

Když se Druss naklonil k mladému generálovi, měl oči chladné. "Takové poznámky nestrpím, Hogune. Profesionálnímu vojákovi to nesluší. Začneme dneska s čistým stolem. Včerešek je pryč. Udělám si své vlastní závěry a nečekám, že budou o sobě důstojníci dělat jedovaté poznámky."

"Myslel bych si, že budete chtít znát pravdu," vložil se do hovoru Elicas dřív, než stihl odpovědět Hogun.

"Pravda je zvláštní zvíře, mládenečku. Zdá se, že se liší od jednoho člověka k druhému. A teď buď zticha. Pochopte, Hogune, já si vás vážím. Vaše záznamy jsou velice dobré. Ale odted' už nikdo nebude mluvit špatně o prvním ganovi. Není to dobré pro morálku, a co není dobré pro naši morálku, je dobré pro Nadiry. Už tak máme dost potíží." Druss narovnal dlouhý svítek a přistrčil ho k Elikovi spolu s brkem a inkoustem. "Buď taky užitečný, chlapče, a zapisuj. Pinar dejte do velení, bude naším zásobovacím důstojníkem. Teď potřebujeme padesát pomocníků do lazaretu a dvě stě nosičů k nosítkům. Ty první může vybrat Calvar Son z dobrovolníků, ale nosiči budou potřebovat, aby je někdo vycvičil. Chci, aby byli schopni běhat celý den. Missael ví, že budou potřeba, až půjde do tuhého. Ti muži budou potřebovat zdravé srdce. Není snadné pobíhat po hradbách v lehké zbroji. Protože nebudou moct nosit meče i nosítka.

Takže koho navrhujete, aby je vybral a vycvičil?"

Hogun se otočil k Elikovi, který pokrčil rameny.

"Musíte být schopní někoho navrhnout," vybízel je Druss.

"Já muže z Dros Delnochu zas tak dobře neznám, pane," řekl Hogun, "a nikdo z legionářů by vhodný nebyl."

"Proč ne?"

"Jsou to válečníci. Budeme je potřebovat na hradbách."

"Kdo je nejlepší poddůstojník?"

"Bar Britan. Ale je to skvělý válečník, pane."

"Proto je to ten správný muž. Poslouchejte dobře: Nosiči nosítek budou muset být ozbrojeni pouze dýkou a budou riskovat své životy úplně stejně, jako muži bojující na hradbách. Ale není to nijak slavný úkol, takže je nutné vyzdvihnout jeho důležitost. Bar Britan musí také dostat padesát mužů podle vlastního výběru jako pohyblivý oddíl, který bude nosiče chránit, jak nejlépe dovede.

"Skláním se před vaší logikou, Drussi," uznal Hogun.

"Sklánění není k ničemu, synku. Já dělám chyby stejně, jako každý jiný člověk. Jestli si budete někdy myslet, že se mýlím, buďte tak laskav a sakra mi to řekněte."

"Tím si buďte jistě, Sekerobijče!" odsekl Hogun.

"Dobrá! A teď, co se týče výcviku. Chci, aby muži cvičili v oddílech po padesáti. Každá skupinka bude mít své vlastní jméno, vyberte je z pověstí, jména hrdinů, bojišť, cokoliv, pokud to jméno bude mít říz.

Každý oddíl bude mít jednoho důstojníka a pět poddůstojníků, každý bude velet deseti mužům. Poddůstojníci budou vybráni po prvních třech dnech výcviku. Tehdy už bychom měli poznat, co v nich je. Jasně?"

"Proč jména?" optal se Hogun. "Nebylo by jednodušší, kdyby každý oddíl měl číslo? Bohové, to bude nutné najít 180 jmen!"

"Válčení je víc, Hogune, než jenom taktika a výcvik. Chci mít na těchhle hradbách hrdé muže. Muže, kteří znají své druhy a dokážou se s nimi ztotožnit. Oddíl Karnak znamená, že reprezentuje Karnaka Jednookého, zatímco oddíl šest znamená prostě jen označení.

V příštích pár týdnech pošleme skupiny proti sobě v práci, hře i cvičném boji. Stmelíme je do jednotek - hrdých jednotek. Budeme si z nich utahovat a přemlouvat je, dokonce se jim budeme posmívat. Pak, pomalu, až nás budou nenávidět víc než samotné Nadíry, je začneme chválit. V co nejkratší době je musíme přimět, aby na sebe pohlíželi jako na elitní vojsko. To je půl bitvy. Tohle je zoufalá, krvavá doba, doba smrti. Chci na těchhle hradbách muže, silné muže, připravené muže - ale nejvíc ze všeho hrdé muže.

Zítřka vyberete důstojníky a přidělíte je ke skupinám. Chci, aby ty skupiny běhaly, dokud nepadnou, a pak běhaly znovu. Chci nácvik boje s mečem a zlézání hradeb. Chci, aby dnem i nocí probíhala demolice. Po deseti dnech se dáme do práce na jednotkách. Chci, aby nosiči běhali s naloženým kamením, dokud je nebudou bolet ruce a prskat svaly.

Chci, aby každé stavení mezi čtvrtou a šestou hradbou bylo srovnáno se zemí a tunely zatarasené.

Chci tisíc mužů najednou v práci na demolici ve tříhodinových směnách. To by jim snad mělo zpevnit záda i ruce. Nějaké dotazy?"

Promluvil Hogun: "Ne. Všechno, co chcete, bude provedeno. Ale chci, abyste mi řekl tohle: Opravdu věříte, že se dros může udržet až do podzimu?"

"Jistě, že v to věřím, mládenečku," zalhal Druss. "Proč bych se jinak namáhal? Otázka je, věříte tomu vy?"

"Ovšem," zalhal hladce Hogun. "Bezpochyby."

Oba muži se zazubili.

"Dejte si se mnou sklenku lentrejského červeného," vyzval je Druss. "Tohle plánování je žízňivá práce!"

11. Kapitola

VDŘEVĚNÉM HOLUBNÍKU, JEHOŽ OKNO bylo ve stínu velkého hradu, čekal jakýsi muž a prsty poklepával na široký stůl. Za ním si v proutěných kukaních čechrali peří holubi. Ten muž byl nervózní. Měl nervy napjaté k prasknutí. Když na schodech zaslechl kroky, okamžitě sáhl po štíhlé dýce. Zaklel a otřel si zpcenou dlaň do vlněných kalhot. Vstoupil druhý muž, zavřel dveře a sedl si naproti prvnímu.

Příchozí promluvil první: "Nuže? Jaké jsou rozkazy?"

"Máme čekat. Ale to se může změnit, až se dozvědí, že je tady Druss."

"Jeden muž neznámá žádný rozdíl," namítl příchozí.

"Možná ne. Uvidíme. Kmeny tu budou do pěti týdnů."

"Pěti? Myslel jsem..."

"Já vím," řekl první muž. "Ale Ulrikův prvorozený je mrtvý. Spadl na něj kůň. Pohřební obřady zaberou pět dní a pro Ulrika je to špatné znamení."

"Špatná znamení nadírskou hordu nezastaví před tím, aby dobila tuhle zvetšlou pevnost."

"Co má Druss za lubem?"

"Hodlá uzavřít tunely. To je všechno, co zatím vím."

"Vraťte se za tři dny," přikázal první muž. Vzal malý kousek papíru a začal na něj psát droboučkým písmem. Posypal inkoust pískem, sfoukl ho a přečetl si, co napsal:

Smrtonošje tu. Tunely uzavřené. Morálka vyšší.

"Možná bychom měli Drussa zabít," navrhl příchozí vstávaje.

"Jestli nám to nařídí," prohlásil první muž. "Dřív ne."

"Takže se uvidíme za tři dny."

U dveří si nasadil přilbici a přehodil si plášť přes odznak hodnosti na rameni.

Byl to jeden z drenajských dunů.

Cul Gilad ležel zhroucený v nízké trávě u zdi kuchyně na Eldibarce a křečovitě lapal po dechu. Tmavé vlasy mu zplihle visely v myších ocáscích, z nichž mu na ramena odkapával pot. Převrátil se na bok a při té námaze zaúpěl. Každý sval v těle na něj jakoby křičel. Třikrát s Breganem a osmačtyřiceti dalšími ze skupiny Karnak závodili proti pěti dalším skupinám, běželi od první hradby k druhé, vyšplhali po provazech s navázanými uzly, doběhli k třetí hradbě, vyšplhali po provazech s navázanými uzly, přeběhli ke čtvrté hradbě... Nekonečné, nesmyslné, bolestivé úsilí.

Na nohou ho držela jen jeho zuřivost, zvlášť po první hradbě, kdy ho bolavé nohy a unavené paže poháněly v plné zbroji vpřed. Byl první! A co ten všivák řekl: "Klopýtající stařec následovaný klopýtajícími stařeny. No, jen tu tak nelež, chlapče. Vzhůru na třetí hradbu!"

A pak se zasmál. A byl to ten smích, co Gilada dorazilo.

Tehdy by ho byl schopen zabít - pomalu. Celých pět mizerných, nekonečných dní vojáci z Dros Delnochu běhali, šplhali, bojovali, strhávali budovy navzdory hysterickým nadávkám vypuzených majitelů a jedno za druhým tlačili kolečka se zdívm do tunelů v první a druhé hradbě. Pracovali dnem i nocí a byli unavení až do morku kostí. A ten tlustej stařec je pořád popoháněl.

Střelecké turnaje, soutěže v hodu oštěpem, souboje na meče, práce s dýkou a zápas mezi těžkou prací zajistily, že se jen pár culů namáhalo navštěvovat hospody poblíž hradu.

Ale ti zatracené legionáři tam chodili. Proplouvali výcvikem se zachmuřenými úsměvy a pro sedláky, kteří se s nimi snažili udržet krok, měli jen posměšky. Ať si zkusí dřít osmáct hodin na poli, říkal si v duchu Gilad. Všiváci!

Zavrčel bolestí a posadil se, zády se opřel o hradbu a sledoval ostatní při práci. Měl ještě deset minut, než bude třeba další směny na nakládání zdiva do koleček. Přes otevřené prostranství se lopotili nosiči s nosítky, nesouce kameny dvakrát těžší než raněný člověk. Mnoho jich mělo ovázané ruce. Vedle nich klusal černobradý bar Britan a hulákal na ně.

Dopotácel se k němu Bregan a klesl do trávy. Tváře měl rudé jako třešničky. Mlčky Giladovi podal půlku pomeranče. Ovoce bylo sladké a šťavnaté.

"Díky, Bregu." Gilad přeletěl očima osm dalších mužů ze svého oddílu. Většinou mlčky leželi, jen Midras začal zvracet. Ten pitomec měl ve městě holku a předchozí noci u ní byl na návštěvě, přičemž se do kasáren připlížil hodinu před svítáním.

Ted' za to platil. Bregan se držel dobře, byl už trochu rychlejší a trochu vytrvalejší. A nikdy si nestěžoval, což byl zázrak.

"Už je skoro čas, Gile," řekl. Gilad se zadíval k tunelu, kde práce zpomalovala. Ostatní členové skupiny Karnak se vydali k částečně zbořeným domům.

"No tak, kluci," vyzval je Gilad. "Sedáme. A začnem zhluboka dýchat." Po jeho rozkaze následovalo úpění a muži se většinou ani nehnu. "No tak, vstávat. Skupina Kestrian už je na cestě. Všiváci!" Gilad se s námahou zvedl na nohy a vytáhl i Bregana. Pak se vydal k ostatním mužům. Ti pomalu vstávali a pomaloučku vykročili k tunelu.

"Myslím, že umírám," řekl Midras.

"To taky umřeš, jestli nás dneska necháš na holičkách," zamumlal Gilad. "Jestli se nám ten starej sviňák ještě jednou vysměje..."

"Mor na něj," přitakal Midras. "Viděls jeho, že by se snad zapotil?"

Za soumraku se unavení muži seřadili před tunely a vytratili se do klidu a relativního útočiště kasáren. Vrhli se na úzké kavalce a začali si odepínat pancíře a holenní brnění.

"Ta práce mi nevadí," ozval se Bail, podsaditý sedlák z vesnice ležící poblíž té Giladovy, "ale nechápu, proč to musíme dělat v plný zbroji."

Nikdo mu neodpověděl.

Gilad už skoro spal, když jakýsi hlas zařval: "Skupina Karnak, na cvičiště!"

Na čtvercovém nádvoří stál Druss, ruce v bok, a modrýma očima přehlížel vyčerpané muže, kteří klopytali z kasáren a ve světle loučí mhouřili oči.

Po stranách mu stáli Hogun s Orrinem, a když se muži šourali do řad, Druss se hrozivě usmíval.

K padesáti mužům skupiny Karnak se připojily skupiny Kestrian a Meč.

Mlčky čekali na další hloupý nápad, který si Druss jistě vymyslel.

"Vy tři skupiny," onámil jim Druss, "poběžíte kolem celé hradby a zpátky. Skupina posledního muže poběží znovu. Ted'!"

Když se muži vydali na zničující půl míle, kdosi z davu zařval: "A co ty, tlust'ochu? Jdeš taky?"

"Tentokrát ne," křikl Druss v odpověď. "Ať nejsi poslední."

"Jsou vyčerpaní," ozval se Orrin. "Je to moudré, Drussi?"

"Věřte mi. Až přijde útok, probudí se dost rychle. Chci, aby poznali své hranice."

Minuly další tři dny. První tunel už byl skoro zasypaný a začaly práce na druhém. Ted' už nikdo nejásal, když šel Druss kolem, dokonce ani nikdo z měštěninů. Mnoho jich ztratilo své domovy, další přicházeli o práci. Orrina navštívila deputace s žádostí, aby bourání přestalo. Jiní pochopili, že prázdné prostranství mezi hradbami pouze zdůrazňuje Drussův předpoklad, že Nadirové dros dobudou. Odpor rostl, ale starý válečník spolkl svůj hněv a pokračoval dál ve svých plánech.

Devátého dne se přihodilo cosi, co mužům poskytlo čerstvou látku k hovoru.

Když se skupina Karnak shromáždila k dalšímu běhu, přistoupil k velícímu důstojníkovi dunu Mendarovi gan Orrin.

"Dneska poběžím s vaší skupinou," oznámil mu.

"Přebíráte velení, pane?" zeptal se Mendar.

"Ne, ne. Jenom se proběhnu. Gan musí být také v kondici, Mendare."

Když se Orrin, jehož bronzová a zlatá zbroj odlišovala od čekajících vojáků, připojil k mužstvu, přivítalo ho nepřívětivé mlčení.

Celé dopoledne se lopotil s muži, lezl po provazech a běhal mezi hradbami. Vždycky byl poslední. Když běžel, někteří muži se smáli, jiní si z něj tropili posměšky. Mendar byl vzteky bez sebe. Ten chlap ze sebe udělal ještě většího hlupáka, myslel si. A z nás navíc dělá terč posměchu. Gilad si gana nevsímal, jenom ho jednou vytáhl na hradbu, když už to vypadalo, že spadne.

"Nech ho spadnout," křikl muž o kus dál na hradbě.

Orrin zaskřípal zuby a pokračoval, zůstal s oddílem celý den a dokonce přiložil ruku k demolici. Odpoledne pracoval poloviční rychlostí, než ostatní vojáci. Nikdo na něj ještě nepromluvil. Pojedl odděleně od ostatních, ale nikoliv dobrovolně. Tam, kam si sedl, se neposadil nikdo jiný.

Za soumraku odešel do svých komnat, celý se třásl, svaly mu hořely a usnul rovnou v brnění.

Za úsvitu se svlékl, vykoupal, znovu si navlékl brnění a připojil se ke skupině Karnak. Vynikal pouze při boji na meče, ale i při tom si myslel, že ho muži nejspíš nechávají vyhrát. A kdo by jim to mohl dávat za vinu?

Hodinu před setměním dorazil Druss s Hogunem a nařídil čtyřem skupinám, aby se shromáždily u brány v druhé hradbě: Karnak, Meč, Egel a Oheň.

Z ochozu na hradbě Druss křičel na dvě stovky mužů: "A teď malé proběhnutí, jen abyste si protáhli svaly, mládenci. Odsud je to kolem hradby a zpátky míle. Poběžíte to dvakrát. Skupina posledního muže to poběží znovu. Teď!"

Jak se vojáci v chumlu vyřítili, strkající jeden do druhého, Hogun se předklonil.

"Zatraceně!" zanařoval.

"Co se děje?" podivil se Druss.

"Orrin. Běží s nima. Myslel jsem, že toho bude mít za věřejšek dost. Co se to s tím chlapem děje? Copak se zbláznil?"

"Vy s muži běháte," namítl Druss. "Tak proč ne on?"

"No tak, Drussi, co je to za otázku? Já jsem voják a každý den v životě jsem cvičil. Ale on! Podívejte se na něj - už je poslední. Budete muset určit posledního muže mimo něj."

"To nemůžu udělat, mládenče. Zahanbilo by ho to. Rozhodl se sám a myslím, že k tomu má své důvody."

Po první míli byl Orrin třicet yardů za posledním mužem a tvrdě se dřel. Upřel zrak na záda muže před sebou a běžel, nevšímaje si píchání v boku. V očích ho pálił pot a přilbice s chocholem z bílých žíní mu spadla z hlavy. Byla to úleva.

Po míli a půl byl o čtyřicet yardů pozadu.

Gilad se ohlédl z prostředka vedoucí skupinky, zpomalil, otočil se a odklusal zpátky ke ganovi lapajícímu po dechu. Jak se k němu dostal, srovnal s ním krok.

"Poslouchejte," řekl, zlehka dýchaje. "Rozevřete pěsti, pomůžte vám to dýchat. Nemyslete na nic jiného, než že se připojíte ke mně. Ne, nesnažte se mi odpovídat. Počítejte si dýchání. Zhluboka se nadechněte a vydechněte, jak nejrychleji dokážete. Tak je to dobře. Hluboký nádech na každý dva kroky. A počítejte. Nemyslete na nic, než na počet nádechů. A teď se mě držte."

Předběhl generála, znovu s ním srovnal krok a pak pomalu zrychlil.

Jak se závod blížil ke konci, Druss se posadil na cimbuří. Štíhlý poddůstojník Orrina táhl. Většina mužů už doběhla a teď se roztoupili, aby se podívali na posledních pár běžců. Orrin byl pořád ještě poslední, ale teď už jenom deset yardů za unaveným culem ze skupiny Oheň. Muži na cula začali pokřikovat, aby přidal. Všechny skupiny kromě skupiny Karnak fandily jemu.

Zbývalo třicet yardů. Gilad se zařadil vedle Orrina. "Dej do toho všechno," řekl. "Utíkej, ty tlustej čubčí synu!"

Gilad zrychlil a proběhl kolem cula. Orrin zaťal zuby a vyrazil za ním. Hněv mu dodal síly. Do unavených svalů se mu vlila nová dávka adrenalinu.

Zbývalo asi deset yardů a teď se Orrin dostal vedle svého protivníka. Slyšel, jak muži z davu cula povzbuzují. Ten pokračoval z posledních sil, tvář zkroucenou bolestí.

Orrin ho dotáhl ve stínu brány a vrhl se vpřed. Skočil po hlavě, spadl a převrátil se do davu. Nedokázal vstát, ale kdosi ho popadl, zvedl ho na nohy a poplácával po zádech.

Orrin lapal po dechu. Kdosi řekl: "Chod'te. To pomáhá. No tak, hněte nohama." Podpírán z obou stran Orrin vykročil. Z hradeb se ozval Drussův hlas.

"Skupina tamhle toho muže, ještě jedno kolečko."

Skupina Oheň se rozběhla, tentokrát pomalým klusem.

Gilad s Breganem pomohli Orrinovi k zubatému základnímu kameni a posadili ho na něj. Orrinovi se třásly nohy, ale už dýchal o něco lépe.

"Lituju, že jsem vás urazil," omlouval se Gilad. "Chtěl jsem vás naštvat. Můj táta vždycky říkal, že vztek dodává sílu."

"Nemusíš se omlouvat," řekl Orrin. "Já s tím nic dělat nebudu."

"To není omluva. Já bych to moh uběhnout ještě desetkrát, většina mejch chlapců taky. Jen jsem si myslel, že to pomůže."

"Pomohlo. Děkuju, že ses pro mě vrátil."

"Myslím, že jste to zvládl skvěle," poznamenal Bregan. "Já vím, jak se cítíte. Ale my tohle děláme skoro dva týdny. Dneska to byl teprv váš druhý den."

"Připojíte se k nám i zítra?" zeptal se Gilad.

"Ne. Rád bych, ale mám na práci něco jiného." Orrin se náhle usmál. "Na druhou stranu," dodal, "Pinar je v papírování velice dobrý a mě už sakra unavuje, když mi na dveře každých pět minut klepou deputace se stížnostmi. Ano, budu tady."

"Mohl bych něco navrhnout?" řekl Gilad.

"Ovšem."

"Vemte si nějaký obyčejnější brnění. Nebudete tak vidět."

"Mě má být vidět," usmál se Orrin. "Jsem přece gan."

Vysoko nad nimi se Druss s Hogunem dělili o láhev lentrijského červeného.

"To chtělo nervy, přijít dneska, po těch posměšcích včera," řekl Druss.

"Ano, asi ano," řekl Hogun. "Ne, zatraceně, souhlasím s váma a toho chlapa chválím. Ale je mi to proti srsti. Vy jste mu dal páteř."

"Nemůžete člověku dát něco, co není," podotkl Druss. "On ji jenom nikdy nehledal." Druss se zazubil a zhluboka si přihnul z láhve, načež ji poloprázdnou podal Hogunovi.

"Mám toho mužíka rád," prohlásil Druss. "Je to třída!"

Orrin ležel na úzkém kavalci, záda podložená měkkými polštáři a v ruce hliněný šálek. Snažil se sám sebe přesvědčit,

že doběhnout předposlední není žádná sláva. Spokojeně toho nechal. Nikdy nebyl atletem, ani jako dítě. Ale pocházel z rodiny válečníků a vůdců drenajského lidu a jeho otec trval na tom, že se musí zúčastnit tohoto vojenského úkolu. Vždycky dobře zacházel s mečem, což, v očích jeho otce, vyrovnávalo ostatní, větší nedostatky. Jako že není schopen vydržet tělesnou bolest. Nebo že nedokázal, ani po velice trpělivém vysvětlování, pochopit, jakou velkou chybu udělal Nazredas v bitvě o Plettii. Rád by věděl, jestli by jeho otce potěšilo, že se vrhl po hlavě na zem, aby porazil nějakého cula v závodě v běhu. Usmál se: otec by ho považoval za blázna.

Zaklepání na dveře ho přivedlo zpátky do přítomnosti.

"Vstupte!"

Byl to Druss a bez svého černostříbrného kabátce. Zvláštní, bez svého pověstného šatu vypadá jako stařec, napadlo Orrina. Válečník měl rozčesaný vous a měl na sobě volnou bílou halenu s rozevlátými rukávy, staženými na zápěstích. Kolem pasu měl široký černý opasek se stříbrnou sponou. Nesl velkou láhev lentrijského červeného.

"Napadlo mě, že jestli jste vzhůru, mohl bych se k vám připojit a napít se s vámi," řekl Druss, přitáhl si židli a obrátil ji tak, jak to Orrin bezpočtukrát viděl udělat Hoguna.

"Proč to děláte?" zeptal se Orrin.

"Cože?" podivil se Druss.

"Obrácíte židli."

"Staré zvyky umírají velice pomalu, dokonce i mezi přáteli. Je to tradiční válečnický zvyk. Když máte nohy vedle židle, líp se vám vstává. A taky máte mezi břichem a mužem, s nímž mluvíte, nebo se kterým sedíte, tlustý kus dřeva."

"Chápu," řekl Orrin. "Vždycky jsem se na to chtěl zeptat Hoguna, ale nikdy jsem se k tomu nedostal. Proč si muži osvojují takovéhle zvyky?"

"Kvůli pohledu na přítele s nožem v břiše!" vysvětlil mu Druss.

"Aha, chápu. Naučíte mě ty svoje triky, Drussi, než dorazí Nadirové?"

"Ne. Vy byste se je musel naučit tím horším způsobem. S menšími věcmi vám v pravý čas pomůžu - mohly by znamenat rozdíl."

"Menšími věcmi? Zarážíte mě, Drussi. Prozradte mi něco teď." Orrin přijal šálek lentrijského vína a znovu se posadil. Druss se napil přímo z láhve.

"No dobře," řekl válečník, když upil tak polovinu obsahu z láhve, "odpovězte mi na tohle: Proč muži každé ráno dostávají pomeranče?"

"Udrzuje je to ve formě a pomáhá to zabránit úplavici. Jsou šťavnatější a levnější. Je to ono?" zeptal se popleteně Orrin.

"Částečně," připustil Druss. "Hrabě z Bronzů zavedl ve vojsku pomeranče částečně z důvodů, které jste vyjmenoval, ale hlavně proto, že když si vetřete šťávu z pomeranče do dlaně, nebude vám klouzat meč, i když se vám dlaň zpotí. A taky, když si ji vetřete do obočí, nepoteče vám pot až do očí."

"To jsem nevěděl. Hádám, že jsem to vědět měl, ale nevěděl. Jak prostě! Řekněte mi něco dál."

"Ne," prohlásil Druss. "Až jindy. Povězte mi, proč jste se připojil k culům při výcviku?"

Orrin se posadil, tmavé oči upřené Drussovi do tváře. "Myslíte, že to nebyl dobrý nápad?"

"To záleží na tom, čeho jste se tím snažil dosáhnout. Hledáte úctu?"

"Mocní bohové, ne!" vyjekl Orrin. "Na to už jsem zašel příliš daleko, Drussi. Ne, bylo to něco, co jste řekl nedávno v noci, když jste muže vyhnal z postele kvůli tomu nočnímu běhu. Zeptal jsem se vás, jestli je to moudré, a vy jste řekl: 'Potřebují poznat své hranice.' No, já taky. Nikdy jsem nebyl v bitvě. Chci vědět, jaké to je, když člověka probudí ze spánku po dni stráveném výcvikem a čekají, že bude znovu bojovat."

Nechal jsem tu padnout spoustu lidí. A mohl bych je nechat padnout znovu, až po hradbách polezu Nadirové, i když doufám, že ne. Ale na to musím být v lepší kondici a rychlejší. A to taky budu.

Je to tak špatný nápad?"

Druss zvedl láhev, olízl si rty a usmál se.

"Ne. Je to celkem dobrý nápad. Ale až budete v trochu lepší kondici, zastavte se i u dalších skupin. Vyplatí se vám to."

"Vyplatí?"

"Uvidíte."

"Viděl jste hraběte?" zeptal se Orrin náhle. "Son říká, že je na tom špatně. Velice špatně."

"Myslím, že v horším stavu jsem ho ještě neviděl. Je teď pořád v deliriu. Nevím, jak to, že se ještě drží."

Muži si vykládali ještě asi hodinu, Orrin se starce vyptával na jeho život a množství bitev, jichž se účastnil, pokaždé se vraceje k nesmrtelnému příběhu boje o Skeln a pádu krále Gorbena.

Když se hradem rozezněl poplašný zvon, oba muži zareagovali okamžitě. Druss zaklel, odhodil láhev a rozběhl se ke dveřím. Orrin se zvedl z kavalce a následoval ho. Druss utíkal přes čtvercové nádvoří a vzhůru do krátkého kopce k donjonu, prosupěl pod padací mříží a nahoru po dlouhém točitém kamenném schodišti do komnat hraběte. Vedle jeho lůžka stál Calvar Son spolu s duny Mendarem a Pinarem a ganem Hogunem. U okna vzlykal starý sluha.

"Je mrtvý?" zeptal se Druss.

"Ne. Ale brzy bude," odpověděl Calvar Son.

Druss přistoupil k lůžku a sedl si vedle křehké postavy. Hrabě otevřel oči a zamrkal.

"Drussi?" zavolal slabým hlasem. "Jsi to ty?"

"Jsem tady."

"Už přichází. Vidím ji. Má kápi a je černá."

"Plivni jí za mě do očí," řekl Druss a mohutnou rukou oťel hraběti zpoceně čelo.

"Myslel jsem... po Skelnu... že budu žít navěky."

"Jen klid, příteli. Jednu věc jsem se o smrti naučil, její štekot je horší než její kousnutí."

"Už je vidím, Drussi. Nesmrtelné. Posílají Nesmrtelné!" Umírající popadl Drusse za ruku a pokusil se nadzvednout.

"Už přicházejí! Bohové, podívej se na ně, Drussi!"

"Jsou to jenom lidi. Vyprovodím je."

"Sedni si k ohni, dítě, a já ti o tom budu vyprávět. Ale neříkej matce, že jsem ti to vykládal - víš, jak nenávidí krvelačné příběhy. Ó, Virae, moje maličká! Nikdy nepochopíš, co pro mě znamenalo, že jsem mohl být tvým otcem..." Druss sklonil hlavu a starý hrabě blábolil dál, hlas měl slabý a roztřesený. Hogun zaskřípal zuby a zavřel oči, Calvar Son se sesul do křesla a Orrin zůstal stát u dveří, vzpomínaje na smrt svého vlastního otce před tolika lety.

"Byli jsme tak dlouho v tom průsmyku, drželi jsme se proti všemu, co proti nám mohli poslat. Domorodce, válečné vozy, pěchotu, jízdu. Ale pořád nad našimi hlavami visela hrozba Nesmrtelných. Nikdy nebyli poraženi! Starý Druss stál uprostřed naší první řady a když proti nám napochodovali Nesmrtelní, úplně jsme ztuhli. Cítil jsem, jak se ve vzduchu vznáší panika. Chtěl jsem utíkat a viděl jsem stejnou touhu ve tvářích kolem sebe. Pak starý Druss zvedl sekeru do vzduchu a zařval na postupující řadu. Byla to nádhera. Skoro zázrak. Kouzlo bylo zlomeno. Strach pominul. Druss zvedl sekeru, aby ji mohli vidět, a zakřičel. Slyším to jako dnes: 'Tak pojdte, vy tlustý čubčí syni! Já jsem Druss a tohle je smrt!' Virae? Virae! Čekal jsem na tebe... ještě aspoň jednou. Vidět tě. Tolik... Tolik jsem chtěl..." Křehké tělo se zatřásl a zůstalo ležet bez hnutí. Druss mrtvému zavřel oči a své vlastní si otřel.

"Nikdy ji neměl posílat pryč," ozval se Calvar Son. "On to děvče miloval, byla všechno, pro co žil."

"Možná proto ji poslal," poznamenal Hogun.

Druss hraběti přetáhl přes tvář hedvábnou přikrývku a přešel k oknu. Teď zůstal sám, poslední přeživší od Skelnu. Opřel se o parapet a zhluboka vdechoval noční vzduch.

Venku zaléval měsíc dros přízračným světlem, šedým a strašidelným, a stařec se zahleděl k severu. Nad hlavou mu zatřepetal křídly holub a zakroužil kolem holubníku pod hradem. Přiletěl ze severu.

Druss se otočil od okna.

"Zítřka ho v tichosti pohřbete," řekl. "Nepřerušíme výcvik kvůli pohřbu s plnou parádou."

"Ale Drussi, tohle je hrabě Delnar!" namítl Hogun a v očích se mu zablýsklo.

"Toto," řekl Druss a ukázal na lůžko, "je rakovinou prožraná mrtvola. Není to nikdo. Udělejte, co jsem řekl."

"Ty chladnokrevnej všiváku," soptil dun Mendar. Druss na důstojníka obrátil svůj ledový pohled. "A pamatuj si, mládenečku, ten den, kdy se ty - nebo kdokoliv z vás - postaví proti mě."

12.Kapitola

REK SE OPÍRAL O ZÁBRADLÍ NA PRAVOBOKU, jednu ruku kolem Viraeiných ramen, a hleděl na moře. Zvláštní, napadlo ho, jak může noc změnit náladu oceánu. Obrovské polotekuté zrcadlo odrážející hvězdy, zatímco dvojník měsíce se vznáší, roztříštěný a nehmotný, asi o míli dál. Vždycky to bylo asi o míli dál. Mírný vánek nadouval trojúhelníkovou plachtu a Tuláček si vlnami razil bílou cestičku, přičemž se spolu s nimi mírně zvedal a klesal. Na zádi stál u kormidelního kola lodní důstojník a stříbrná páska, kterou měl přes oko, se v měsíčním světle leskla. Na přídi vrhal mladý námořník do vln olovnici a cestou přes skrytý útes oznamoval změny hloubky.

Všechno bylo klidné, mírumilovné a harmonické. Neustálé šplouchání vln vzbuzovalo pocit odloučenosti, který Reka, hledícího na moře, zcela obklopil. S hvězdami nahoře i dole mohli klidně plout na galaktických vlnách, daleko od všeho lidského snažení, které na ně čekalo.

Tak tohle je spokojenost, pomyslel si Rek.

"Nač myslíš?" zeptala se Virae a objala ho kolem pasu.

"Miluju tě," řekl Rek. Pod nimi se vynořil delfin a než se znovu vydal do hlubin, zpěvavě je přivítal. Rek se díval, jak mrštné zvíře plave mezi hvězdami.

"Já vím, že mě miluješ," poznamenala Virae, "ale ptala jsem se tě, na co myslíš."

"Na to jsem právě myslel. Jsem spokojený. Vyrovnaný."

"Ovšem, že jsi. Jsme na lodi a je nádherná noc."

"Ženská, ty nemáš žádnou duši," řekl Rek a políbil ji na čelo.

Virae k němu vzhledla a usmála se. "Jestli si to myslíš, tak jsi hlupák! Já jenom nejsem tak cvičená ve vykládání hezkých lží jako ty."

"Tvrdá slova, má paní. Copak bych ti lhal? Podřízla bys mi krk."

"To bych udělala. Kolik žen už od tebe slyšelo, že je miluješ?"

"Stovky," prohlásil Rek s pohledem upřeným do jejích očí a uviděl, jak jí z nich mizí veselí.

"Tak proč bych ti měla věřit?"

"Protože mi věříš."

"To není odpověď."

"Jasně, že je. Ty nejsi nějaká přihlouplá děvečka od krav, kterou obalamutí nenucený úsměv. Poznáš pravdu, když ji uslyšíš. Proč o tom najednou pochybuješ?"

"Já nepochybuju o tobě, ty troubo! Jenom jsem chtěla vědět, kolik žen jsi miloval."

"Chceš říct s kolika jsem spal, ne?"

"Jestli chceš být hrubý."

"Ani nevím," zalhal Rek. "Nemám ve zvyku si dělat čárky. A jestli tvoje další otázka bude znít: „Jaká jsem, když mě s nima srovnáš?“, tak zjistíš, že jsi sama, protože já půjdu dolů."

Zněla. Ale on to neudělal.

Důstojník u kormidla je pozoroval, naslouchal jejich nenucenému smíchu a usmíval se s nimi, i když nezaslechl, čemu se to smějí. Doma měl ženu a sedm dětí a pohled na toho mládence s jeho dívkou mu dělal dobře. Když scházeli do podpalubí, tak jim zamával, ale oni ho neviděli.

"Je hezké být mladý a zamilovaný," prohodil kapitán, jenž se tiše vynořil ze stínu své kajuty a postavil se vedle kormidelníka.

"Je hezké být starý a zamilovaný," zazubil se kormidelník.

"Klidná noc, ale zvedá se vítr. Nelíbí se mi ty mraky na západě."

"Ty nás minou," tvrdil kormidelník. "Ale počasí se určitě zhorší. Bude to za námi a bude nás to tlačit dopředu. Mohli bychom získat pár dní. Věděl jste, že míří do Delnochu?"

"Ano," odpověděl kapitán, poškrábal se v rezavých vousích a zkontroloval jejich směr podle hvězd.

"Škoda," řekl kormidelník procítěně. "Povídá se, že Ulrik ho slíbil srovnat se zemí. Slyšel jste, co udělal v Gulgothiru? Zabil každého druhého obránce a třetinu žen a dětí. Prostě je postavil do řady a nechal své válečníky, aby je postínali."

"Slyšel jsem o tom. Ale nic mi do toho není. Obchodujeme s Nadiry celá léta, jsou to slušní lidé, stejně jako kdokoli jiný."

"Souhlasím. Měl jsem kdysi nadirskou ženu. Byla to pěkná potvora - utekla mi s dráteníkem. Později jsem se doslechl, že mu podřízla krk a ukradla vůz."

"Spíš jenom chtěla koně," poznamenal kapitán. "Za dobrého koně si mohla koupit slušného nadirského chlapa." Oba muži se zachechtali a pak chvíli stáli mlčky a užívali si nočního větrku.

"Proč jedou do Delnochu?" zeptal se zvědavě kormidelník.

"Ona je dcera hraběte. O něm nic nevím. Kdyby to byla moje dcera, zajistil bych, aby se nevrátila. Poslal bych ji do nejjižnějšího cípu říše."

"Nadirové se dostanou i tam - a dál - a nebude to trvat dlouho. Je to jenom otázka času."

"No, do té doby se toho může hodně přihodit. Drenajci se ale určitě dávno předtím vzdají. Podívejte! Ten zatracený albín a jeho přítel. Naskakuje mi z nich husí kůže."

Kormidelník se podíval na palubu k místu, kde u zábradlí na levoboku stáli Serbitar s Vintarem.

"Vím, co tím myslíte - nikdy nepromluví. Až uvidím jejich záda, budu jenom rád," řekl kormidelník a nad srdcem udělal znamení drápu.

"To démony, jako jsou oni, nezažene," poznamenal kapitán.

Serbitar se usmál, když k němu Vintar vyslal: "Nejsme tu moc oblíbení, chlapče."

"Ano. Vždy je tomu tak. Je těžké zadržet opovržení."

"Ale musíš."

"Řekl jsem těžké, ne nemožné."

"Hraní se slovíčky. Už to, že si všimneš, že je to těžké, je příznáním porážky," podotkl Vintar.

"Vždycky učitel, otče opate."

"Dokud budou ve světě žáci, pane mnichu."

Serbitar se zazubil, což byl řídký jev. Nad lodí zakroužil racek. Albín se ho ledabyly dotkl myslí, když přelétal nad stěžněm.

V mysli racka nebyla žádná radost nebo žal či naděje. Jenom hlad a potřeba. A pocit marnosti, že mu loď nenabídla žádnou potravu.

Přes mladého mnicha se náhle přelil pocit divokého uspokojení neuvěřitelné síly, tělo mu zaplavil pocit vytržení a naplnění. Serbitar sevřel zábradlí a natáhl se po jeho zdroji. Když se přiblížil ke dveřím do Rekovy kajuty, okamžitě pátrání nechal.

"Jejich city jsou velice silné," vyslal k němu Vintar.

"Je neslušné si jich všímat," odpověděl Serbitar škrobeně a jeho ruměnek byl vidět dokonce i v měsíčním světle.

"Ne tak, Serbitare, příteli můj. Tento svět má jen málo kladných rysů a jedním z nich je schopnost lidí na něm milovat jeden druhého s velkou a trvalou vášní. Já mám z jejich milování velké potěšení. Je to pro ně krásné."

"Ty jsi voyeur, otče opate," obvinil ho Serbitar, teď již s úsměvem. Vintar se zasmál nahlas.

"To je pravda. Oni ti mladí mají tolik energie."

Náhle se v mysli obou mužů objevil Arbedarkův hubený, tmavý obličej s vážným výrazem.

"Lituju," vyslal mnich. "Z Dros Delnochu dorazily smutné novinky."

"Mluv," vybídl ho Serbitar.

"Hrabě je mrtev. A v drosu jsou zrádci. Ulrik nařídil, aby zabili Drussa."

"Utvořte kolem mě kruh," hulákal Druss na vyčerpané muže klopýtající od hradby. "Teď si sedněte, než spadnete dolů."

Modrýma očima přejel kruh a pak si opovržlivě odfrkl. "Vy ubožáci! To si říkáte vojáci? Vyřízení po pár kolečkách. Jak si, k čertu, myslíte, že se budete cítit po třech dnech, kdy budete bojovat ve dne v noci proti nadirskému vojsku, které vás počtem padesátkrát převyšuje? Co?"

Nikdo mu neodpověděl. Ta otázka byla očividně jen řečnická. Vskutku, většina mužů byla ráda, že jim takhle Druss spílá. Znamenalo to další odklad nekonečného výcviku.

Druss ukázal na Gilada. "Ty! Které čtyři skupiny jsou tady s tebou?"

Gilad se kolem sebe rozhlédl a zkontroloval tvář. "Karnak, Bild a Gorbadač... ehm... ty ostatní neznám."

"Nuže!" zaburácel stařec. "To se nikdo z vás chudáků neohlásí? Která je ta další zatracená skupina?"

"Sokol," pípl hlas zezadu.

"Dobrá! Velící důstojníci, krok vpřed," řekl Druss. "Ostatní si trochu oddechnou." Poodešel kousek od mužů a kývl na důstojníky, aby ho následovali.

"Než vám řeknu, co po vás chci, ohlásil by se důstojník skupiny Sokol?"

"Já jsem důstojník, pane. Dun Hedes," ozval se mladý muž, sice pomešší, ale dobře rostlý.

"Tak proč jsi neohlásil svoji skupinu ty, když jsem se ptal? Proč to byl nějaký pihovatý kluk ze statku?"

"Špatně slyším, pane, a když jsem unavený a ve spáncích mi buší krev, tak skoro neslyším."

"Tak se, dune Hede, považuj za propuštěna ze skupiny Sokol."

"To mi nemůžete udělat! Vždycky jsem sloužil dobře. Nemůžete mě takhle zostudit!" protestoval mládenec a zesílil hlas.

"Poslouchej, ty mladý hlupáku. Být hluchý není žádná ostuda. A můžeš se mnou klidně jít na hradby, až Nadirové dorazí. Ale jak dobře mi můžeš sloužit jako velitel, když neslyšíš moje zatracené povely?"

"Já to zvládnou," tvrdil dun Hedes.

"A jak to zvládnou tvoji muži, až se tě pokusí zeptat na radu? Co se stane, když zatroubíme k ústupu a ty to neuslyšíš? Ne! Rozkaz byl vydán. Zůstaň stranou."

"Žádám o právo vidět gana Orrina!"

"Jak si přeješ. Ale na konci dnešního dne budu mít pro Sokoly nového duna. A teď zpátky do práce. Chci, aby každý z vás - včetně tebe, Hede - vybral dva nejsilnější muže. Nejlepší co máte v boji holýma rukama, boxu, cokoliv. Dostanou možnost srazit mě na zem. To by jim mělo pozvednout náladu. Dejte se do toho!"

Když se dun Mendar vrátil ke svému oddílu, zavolal si k sobě Gilada a dřep si mezi muže, aby jim nastínil Drussův nápad. Vojáci se pochechtávali a rychle se hlásili. Hluk rostl, když se muži hádali o právo srazit starého válečníka, a Druss se hlasitě smál, seděl kousek stranou a loupaje pomeranč. Nakonec byly dvojice vybrány a Druss povstal.

"Toto malé cvičení má svůj důvod, ale ten vám vysvětlím později. Prozatím se na to dívejte jako na lehké povyražení," prohlásil Druss s rukama v bok. "Niméně jsem zjistil, že obecnost je vždycky pozornější, když je možné něco vyhrát, takže nabízím volné odpoledne každé skupině, jejíž šampióni mě srazí." Jeho prohlášení přivítal jásot a Druss pokračoval. "Mimochodem, ti, kteří mě nesrazí, poběží navíc dvě míle." Druss se znovu zazubil, když se z davu ozvalo úpění.

"Nebudte tak malověrní. Koho máte před sebou? Tady je jeden starý, tlustý chlap. Začneme s dvojicí z Bildu."

Ti muži mohli být dvojčata, oba byli mohutní, černobradí, s mocnými svaly na rukou a ramenou. Beze zbroje vypadali jako nejúžasnější dvojice válečníků mezi skupinami.

"Tak, mládenci," řekl Druss, "můžete zápasit, tlouct, kopat nebo dloubat. Začněte, až budete připravení." Stařec si při řeči stáhl kabátec a dvojice ho pomalu a s úsměvem obcházela. Jakmile se Druss ocitl uprostřed mezi nimi, zaútočili. Druss si klekl a skrčil se pod rozmáchlým úderem muže napravo, pak ho udeřil pěstí do slabin, druhou rukou ho popadl za náprsenku a hodil ho na jeho druhu. Oba se s propletenými rukama zřítili na zem.

Muži ze skupiny Bild rozestavení kolem v kruhu začali nadávat, ale jásot ostatních je přerušil.

"Další, Gorbadač!" ohlásil Druss. Muži se k němu blížili opatrněji než jejich předchůdci a pak se vyšší z nich s rozpráženými rukama vrhl Drussovi na břicho. Starý válečník zvedl koleno a muž se sesul do trávy. Druhý zaútočil vzápětí, jen aby byl opovrhlivě sražen ranou do tváře. Přepadl přes svého druhu a dopadl tvrdě. První muž byl v bezvědomí a zpátky do kruhu ho museli odnést.

"Teď Sokol!" křikl Druss. Tentokrát se díval, jak se blíží, pak zařval, jak nejhlasitěji dokázal, a zaútočil. První muž překvapením otevřel ústa, druhý ucouvl a zakopl.

Druss prvního paštil levačkou. Muž se zhroutil a zůstal ležet bez hnutí.

"Karnak?" vyzval je Druss. Do kruhu vstoupili Gilad s Breganem. Druss toho tmavého už viděl a líbil se mu. Rozený válečník, pomyslel si stařec. Líbila se mu nenávisť, s níž se na něj chlapec podíval pokaždé, když se mu Druss vysmál, a taky se mu líbilo to, jak zůstal pozadu, aby pomohl Orrinovi. Druss se podíval na druhého. Tady se určitě stala nějaká chyba. Ten baculatý přece nebyl žádný bojovník, ani nikdy nebude - dobromyslný a tvrdý, ale nikdy ne válečník.

Gilad se vrhl dopředu a uhnul stranou, když Druss zvedl pěst. Druss se otočil, aby mu nezmizel z dohledu. Pak za sebou cosi zaslechl a otočil se. Uviděl toho boubelatého, jak útočí, pak Bregan klopýtl a upadl jak široký, tak dlouhý. Druss se uchechtl a obrátil se zpátky ke Giladovi, přičemž se dostal rovnou do kopu, kterým ho Gilad zasáhl do prsou. Druss ustoupil, aby znovu získal rovnováhu, ale ten tlustý och se překulil za něj a Druss se zachrochtnutím dopadl na zem.

Ze dvou set hrdel se zvedl mocný řev. Druss se usmál, ladně se zvedl na nohy a zvedl ruku, žádaje o ticho.

"Chci, abyste si promysleli to, co jste tu dnes viděli, mládenci," řekl, "protože to nebyla jenom zábava. Viděli jste, co jeden člověk dokáže, a viděli jste také, co dokáže kousek obyčejné spolupráce."

A teď, až se Nadirové pohrnou na hradby, vy se budete muset pořádně otáčet, abyste ubránili sami sebe, ale budete toho mít na práci víc. Budete muset chránit i své druhy, kde budete moct, protože žádný válečník se nedokáže ubránit meči do zad. Chci, aby si každý z vás našel bratra po meči. Nemusíte být rovnou přátelé - to přijde později. Ale musíte si rozumět a musíte na tom pracovat. Budete při útoku chránit jeden druhému záda, takže vybírejte dobře. Ti z vás, kteří bratra po meči ztratí, až začne boj, si najdou jiného. Když se vám to nepodaří, dělejte, co můžete, pro muže kolem vás.

Já jsem válčil víc než čtyřicet let - dvakrát tak dlouho, než je většina z vás naživu. Mějte to na paměti. Co řeknu, má

svou cenu, protože jsem přežil.

Existuje jen jeden způsob, jak přežít ve válce, a to je být odhodlaný zemřít. Brzo zjistíte, že i skvělé šermíře mohou srazit necvičení divoši, kteří si uříznou prsty, když porcují maso. A proč? Protože divoch je odhodlaný. Hůř, může to být berserk.

Ten, kdo ustoupí před nadirským válečníkem, ustupuje na věčnost. Střetnete se s nimi tělo na tělo, divoch proti divochovi.

Slyšeli jste vykládat, že tohle je ztracený případ, a uslyšíte to znova. Já to slyšel tisíckrát ve stovce zemí.

Většinou to uslyšíte od těch, co mají srdce v kalhotách, a klidně si toho nemusíte všimnout. Nicméně to často uslyšíte i od ostřílených starých válečníků. Nakonec jsou všechna taková proroctví k ničemu.

Máme tu půl miliónu nadirských válečníků. Hrůzné číslo! Takové, co vám otupí mysl. Ale hradby jsou vysoké a široké jenom tak, jak je vidíte. Nemůžou na nás přijít všichni najednou. A jak budou přicházet, stovky jich pozabíjíme, a jak začnou šplhat na hradby, tak zase další. A den po dni je utaháme.

Ztratíte všechny své přátele, druhy, bratry. Nevyspíte se. Budete krvácet. Nic v příštích pár měsících nebude snadné.

Já vám nebudu vykládat o vlastenectví, povinnosti, volnosti a obraně svobody, protože to pro vojáka není k ničemu.

Chci, abyste mysleli na přežití. A nejlepší způsob, jak toho dosáhnout, je podívat se na Nadiry, až přitáhnou, a říct si: Tam dole je padesát chlapů jenom pro mě. A já je, u všech bohů, jednoho po druhém pobiju.

Co se týče mě... no, já jsem ostřílený voják. Já si jich vezmu stovku." Druss se zhluboka nadechl a poskytl jim čas, aby jeho slova mohli vstřebat.

"A teď," prohlásil nakonec, "se vraťte ke svým povinnostem. S výjimkou skupiny Karnak." Otočil se a uviděl Hoguna. Muži si pomáhali na nohy a Druss s mladým generálem odešli do jídelny za první hradbou.

"Hezkej proslov," poznamenal Hogun. "Znělo to dost podobně jako ten, co jste měl dneska ráno na třetí hradbě."

"Tak to jste nebyl moc pozorný, mládenečku," prohodil Druss. "Tuhle řeč jsem měl od včerejška už šestkrát. A třikrát mě srazili. Jsem vyschlý jako břicho pouštní ještěrky."

"Koupím vám láhev vagrijského v jídelně," slíbil Hogun. "Na tomhle konci drosu lentrijské nepodávají - je moc vzácné."

"To bude stačit. Vidím, že zase máte dobrou náladu."

"Jo. S tím hraběcím pohřbem jste měl pravdu. Jenom jste byl zatraceně rychlejší s tou pravdou, to je všechno," řekl Hogun.

"Co to má znamenat?"

"To, co jste slyšel. Máte, Drussi, způsob, jak své pocity vypínat a zapínat. Většina mužů to neumí. Vypadáte pak tak, jak vám to řekl Mendar - chladnokrevně."

"To slovo se mi nelíbí, ale sedí," připustil Druss a otevřel dveře do jídelny. "Truchlil jsem pro Delnara, když umíral. Ale jak byl jednou mrtvý, byl pryč. Já jsem pořád tady, a ještě musím ujít zatraceně dlouhý kus cesty."

Oba muži se usadili ke stolu u okna a objednali si u číšníka pití. Ten se vrátil s velkou láhví a dvěma poháry. Oba muži chvíli seděli mlčky a přihlíželi výcviku.

Druss byl zamyšlený. Ztratil v životě velmi mnoho přátel, ale nikdo mu nebyl dražší než Sieben a Rowena - ten první jeho bratr po meči, ta druhá jeho vlastní žena. Až zemře, napadlo ho, každý bude truchlit pro Drusse Velikého. Ale kdo bude truchlit pro mě?

13.Kapitola

"POVĚZ NÁM, COS VIDĚL," POŽÁDAL REK, když se v Serbitarově kajutě připojil ke čtyřem vůdcům Třicítky. Menahem ho vzbudil z hlubokého spánku a rychle mu vysvětlil potíže, jimž musí dros čelit. Nyní již zcela probuzený Rek poslouchal, když plavovlasý bojovný mnich novou hrozbu vykresloval.

"Vládce sekery cvičí muže. Zničil všechny budovy za třetí hradbou a vytvořil tam volné prostranství pro střelbu. Taky zatarasil tunely do čtvrté hradby - vede si dobře."

"Zmiňoval ses o zrádcích," ozval se Rek.

Serbitar zvedl ruku. "Trpělivost!" řekl. "Pokračuj, Arbedarku."

"Je tam krčmář jménem Musar, původem z nadirského kmene Vlčí hlavy. Je v Dros Delnochu už jedenáct let. On a jeden drenajský důstojník mají v plánu Drusse zabít. Myslím, že do toho mohou být zapojeni i další. Ulrik se dozvěděl, že ty tunely byly zataraseny."

"Jak?" chtěl vědět Rek. "Na sever přece nikdo nejedí."

"Chová holuby," oznámil Arbedark.

"Co můžete dělat?" zeptal se Rek Serbitara, který pokrčil rameny a pohledem požádal Vintara o pomoc. Opat rozhodl rukama. "Pokusili jsme se s Drussem navázat spojení, ale on není vnímavý a vzdálenost je pořád ještě příliš velká. Nevím, jak bychom mu mohli pomoci."

"Jsou nějaké nové zprávy o mém otci?" ozvala se Virae. Muži se neklidně podívali jeden na druhého. Nakonec promluvil Serbitar.

"Je mrtev. Je mi to velice líto."

Virae neříkala nic, ve tváři se jí neobjevily žádné pocity. Rek jí položil paži kolem ramen, ale ona ho odstrčila a vstala. "Jdu na palubu," oznámila tiše. "Uvidíme se později, Reku."

"Mám jít s tebou?"

"Ne. Tohle musím zvládnout sama."

Když se za ní zavřely dveře, promluvil Vintar mírným, smutným hlasem. "Byl to svým způsobem skvělý muž. Spojil jsem se s ním, než zemřel. Byl vyrovnaný a v minulosti."

"V minulosti?" podívil se Rek. "Co to znamená?"

"Jeho mysl se upřela ke šťastnějším vzpomínkám. Zemřel dobře. Myslím, že si ho vzal Pramen - pomodlím se za to. Ale co s Drussem?"

"Pokusil jsem se dosáhnout ke generálu Hogunovi," řekl Arbedark, "ale je to dost nebezpečné. Skoro jsem ztratil směr. Ta vzdálenost..."

"Ano," připojil se Serbitar. "Podařilo se ti zjistit, jak má být ta vražda provedena?"

"Ne. Nemohl jsem vstoupit do vrahovy mysli, ale před ním stála láhev lentrijského červeného, kterou znovu zavíral. Mohl to být jed nebo nějaký opiát."

"Musí přece být něco, co byste mohli udělat," tvrdil Rek, "se vši tou mocí."

"Veškerá moc - až na jedinou - má své hranice," vysvětloval Vintar. "Můžeme se pouze modlit. Druss válčil mnohá léta a přežil. Znamená to, že je nejen schopný, ale že má i štěstí. Menaheme, musíš se vydat do drosu a hlídat. Možná ten pokus odloží, dokud nebudeme blíž."

"Zmiňoval ses o drenajském důstojníkovi," vyptával se Rek Arbedarka. "Kdo? A proč?"

"To nevím. Když jsem dokončil cestu, právě opouštěl Musarův dům. Choval se tajnůstkářsky a tím ve mně vzbudil podezření. Musar byl v holubníku a na stole před ním ležela v nadirštině napsaná zpráva. Stálo v ní: 'Zabít Smrtonoše.' To je jméno, pod jakým Drusse znají domorodci."

"Měl jsi velké štěstí, žeš viděl toho důstojníka," řekl Rek. "V opevněném městě týhle velikosti je naděje na to, abys zahlídl jedinej zrádný čin, mizivá."

"Ano," souhlasil Arbedark. Rek si všiml, že si albin s plavovlasým mnichem vyměnili pohledy.

"Je v tom něco víc než štěstí?" zeptal se.

"Možná," řekl Serbitar. "Brzy si o tom promluvíme. Prozatím jsme bezmocní. Menahem bude sledovat situaci a podávat nám zprávy. Jestli odloží pokus o vraždu o dva další dny, mohli bychom se dostat tak blízko, že bychom mohli být Drussovi nápomocni."

Rek se podíval na Menahema, který seděl vzpřímeně u stolu, oči měl zavřené a dýchal povrchně.

"Už odešel?" zeptal se.

Serbitar přikývl.

Drussovi se dařilo vypadat při neustávajících proslovech zaujatě. Třikrát od chvíle, kdy hostina skončila, si už starý válečník vypočetl, jak jsou měšťané, kupci a právníci vděční, že mezi ně zavítal. Jak to malověrné, vždy připravené odepsat mocnou drenajskou říši, ukázalo v pravém světle. Jak, až bude bitva vyhrána - a rychle - Dros Delnoch přiláká návštěvníky z celého kontinentu. Jak budou do Siebenovy legendy o slavném Drussovi přidány nové verše. Jak teklo víno proudem, slova řečníků byla stále nesrozumitelnější a velebení čím dál tím nechutnější.

Ve velké síni se shromáždily nějaké dvě stovky největších boháčů a nejlivnějších rodin z Delnochu, seděli kolem velkého kulatého stolu, jenž normálně sloužil pouze při státních příležitostech. Duchovním otcem hostiny byl Bricklyn, starosta města, malý, sám sebou zaujatý obchodník, který Drussovi během celého jídla hučel do uší a teď si dovoloval mu do nich hučet zase při zatím nejdelším proslovu.

Druss měl na tváři přilepený úsměv a tu a tam se uklonil, když měl pocit, že je to na místě. Už se v životě zhodil mnoha podobných úkolů, i když obvykle následovaly bitvu, ne ji předcházely.

Jak se čekalo, Druss promluvil první, krátce pohovořil o svém životě a proslov zakončil plamenným slibem, že dros se udrží, pokud vojáci ukážou stejnou odvahu, jako tyto rodiny sedící kolem stolu. A, jak se také čekalo, přijal bouřlivé ovace.

Při těchto příležitostech mívál Druss ve zvyku pít jen málo, lentrijské červené, které před něj postavil krčmář Musar, hlavní ceremoniář hostiny, spíš jen usrkával.

Náhle si Druss uvědomil, že Bricklyn už domluvil a zuřivě mu zatleskal. Pomenší šedovlasý mužik po jeho levici si sedl. Celý zářil a klaněl se tleskajícím.

"Hezká řeč," prohodil Druss. "Velice hezká."

"Děkuju. Ale myslím, že vaše byla lepší," řekl Bricklyn a nalil si sklenku vagrijského bílého z kameninového džbánu.

"Nesmysl. Vy jste rozený řečník."

"Je zvláštní, že to říkáte. Vzpomínám si, jak jsem měl proslov v Drenanu na svatbě hraběte Maritina - hraběte ovšem znáte? No, on řekl..." A tak to šlo dál, Druss se usmíval a přikyvoval a Bricklyn si vzpomínal na stále další a další historky, kterými dokresloval svoje kvality.

K půlnoci, jak bylo předem domluveno, přistoupil k Drussovi Delnarův starý sluha, Aršin, a oznámil - dost hlasitě na to, aby to slyšel i Bricklyn - že Drusse je třeba na první hradbě, aby si prohlédl nový oddíl lučištníků a jejich rozmístění. Bylo to skoro pozdě. Za celý večer Druss nevypil víc než sklenku, přesto se mu ale točila hlava a třásl se mu nohy, když vstával. Omluvil se podsaditému měšťaninovi, uklonil se shromáždění a odkráčel ze síně. V chodbě se zastavil a opřel se o sloup.

"Jste v pořádku, pane?" vyptával se Aršin.

"To víno bylo špatné," zamumlal Druss. "Působí na můj žaludek hůř než ventrijská snídaně."

"Raději byste si měl jít lehnout, pane. Podám dunu Mendarovi zprávu, aby za vámi přišel do pokoje."

"Mendar? Proč by měl za mnou chodit?"

"Lituju, pane. V síni jsem to nemohl říct, protože jste mi nařídil, co mám říkat, až za vámi přijdu, ale dun Mendar mě požádal, zda byste se mu mohl chvíli věnovat. Má vážný problém, říká."

Druss si protřel oči a několikrát se zhluboka nadechl. Bylo mu slabo, žaludek jako by měl oddělený od těla. Pohrál si s myšlenkou, že pošle Aršina, aby to mladému důstojníkovi od Karnaků vysvětlil, ale pak si uvědomil, že by se po pevnosti okamžitě roznesla zpráva o tom, že je nemocen. Nebo hůř, že už neumí pít.

"Možná mi čerstvý vzduch udělá dobře. Kde je?"

"Říkal, že se s vámi setká v krčmě v Jednoroží uličce. Za hradem zahněte vpravo, až dojdete na první tržiště, pak kolem mlýna doleva. Pak projděte Pekařskou ulicí až k dílně zbrojře, tam zabočte doprava. To je Jenoroží ulička a ta krčma je na opačném konci."

Druss ho požádal, aby mu to zopakoval, pak se odstrčil od stěny a vyklopýtal do noci. Hvězdy byly jasné, obloha bez mráčku. Vdechl svěží noční vzduch a cítil, jak se mu obrátil žaludek.

"Zatraceně," zavrčel nahněvaně, našel si u hradu odlehlé místo, z dohledu hlídek, kde se vyzvracel. Když se zvedal, čelo mu zalil studený pot a hlava mu třeštila, ale aspoň, že se mu žaludek trochu uklidnil. Zamířil na první nádvoří, našel sýpku u mlýna a zabočil vlevo. To už se k němu donesla vůně pečeného chleba z peci v Pekařské ulici.

Ta vůně ho přinutila znovu vrhnout. Teď už ho jeho stav rozzlobil a tak zabušil na první dveře, ke kterým došel. Dveře otevřel malý, tlustý pekař v bílé bavlněné zástěře a nejistě se na něj zadíval.

"Prosím?" zeptal se.

"Jsem Druss. Máte už nějaký bochník hotový?"

"Právě minula půlnoc. Mám nějaký chleba od včerejška, ale jestli si chvíli počkáte, budu mít čerstvý. Co se děje? Jste nějaký zelený."

"Jen mi dejte ten chleba - rychle!" Druss stiskl dveřní rám a vytáhl se do stoje. Co to, k čertu, s tím vínem bylo? Nebo to možná bylo tím jídlem. Tučná jídla nesnášel. Příliš dlouho žil o suchém chlebu a zelenině. Jeho tělo to pak špatně snášelo, ale ještě nikdy se mu nestalo něco podobného.

Muž přiklusal zpátky krátkou chodbou a nesl velký špalek černého chleba a malou fiólu.

"Vypijte tohle," řekl. "Mám vředy a Calvar Son říká, že to uklidní žaludek rychleji, než co jiného." Druss vděčně spolkl obsah fióly. Chutnalo to jako uhlí. Pak uhryzl kus chleba a vděčně se svezl na podlahu, zády se opíraje o dveře. Jeho žaludek protestoval, ale Druss zaťal zuby a dojedl chléb. Po několika minutách se už cítil lépe. Hlava ho sice bolela jako čert a zrak měl trochu rozostřený, ale už se mu netřáslý nohy a cítil se dost silný na to, aby se donutil zajít na krátký pohovor s Mendarem.

"Mé tisíceré díky, pekaři. Co vám dlužím?"

Pekař si už chtěl říct o dva měďáky, ale včas si uvědomil, že stařec nemá nikde viditelně kapsu, ani váček na peníze. Povzdechl si a řekl, co se od něj čekalo.

"Od vás nejsou peníze potřeba, Drussi. Přirozeně."

"To je od vás hezké."

"Měl byste se vrátit do pokoje," připojil ještě pekař. "A pořádně se prospat." Už chtěl dodat, že Druss dávno není žádný mladík, ale rozmyslel si to.

"Ještě ne. Musím se setkat s jedním ze svých důstojníků."

"Á, s Mendarem," usmál se pekař.

"Jak to víte?"

"Viděl jsem ho ani ne před dvaceti minutami se třema, čtyřma dalšíma, jak míří k Jednorožci. Tolik důstojníků tady uprostřed noci většinou nevidáváme. Jednorožec je nálevna pro vojáky."

"Ano. No, ještě jednou děkuju. Už půjdu."

Když se pekař vrátil ke své peci, Druss ještě chvíli postál ve dveřích. Jestli je tam Mendar se třemi či čtyřmi dalšími, mohli by od něj chtít, aby se k nim připojil na skleničku, a on horečnatě přemýšlel, jak nejlépe odmítnout. Nedokázal přijít na přesvědčivou výmluvu a tak zaklel a vykročil Pekařskou ulicí.

Všechno kolem bylo tiché a ponořené ve tmě. Ticho na něj působilo nepříjemně, ale hlava ho bolela natolik, že se nad tím ani nezamýšlel.

Před sebou uviděl znamení kovadliny u dílny zbrojře, které se v měsíčním světle lesklo. Znovu se zastavil a zamrkal, když se mu znamení před očima rozmazalo a zkrivilo, pak potřásl hlavou.

Ticho... Co je s tím zatraceným tichem?

Nejistě pokračoval v cestě a uvolnil Snagu v pouzdře, spíš ze zvyku, než že by si uvědomoval nebezpečí. Zahnul doprava...

Cosí zasvištělo vzduchem. Před očima mu vybuchlo světlo, jak ho zasáhl obušek. Druss dopadl tvrdě a překulil se v blátě. Jakási tmavá postava skočila vpřed. Snaga zazpívala vzduchem, protřela mu stehno a udeřila do kosti, která se nárazem roztříštila, což vraha přinutilo zaječet. Druss se vymrštil na nohy a ze stínu se vynořily další postavy. Starý válečník viděl rozmazané, nicméně pořád ještě rozeznával záblesk oceli v měsíčním světle. Vyrazil válečný pokřik a zaútočil. Obloukem se k němu snesl meč, ale Druss ho srazil stranou a prohnal šermíři lebkou sekeru, přičemž zároveň odkopl dalšího muže. Košili mu prosekla čepel meče a škrábala ho na prsou. Hodil po muži Snagu a otočil se, aby se setkal s třetím mužem.

Byl to Mendar!

Druss ukročil, paže napřažené jako zápasník. Mladý důstojník s mečem v ruce na něj sebevědomě zaútočil. Druss se ohlédl po druhém muži. Ležel na zemi a sténal, slábnoucími prsty se pokoušel vytáhnout si sekeru z břicha. Druss se

zlobil sám na sebe. Nikdy tu sekeru neměl odhodit - dával to za vinu bolesti hlavy a nevolnosti. Teď Mendar skočil a máchl mečem. Druss uskočil dozadu a kolem něj prosvíštila stříbřitá ocel, pouhý palec od jeho hrdla.

"Už moc daleko couvat nemůžeš, starochu!" zubil se Mendar.

"Proč to děláš?" zeptal se ho Druss.

"Hraješ o čas? Lituješ? To bys nepochopil."

Znovu skočil a sekl a Druss znovu unikl bez škrábnutí. Ale teď se dostal zády ke stěně budovy a neměl, kam ustoupit.

Mendar se zasmál. "Netušil jsem, že bude tak snadný tě, Drussi, zabít," řekl a zaútočil. Druss se pootočil na patě, pěstí uhodil do čepele a jak mu zbraň sjela po žebrech, skočil vpřed a uhodil Mendara pěstí do tváře. Vysoký důstojník se zapotácel a z úst mu prýštila krev. Druhá rána ho zasáhla nad srdcem a zlomila mu žebro. Složil se a pustil meč, ale kolem hrdla se mu sevřely mocné prsty a zvedly ho na nohy. Mendar zamrkal. Sevření povolilo jen natolik, aby se mohl nadechnout.

"Snadný, chlapče? Nic v životě není snadný."

Ze zadu se k němu doneslo slaboučké zašustění.

Druss popadl Mendara a otočil ho před sebe. Sekera s dvojítm břitem se důstojníkovi zaťala do ramene a skončila v hrudní kosti. Druss tělo odhodil a ramenem vrazil do zabijáka, který se snažil uvolnit zbraň. Muže to odmrštilo dozadu. Když se Druss vyškřábal na nohy, zabiják se obrátil a rozběhl se do Pekařské ulice.

Druss zaklel a vrátil se k umírajícímu důstojníkovi. Ze strašlivé rány stříkala rudá krev a vpíjela se do udusané hlíny.

"Pomozte mi," řekl Mendar. "Prosím!"

"Považuj se za šťastného, ty čubčí synu. Já bych tě zabil mnohem pomaleji. Kdo to byl?"

Ale Mendar byl mrtvý. Druss vytáhl Snagu z druhého mrtvého zabijáka a pak začal hledat muže, jemuž poranil nohu. Stopy krve ho zavedly do úzké boční uličky, kde muže našel ležet u stěny, v srdci dýku zaraženou až po jilec, prsty stále ještě sevřené kolem rukojeti.

Druss si protřel oči a zjistil, že má lepkavou ruku. Přejel si po spánku. Boule velikosti vejce, citlivá a nerovná, ho přiměla k dalšímu zaklení.

To už na světě nebylo nic jednoduché?

Za jeho časů byla bitva bitvou, vojsko proti vojsku.

Seber se, říkal si. Vždycky tu byli zrádci a najatí vrahové.

To jenom že on sám se ještě nikdy nestal jejich cílem.

Náhle se rozesmál, když si vzpomněl na to ticho. Taverna byla prázdná. Když zabočil do Jednoroží uličky, měl si uvědomit nebezpečí. Proč by na něj pět chlapů čekalo po půlnoci v opuštěné uličce?

Ty starý hlupáku, spílal si. Musíš pomalu senilnět.

Musar seděl sám v holubníku a poslouchal, jak si holubi čechrají peří, aby mohli přivítat nový den. Už se uklidnil, skoro otupěl, velké ruce se mu už netřáslly. Přesl k oknu, vyklonil se ven a zahleděl se k severu. Jeho jedinou, stravující touhou bylo vidět Ulrika vjíždět do Dros Delnochu a dál, do bohatých zemí na jihu, vidět vzestup a dlouhé trvání nadirské říše.

Teď dole ležela jeho drenajská žena a osmiletý syn a jejich spánek se prohluboval ve smrt, zatímco on si užíval svého posledního rána.

Bylo těžké dívat se, jak popíjejí otrávené pití, a poslouchat, jak žena roztomile žvatlá o svých plánech na zítra. Když ho jeho syn požádal, jestli si může jít zaježdit s Brentarovým chlapcem, Musar řekl, že může.

Měl se řídit svým prvním popudem a starého válečníka otrávit, ale dun Mendar ho přesvědčil, aby to nedělal. Hlavního ceremoniáře se okamžitě zmocnilo podezření. Tohle je jistější způsob, sliboval Mendar: otupit ho a zabít v temné uličce. Tak snadné!

Jak se někdo tak starý mohl hýbat tak rychle?

Musar věděl, že to může nechat plavat. Věděl, že v něm Druss páteho zabijáka nepoznal, protože měl tvář zakrytou kusem tmavé látky. Ale riziko bylo příliš velké, musel hájit svého nadirského pána, Suripa. V poslední zprávě mu blahopřál za práci v posledních dvanácti letech a končil: "Mír s tebou, bratře, i s tvou rodinou."

Musar si do hlubokého vědra nalil z velké měděné konvice teplou vodu.

Pak z přihrádky v zadní části holubníku vytáhl dýku a lehce ji naostřil malým brouskem. Bylo riziko opravdu tak velké? Skutečně bylo. Musar věděl, že Nadirové mají v Delnochu ještě jednoho člověka, umístěného podstatně výš, než byl on. Ten nesměl být za žádných okolností prozrazen.

Ponořil levici do vědra a pak, pevně svíraje dýku pravou rukou, si prořízl tepny na zápěstí. Voda změnila barvu.

Byl jsem hlupák, že jsem se ženil, pomyslel si, a v očích se mu zaleskly slzy. Ale ona byla tak milá...

Hogun s Elikem přihlíželi, jak legionáři odstraňují těla zabijáků. Z nedalekých oken scénu sledovali diváci a pokřikovali dotazy, ale legionáři si jich nevšímali.

Když stopař Lebus prohlížel stopy po šarvátce, Elicas se zatahal za malou zlatou náušnici. Elica stopařovy schopnosti nikdy nepřestaly fascinovat. Lebus dokázal ze stopy poznat pohlaví koní, věk jezdců a málem i to, co se povídalo u táborového ohně. Bylo to zcela nepochopitelné.

"Ten stařec vstoupil do uličky tady. První muž se schovával ve stínu. Udeřil ho a Druss upadl. Vstal rychle. Vidíte tu krev tady? Sekera projela stehnem. Pak zaútočil na ostatní tři, ale musel zahodit sekeru, protože couval až tady k té stěně."

"Jak se mu povedlo zabít Mendara?" zeptal se Hogun, který to už věděl od Drussa. Ale i on si Lebova umění velice

vážil.

"To pro mě bylo záhadou, pane," připustil stopař. "Ale myslím, že jsem na to přišel. Byl tu ještě pátej útočník, co během zápasu zůstal vzadu. Jsou tu náznaky, že Druss a Mendar přestali bojovat a stáli blízko u sebe. Ten pátý muž se tehdy musel pohnout. Vidíte tady tu stopu po podpatku? Ta patří Drussovi. Vidíte ten hlubokej, kulatej otisk? Řek bych, že otočil Mendaru kolem sebe, aby zarazil toho pátýho chlapa."

"Dobrá práce, Lebe," řekl Hogun. "Chlapi říkají, že bys mohl stopovat i letícího ptáka, a já jim věřím."

Lebus se uklonil a odešel.

"Začínám věřit, že Druss je vážně všechno to, co o něm vykládají," ozval se Elicas. "Úžasně!"

"Pravda," souhlasil Hogun, "ale dělá mi to starosti. Mít proti sobě vojsko tak veliký, jako má Ulrik, je jedna věc.

Zrádci v drosu je něco úplně jinýho. A co se týče Mendaru... skoro tomu nemůžu uvěřit."

"Slyšel jsem, že je z dobré rodiny. Dal jsem do oběhu zprávu, že Mendar Drussovi pomáhal proti nadirským špehům. Mohlo by to fungovat. Ne každý má Lebův talent a stejně, než se pořádně rozední, bude země kolem zdupana.

"Ten příběh o Mendarovi je dobrý," přiznal Hogun. "Ale stejně se to proslechne."

"Jak je staříkovi?" zeptal se Elicas.

"Deset stehů na boku a čtyři na hlavě. Když jsem odcházel, tak spal. Calvar Son říká, že je zázrak, že mu nepraskla lebka."

"Bude dělat rozhodčího při soubojích na meče?" zeptal se mladší muž. Hogun jenom nazvedl obočí. "Ano, myslím, že bude. To je škoda."

"Proč?" vyptával se Hogun.

"No, kdyby to nesoudcoval on, dělal byste to vy. A pak bych přišel o to potěšení vás porazit."

"Ty ješitný štěně!" řekl Hogun se smíchem. "Ten den ještě nenastal, kdy ty pronikneš mojí obranou, dokonce ani s dřevěným mečíkem."

"Všechno je jednou poprvé. A vy nemládnete, Hogune. No, musí vám být už hodně přes třicet. Jednou nohou v hrobě!"

"Uvidíme. Co takhle sázka bokem?"

"Láhev červeného?" navrhl Elicas.

"Platí, mladíku! Nic nechutná líp než víno, který zaplatil někdo jiný."

"Jak já bezpochyby dnes večer zjistím," vrátil mu to Elicas.

14.Kapitola

SVATBA BYLA PROSTÁ, PROVEDL JI OPAT mečů, Vintar, a svědky byli kapitán a kormidelník z Tuláčka. Moře bylo klidné, noční obloha bez mráčku. Nad hlavami jim kroužili rackové, jisté znamení blížící se pevniny.

Antaheim, jeden ze Třícítky, vysoký a štíhlý, jehož tmavé rysy prozrazovaly vagrijské předky, dodal prstýnek: nezdobený zlatý kroužek.

Ted', když se blížilo svítání a ostatní spali, stál Rek sám na přídi, ve stříbrném kroužku kolem hlavy se mu odrážely hvězdy a vlasy mu vlály ve větru jako nějaký tmavý praporec.

Kostky byly vrženy. Svou vlastní rukou se připoutal k delnošské záležitosti. Sprška mořské vody mu stříkla do očí a Rek ustoupil, posadil se zády opřený o zábradlí a přitáhl si plášť těsněji k tělu. Celý život hledal směr, únik před strachem, konec třesoucím se rukám a nepravidelnému tlukotu srdce. Ted' jeho strach zmizel jako voskovice v plameni.

Hrabě Regnak z Dros Delnochu, nový lord Správce severu.

Virae jeho nabídku nejdřív odmítla, ale Rek věděl, že ji nakonec bude muset přijmout. Kdyby si ho nevzala, Abalayn by ji manžela poslal kalupem. Bylo nemyslitelné, aby Delnoch zůstal bez velitele, a stejně nemyslitelné bylo, aby jeho povinnosti převzala žena.

Kapitán jim postříkal hlavy mořskou vodou v obřadném požehnání, ale Vintar, milovník pravdy, vynechal požehnání plodnosti a nahradil ho prostším "Bud'te šťastné, děti moje, odted' až do konce vašeho žití."

Druss unikl útoku na svůj život. Gan Orrin našel svou sílu a Třícítka byla pouhé dva dny od Dros Purdolu a poslední části cesty. Větr jim přál a Tuláček byl dva, možná tři dny cesty před plánovaným příjezdem.

Rek si prohlížel hvězdy a vzpomněl si na nevidomého věštce a jeho prorocké veršiky.

"Hrabě a legenda budou spolu na hradbách, a muži budou snít, a muži budou umírat, ale padne sama pevnost?"

V duchu si Rek představil Virae, jaká byla, než ji před hodinou opustil, rozčuchané světlé vlasy rozhozené na polštáři, oči zavřené a tvář při odpočinku klidnou. Chtěl se jí dotknout, chtěl si ji přitáhnout k sobě a cítit její ruce kolem svého těla. Místo toho ji jemně přikryl, oblékl se a tiše se vyšplhal na palubu. Na pravoboku slyšel přízračný zpěv delfínů.

Rek se zvedl a vrátil se do kajuty. Virae se znovu odkopala. Rek se pomalu svlékl a lehl si vedle ní.

A tentokrát se jí dotkl.

Uprostřed lodi skončila Třícítka se svými modlitbami a mniši spolu pojedli chléb, který Vintar požehnal. Jedli mlčky, přerušili pouto jednoty, aby se každý radoval ze svých vlastních myšlenek. Nakonec se Serbitar opřel a dal znamení k otevření. Jejich mysli se spojily.

"Ten stařec je hrozný válečník," poznamenal Menahem.

"Ale není stratég," řekl Serbitar. "Jeho způsob obrany drosu bude osadit hradby muži a bojovat až do konečného

rozhodnutí."

"Nic jiného dělat nemůže," podotkl Menahem. "My mu žádnou jinou možnost nenabídne."

"To je pravda. Co chci říct je, že Druss prostě nacpe hradby muži, což není právě dobrý nápad. Má deset tisíc mužů, ale pro účinnou obranu může v každém okamžiku použít pouze sedm tisíc. Musí být obsazeny i ostatní hradby, musí fungovat nezbytné služby, musí být k dispozici poslové. Musí tu být také volný oddíl připravený okamžitě zasáhnout na kterémkoli místě."

My musíme přistupovat k obraně agresivně. Střídání musí být metodicky načasováno. Každý důstojník musí nejen znát svou úlohu, ale být si ji naprosto jistý."

"A my musíme," dodal Arbedark, "vyvinout útočnou obranu. Viděli jsme sami, že Ulrik kácí celé lesy, aby měl z čeho postavit své balisty a obléhačské věže. Musíme mít dost hořlavin a taky nádoby na ně."

Skoro hodinu, než se nad východní obzor vydrápalo slunce, se vůdci radili o svých plánech: některé nápady odmítli, jiné vylepšili či rozvedli.

Nakonec je Serbitar povolal ke spojení rukou. Arbedark, Menahem a Vintar uvolnili své soustředění a vypluli do temnoty a Serbitar k sobě přitáhl jejich sílu.

"Drussi! Drussi!" vysílal v duchu a jeho mysl vzlétla za oceán, za Dros Purdol, přístavní pevnost, podél Delnoského pohoří kolem sathulských usedlostí, přes Sentranskou planinu - plul stále rychleji a rychleji.

Druss se s trhnutím probudil, modrýma očima prohlížel pokoj a nozdry se mu chvěly, protože ve vzduchu cítil nebezpečí. Zavrtěl hlavou. Kdosi ho volal jménem, ale nebylo nic slyšet. Druss rychle udělal znamení drápu nad srdcem. Pořád ho kdosi volal.

Na čele mu vyvstal studený pot.

Natáhl se přes lůžko a ze židle u zdi sebral Snagu.

"Dobře mě poslouvej, Drussi," žadonil zoufale ten hlas.

"Vypadni z mé hlavy, ty čubčí synu!" zařval starý válečník a vyhrabal se z postele.

"Já jsem z Trícítky. Cestujeme do Dros Delnochu vám na pomoc. Poslouvej mě!"

"Vypadni z mé hlavy!"

Serbitar neměl navybranou, protože bolest byla neuvěřitelná. Stáhl se z mysli starého válečníka a vrátil se na loď.

Druss se vyhrabal na nohy, upadl a znovu vstal. Otevřely se dveře a přiskočil k němu Calvar Son, aby mu pomohl.

"Říkal jsem, že nemáš vstávat před polednem," štěkl.

"Hlasy," řekl Druss. "Hlasy... v mé hlavě!"

"Lehni si. A teď poslouvej. Ty jsi kapitán a čekáš, že tě muži budou poslouchat. Na tom je založená disciplína. Já jsem lékař a čekám, že mě moji pacienti budou poslouchat. A teď mi pověz o těch hlasech."

Druss si položil hlavu na polštář a zavřel oči. Hlava ho ošklivě bolela a žaludek měl pořád jako na vodě. "Byl to jenom jeden hlas. Říkal moje jméno. Pak řekl, že je z Trícítky a že nám přicházejí na pomoc."

"To je všechno?"

"Ano. Co se to se mnou děje, Calvar? Nikdy dřív se mi tohle po ráně do hlavy nestalo."

"Mohla to být ta rána. Otřes mozku může mít velice zvláštní následky včetně vidění a hlasů. Ale je to dost vzácné. Nech si poradit, Drussi. To nejhorší, co teď můžeš udělat, je být předrážděný. Mohl bys ztratit vědomí... ba hůř. Rány do hlavy mohou být smrtelné, dokonce i po několika dnech. Chci, abys odpočíval a uvolnil se, a jestli se ten hlas zase vrátí, vyslechni ho, můžeš mu i odpovídat. Ale neplaš se. Jasně?"

"Jistě," řekl Druss. "Obvykle nepanikařím, doktore, ale některé věci se mi nelíbí."

"Já to vím, Drussi. Potřebuješ něco, abys teď usnul?"

"Ne. Vzbudte mě v poledne. Musím předsedat soutěži v šermu. A nevztekejte se," dodal, když zahlédl záblesk podráždění v lékařově zdravém oku. "Nebudu se rozčilovat a pak půjdu rovnou zpátky do postele."

Přede dveřmi čekali Hogun s Orrinem. Calvar Son se k nim připojil, ukázal jim, aby mlčeli, a pokynul jim do vedlejší pracovny.

"Nejsem moc šťastný," oznámil jim. "Slyší hlasy a věřte mi, to není dobré znamení. Ale je silný jako býk."

"Je v nebezpečí?" zeptal se Hogun.

"To je těžko říct. Ráno jsem si to nemyslel. Ale v poslední době byl pod značným tlakem a to mohlo jeho stav zhoršit. A i když je lehké na to zapomenout, už není žádný mladík."

"Co ty hlasy?" vyptával se Orrin. "Mohl by se zbláznit?"

"Myslím, že bych si vsadil proti," řekl Calvar. "Říkal, že to byla zpráva od Trícítky. Hrabě Delnar k nim poslal Virae se zprávou a mohlo by to být tak, že mají mezi sebou mluvčího. Nebo to mohl být jeden z Ulrikových, on jich má mezi šamany taky pár. Řekl jsem Drussovi, aby se uvolnil a poslouchal, kdyby se ty hlasy zase ozvaly, a pak mi to řekl."

"Ten stařík je pro nás životně důležitý," řekl tiše Orrin. "Udělejte všechno, co můžete, Calvare. Na morálku by to mělo strašný vliv, kdyby se mu něco stalo."

"Myslíte, že to nevím?" odsekl lékař.

Hostina na oslavu soutěže v šermu byla nevázaná záležitost. Byl pozván každý, kdo se dostal do první stovky. Důstojníci i vojáci seděli bok po boku, vykládali si vtipy, příběhy i značně přehnané historky.

Gilad seděl mezi barem Britanem, který ho na hlavu porazil, a dunem Pinarem, který na oplátku přemohl Britana. Černobradý bar dobromyslně Pinara proklínal a stěžoval si, že jeho dřevěný meč postrádal vyváženost jeho vlastní jezdecké šavle.

"Překvapuje mě, že nepožádal, aby tě nechali bojovat na koni," řekl Pinar.

"Ale já to udělal," namítal Britan, "a oni mi nabídli cílovýho koníka." Tři muži vybuchli smíchy, k čemuž se ostatní

připojili, když se vtip rozšířil kolem stolu. Cílový koník bylo sedlo přivázané na konzole a tahané na provaze. Používalo se pro výcvik lukostřelby a při rytířském klání.

Víno teklo proudem a Gilad se uvolnil. Vážně uvažoval o tom, že hostinu vynechá v obavě, že díky svému původu bude při styku s důstojníky celý nesvůj. Souhlasil, že přijde, teprve když za ním přišli muži z jeho oddílu a poukazovali na to, že je jediným členem skupiny Karnak, který se do první stovky dostal. Teď byl rád, že se nechal přesvědčit. Bar Britan měl smysl pro zvláštní suchý humor, zatímco Pinar, přes svůj původ - nebo možná právě proto - způsobil, že se Gilad cítil jako mezi přáteli.

Na protějším konci stolu seděl Druss po boku s Hogunem a Orrinem a vedle nich seděl velitel lučištníků ze Skultiku. Gilad o tom člověku nevěděl zhora nic, pouze to, že do drosu přivedl šest set lukostřelců.

Hogun, v plné zbroji legionáře skládající se ze stříbrného pancíře lemovaného ebenem a černostříbrné kroužkové košile, hleděl na stříbrný meč, který ležel na stole před Drusem.

Konečnému souboji přihlíželo více než pět tisíc vojáků a střetli se v něm Hogun s Orrinem. První zásah patřil Hogunovi, hezký krypt s ripostou po čtyřminutovém boji. Druhý patřil Orrinovi po klamném útoku na hlavu. Hogun rychle vykryl, ale Orrin jemně pootočil zápěstím a jeho dřevěná čepel se dotkla Hogunova boku. Po nějakých dvaceti minutách vedl Hogun dva zásahy k jednomu, od vítězství ho dělil jen jeden zásah.

Při první přestávce přišel k místu, kde Hogun a jeho sekundanti ve stínu první hradby pili ředěné víno, Druss.

"Hezká práce," řekl Druss. "Ale on je taký dobrý."

"To je," souhlasil Hogun a bílým ručníkem si otíral pot z čela. "Ale napravo není tak silný."

"Pravda. Vy jste zase pomalý při seku na nohu."

"To je u kopiníka nejčastější chyba. Souvisí to s prací v sedle," vysvětloval Hogun. "A on je menší, což mu v tomto bodě poskytuje výhodu."

"Pravda. Orrinovi udělalo dobře, že se dostal až do finále. Jeho fanoušci počtem předčí vaše."

"Ano, ale mě to nevzrušuje," řekl Hogun.

"To doufám," prohlásil Druss. "Ale stejně nemůže být pro morálku nic lepšího, než se dívat, když si gan pevnosti vede tak skvěle." Hogun vzhledl, podíval se Drussovi do očí, a pak se starý válečník usmál a vrátil se zpátky do soudcovského křesla.

"Co to mělo znamenat?" zeptal se Elicas, který se postavil za Hoguna a hnětl mu svaly na krku a na ramenou.

"Povzbudivá slova?"

"Ano," utrousil Hogun. "Ještě tady na předloktí, prosím tě. Mám tu ztuhlé svaly."

Mladý generál zavrčel, když mu Elicas svými silnými prsty prohmatával svaly. Žádal ho Druss, aby prohrál? To určitě ne. Ale přesto...

Orrinovi by rozhodně neuškodilo, kdyby ten stříbrný meč vyhrál, a určitě by to zvedlo jeho reputaci mezi mužstvem.

"Nač myslíte?" optal se Elicas.

"Myslím na to, že je slabý napravo."

"Vy ho, Hogune, dostanete," povzbuzoval ho mladý důstojník. "Zkuste tu ošklivou ripostu z krytu, kterou jste použil na mě."

Po dvou úderech se Hogunova dřevěná čepel zlomila. Orrin ustoupil, nechal Hoguna, aby si vzal novou zbraň, a nabídl svému protivníkovi rychlou rozsvíčku s novou zbraní. Hogunovi se nelíbilo vyvážení a znovu si meč vyměnil. Potřeboval čas na rozmyšlenou. Žádal ho Druss, aby prohrál?

"Nesoustředíte se," podotkl přísně Elicas. "Co se to s váma děje? Legionáři si na tenhle turnaj hodně vsadili."

"Já vím."

Hlava se mu pročistila. Nezáleželo na tom proč, ale nemohl bojovat, aby prohrál.

Do posledního útoku vložil všechno, odrazil prudký sek a bodl. Ale těsně předtím, než vrazil čepel Orrinovi do břicha, ganův meč mu přejel po krku. Orrin jeho výpad čekal a vylákal ho, aby se odkryl. Při skutečném boji by byli oba mrtví, ale tohle nebyl skutečný boj a Orrin vyhrál. Oba muži si potřásli rukama a jásající vojáci se vyhnuli dopředu.

"A moje peníze jsou v prachu," poznamenal Elicas. "Stejně, to je ta lepší zpráva."

"Co to má znamenat?" dožadoval se Hogun a mnul si pálící předloktí.

"Nemůžu si dovolit vyrovnat tu naši sázku. Budete to víno muset zatáhnout. To je to nejmenší, co můžete, Hogune, udělat, když jste takhle vypekl celou legii!"

Hostina Hogunovi trochu zvedla náladu a proslovy bara Britana za vojáky a duna Pinara za důstojníky byly vtipné a krátké. Jídlo bylo dobré, vína a piva dostatek a přátelství uklidňující. Skoro to ani není ten stejný dros, napadlo Hoguna.

Venku u brány s padací mříží stál na stráží Bregan s vysokým mladým culem ze skupiny Oheň. Bregan ho neznal jménem a nemohl se zeptat, protože strážní ve službě nesměli mluvit. Bregan to považoval za zvláštní pravidlo, ale bylo třeba uposlechnout.

Noc byla mrazivá, ale Bregan si toho skoro ani nevšiml. V myšlenkách byl zpátky ve své vesnici u Lotis a dětí. Sybad dostal dopoledne dopis a všechno bylo v pořádku. Dopis se zmiňoval o Leganovi, Breganovu pětiletém synkovi. Vypadalo to, že se vyšplhal na vysoký jilm a nemohl se dostat dolů, takže začal křičet a volal svého otce. Bregan požádal Sybada, aby za něj v příštím dopise domů napsal pár slov. Chtěl, aby napsal, jak moc je všechny miluje a jak mu chybí, ale nemohl se přinutit a požádat Sybada, aby dal na papír takové něžnosti. Místo toho ho poprosil, aby vzkázal Leganovi, že se má chovat slušně a poslouchat svou matku. Sybad si udělal poznámky i od ostatních vesničanů a podvečer strávil skládáním dopisu, který pak zapečetil voskem a dodal do místnosti pošty. Jezdec ho odveze na jih spolu s ostatními dopisy a vojenskými depešemi do Drenanu.

Touto dobou už Lotis uhasila oheň a pozhasínala lampy, pomyslel si Bregan. Leží v jejich posteli s rákosovou

rohoží a nejspíš už spí. Legan bude spát vedle ní, to věděl, protože Lotis měla vždycky potíže, když měla spát sama, byl-li Bregan pryč.

"Zastavíš ty divochy, táto, že jo?"

"Ovšem," řekl mu Bregan. "Ale oni nejspíš ani nepřijdou. Politikové to nějak vyřeší, tak jako to zatím vždycky udělali."

"Vrátíš se domů brzo?"

"Budu zpátky na dožínky."

"Slibuješ?"

"Slibuju."

Hostina skončila a Druss pozval Orrina, Hoguna, Eliku a Střelce do pracovny hraběte nad velkou síní. Sluha Aršin jim donesl víno a Druss velitelům pevnosti představil zbojníka. Orrin si s ním chladně potřásl rukou a v očích se mu jasně zračila nechuť. Po dva roky posílal do Skultiku hlídkové oddíly s rozkazem zbojnického vůdce chytit a pověsit. Hogun se méně staral o Střelcův původ a víc ho zajímalo, jakým pro ně může být psanec přínosem. Elicas si žádný názor předem neudělal, ale plavovlasý lučištník se mu okamžitě zalíbil.

Jakmile se usadili, Střelec si odkašlal a pověděl jim, jak velké nadírské vojsko se shromáždilo u Gulgothiru.

"Jak ses to dozvěděl?" zeptal se Orrin.

"Před třemi dny jsme ve Skultiku... potkali... nějaké poutníky. Cestovali z Dros Purdolu do Segrilu a přecházeli přes severní poušť. Nedaleko Gulgothiru je přepadli a odvedli do města, kde zůstali čtyři dny. Protože to byli vagrijští kupci, chovali se k nim slušně, ale nadírský důstojník jménem Surip je vyslechl. Jeden z nich je bývalý vagrijský důstojník a tak odhadl jejich sílu."

"Ale půl miliónu?" namítal Orrin. "Myslím, že to je přehnané."

"Pokud něco tak podceněné," řekl Střelec. "Když ten Vagriánec odjížděl, vzdálenější kmeny pořád ještě přicházely. Řekl bych, že máte na krku pěknou bitvu."

"Nechtěl bych mluvit jako puntíktář," ozval se Hogun, "ale nechtěl jsi říct máme na krku bitvu?"

Střelec se ohlédl na Drusse. "Tys jim to neřekl, kamaráde? Ne? A, jak rozkošně rozpačitý okamžik, to tedy ano."

"Řekl nám co?" zeptal se Orrin.

"Jsou to žoldnéři," vysvětloval nejistě Druss. "Zůstanou jenom do té doby, než padne třetí hradba. Tak to bylo domluveno."

"A za tuhle... ubohoučkou pomoc čekají milost!" vybuchl Orrin a vstal. "Nejdřív je uvidím se houpat."

"Za třetí hradbou už tolik lučištníků potřebovat nebudeme," poznamenal klidně Hogun. "Není tam žádný volný prostor."

"Potřebujeme lučištníky, Orrine," připomínal Druss. "Zoufale je potřebujeme. A tenhle chlap má šest set těch nejlepších. Víme, že hradby padnou, a budeme potřebovat každou střelu. Pak uzavřeme postranní branky. Mně se ta situace taky nelíbí, ale musí... Lepší mít kryté první tři hradby, než nemít krytí vůbec. Souhlasíte?"

"A jestli ne?" řekl stále ještě rozhněvaný gan.

"Pak je pošleme pryč," prohlásil Druss. Hogun chtěl vybuchnout, ale Druss ho mávnutím ruky umlčel. "Vy jste gan, Orrine. Je to na vás."

Orrin se posadil a zhluboka dýchal. Než Druss dorazil, udělal mnoho chyb, teď to věděl. Tato situace ho velice rozzlobila, ale mohl by jediné opakovat Drussovi, a ten to věděl taky. Oba muži si vyměnili pohledy a usmáli se.

"Můžou zůstat," řekl Orrin.

"Moudré rozhodnutí," utrousil Střelec. "Kdy tak asi Nadirové dorazí, co myslíte?"

"Zatraceně brzo," zamumlal Druss. "Někdy do tří týdnů, podle našich zvědů. Ulrik ztratil syna, což nám poskytlo pár dní navíc. Ale pořád to ještě nestačí."

Muži pak chvíli probírali problémy, jimž budou obránci muset čelit. Nakonec se ozval Střelec, tentokrát váhavě.

"Koukni, Drussi, je tu něco, o čem bych se měl asi zmínit, ale nechci, abyste mě považovali za... divného. Pohrával jsem si s myšlenkou, že budu mlčet, ale..."

"Jen mluv, mládenečku. Jsi tu mezi přáteli... většinou."

"Včera v noci jsem měl divnej sen a ty ses v něm objevil. Nemyslel bych na to, ale když jsem tě dneska uviděl, vzpomněl jsem si na to. Zdálo se mi, že mě z hlubokého spánku probudil válečník ve stříbrný zbroji. Viděl jsem rovnou skrz něj, jako kdyby to byl nějaký duch. Řekl mi, že se snažil spojit s tebou, ale bez úspěchu. Když mluvil, bylo to, jako se by mi v hlavě ozýval hlas. Říkal, že se jmenuje Serbitar a že cestuje s přáteli a ženskou jménem Virae."

Říkal, že ti mám určitě vyřídít, abys sehnal hodně hořlavín a nádob, protože Ulrik postavil velký obléhací věž. Taký navrhoval udělat mezi hradbami ohňové příkopy.

V duchu mi ukázal, jak tě napadli. Taky mi oznámil jméno: Musar.

Dává vám to smysl?"

Chvilí všichni mlčeli, i když Druss vypadal, že se mu velmi ulevilo.

"To vskutku dává, mládenečku. To vskutku dává!"

Hogun nalil do číše lentijské víno a podal ji Střelci.

"Jak ten válečník vypadal?" zeptal se.

"Výsoký, štíhlejší. Myslím, že měl bílé vlasy, i když byl mladej."

"To je Serbitar," souhlasil Hogun. "To vidění bylo pravý."

"Vy ho znáte?" vyzvídal Druss.

"Jen jsem o něm slyšel. Je to syn hraběte Drady z Dros Segrilu. Povídá se, že ten kluk byl potrhlý a měl v sobě

ďábla. Uměl lidem číst myšlenky. Je to albin a jak víte, Vagriánci to považují za špatný znamení. Poslali ho do kláštera Trčítky, jižně od Drenanu, když mu bylo asi třináct. Tak se povídá, že se ho jeho táta pokusil udusit, když byl ještě malej, ale on ho cítil přicházet a schoval se za oknem do ložnice. To jsou, ovšem, jenom povídačky."

"No, jeho nadání, zdá se, zatím dost vzrostlo," podotkl Druss. "Ale mně je to fuk. Tady bude užitečný, zvláště, jestli dokáže číst myšlenky Ulrikovi."

15. Kapitola

DESET DNÍ PRÁCE POKRAČOVALY NA otevřeném prostranství mezi první a druhou hradbou a pak mezi třetí a čtvrtou byly vykopány ohňové příkopy deset yardů široké a čtyři hluboké. Ty byly naplněny kletím a menšími polínky a podél každého příkopu byly rozestavěny kádě, z nichž se na suché dřevo bude lít olej.

Střelcovi lučištníci do země na různých místech na prostranství mezi hradbami i na pláni před pevností zapíchali bílé kolíky. Každá řada kolíků označovala šedesát kroků a Střelcovi muži každý den několik hodin pilně cvičili. Ke každé řadě kolíků pak přilétaly podle povelů mraky černých střel.

Po pláni byli rozestavěni cviční panáci, jen aby byli dokonce i na 120 kroků prošpikováni tucty šípů. Schopnosti lučištníků ze Skultiku byly úžasné.

Hogun nacvičoval ústupy, muži se řídili bubnem, museli seskočit z hradby, přeběhnout po můstcích přes ohňové příkopy a vyšplhat se po provaze na další hradbu. S každým dnem byli rychlejší.

Se vzrůstající celkovou tělesnou zdatností a připraveností oddílů začaly víc času zabírat podrobnosti.

"Kdy nachystáme olej?" vyptával se Drusse Hogun, když muži měli odpolední přestávku.

"Mezi první a druhou hradbou naplníme strouhy v den prvního útoku. Až do té doby nebudeme vědět, jak muži útok zvládnou."

"Zůstává nám tu problém," ozval se Orrin, "kdo ty strouhy zapálí a kdy. Například, až se Nadirové dostanou za hradbu, poběží zároveň s našimi muži. Nebude snadné se odhodlat hodit do příkopy zapálenou pochodeň."

"A jestli to přenecháme vojákům," dodával Hogun, "co se stane, jestli je na hradbách zabijí?"

"Budeme muset zřítit pochodňovou službu," prohlásil Druss. "A rozhodnutí bude na trubačovi z druhé hradby. Bude třeba důstojníka s chladnou hlavou, aby to rozhodl. Až zazní trubka, oheň vzplane bez ohledu na to, kdo tam zůstane."

A takovéto záležitosti zabíraly stále více Drussova času, až mu hlava praskala plány, nápady, válečnými lestmi a úskoky. Několikrát při takovýchto rozhovorech stařec vzplál a mocnou pěstí zabušil do stolu, nebo zase přecházel komnatou jako medvěd v kleci.

"Jsem přece voják, žádný zatracený plánovač," vyhlásil a schůze pak bývaly o hodinu odloženy.

Z okolních vesnic byly do pevnosti dováženy hořlaviny, z Drenanu a od Abalaynovy vyděšené vlády docházely zdánlivě nekonečný počet depeší a množství menších problémů - včetně opožděné pošty, nových odvedenců, osobních starostí a handrkování mezi skupinami - hrozily, že trojici mužů zahltlí.

Jeden důstojník si stěžoval, že latríny na první hradbě jsou zdraví nebezpečné, protože neměly předepsanou hloubku a postrádaly odpovídající žumpu.

Druss poslal pracovní četnu, aby to zařídila.

Sám Abalayn se dožadoval kompletního strategického odhadu celé obrany Dros Delnochu, což Druss odmítl, jelikož by se tato informace mohla dostat mezi přívržence Nadirů. To mu obratem vyneslo přísné pokárání z Drenanu a žádost o omluvu. Tu napsal Orrin a tvrdil, že to politikům vezme vítr z plachet.

Bijec poslal písemnou žádost o legionářské koně a tvrdil, že jelikož mají rozkaz udržet se do posledního muže, koně jim v Delnochu k ničemu nebudou. Dovolil ale, aby v pevnosti dvacet koní zůstalo pro potřeby posílů. To tak rozzuřilo Hoguna, že se s ním celé dny nedalo mluvit.

K tomu si ještě začali stěžovat měšťané na hrubé chování vojáků v civilních čtvrtích. Jedno k druhému a Druss začal mít pocit, že je v koncích, a začal hlasitě vyhlašovat své přání, aby už Nadirové dorazili a k čertu s následky!

O tři dny později bylo jeho přání částečně splněno.

Ze severu přicválal nadirský oddíl s vlajkou parlamentáře. Zpráva o tom se rozšířila jako požár a než dorazila k Drussovi do velké hradní síně, po celém městě zavládla panika.

Nadirové sesedli ve stínu velké brány a čekali. Mlčeli. Ze sedlových brašen vytáhli sušené maso a vaky s vodou, posadili se, jedli a čekali.

Než dorazil Druss s Orrinem a Hogunem, už dojedli. Druss na ně zahulákal z bašty.

"Jak zní vaše zpráva?"

"Otevřete brány!" křikl v odpověď nadirský důstojník, pomešší muž se sudovitým hrudníkem, křivýma nohama a mohutnými svaly.

"Ty jsi Smrtonoš?" zavolal.

"Ano."

"Jseš starý a tlustý. To mě těší."

"Dobrá! Pamatuj si to, až se příště potkáme, protože jsem si tě poznačil, velká hubo, a moje sekera zná jméno tvého ducha. A teď, jak zní vaše zpráva?"

"Lord Ulrik, vládce severu, mě požádal, abych ti vyřídil, že jede do Drenanu projednat spojenectví s Abalaynem,

pánem Drenaje. Přeje si, aby bylo dáno na vědomí, že očekává, že mu budou otevřeny brány Dros Delnochu.

Stane-li se tak, zaručuje, že nikomu, muži, ženě ani dítěti, vojáku či komukoliv jinému ve městě, nebude ublíženo. Je přáním lorda Ulrika, aby se Drenajci a Nadirové stali jedním národem. Nabízí vám dar přátelství."

"Vyříd' lordu Ulrikovi," řekl Druss, "že do Drenanu může přijet kdykoliv a bude vítán. Dokonce mu povolíme doprovod stovky válečníků, jak se na vládce severu sluší."

"Lord Ulrik nepřipouští žádné podmínky," oznámil důstojník.

"Tohle jsou moje podmínky - a ty se nezmění," odušil Druss.

"Tedy mám druhou zprávu. Zůstanou-li hradby osazeny vojáky a brány zavřené, lord Ulrik vám dává na vědomí, že každý druhý obránce, jenž bude zajat živý, bude popraven, že všechny ženy budou prodány do otroctví a že každý ze tří občanů města přijde o pravou ruku."

"Než k tomu dojde, mládenečku, musí lord Ulrik dros dobýt. A teď mu vyříd' zprávu od Drusse Smrtonoše: Na severu se možná třesou i hory, když si řihne, ale tohle je drenajská zem, a pokud se mě týče, on je břichatej divoch, který bez drenajské mapy nedokáže ani najít svůj vlastní nos."

Myslíš, že si to zapamatuješ, mládenečku? Nebo ti to mám velkým písmem vyřezat do zadku?"

"I když byla vaše slova vskutku podnětná, Drussi," prohodil Orrin, "musím vám prozradit, že když jste to říkal, žaludek se mi obrátil naruby. Ulrik bude vzteky bez sebe."

"Kdyby tomu tak bylo," utrousil Druss trpce, když nadirský oddíl odcválal zpátky k severu. "Kdyby tomu tak bylo, tak by byl opravdu jenom břichatej divoch. Ne! On se tomu bude smát... hlasitě a dlouho."

"Proč by měl?" chtěl vědět Hogun.

"Protože nemá navybranou. Byl uražen a mohl by ztratit tvář. Když se bude smát, muži se budou smát s ním."

"Ta nabídka, co nám udělal, byla dobrá," poznamenal Orrin, když se trojice vrátila do hradu. "Ta zpráva se rozšíří. Promluvit si s Abalaynem... Společná říše Drenajců i Nadirů... Chytré!"

"Chytré a pravdivé," dodal Hogun. "Z toho, co o něm víme, to myslel vážně. Kdybychom se vzdali, prošel by skrz a nikomu by neublížil. Hrozbu smrti lze přijmout a odolat jí. Nabídka života je kuň zcela jiné barvy. Zajímalo by mě, jak dlouho to bude trvat, než mešténínové požádají o novou audienci."

"Do setmění," předpovídal Druss.

Na hradbách pozorovali Gilad s Breganem prach zvedající se v dáli za nadirskými jezdci.

"Co tím myslel, Gile, že si zajede do Drenanu a promluví si s Abalaynem?"

"Myslel tím, že chce, abychom nechali projít jeho vojsko."

"Ó. Nevypadali nijak divoce, že? Chci říct, že mi připadali docela obyčejní, až na to, že nosí kožíšiny."

"Ano, jsou obyčejní," připustil Gilad, sňal si přilbici, prohrábl si rukou vlasy a nechal se trochu ochladit studeným vánkem. "Úplně obyčejní. Až na to, že žijí kvůli válce. Boj je pro ně stejně přirozený, jako je pro tebe orání. Nebo pro mně," dodal po chvíli, i když věděl, že to není pravda.

"Rád bych věděl proč," řekl Bregan. "Mně to nikdy nedávalo smysl. Chci říct, chápu, proč se z některých mužů stávají vojáci: chtějí bránit národ a tak. Ale celá rasa lidí žijících jen proto, aby mohli bojovat, mi připadá... nezdravý. Připadá ti to taky nesprávný?"

Gilad se zasmál. "Ovšem, že to není správný. Ale severní stepi se pro hospodaření nehodí. Oni hlavně chovají kozy a koníky. Každý přepych, po kterém zatouží, si musí ukrást. A co se týče Nadirů, dun Pinar mi na hostině vykládal, že u nich slovo 'cizinec' znamená zároveň i 'nepřítel'. Každý, kdo není z jejich kmene, je tady prostě jenom proto, aby byl zabítý a oloupený o své věci. Je to způsob života. Větší kmeny smetou ty menší. Ulrik to změnil. Když poražené kmeny slučoval se svým vlastním, získával tak stále větší a větší moc. Teď řídí všechna severní království a spoustu východních. Před dvěma roky zabral Maneu, mořský království."

"O tom jsem slyšel," řekl Bregan. "Ale myslel jsem, že se potom, co s králem uzavřel smlouvu, stáhl."

"Dun Pinar říká, že král souhlasil s tím, že se stane Ulrikovým vazalem, a Ulrik drží jeho syna jako rukojmí. Národ je jeho."

"Musí to být hezky mazanej chlap," prohodil Bregan. "Ale co bude dělat, až dobude celej svět? Chci říct, k čemu je to dobrý? Já bych rád měl větší hospodářství a dům o několika poschodích. To bych pochopil. Ale co bych dělal s deseti statky? Nebo se sto?"

"Byl bys bohatěj a mocnej. Pak bys moh říkat svým pachtýřům, co mají dělat, a oni by se ti klaněli, když bys jel kolem v pěkném kočáře."

"To by se mně vůbec nelíbilo," usoudil Bregan.

"No, mně ano," řekl Gilad. "Vždycky jsem nesnášel, když jsem musel pro nějakýho projíždějícího milostpána na vysokým koni vytahovat závlačku. Ten pohled, kterej na tebe vrhali, opovrhovali tebou, protože jsi pracoval na malým, a oni zaplatili víc za svý ručně šitý botky než já dostal za rok otročení. Ne, mně by nevadilo být bohatěj, tak děsně bohatěj, že by se na mě už nikdo nemohl dívat svrchu."

Gilad se odvrátil a zahleděl se na pláně. Jeho hněv byl skoro hmatatelný.

"Takže by ses svrchu díval na lidi ty, Gile? Opovrhoval bys mnou, protože jsem chtěl zůstat sedlákem?"

"Ovšem, že ne. Muž byl měl být volný, aby si mohl dělat co chce, pokud to neublíží jinejm."

"Možná proto chce Ulrik všechno řídit. Možná je mu špatně z toho, jak se na něj všichni dívají svrchu, že je Nadir."

Gilad se obrátil zpátky k Breganovi a už se nezlobil.

"Viš, Bregu, to je přesně to, co řekl Pinar, když jsem se ho zeptal, jestli nenávidí Ulrika za to, že chce rozdrtit Drenajce. On řekl: 'Ulrik se nesnaží rozdrtit Drenajce, ale pozvednout Nadiry.' Myslím, že ho Pinar obdivuje."

"Muž, kterýho obdivuju já, je Orrin," poznamenal Bregan. "To chtělo velkou odvahu přijít a cvičit s mužstvem, jako

to udělal on. Zvláště když byl tak neoblíbený. Hrozně mě potěšilo, když vyhrál v tom šermu."

"Jenom proto, žeš na něj vsadil a vyhrál pět stříbrňáků," poukazoval Gilad.

"To není fér, Gile! Vsadil jsem si na něj, protože byl Karnak. Na tebe jsem si vsadil taky."

"Na mě sis vsadil čtvrt měďáku a na něj půl stříbrného, podle Dreba, kterej od tebe bral sázky."

Bregan si s úsměvem poklepal na nos. "A, ty taky nezaplatíš stejně za kozu, jako za koně. Ale ta myšlenka tam byla. Konec konců, já věděl, že ty vyhrát nemůžeš."

"Skoro jsem toho zatracenýho bara Britana dostal. Nakonec to rozhodoval soudce."

"To je pravda," souhlasil Bregan. "Ale Pinara bys nikdy neporazil, ani toho chlápka s náušnicí z legie. A co je hlavní, nikdy bys neporazil Orrina. A já viděl šermovat vás oba."

"Takovej odhad!" ucedil Gilad. "Docela se divím, že ses nezúčastnil sám, když jseš tak chytřej."

"Nemusím umět lítat, abych věděl, že obloha je modrá," podotkl Bregan. "Stejně, na koho sis vsadil ty?"

"Na gana Hoguna."

"A koho ještě? Drebus říkal, že sis vsadil dvakrát," vyzvídal nevinně Bregan.

"Víš to moc dobře. Drebus ti to řekl."

"Nenapadlo mě se zeptat."

"Lháři! No, mně je to jedno. Vsadil jsem si na sebe, že se dostanu do první padesátky."

"A byls tak blízko," řekl Bregan. "Ještě jeden zásah, a dostal ses tam."

"Jeden šťastnej úder a moh jsem vyhrát měsíční gázi."

"Takovej je život," povzdychl si Bregan. "Třeba se příští rok vrátíš a zkusíš to znova."

"A obilí třeba poroste velbloudům na zádech!" řekl Gilad.

V donjonu se zatím Druss snažil udržet hněv na uzdě a městští radní zatím zepředu zezadu probírali nadirskou nabídku. Zpráva se k nim dostala s udivující rychlostí a Drussovi se jen tak tak podařilo spolykat kus chleba a sýra, než mu od Orrina donesl posel zprávu, že radní svolali poradu.

Bylo to drenajské pravidlo, zavedené kdysi dávno, že kromě v časech války mají radní demokratické právo navštívit pána města a projednávat s ním důležité záležitosti. Ani Orrin ani Druss nemohli odmítnout. Nikdo netvrdil, že Ulrikovo ultimátum je bezvýznamné.

Městská rada byla volený orgán složený ze šesti mužů, který skutečně vládl nad veškerým obchodem ve městě. Starostou a prvním radním byl Bricklyn, který Drusse tak královsky bavil oné noci, kdy se ho pak pokusili zabít. Malfar, Backda, Šinell a Alfus byli všichni kupci a Berik byl šlechtic, vzdálený bratranec hraběte Delnara, který zaujímal vysoké postavení v městském životě. V Delnochu ho držel pouze nedostatek peněz, jinak by byl v Drenanu, který miloval.

Šinell, tlustý, úlisný obchodník s hedvábím, byl hlavním důvodem Drussova hněvu. "Ale my určitě máme právo projednat Ulrikovy podmínky a musí nám být dovoleno vyslovit se k tomu, zda mají být přijaty, či odmítnuty," opakoval pořád dokola. "Je to, konec konců, v životním zájmu města, a podle našeho práva musí být náš hlas vyslyšen."

"Víte moc dobře, můj drahý Šinelle," vložil se do hovoru uhlazeně Orrin, "že městští radní mají plné právo projednávat městské civilní záležitosti. Ale stávající situace se do této kategorie dá jen těžko zařadit. Nicméně, váš názor bereme na vědomí."

Malfar, ruměný ochodník s vínem z lentrijských vinic, skočil Šinellovi do řeči dřív, než ten mohl začít protestovat. "Těmhle řečičkami o pravidlech a přednostech se nikam nedostaneme. Zůstává skutečnost, že jsme vlastně ve válce. Je to válka, kterou můžeme vyhrát?" Zelenýma očima přejel po tvářích kolem sebe a Druss přitom poklepal prsty na stolní desku, jediné viditelné znamení jeho napětí. "Je to válka, kterou můžeme vést dost dlouho, abychom si vynutili řádný mír? Myslím, že není," pokračoval Malfar. "Celé je to nesmysl. Abalayn snížil počet vojáků tak, že dosahuje pouhé desetiny toho, co bylo před pár lety. Námořníků je polovina. Tenhle dros byl naposled v obležení před dvěma sty lety, kdy námlem padl. A přesto nám záznamy říkají, že jsme měli v poli čtyřicet tisíc válečníků."

"Pokračujte, člověče! Co tím chcete říct," ucedil Druss.

"To se hned dovíte, ale ušetřete mě toho mračení, Drussi. Nejsem žádný zbabělec. Co chci říct je tohle: Nemůžeme-li se udržet a vyhrát, jaký má smysl se bránit?"

Orrin pohlédl na Drusse a starý válečník se předklonil. "Smysl je v tom," vykládal, "že nevíte, jestli jste prohráli - dokud neprohrájet. Stát se může cokoliv: Ulrika raní mrtvice, nadirské vojsko může zasáhnout morová rána. Musíme se pokusit udržet se."

"A co ženy a děti?" zeptal se Backda, právník a majitel nemovitostí s tváří jako smrtka.

"Co s nimi?" divil se Druss. "Můžou kdykoliv odejít."

"A půjdou kam, prosím pěkně? A kde vezmou peníze?"

"Ó bohové!" zahřměl Druss a vymrštil se ze židle. "Co chcete, abych udělal? Kam půjdou - jestli půjdou - jak půjdou - je jejich starost, a vaše. Já jsem voják a má práce je bojovat a zabíjet. A věřte mi, to dělám dobře. Nařídili nám bojovat do posledního muže a to taky uděláme."

Já toho možná nevím moc o zákonech a o všech těch podrobnostech, kterými se řídí městská politika, ale vím tohle: Každý, kdo během nadcházejícího obléhání promluví o kapitulaci je zrádce.

A já dohlídnu na to, aby visel."

"Hezky řečeno, Drussi," přiznával Berik, vysoký muž středního věku s prošedivělými vlasy na ramena. "Sám bych to líp neřekl. Velice strhující." Usmál se a Druss se svezl zpátky do židle. "Ale je tu ještě jedna věc. Vy tvrdíte, že vás požádali, abyste bojoval až do konce. Ten rozkaz je vždycky možné změnit, při tom, jaká je politika, je to otázka účelných opatření. V této chvíli je pro Abalayna účelné žádat od nás, abychom se připravili k válce. Možná má pocit, že mu to dává větší moc při vyjednávání s Ulrikem. Ale nakonec bude muset uvážít porážku. Fakta jsou fakta: Kmeny

porazily každý národ, na který zaútočily, a Ulrik je generál, jaký nemá sobě rovna.

Navrhují, abychom napsali Abalaynovi a vybídli ho, aby si tuto válku znovu promyslel."

Orrin na Drusse vrhl varovný pohled.

"Velmi dobře, Beriku," řekl. "Druss a já, jako věrní vojáci, proti tomu očividně musíme hlasovat. Nicméně klidně napište ten dopis a já dohlédnu na to, aby vaše petice odešla s prvním vhodným poslem."

"Díky, Orrine. To je od vás velice zdvořilé," řekl Berik. "A teď bychom mohli přejít k tomu bourání domů, což?"

Ulrik seděl před ohřívadlem a kolem nahého trupu měl ovinutou ovčí kůži. Před ním dřepěla na kost vyhublá postava jeho šamana, Nosta Chána.

"Co tím myslíš?" ptal se ho Ulrik.

"Jak jsem říkal, už nemůžu cestovat do pevnosti. Mojí moci tam stojí v cestě jakási bariéra. Včera v noci, když jsem se vznášel nad Smrtonošem, jsem cítil sílu jako vichřici. Vystrčilo mě to za vnější hradbu."

"Takže jsi nic neviděl?"

"Ne. Ale cítil jsem..."

"Mluv!"

"Je to těžké. Měl jsem pocit moře a štíhlou loď. Byl to jenom zlomek. Taky tam byl mystik s bílými vlasy. Dlouho jsem si s tím lámal hlavu. Myslím, že Smrtonoš poslal žádost do bílého chrámu."

"A jejich moc je větší než tvoje?" řekl Ulrik.

"Spíš jiná," uhnul šaman.

"Jestli přicházejí po moři, tak zamíří do Dros Purdolu," přemítal Ulrik s pohledem upřeným do žhnoucích uhlíků. "Najdi je."

Šaman zavřel oči, osvobodil svého ducha z řetězů a volně se vznesl nad své tělo. Bez tvaru se vyřítíl vysoko nad plán, přes kopce a řeky, hory a potoky, vyhýbaje se Delnoskému pohoří, až nakonec pod ním leželo moře a chvělo se pod hvězdami. Ještě dlouho bloudil, než zahlédl Tuláčka, z něhož rozeznal jenom slaboučký odlesk lucerny na zádi.

Rychle se snesl z oblohy a zůstal viset podle stěžně. U zábradlí na levoboku stáli muž se ženou. Nosta Chán jemně prohlédl jejich myšlenky a pak proplul dolů dřevěnou palubou a přes podpalubí až ke kajutám. Do těch ale vstoupit nedokázal. Zlehka jako mořský vánek se dotkl okraje neviditelné bariéry. Ta před ním ztvrdla a šaman se stáhl. Proplul na palubu, přiblížil se k námořníkovi na zádi, usmál se a odchvátal zpátky k čekajícímu nadírkému vojevodovi.

Když Nosta Chán otevíral oči, celý se třásl.

"No?" dožadoval se Ulrik.

"Našel jsem je."

"Dokážeš je zničit?"

"Myslím, že ano. Musím shromáždit akolyty."

Na Tuláčkovi se na svém lůžku zvedl Vintar, oči ho pálily a cítil se divně. Protáhl se.

"Tys to cítil taky," vyslal k němu Serbitar a přehodil své dlouhé nohy přes okraj druhého lůžka.

"Ano. Musíme být ostražití."

"Nepokusil se prolomit štít," rozkládal Serbitar. "Je to znak slabosti nebo sebedůvěry?"

"To nevím," připustil opat.

Nad nimi si druhý důstojník protřel unavené oči, natáhl na kormidelní kolo smyčku provazu a zahleděl se ke hvězdám. Tyto vzdálené mihotavé lucerničky ho vždycky fascinovaly. Dnešní noci byly jasnější než obvykle, jako drahokamy roztroušené po sametovém plášti. Jeden mnich mu kdysi řekl, že jsou to díry ve vesmíru, jimiž na lidi na zemi nahlízejí bystrými očima bohové. Byl to hezký nesmysl, ale rád to poslouchal.

Náhle se roztřásl. Otočil se, ze zábradlí na zádi zvedl plášť a přehodil si ho přes ramena. Zamnul si ruce.

Za ním se vznášel duch Nosta Chána a teď zvedl ruce a soustředil svou sílu do konečků dlouhých prstů. Narostly mu drápy, lesknoucí se jako ocel, pilovité a ostré. Nosta Chán se spokojeně přiblížil k námořníkovi a ponořil mu ruce do hlavy.

Muž se zapotácel a upadl, mozku mu projela žhavá bolest a z úst a uší mu prýštila krev a prosakovala mu i z očí. Zemřel bez nejmenšího zvuku. Nosta Chán ho pustil. Přitáhl sem sílu svých akolytů a vůlí tělo nutil, aby vstalo, přičemž mu šeptal ohavnosti v jazyce dávno vymazaném z mysli všech obyčejných lidí. Kolem těla se zvedla temnota jako černý mrak a zkrvavená ústa ho vsála. Tělo se otřásl.

A vstalo.

Virae nemohla spát a tak se v tichosti oblékla, vyšplhala na palubu a zatoulala se k zábradlí na levoboku. Noc byla chladná a lehký vánek ji hladil po tvářích. Virae se zahleděla přes vlny k vzdálené čáře země rysující se proti jasné, měsícem ozářené obloze.

Ten pohled ji vždycky uklidňoval, pohled na spojení země s mořem. Jako dítě ve škole v Dros Purdolu milovala plachtění, zvláště v noci, kdy se zdálo, že se hmota země vznáší jako spící obluda, tmavá a záhadná, a nádherně podmanivá.

Náhle se jí zúžily oči. Copak se ta země hýbala? Hory po její levici jakoby ustupovaly, zatímco napravo to vypadalo, že se k ní linie pobřeží blíží. Ne, nevypadalo. Ona se blížila. Virae se zahleděla na hvězdy. Loď zahýbala k severozápadu a přesto byli celé dny cesty od Purdolu.

Popletená Virae došla k druhému důstojníkovi, který stál na zádi s rukama na kormidelním kole.

"Kam to plujeme?" zeptala se ho, vyšla po čtyřech schůdkách na záď a opřela se o zábradlí.

Námořník k ní otočil hlavu. Prázdné, krvavě rudé oči upřel do těch jejích a jeho ruce pustily kormidelní kolo a natáhly se po ní.

Strach ji zasáhl jako šíp, jen aby ho potlačil rostoucí vztek. Nebyla nějaká drenajská děvečka od krav, aby se takhle nechala vyděsit. Ona byla Virae a v jejích žilách proudila krev válečníků.

Svšela rameno a prvním hákem ho zasáhla do brady. Kormidelníkovi se hlava zvrátila dozadu, ale stejně se na ni sápal dál. Virae pokročila mezi jeho napřažené paže, popadla ho za vlasy a čelem ho udeřila do tváře. Muž to bezhlesně přijal a sevřel jí ruce kolem hrdla. Virae se zoufale zkroutila a než jeho stisk zesílil, přehodila si ho přes bok a on tvrdě dopadl na záda na palubu. Virae se mírně zapotácela. Muž se pomalu zvedl a znovu k ní vykročil.

Virae se rozběhla, vyskočila, ve vzduchu se pootočila a oběma nohama ho zasáhla přímo do obíčeje. Muž znovu upadl.

A vstal.

Virae, nyní vyděšená, začala hledat nějakou zbraň, ale vůbec nic nenašla. Ladně se přenesla přes zábradlí na zadní nástavbě a přistála na palubě. Muž ji tvrději následoval.

"Ustup od něj!" zaječel Serbitar, utíkaje k ní s obnaženým mečem. Virae se rozběhla k němu.

"Dej mi to!" řekla a vytrhla mu meč z ruky. Když se jí ruka sevřela kolem ebenového jílce, zaplavila ji sebedůvěra. "Teď, ty čubčí synu!" křikla a vykročila k námořníkovi.

Ten se jí vůbec nesnažil vyhnout a v měsíčním světle se zableskl meč a zasekl se mu do obnaženého krku. Ještě dvakrát ho Virae zasáhla a zubící se hlava mu spadla z ramenou. Ale tělo pokračovalo dál.

Z rány na krku se pomaloučku vyřinul olejnatý dým a vytvořil druhou hlavou, beztvarou a nejasnou. V dýmu zářily rudé oči jako uhlíky.

"Ustup!" hulákal na ni Serbitar. "Jdi od něj pryč!"

Tentokrát Virae poslechla a zacouvala k albínovi.

"Dej mi ten meč."

V té chvíli se k nim připojili Vintar s Rekem.

"Co to, k čertu, je?" zašeptal Rek.

"Čertu to opravdu patří," odtušil Vintar.

Věc stála na místě, paže zkřížené na prsou.

"Loď míří na skály," ozvala se Virae a Serbitar přikývl.

"Drží nás pryč od kormidla, co myslíš, otče opate?"

"To kouzlo bylo sesláno na jeho hlavu a tu je třeba shodit přes palubu. Příšera ji bude následovat," odpověděl Vintar. "Zaútočte na ni."

Serbitar vykročil dopředu a Rek ho kryl z boku. Mrtvola se ohnula a pravačkou uchopila oddělenou hlavu za vlasy. Hlavu si držela na prsou a vyčkávala.

Rek skočil a ťal ji do ruky. Mrtvola se zapotácela. Přiběhl Serbitar a přesekl jí kolenní šlachy. Jak padala, udeřil ji Rek obouručním sekem do paže. Ruka odpadla a prsty pustily hlavu, která se skutálela po palubě. Rek pustil meč a vrhl se po ní. Potlačil odpor, zvedl hlavu za vlasy a hodil ji přes palubu. Když dopadla do vln, mrtvola na palubě se otřásla. Z krku se jí vyvalil dým, jakoby rvaný prudkým větrem, a za zábradlím zmizel v temné hlubině.

Ze stínu pod stěžněm se vynořil kapitán.

"Co to bylo?" zeptal se.

Vintar se k němu připojil a jemně mu položil ruku na rameno.

"Máme mnoho nepřátel," vysvětloval. "Mají velikou moc. Ale neobávajte se. My také nejsme zcela bezmocní a lodi se už nic nestane. To vám slibuji."

"A co jeho duše?" chtěl vědět kapitán, přistoupiv k zábradlí. "Dostali ji?"

"Je volná," řekl Vintar. "Věřte mi."

"My všichni budeme volní," vložil se do toho Rek, "jestli někdo neotočí tu loď od tamhle těch skalisek."

V zatemnělém stanu Nosta Chána se akolyté mlčky stáhli a nechali šamana sedět uprostřed křídou nakresleného kruhu na podlaze. Nosta Chán, ztracen v myšlenkách, je nechal. Byl vyčerpaný a rozhněvaný.

Protože oni ho převezli a Nosta Chán byl muž, jenž nebyl porážce uvyklý. V ústech mu z toho zůstala hořká pachut'.

Usmál se.

Přijdou další příležitosti...

16.Kapitola

ZA PŘÍZNIVÉHO VĚTRU SPĚCHAL TULÁČEK k severu, až obzor nakonec prot'aly stříbrošedé věže Dros Purdolu. Loď vplula do přístavu pár minut po poledni a propletla se kolem drenajských válečných trirém a obchodních plavidel zakotvených v zátocě.

Na přeplněných ulicích doků prodávali kupci námořníkům amulety, ozdoby, zbraně a pokrývky a mezi nimi procházeli podsadití přístavní dělníci, kteří po rozhoupaných lodních lávkách nosili na lodi zásoby a skládali a kontrolovali náklady. Všude byl hluk a očividný zmatek.

Přístavní čtvrť překypovala barvami a hektickým tempem městského života a Rek pocítil lítostivé bodnutí, že musí opustit loď. Serbitar vyvedl Trčítka na břeh a Rek s Virae se rozloučili s kapitánem.

"S jedinou výjimkou to byla velice příjemná plavba," řekla mu Virae. "Děkuji vám za vaši laskavost."

"Rád jsem vám posloužil, má paní. Dokumenty o svatbě pošlu po návratu do Drenanu. Pro mě to byla první svatba. Ještě nikdy jsem se nezúčastnil svatby hraběcí dcery, natož abych nějakou řídil. Přeju vám hodně štěstí." Sklonil se a plíbil Virae ruku.

Chtěl dodat: "Dlouhý a šťastný život," ale znal cíl jejich cesty.

Virae sešla po lávce a Rek kapitánovi stiskl ruku. Překvapilo ho, když ho námořník objal.

"Nechť je váš meč silný, osud šťastný a kůň rychlý, až nadejde čas," řekl.

Rek se zazubil. "Ty první dvě přání budu potřebovat. Co se týče toho koně, myslíte, že tahle dáma bude uvažovat o útěku?"

"Ne, je to úžasné děvče. Hodně štěstí."

"Budu se snažit," řekl Rek.

Na nábreží se davem protáhl mladý důstojník v červené pláštěnce a postavil se před Serbitara.

"Co děláte v Dros Purdolu?" zeptal se.

"Jakmile získáme koně, odjedeme do Delnochu," odpověděl albín.

"Pevnost bude brzy v obležení, pane. Víte o nadcházející válce?"

"Víme. Cestujeme s lady Virae, dcerou hraběte Delnara, a jejím manželem Regnakem."

Když důstojník zahlédl Virae, uklonil se. "Jsem poctěn, má paní. Setkali jsme se loni při oslavě vašich osmnáctých narozenin. Nejspíš si mě už nepamatujete."

"Naopak, dune Dego! Tančili jsme spolu a já jsem vám šlápla na nohu. A vy jste byl tak laskav, že jste to vzal na sebe."

Degas se usmál a znovu se uklonil. Jak se změnila! pomyslel si. Kam se poděla ta neohrabaná dívka, která si pořád zakopávala o sukni? Která zčervenala jako jahoda, když během prudké debaty rozmáčkla křišťálovou sklemci a polila ženu po své pravici. Co se změnilo? Byla to stejná nedospělá dívka, kterou si pamatoval - vlasy myší šedi, příliš široká ústa, obočí tmavé jako bouřkový mrak nad zapadlými očima. Všiml si, jak se usmála, když k ní došel Rek, a tím dostal odpověď na svou otázku. Stala se žádoucí.

"Nač myslíte, Dego?" řekla. "Vypadáte zamyšleně."

"Omlouvám se, má paní. Myslel jsem na to, že hrabě Pindak by vás velice rád přijal."

"Budete mu muset vyřídit moji lítostivou omluvu," odmítla Virae, "protože musíme odjet, jak nejdříve to půjde. Kde bychom si mohli zakoupit koně?"

"Jsem si jistý, že pro vás najdeme dobrá zvířata," prohlásil Degas. "Škoda, že jste nedorazili dříve, protože před čtyřmi dny jsme do Delnochu posílali tři sta mužů, aby posílili obránce. Mohli jste jet s nimi, bylo by to bývalo bezpečnější. Od chvíle, kdy nás Nadírové začali ohrožovat, Sathulové jsou stále drzejší."

"My se tam dostaneme," utrousil vysoký muž vedle Virae. Degas si ho změřil. Voják, pomyslel si, nebo kdysi býval u vojska. Nosí se dobře. Degas skupinku nasměroval do velké krčmy a slíbil, že jim do dvou hodin sežene koně.

Slovo dodržel a vrátil se s oddílem drenajské jízdy s dvaatřiceti koňmi. Nebyli to čistokrevní koně, jaké zanechali v Lentrii, byli to polodivoci koně chovaní pro práci v horách, ale byla to silná zvířata. Když byli koně rozděleni a zásoby zabaleny, přistoupil Degas k Rekovi.

"Ty koně jsou vám volně k dispozici, ale byl bych vám zavázán, kdybyste donesli tyhle depeše hraběti. Dorazily včera po moři z Drenanu a já už jsem je nestihl předat našemu oddílu. Ta s červenou pečeti je od Abalayna."

"Hrabě je dostane," slíbil Rek. "Děkuju vám za pomoc."

"Není zač. Hodně štěstí!" Důstojník poodstoupil, aby se mohl rozloučit s Virae. Rek strčil dopisy do sedlové brašny na své prokvetlé klisně, nasedl a vyvedl oddíl z Purdolu na západ podél linie Delnoského pohoří. Když vjeli do hlubokého lesa za městem, přicválal k němu Serbitar.

"Vypadáš ustaraně," prohodil Rek.

"Ano. Budou tu psanci, odpadlíci, možná i zběhové, a zcela určitě potkáme Sathuly."

"Ale to ti starosti nedělá."

"Jsi vnímavý," podotkl Serbitar.

"Vskutku. Jenže já taky viděl chodit mrtvolu."

"Tos vskutku viděl," souhlasil Serbitar.

"Už ses řečem o té noci vyhýbal dost dlouho," prohlásil Rek. "Teď mi pověz pravdu. Víš, co to bylo?"

"Vintar si myslí, že to byl démon povoláný Nosta Chánem. Je to hlavní šaman Ulrikova kmene Vlčí hlavy, a proto i pán všech nadirských šamanů. Je starý a říká se, že nejdříve sloužil Ulrikovu pradědovi. Je to muž prosáklý zlem."

"A je jeho moc větší než vaše?"

"Samostatně ano. Společně? Nemyslím. Prozatím jsme ho zastavili a nemůže do Delnochu, ale on na oplátku seslal na pevnost závoj a my nemůžeme vstoupit."

"Napadne nás zas?" zeptal se Rek.

"Určitě. Otázkou zůstává, jaký způsob si vybere."

"Myslím, že tuhle starost nechám na vás," usoudil Rek. "Za jeden den dokážu strávit jenom určitý množství špatnejch zpráv."

Serbitar mu neodpověděl a Rek přitáhl otěže a počkal na Virae.

Té noci se utábořili vedle horského potůčku, ale oheň raději nezapalovali. Brzy zvečera Vintar recitoval tichým, melodickým hlasem básně a jeho slova vyvolávala vzpomínky.

"Je to jeho vlastní dílo," pošeptal Serbitar Virae, "ale on se k tomu vůbec nehlásí. Nevím proč. Je skvělý básník."

"Ale ty básně jsou tak smutné," pozvedla si Virae.

"Všechna krása je smutná," opáčil albín. "Protože je pomíjivá."

Pak odešel a natáhl se k nedaleké vrbě, kde se posadil, zády opřený o strom, jenž v měsíčním světle působil přízračným dojmem.

K Rekovi s Virae se připojil Arbedark a podal jim medové koláčky, které koupil v přístavu. Rek zalétl pohledem k osamělé postavě albína.

"On je na cestách," vyvětlil mu Arbedark. "Sám."

Když ráno začali vyzpěvovat ptáci, Rek zaúpěl a odvalil své zbolavělé tělo z vystoupělých kořenů, které se mu zaryly do boku. Otevřel oči. Většina mužů z Trícitky stále ještě spala, i když vysoký Antaheim stál u potůčku na stráž. A Serbitar zůstal pod vrbou, kam odešel během Vintarova přednesu.

Rek se posadil a protáhl se, v ústech měl sucho. Odsunul pokrývku, došel ke koním, našel svůj vak a vodou z lahvice si propláchl ústa. Pak se odebral k potoku. Vytáhl kostku mýdla, svlékl si košili a poklekl vedle rychle proudící vody.

"Prosím, tohle nedělej," požádal ho Antaheim.

"Cože?"

Vysoký válečník k němu přistoupil a dřep si vedle něj. "Mýdlové bubliny poplují dolů s proudem. Není moudré takhle oznamovat naši přítomnost."

Rek si vynadal do hlupáků a rychle se omluvil.

"To není nutné. Lituju, že jsem se do toho vložil. Vidiš tu rostlinu tady, vedle toho lišejníkem porostlého kamene?"

Rek se vkleče otočil a přikývl. "To je meduňka. Opláchni se ve vodě a pak rozmačkej pár lístků a očisti se. Osvěží tě to a vytvoří... příjemnější aroma."

"Děkuju. Je Serbitar ještě na cestách?"

"Neměl by být. Podívám se za ním." Antaheim na chvíli zavřel oči. Když je znovu otevřel, Rek v jeho očích uviděl strach, a válečník se rozběhl od potoka. V té chvíli se z pokrývek vymotali i ostatní členové Trícitky a řítili se k Serbitarovi pod vrbou.

Rek pustil košili i mýdlo na břeh a připojil se k nim. Nad albínovou nehybnou postavou se skláněl Vintar. Zavřel oči a položil ruce mladému vůdci na hubené líce. Dlouho tak zůstal. Na čele mu vyrazil pot a začal se kymáčet. Když ruce zvedl, přistoupil k nim Menahem a zvedl Serbitarovi hlavu. Opálený válečník zdvihl albínovi pravé víčko. Duhovku měl rudou jako krev.

Vedle Reka si klekla Virae. "Obvykle má oči zelené," poznamenala. "Co se děje?"

"Nevím," přiznal Rek.

Ze skupiny se zvedl Antaheim a rozběhl se do houští. Po chvíli se vrátil s něčím, co vypadalo jako náruč vinných listů, které hodil na zem. Posbíral suché větvičky a založil malý ohýnek. Pak z větví postavil trojnožku a nad plameny zavěsil konvici, kterou naplnil vodou. V dlaních rozmačkal lístky a přisypal je do konvice. Voda začala brzy bublat a vzduch naplnila sladká vůně. Antaheim zvedl konvici, přidal z lahvice studenou vodu a zelenou tekutinu přelil do kůži potaženého hliněného kalíšku, který podal Menahemovi. Pomalu otevřeli Serbitarovi ústa a zatímco mu Vintar držel nos, vlili mu tekutinu do hrdla. Serbitar se začal dávat a pak polkl a Vintar mu pustil nos. Menahem mu položil hlavu zpátky do trávy a Antaheim rychle uhasil oheň. Kouře bylo jen málo.

"Co je?" vyzvídal Rek, když se k němu Vintar přiblížil.

"Promluvíme si později," řekl Vintar. "Teď si musím odpočinout." Doklopýtal ke svým pokrývkám, lehl si a okamžitě usnul hlubokým, bezesným spánkem.

"Cítím se jako jednohohej při závodech v běhu," ucedil Rek.

Připojil se k nim Menahem, tmavou tvář zešedlou únavou, a uskrával vodu z kožené lahvice. Dlouhé nohy si natáhl do trávy, položil se na bok a opřel se o loket. Pak se otočil k Rekovi.

"Nechtěl jsem poslouchat," řekl, "ale slyšel jsem, co jsi říkal. Musíte Vintarovi odpustit. Je starší než my, a námaha při lovu na něj byla příliš."

"Při lovu? Jakým lovu?" chtěla vědět Virae.

"Hledali jsme Serbitara. Dostal se daleko a cesta byla potrhána. Nemohl se vrátit a my jsme ho museli najít. Vintar správně uhodl, že se vrátil do mlh a zkusil své štěstí. Musel ho najít."

"Lituju, Menaheme. Vypadáš vyčerpaně," řekl Rek, "ale snaž se nezapomínat, že my nevíme, o čem si vy vykládáte. Do mlh? Co to, k čertu, znamená?"

Menahem si povzdechl. "Jak člověk vysvětlí slepci, co jsou to barvy?"

"Člověk řekne," odsekl Rek, "že červená je jako hedvábí, modrá jako chladná voda a žlutá jako slunce ve tvářích."

"Odpusť, Reku. Jsem unavený. Nechtěl jsem být hrubý," omlouval se Menahem. "Neumím ti vysvětlit mlhy tak, abys to pochopil. Ale pokusím se ti to aspoň naznačit."

Existuje mnoho různých budoucností, ale jen jedna jediná minulost. Když cestujeme mimo naše těla, kráčíme vlastně po rovné cestě, putujeme skoro stejně, jako to činíme teď. Překonáváme obrovské vzdálenosti. Ale cesta zpátky zůstává pevná, protože je uzavřena v naší paměti. Chápeš?"

"Zatím ano," řekl Rek. "A ty, Virae?"

"Nejsem pitomec, Reku."

"Promiň. Pokračuj, Menaheme."

"Teď si zkuste představit, že existují i jiné stezky. Nejen třeba z Drenanu do Delnoch, ale z dneška do zítřka. Zítřek se ještě nestal a jeho možnosti jsou nekonečné. Každý z nás činí rozhodnutí, která ovlivní zítřek. Ale řekněme, že vskutku cestujeme do zítřka. Pak stojíme před množstvím cest, jsou tenké jako pavučina a mění se. V jednom zítřku už Dros Delnoch padl, v jiném byl zachráněn nebo je právě zachraňován či právě dobýván. To už máme čtyři cesty. Která

je ta pravá? A když už se vydáme na cestu, jak se vrátíme do dneška, který je z místa, kde stojíme, množstvím včerejšků? Do kterého se vrátit? Serbitar se vydal daleko za zítřek. Vintar ho našel a my jsme dávali pozor na stezku."

"Použils špatnej příměr," poznamenal Rek. "To není jako vysvětlovat slepci barvy. Spíš to je jako učit kámen střílet z luku. Nemám nejmenší tušení, o čem to vlastně mluvíš. Bude Serbitar zase v pořádku?"

"To zatím nevíme. Zůstane-li naživu, bude mít velmi cenné informace."

"Co se mu to stalo s očima? Jak změnily barvu?" zeptala se Virae.

"Serbitar je albín - pravý albín. Potřebuje určité rostliny, aby si uchoval svou sílu. Včerejší noci se vydal příliš daleko a ztratil cestu. Byla to hloupost. Ale srdce má silné a teď odpočívá."

"Takže neumře?" chtěl vědět Rek.

"To nemůžeme říct. Putoval po stezce, která se táhne jeho myslí. Mohlo by se stát, že tou námahou utrpí. To se poutníkům občas stává. Vydají se tak daleko ze sebe, že se prostě vznáší, jako dým. Je-li jejich duch zlomen, odejde od nich a vrátí se do mlh."

"A nemůžete něco udělat?"

"Udělali jsme, co jsme mohli. Navěky ho držet nemůžeme."

"Kdy to budeme vědět?" ptal se Rek. "Až se probudí. Pokud se probudí."

Dopoledne se táhlo a Serbitar stále ležel bez hnutí. Třicítka se nehodala zapojit do hovoru a Virae se vydala proti proudu, aby se vykoukala. Rek, znuděný a unavený, vytáhl ze svého vaku depeše z Drenanu. Objemný svitek zapečetěný červeným voskem byl adresován hraběti Delnarovi. Rek pečet' zlomil a rozložil dopis. Úhledným písmem tam stálo:

Drahý příteli, až budeš toto číst, jak tvrdí naše zprávy, právě se na vás pohrnou Nadirové. Opakovaně jsme se snažili zajistit mír, nabídli jsme vše, co máme, kromě práva vládnout sami sobě jako svobodní lidé. Ulrik nic z toho nepřijal - chce si zajistit království táhnoucí se od severního moře k jižnímu.

Vím, že se dros nemůže uržet, a proto stahuji svůj rozkaz vydržet do posledního muže. Byla by to bitva beze smyslu a bez naděje.

Bijec je - jak není nutné opakovat - proti této taktice a dal nám na vědomí, že odvede své vojsko do hor jako záškodníky, bude-li Nadirům umožněn průchod na Sentranskou planinu.

Ty jsi starý voják a rozhodnutí tudíž musí být na tobě.

Vinu za kapitulaci shod' na mě. Je to tak správné, protože do této hrozné situace jsem lid Drenaje přivedl já.

Nevzpomínej na mě ve zlém. Vždy jsem se snažil dělat to, co bylo pro můj lid nejlepší.

Ale možná na mě má léta doléhala tížeji, než jsem si uvědomoval, protože při jednáním s Ulrikem jsem vůbec nepoužíval svůj rozum.

Podpis zněl prostě "Abalayn" a pod podpisem byla červená pečet' s drenajským drakem.

Rek svitek znovu stočil a vrátil ho do brašny.

Kapitulace... Pomocná ruka na okraji propasti.

Od potůčku se vrátila Virae s mokkými vlasy a celá zruměnělá.

"Ó bohové, to byla nádhera!" prohlásila a posadila se vedle něj. "Proč ta protažená tvář? Serbitar se ještě neprobral?"

"Ne. Pověz mi, co by udělal tvůj otec, kdyby mu Abalayn řekl, aby dros vydal?"

"On by mému otci takový rozkaz nikdy nedal."

"Ale kdyby ano?" naléhal Rek.

"Tento problém nenastal. Proč se vždycky ptáš na něco, co nemá žádný význam?" Rek jí položil ruku na rameno.

"Poslouchej mě. Co by udělal?"

"Odmítl by. Abalayn ví, že můj otec je pánem Dros Delnochu, Vznešeným správcem severu. Lze ho odvolat, ale nelze mu nařídít, aby vydal pevnost."

"Dejme tomu, že by Abalayn nechal rozhodnutí na Delnarovi. Co pak?"

"Otec by bojoval do posledního muže. To byl jeho způsob. A teď prozrad' ty mně, co to má všechno znamenat!"

"Ta depeše, co mi Degas dal pro tvého otce. Byl to dopis od Abalayna, ve kterém stahuje svůj rozkaz, vydržet až do posledního muže."

"Jak ses to mohl opovážit otevřít?" vybuchla Virae. "Bylo to adresované mému otci a mělš to dát mě. Jak ses jenom opovážil!" Tvář měla rudou vzteky a náhle ho uhodila. Když Rek její ránu srazil stranou, uhodila ho znovu a on ji bezmyšlenkovitě uštědřil políček, který ji odhodil do trávy.

Ležela tam a oči jí plály.

"Povím ti, jak jsem se mohl opovážit," řekl, s námahou potlačuje hněv. "Protože já jsem hrabě. A je-li Delnar mrtvý, tak to bylo adresované mně. Což znamená, že rozhodnutí bojovat je na mně. Stejně jako rozhodnutí otevřít brány Nadirům."

"Tak to celou dobu chceš, že? Cestu ven?" Virae vstala a sebrala svůj kožený kabátec.

"Mysli si, co chceš," prohlásil Rek. "Mně je to jedno. A stejně, měl jsem vědět, že jsem ti o tom dopise neměl říkat. Zapomněl jsem, co pro tebe tahle válka znamená. Už se nemůžeš dočkat, až uvidíš tu vrani hostinu, že jo?"

Nemůžeš se dočkat, až se těla začnou nafukovat a hnit! Slyšíš mě?" křikl za ní, když odcházela.

"Potíže, příteli?" zeptal se Vintar a sedl si proti rozhněvanému Rekovi.

"S tebou to nemá nic společného," odsekl nový hrabě.

"O tom naprosto nepochybuji," řekl Vintar klidně. "Ale mohl bych ti pomoci. Konec konců, znám Virae už mnoho let."

"Mrzí mě to, Vintare. Bylo to ode mě neodpustitelný."

"Za svůj dlouhý život jsem, Reku, zjistil, že je jen málo činů, které jsou neodpustitelné. A zcela určitě neexistují slova, která by si tak krutý trest zasloužila. Nicméně se obávám, že je v lidské přirozenosti udeřit, když člověk utrpěl ránu. Takže, mohu pomoci?"

Rek mu pověděl o depeši a Viraeině reakci.

"Toť vskutku ožehavý problém. Co budeš dělat?"

"Ještě jsem se nerozhodl."

"To je dobře. Nikdo by se o tak vážných záležitostech neměl rozhodovat ve spěchu. Nebud' na Virae tvrdý, teď sedí u potoka a cítí se převelice bídě. Zoufale lituje toho, co řekla, a jenom čeká, až se jí omluvíš, aby ti mohla říct, že to byla všechno její chyba."

"Ať jsem zatracenej, jestli se budu omlouvat," prskl Rek.

"Bude to mrazivá cesta, jestli to neuděláš," opáčil opat.

Spící Serbitar tiše zasténal. Vintar, Menahem, Arbedark i Rek k němu okamžitě přiskočili. Albínovi se zachvěla víčka a po chvíli otevřel oči... Znovu je měl zelené jako lístky růže. Usmál se na Vintara.

"Děkuji, kněže opate," zašeptal. Vintar ho zlehka poplácal po tváři.

"Jsi v pořádku?" ptal se hned Rek.

Serbitar se usmál. "Jsem v pořádku. Sláb, ale v pořádku."

"Co se stalo?" vyzvídal Rek.

"Nosta Chán. Pokusil jsem se vynutit si vstup do pevnosti a byl jsem odhozen do vnějších mlžin. Byl jsem ztracen. .. zlomen. Viděl jsem budoucnosti tak strašlivé a zmatené, že si to ani nedokážete představit. Prchl jsem." Sklopil zrak. "Prchl jsem v hrůze, nevěda kam, ani kdy."

"Už nemluv, Serbitare," nakazoval Vintar. "Teď si odpočiň."

"Nemohu odpočívat," prohlásil albín a snažil se vstát. "Pomoz mi, Reku."

"Vážně bys měl radši odpočívat, jak říká Vintar," namítal Rek.

"Ne. Poslouchej mě. Já do Delnochu vstoupil a viděl jsem tam smrt. Strašlivou smrt!"

"To už tam jsou Nadirové?" vyptával se Rek.

"Ne. Mlč. Neviděl jsem toho muže jasně, ale viděl jsem studnu za Musifem, druhou hradbou, otrávenou. Každý, kdo se z té studny napije, zemře."

"Ale my bychom měli dorazit dřív, než padne druhá hradba," řekl Rek. "A oni do té doby určitě nebudou musifskou studnu potřebovat."

"To není hlavní. Eldibarka, či první hradba, jak ji nazýváte vy, je nebránitelná. Je příliš široká, každý schopný velitel ji opustí. Nechápete? Proto ten zrádce otrávil tu druhou studnu. Druss tam bude muset vybojovat svou první bitvu a toho dne dostanou muži jídlo za svítání. Kolem poledne začnou umírat a za soumraku to bude už jen vojsko přízraků."

"Musíme vyjet," řekl Rek. "Hned! Dejte ho na koně."

Rek odběhl najít Virae a Třicítka zatím nasedlala koně. Vintar s Arbedarkem pomohli Serbitarovi na nohy.

"Je toho víc, není-liž pravda?" zeptal se Vintar.

"Ano, ale některé tragédie je lépe nechat nevysloveny."

Další tři dny jeli ve stínu Delnoského pohoří, hlubokými úžlabinami a zalesněnými kopci. Jeli rychle, i když opatrně. Menahem jel jako zvěd vepředu a vysílal zprávy Serbitarovi. Virae od hádky mluvila málo a Rekovi se pečlivě vyhýbala. On byl naopak neústupný a nijak se nepokoušel ticho přerušit, i když ho to hluboce zraňovalo.

Ráno čtvrtého dne, poté, co z hustého lesa vyjeli na menší pahorek, zvedl Serbitar ruku a zástup zastavil.

"Co se děje?" zeptal se Rek, když k němu dojel.

"Ztratil jsem spojení s Menahemem."

"Potíže?"

"Nevím. Mohl ho shodit kůň."

"Pojedeme a zjistíme to," řekl Rek a pobídl svou klisnu.

"Ne!" křikl Serbitar, ale Rekův kůň už sjížděl z kopce a nabíral rychlost. Rek zatahal za otěže, aby zvířeti zvedl hlavu, a pak se zaklonil v sedle, protože kůň sklouzl až na úpatí pahorku. Jakmile se opět dostal na pevnou půdu, Rek se rozhlédl kolem sebe. Mezi stromy zahlédl stát se skloněnou hlavou Menahemova bělouše a za ním ležel tvář v trávě i jeho jezdec. Rek se k němu rozcválal, ale jak projížděl pod prvním stromem, upoutalo ho slaboučké zašustění a Rek se vrhl ze sedla právě ve chvíli, kdy z větví seskočil jakýsi muž. Rek přistál na boku, překulil se. Hned se znovu postavil a z pochvy vytáhl meč. K útočníkovi se připojili dva další, všichni měli rozevláté bílé hábity Sathulů.

Rek zacouval k padlému Menahemovi a mrkl dolů. Válečník krvácel ze spánku. Kámen z praku, poznal Rek, ale neměl čas zkontrolovat, jestli je mnich ještě naživu. Z podrostu se plížili další Sathulové, v rukou široké tulvary a dlouhé nože. Pomalu se blížili a jejich tmavé, zarostlé rysy protínaly úšklebky. Rek se za ně taky zašklebil.

"Tohle je dobrý den na umírání," prohodil. "Proč se ke mně nepřipojíte?"

Přehmátl pravačkou výš po jílci a udělal si tak místo pro levou ruku. Teď nebyl čas na hezký šerm, bude to sekání obouruč. Znovu měl ten zvláštní odtažený pocit, kterým se ohlašoval příchod berserka. Tentokrát to vítal.

S pronikavým zaječením se vrhl na všechny muže zároveň a prvnímu proťal hrdlo, když muž užasle otevřel ústa. Pak se ocitl mezi nimi a jeho čepel se změnila ve svištlí oblouk jasněho světla a karmínové smrti. Sathulové, na okamžik zcela ohromení jeho útokem, ucouvli, ale pak se se svým vlastním válečným pokřikem vrhli vpřed.

Rek si příjezdu Třicítky ani nevšiml. Odrazil čísi výpad a vzápětí přejel ostrím po protivníkově tváři, překročil mrtvolu a vrhl se na dalšího domorodce.

Serbitar se marně snažil vytvořit ochranný kruh, který by zahrnoval i Reka. Jeho štíhlá čepel se míhala kolem, líbajíc a zabíjejíc s téměř chirurgickou přesností. Dokonce i Vintar, nejstarší a nejméně schopný šermíř, neměl se zabíjením Sathulů potíže. Byli sice divoci, ale v šermu nevycvičení, a tak záviseli na zuřivosti, neohroženosti a početní převaze, kterou protivníka utahali. A Vintar věděl, že tato taktika se jim opět vyplatí, protože byli v přesile asi čtyři na jednoho a Drenajci neměli kam ustoupit.

Mýtinou se rozléhalo řinčení oceli a křik raněných. Virae, se sechnou ránou na paži, právě vykuchala jednoho muže a hbitě se sehnula pod svištěcím tulvarem, jak se na ni vrhl nový útočník. Vysoký Antaheim přikročil a druhý sek odrazil. Arbedark se mezi bojujícími proplétal jako tanečník, v každé ruce krátký meč, a rozsával smrt a zmar jako stříbřitý duch z pověstí Starších.

Rekův vztek vzrůstal. Bylo to všechno jen kvůli tomuhle? Setkání s Virae, jež ukončilo jeho obavy a přineslo mu hraběcí plášť? Vše pro to, aby zemřel pod tulvarem domorodce v nějakém bezejmenném lese? Prorazil neohrabanou obranou Sathula před sebou a padající mrtvolu kopl do cesty novému útočníkovi.

"Dost!" zařval najednou a jeho hlas se rozezněl mezi stromy jako zvon. "Odložte meče, všichni!" Třicítka okamžitě uposlechla, ustoupila a vytvořila ocelový kruh kolem padlého Menahema, takže Rek zůstal stát o samotě. Sathulové také pomalu sklonili meče a nejistě se po sobě rozhlíželi.

Věděli, že všechny bitvy se odehrávají podle stejného vzorce: bojovat a zvítězit, bojovat a zemřít nebo bojovat a utéct. Jiné cesty nebylo. Ale slova toho dlouhána v sobě měla sílu a jeho hlas je na okamžik zarazil.

"Ať vystoupí váš vůdce," nařídil Rek, zabodl meč do země u svých nohou a zkrřížil ruce na prsou, přestože ho stále obklopovaly obnažené čepel Sathulů.

Muži před ním ustoupili stranou a dopředu popošel vysoký, širokoplecí muž v modrobílém rouchu. Byl stejně vysoký jako Rek, i když měl ještě bílý nos a byl opálený. Špičatá bradka a kníry mu propůjčovaly sardonický výraz a jizva po seknutí šavlí, táhnoucí se mu od čela po bradu, tento dojem doplňovala.

"Regnak, hrabě z Dros Delnochu," oznámil suše Rek.

"Jsem Sathuli - Joachim Sathuli - a zabiju tě," opáčil ten muž temně.

"Tyhle záležitosti by měli vyřídít muži jako ty a já," prohlásil Rek. "Podívej se kolem sebe - všude jsou mrtvolky Sathulů. Kolik mých mužů je mezi nimi?"

"Oni se k nim brzy připojí," řekl Joachim.

"Proč to nevyřídíme jako princové?" navrhl Rek. "Ty a já, jen my dva."

Muž zvedl zjizvené obočí. "To by jenom vyrovnalo tvoje vyhlídky. Ty nemáš co nabídnout, proč bych ti to měl zaručit?"

"Protože to ušetří životy Sathulů. No jo, já vím, oni se svých životů vzdají rádi, ale k čemu to? Nemáme žádný zásoby, žádný zlato. Máme jenom koně a těch je Delnoský pohoří plný. Teď je to jenom otázka pýchy, ne kořisti. A takovou záležitost bychom měli rozhodnout my dva mezi sebou."

"Jako všichni Drenajci, mluvíš dobře," řekl Sathuli a odvrátil se.

"To ti snad změkla strachy kolena?" zeptal se ho Rek tiše.

Sathuli se s úsměvem obrátil zpátky. "A, takže teď se mě snažíš rozhněvat. No dobře! Budeme bojovat. Když zemřeš, tvoji muži odloží meče?"

"Ano."

"A jestli umřu já, necháme vás projít?"

"Ano."

"Platí. Přisahám na Mehmetovu duši, budiž jeho jméno pochváleno."

Joachim tasil úzký scimitar a Sathulové kolem Reka ustoupili a utvořili kolem obou mužů kruh. Rek vytáhl svoji čepel ze země a souboj začal.

Sathuli byl schopný šermíř a Rek musel hned zpočátku ustoupit. Serbitar, Virae a ostatní klidně přihlíželi, jak se čepel znovu a znovu srážejí. Krytí, riposta, výpad, krytí, sek a odbod. Rek se zpočátku zuřivě bránil, ale pomalu začal také útočit. Boj pokračoval a oba muži se potili. Všem bylo zřejmé, že jsou oba stejně zkušený, téměř stejně silní a mají stejný dosah. Rekovo ostří proťalo Joachimovi kůži na rameni. Scimitar se mihl a otevřel Rekovi ránu na hřbetě ruky. Oba muži se ostražitě obcházeli a lapali po dechu.

Zaútočil Joachim, Rek jeho výpad odrazil a provedl ripostu. Joachim uskočil a znovu kolem sebe začali kroužit. Arbedarka, nejlepšího šermíře Třicítky, jejich technika uváděla v úžas.

Ne, že by se jim nevyrovnal, protože to by klidně mohl, spíš že jeho schopnosti byly zjemněny mentální silou, kterou by oba bojovníci rozumem nikdy nepochopili. A přesto oba používali ty stejné schopnosti podvědomě. Byla to stejně bitva čepelí, jako bitva myslí, a i v tom si oba muži byli rovni.

Serbitar k Arbedarkovi vyslal dotaz: "Na mě je to příliš těsné. Kdo zvítězí?"

"To nevím," odpověděl stejně Arbedark. "Je to úžasné."

Oba muži už byli unavení. Rek uchopil svůj dlouhý meč oběma rukama, protože ho jenom v pravačce už neudržel. Provedl výpad, který Joachim zoufale odrazil. Pak Rekův meč zachytil scimitar palec nad jílcem a zakřivená čepel praskla. Rek pokročil a dotkl se hrotem meče Joachimovy krční tepny. Opálený Sathuli se nehýbal, jenom se vzdorně díval, hnědé oči upřené do Rekových.

"Zač stojí tvůj život, Joachim Sathuli?"

"Za zlomený meč," odpověděl Joachim. Rek natáhl ruku a přijal nepoužitelný jílec.

"Co to má znamenat?" zeptal se sathulský vůdce překvapeně.

"Je to prosté," vysvětloval Rek. "My všichni tady jsme mrtví muži. Jedeme do Dros Delnochu, abychom se postavili vojsku, jaké na tomhle světě ještě nikdo neviděl. Ty jsi válečník, Joachíme, a to dobrý válečník. Tvůj život stojí za víc než za zlomený meč. Tímhle soubojem jsme nic nedokázali, kromě toho, že jsme oba muži. Předě mnou stojí pouze nepřítel a válka.

Protože se už v životě nesetkáme, rád bych si myslel, že jsem za sebou nechal aspoň pár přátel. Přijmeš mou ruku?" Rek vrátil svůj meč do pochvy a napřáhl pravici.

Vysoký Sathuli se usmál. "Toto setkání je velice zvláštní," řekl, "protože když se mi zlomila čepel, napadlo mě, ve chvíli, kdy jsem stál tváří v tvář smrti, co bych udělal, kdyby praskl tvůj meč. Pověz, proč jedeš své smrti vstříc?"

"Protože musím," odpověděl Rek prostě.

"Budiž tedy. Ty mě žádáš o přátelství a já ti ho dávám, i když jsem se zapřísahal mocnými sliby, že žádný Drenajec nikdy nebude v zemích Sathulů v bezpečí. Dávám ti své přátelství, protože jsi válečník a protože zemřeš."

"Pověz mi, Joachíme, jako přítel příteli, co bys udělal, kdyby praskl můj meč?"

"Byl bych tě zabil," odpověděl Sathuli.

17.Kapitola

NAD DELNOŠSKÝMI HORAMI ZUŘILA PRVNÍ jarní bouře a Gilad vystřídal hlídku na první hradbě. Nad hlavou mu hněvivě burácily hromy a noční oblohu rvala klikatá kopí blesků a na chvíli vždy ozářila pevnost. Na hradbách zuřivě hvízdal vítr.

Gilad se krčil pod previsem věžové brány a malé ohřívadlo s rozžhavenými uhlíky přetáhl do závětrí u zdi. Pláštěnku měl skrz naskrz promočenou a z vodou nasáklých vlasů mu neustále kapala voda na ramena, odkud mu zatékala pod pancíř, kde se vsakovala do kůže, již měl podloženou kroužkovou košilí. Ale stěna odrážela teplo a Gilad na Sentranské planině už přežil horší noci, kdy během zimních vichřic vykopával ve sněhu pohřbené ovce. Pravidelně se zvedal a nahlížel přes hradbu k severu, čekaje na blesk, který mu pláň osvětlí. Nic se tam nehýbalo.

O kus dál na hradbě vybuchlo železné ohřívadlo, když do něj udeřil blesk, a blízko Gilada dopadla sprška žhavých uhlíků. Toť vskutku vhodné místo k nošení zbroje, napadlo ho. Otřásl se a přikrčil se blíž ke stěně. Bouře pomalu odeznívala, pod zuřivým severákem se hnala na Sentranskou planinu. Ještě chvíli pršelo, clona deště zakryla šedý kámen na baštách a táhla se dolů ke strážním vížkám a kapky, které občas dopadly na uhlíky, se se sykotem odpařovaly.

Gilad otevřel malý váček a vyndal z něj proužek sušeného masa. Ukousl si kousek a začal žvýkat. Ještě tři hodiny a pak teplý kavalec na další tři.

Z temnoty za hradbami se cosi ozvalo. Gilad se otočil a hrábl po meči, přičemž se mu hlavou honily přízraky z dětství. Ve světle ohřívadla se objevila vysoká postava.

"Jen klid, mládenečku! To jsem jenom já," řekl Druss a posadil se na protější stranu ohřívadla. Své velké ruce natáhl nad plameny.

Bílý vous měl úplně promočený a černý kožený kabátec se mu leskl, jako by ho bouře vyleštila. Děšť se změnil v jemné mrholení a strašidelné vytí větru také ustalo. Druss si chvíli pobrukoval starou bojovou píseň a ohříval se. Gilad, napjatý a netrpělivý, čekal na jeho jízlivé poznámky. "Je zima, co? Potřebujeme malý ohýnek, aby zahnal přízraky, že?" Proč si ten starej všivák vybral zrovna moji hlídku? pomyslel si Gilad. Po chvíli bylo ticho nesnesitelné a Gilad už ho nedokázal dál snášet.

"Na procházky je chladná noc, pane," prohodil a proklínal se za svůj uctivý tón.

"Už jsem zažil horší. A zimu mám rád. Je to jako bolest - připomíná ti, že ještě žiješ."

Světlo ohně vrhalo na ošlehanou tvář starého válečníka hluboké stíny a Gilad poprvé spatřil do ní vrytou únavu. Ten muž je unavený k smrti, pomyslel si. Za legendární zbrojí a mrazivým pohledem byl jenom další starý muž. Možná tvrdý a silný jako býk, ale starý. Opatřebovaný časem, což byl nepřítel, který se nikdy neunaví.

"Možná tomu nebudeš věřit," ozval se Druss, "ale tohle je pro vojáka vůbec ta nejhorší doba - když čeká před bitvou. Já už to všechno viděl. Bojovals už někdy, chlapče?"

"Ne, nikdy."

"Nikdy to není tak strašné, jako se bojíš, že to bude, jakmile si jednou uvědomíš, že na umírání není nic zvláštního."

"Proč to říkáte? Pro mě to zvláštní je. Mám ženu a statek, který bych rád ještě někdy viděl. Musím toho ještě spoustu prožít," řekl Gilad.

"Jistě, že musíš. Ale můžeš přežít tuhle bitvu a zemřít na mor, nebo tě zabije lev či rakovina. Mohli by tě oloupit a zabít, nebo bys mohl spadnout z koně. Nakonec stejně umřeš. Každý jednou umře. Neříkám, že by ses měl vzdát a smrt přivítat s otevřenou náručí. Musíš bojovat až do konce. Jeden starý voják - můj dobrý přítel - mi, když jsem byl ještě hodně mladý, řekl, že ten, kdo se bojí prohrát, nikdy nevyhraje. A to je pravda. Víš, co je to berserk, synku?"

"Silný válečník," odpověděl Gilad.

"Ano, to je. Ale je víc než jen to: je to stroj na zabíjení, který není možné zastavit. A víš proč?"

"Protože je šílený?"

"Ano, to taky. Ale je toho víc. On se nebrání, protože když bojuje, nezáleží mu na tom. Prostě útočí a menší muži - kterým na tom záleží - umírají."

"Co myslíte tím menší muži? Muž nemusí být zabiják, aby byl velký."

"To jsem na mysli neměl... ale asi to tak bude. Kdybych se já pokusil hospodařit - jako tvůj soused - muži by řekli, že nejsem tak dobrý jako ty. Dívali by se na mě jako na špatného sedláka. Na těchhle hradbách budou muži posuzováni podle toho, jak dlouho zůstanou naživu. Menší muži, nebo menší vojáci, pokud chceš, buď zaútočí, nebo padnou."

"Proč jste sem vlastně přišel, Drussi?" zeptal se Gilad, který se chtěl vlastně zeptat, proč se starý válečník rozhodl přerušit jeho hlídku. Ale válečník ho pochopil špatně.

"Přišel jsem sem zemřít," řekl tiše, ruce natažené nad ohřívadlem a pohled upřený do uhlíků. "Abych si na baštách našel místo, kam se postavím a kde potom zemřu. Nečekal jsem, že převezmu tuhle zatracenou obranu. Mor na ni! Já jsem voják, ne generál."

Při jeho řeči si Gilad uvědomil, že válečník nemluví k němu - ne k cullu Giladovi, dřívějšímu sedlákoví. Prostě si vykládal s jiným vojákem u jiného ohně v jiné pevnosti. V mikrokosmu této scény byl celý Drussův život, čekání před bitvou.

"Vždycky jsem jí sliboval, že toho nechám a budu se starat o hospodářství, ale někdo někde vždycky bojoval další bitvu. Celá léta jsem si myslel, že něco představuju - svobodu, volnost, nevím. Pravda byla vždycky mnohem prostší. Miloval jsem boj. Ona to věděla, ale byla natolik velkomyslná, že mi to nikdy nepředhodila. Umíš si představit, co to znamená být legendou - tou zatracenou legendou? Umíš si to představit, synku?"

"Ne, ale musíte na sebe být hrdý," řekl nejistě Gilad.

"Unavuje tě to. Vysává to tvou sílu, když by tě to mělo posilovat. Protože ty si nemůžeš dovolit být unavený. Ty jsi ten slavný Druss a jsi nezranitelný, neporazitelný. Vysmíváš se bolesti. Můžeš věčně pochodovat. Jedinou ranou svalíš horu. Vypadám na to, že bych mohl svalit horu?"

"Ano," odpověděl Gilad.

"No, tak to, zatraceně, nemůžu. Jsem jenom stařec s nemocným kolenem a artritidou prolezlými zády. A oči už taky nemám tak dobré, jako dřív."

Když jsem byl mladý a silný, pohmožděniny se mi vždycky hojily rychle. Tehdy jsem byl k neutahání. Mohl jsem bojovat celý zatracený den. Jak jsem stárnul, naučil jsem se to předstírat a urvat odpočinek, kde se dalo. Používat v bitvě zkušenosti tam, kde jsem si dřív prostě vynutil cestu skrz. V padesáti jsem byl opatrný a v té době se muži stejně třáslí před mojí pověstí. Od té doby jsem třikrát bojoval s mužem, který by mě byl mohl porazit, ale oni se porazili sami prostě proto, že věděli, kdo jsem, a báli se mě.

Myslíš, že jsem dobrý velitel?"

"To nevím. Já jsem sedlák, ne voják," odtušil Gilad.

"Neuhýbej, chlapče. Žádal jsem tě o tvůj názor."

"Ne, to nejspíš nejste. Ale jste velké válečník. Hádám, že dřív by z vás byl válečný náčelník. Nevím. S tím výcvikem jste dokázal zázraky, v drosu panuje úplně nově duch."

"Za mých časů byli vždycky velitelé," pokračoval Druss. "Silní muži, kterým to velice rychle myslelo. Snažil jsem se rozpomenout na všechny jejich lekce. Ale je to těžké, chlapče. Chápeš? Je to velmi těžké. Nikdy jsem neměl strach z nepřítele, kterému jsem se mohl postavit se sekerou, nebo i holýma rukama, když bylo potřeba. Ale nepřátelé v téhle pevnosti nejsou takoví. Morálka, příprava, ohňové příkopy, zásoby, styky, organizace. Vysává to duši."

"My vás nezklamene, Drussi," ujišťoval ho Gilad, nabízející starci srdce na dlaně. "Budeme vám pevně stát po boku. Vy jste to do nás vtlačil, i když jsem vás většinu výcviku nenáviděl."

"Z nenávisti se rodí síla, mládenečku. Ovšem, že vydržíte. Jste muži. Slyšels o dunu Mendarovi?"

"Ano, byla to tragédie. Dobrá práce, že tam byl, aby vám pomohl," řekl Gilad.

"Byl tam, synku, aby mě zabil. A skoro se mu to podařilo."

"Cože?" Gilad byl šokován.

"Slyšel jsi mě. A nečekám, že to budeš někde opakovat. Byl v žoldu Nadirů a ten vražedný útok vedl."

"Ale... to znamená, že jste byl proti nim sám," rozkládal Gilad. "Jich bylo pět a vy jste přežil?"

"Jo, ale oni taky byli špatně vycvičení, nesourodý dav. Víš, proč jsem ti to vykládal... to o Mendarovi?"

"Protože jste si chtěl popovídat?"

"Ne. Nikdy jsem toho moc nenamluvil a nepotřebuju se s někým dělit o své starosti. Ne, chtěl jsem, abys věděl, že ti důvěřuju. Chci, abys převzal Mendarovu úlohu. Povyšuju tě na duna."

"Já to nechci," vyjel zuřivě Gilad.

"Myslíš, že já tuhle zodpovědnost chci? Proč si myslíš, že tu jsem tak dlouho? Snažím se ti vysvětlit, že často - a to hodně často - musíme dělat to, čeho se bojíme. Zítřka převezmeš hodnost."

"Proč? Proč já?"

"Protože jsem se na tebe díval a myslím, že máš vůdcovský talent. Udělal jsi na mě dojem, když jsi vedl svou desítku. A pomohl Orrinovi v tom závodě. To byla pýcha. A taky tě potřebuju, a další, jako jsi ty."

"Nenám žádný zkušenosti," namítal Gilad a věděl, že to zní uboze.

"To přijde. Mysli na tohle: Tvůj přítel Bregan není žádný voják a někteří z tvých mužů zemřou hned při prvním útoku. Když budou mít dobrého důstojníka, může to některé z nich zachránit."

"Tak dobře. Ale nemůžu si dovolit večeret v důstojnický jídelně, ani zatáhnout brnění. Stejnokroj mi budete muset dodat vy."

"Mendarova výstroj by ti měla padnout a navíc aspoň poslouží vznešenější věci."

"Děkuju. Říkal jste, že jste sem přišel umřít. Znamená to, že si myslíte, že nemůžeme vyhrát?"

"Ne, to ne. Zapomeň, že jsem to řekl."

"Zatraceně, Drussi, nechovejte se ke mně tak povýšeně! Právě jste mluvil o důvěře. No, teď je ze mě důstojník a položil jsem vám přímou otázku. A odpověď nebudu nikde opakovat. Takže mi důvěřujte."

Druss se usmál a jeho oči se setkaly se zuřivým pohledem mladého strážného.

"No dobrá. Z dlouhodobého hlediska nemáme nejmenší naději. Každý den se přibližujeme blíž k nadirskému vítězství. Ale přinutíme je draho zaplatit. A tomu můžeš věřit, mládenečku, protože to říká ten slavný Druss."

"Zapomeňte na slávu," opáčil Gilad a na oplátku se na válečníka usmál. "Tohle říká muž, který dostal pět zkušených vrahů v temný uličce."

"Neber to ale příliš vážně, Gilade. Všichni lidé mají k něčemu nadání. Někteří staví, jiní malují nebo píšou, další bojují. Já jsem jiný. Já jsem vždy uměl vycházet se smrtí."

Po ochozu na hradbách kráčela dívka, nevšimavá k poznámkám vojáků, kaštanové vlasy se jí leskly v ranním slunci, dlouhé nohy měla štíhlé a opálené, předmět nejedné přátelské, byť důvěrné poznámky bojovníků. Usmála se, když jeden z kolemjdoucích vojáků zamumlal ke svému společníkovi: "Myslím, že jsem se zamiloval." Dívka mu poslala hubičku a mrkla na něj.

Střelec se usmál a lehce zavrtěl hlavou. Věděl, že Caessa si se svým příchodem dala práci, ale s tělem, jako měla ona, kdo by se jí divil? Byla vysoká skoro jako muž, štíhlá jako proutek a půvabná, každý její pohyb byl pro přihlížející muže příslibem slasti. Tělesně, pomyslel si Střelec, je to dokonalá žena. Osudová žena.

Díval se, jak napíná svůj dlouhý luk. Jorak se na něj zvědavě zadíval, ale Střelec zavrtěl hlavou. Ostatní lučištníci ustoupili. Tohle byla Caessina chvíle a po takovém vstupu si zasloužila menší potlesk.

Slamění panáci byli rozestavení sto kroků od hradeb. Hlavy měly pomalovány žlutou barvou, těla červenou. Pro dobrého lučištníka to byla obvyklá vzdálenost, ale střílet dolů z cimbuří přidávalo několik stupňů obtížnosti.

Caessa sáhla přes rameno do svého jelenicového toulce a vytáhla černě opeřenou střelu. Podívala se, je-li rovná, a pak ji nasadila na tětívu.

"Hlava," oznámila.

Jediným plyným pohybem natáhla tětívu a když se dotkla tváře, vypustila střelu. Ta prolétla ranním vzduchem a zarazila se nejbližšímu panákovi do krku. Přihlížející muži ji pozdravili bouřlivými ovacemi a Caessa se podívala, co na to Střelec. Ten zvedl obočí.

Než Střelec zvedl ruku na znamení, že se mají připojit i ostatní lučištníci, zarazilo se do slaměného terče dalších pět šípů. Pak si Střelec zavolal Caessu k sobě a odešli spolu z ochozu.

"Dala sis na čas, než jsi sem dorazila, dámo," podotkl s úsměvem.

Caessa se do něj zavěsila a poslala mu hubičku. Jako vždy pocítil Střelec vzrušení. A jako vždy ho potlačil.

"Chyběla jsem ti?" Hlas měla hluboký a hrdelní, zněl jako sexuální příslib, stejně jako bylo na pohled příslibem i její tělo.

"Vždycky mi chybíš," prohlásil Střelec. "Pozvedáš mého ducha."

"Jenom tvého ducha?"

"Jenom mého ducha."

"Lžeš. Vidím ti to na očích," tvrdila Caessa.

"Nevidíš nic, co nechci, abys viděla - ty, ani nikdo jiný. Se mnou jsi v bezpečí, Caesso. Copak jsem ti to neřikal? Ale dovol, abych ti sdělil, že na ženskou, která nehledá společnost, byl tvůj vstup dost okázalý. Kde máš kalhoty?"

"Bylo horko. Helena je slušná až dost," odtušila Caessa a nepřítomně zatahala za okraj svého oděvu.

"Zajímalo by mě, jestli opravdu víš, co chceš," řekl Střelec.

"Chci být sama."

"Tak proč vyhledáváš moje přátelství?"

"Víš, co tím myslím."

"Ano, já to vím," ujistil ji Střelec, "ale nejsem si jistý, jestli to víš ty."

"Dneska jste hrozně Vážný, ó pane lesa. Nenapadá mě, proč. Dostali jsme zapláceno. Máme naše milosti a ubytování je o fous lepší než ve Skultiku."

"Kde tě ubytovali?" zeptal se.

"Ten mládež důstojník - Pinar? - trval na tom, že mám mít pokoj v hlavních kasárnách. Nechtěl ani slyšet, že bych bydlela s ostatními chlapama. Bylo to vážně docela dojemné. Dokonce mi políbil ruku!"

"On je v pořádku," řekl jí Střelec. "Pojďme se napít." Odvedl ji do eldibarské jídelny a skrz hlavní místnost do důstojnického oddělení vzdadu, kde poručil láhev bílého vína. Posadil se u okna a chvíli mlčky popíjel a sledoval muže při výcviku.

"Proč jsi s tím souhlasil?" zeptala se ho náhle Caessa. "A nezkoušej na mě ty kecy o milosti. Na tom ani na penězích ti za mák nezáleží."

"Pořád se mě snažíš mít přečteného? To nezvládáš," podotkl a usrkl vína. Pak se otočil a poručil si chléb a sýr. Caessa počkala, dokud obsluhující voják neodešel.

"No tak, řekni mi to."

"Občas, drahoušku, jak jistě zjistíš, až budeš trochu starší, nemá člověk pro to, co dělá, žádný prostý důvod. Okamžitý nápad. Čin zrozený z okamžité situace. Kdo ví, proč jsem souhlasil, že sem přijdeme? Já teda určitě ne!"

"Zase lžeš. Prostě mi to nechceš říct. Je to kvůli tomu staříkovi Drussovi?"

"Proč tě to tak zajímá? Vlastně, proč jsi tady ty?"

"Proč ne? Mělo by to být vzrušující a ne moc nebezpečný. Odjíždíme přece, až padne třetí hradba, ne?"

"Jistě. Tak zněla dohoda," přitakal Střelec.

"Ty mi nevěříš, že ne?" prohlásila Caessa s úsměvem.

"Já nevěřím nikomu. Víš, občas se chováš jako každá jiná ženská, co znám."

"Je to snad poklona, ó pane zelených houštin?"
"Myslím, že ne."
"Tak co to má znamenat? Konec konců, já jsem žena. Jak čekáš, že se budu chovat?"
"Zase jsme u toho. Vraťme se k důvěře. Proč se vlastně ptáš?"
"Nechceš mi říct, proč jsi sem přišel, a pak mi lžeš o odchodu. Myslíš, že jsem úplněj blbec? Ty vůbec nehodláš tuhle k smrti odsouzenou hromadu kamení opustit. Zůstaneš tu až do konce."
"A kdes tuhle pozoruhodnou informaci sebrala?" zeptal se Střelec.
"Máš ji vepsanou ve tváři. Ale neboj se, já to Jorakovi ani ostatním neprozradím. Ale nepočítej s tím, že tu taky zůstanu. Já tu zemřít nehodlám."
"Caesso, holubičko moje, teď jsi jenom ukázala, jak málo mě znáš. No, stojí to za -"
Střelec přestal vysvětlovat, protože do dveří se vsunula Hogunova vysoká postava a gan se k nim protáhl mezi stoly. Bylo to poprvé, kdy Caessa generála legie viděla, a udělal na ni dojem. Pohyboval se s půvabem, ruku na jílcí meče. Oči měl jasné, bradu pevnou a rysy hezké - skoro krásné. Okamžitě se jí znelíbil. Tento dojem zesílil, když si přitáhl židli, obrátil ji a sedl si proti Střelci, přičemž jí si ani nevšiml.
"Střelče, musíme si promluvit," prohlásil.
"Jen do toho. Nejdřív mi dovol, abych ti představil Caessu. Caesso, drahoušku, tohle je gan Hogun z legie." Hogun se otočil a kývl jejím směrem.
"Nevadilo by ti, kdybychom si promluvili o samotě?" požádal Střelce. Caesse zaplály oči hněvem, ale neřekla nic, vstala a zoufale se snažila přijít na nějakou vhodnou poznámku, kterou by toho chlapa popíchla.
"Uvidíme se později," řekl Střelec, když otevírala ústa. "Dej si teď něco k jídlu." Střelec se za ní díval, jak se obrací na patě a odchází z místnosti, kočičí půvab její chůze byl pastvou pro jeho oči.
"Rozzlobils ji," poznamenal.
"Já? Vždyť jsem s ní ani nepromluvil," divil se Hogun, sundal si černostříbrnou přilbici a odložil ji na stůl. "Stejně na tom nezáleží. Chci, aby sis promluvil se svými muži."
"A o čempak?"
"Tráví spoustu času tím, že se poflakuje kolem a posmívají se vojákům při cvičení. A to není dobrý pro morálku."
"Proč by neměli? Jsou to civilní dobrovolníci. Až začne boj, tohle všechno přestane."
"Chci říct, Střelče, že boj by mohl začít ještě dřív, než dorazí Nadirové. Právě jsem zastavil jednoho ze svých chlapů, který se právě chystal vykuchat toho tvýho černobradýho obra, Joraka. Ještě chvíli a budeme mít na krku vraždu."
"Promluvim s nima," slíbil Střelec. "Ty se uklidni a napij se. Co si myslíš o mé lučištníci?"
"Já se na ni nepodíval moc zblízka. Vypadá hezky."
"Myslím, že musí být pravda to, co se vykládá o jezdecktu," prohodil Střelec. "Všichni milujete své koně! Velcí bohové, ona je víc než jen hezká!"
"Promluv se svými muži hned. Budu se pak cítit líp. Napětí ošklivě vzrůstá a Nadirové jsou jen dva dny odsud."
"Řek jsem, že to udělám. Teď se napij a uvolni se. Začínáš být stejně nabroušený, jako tvoji chlapci, a to nemůže být dobrý pro morálku."
Hogun se náhle zazubil. "Máš pravdu. Před bojem je to vždycky takový. Druss je jako medvěd s bolestí hlavy."
"Doslechl jsem se, žeš prohrál v šermu s tím tlouštíkem," zazubil se Střelec. "Tc, tc, kamaráde! Tohle není doba na podlízání nadřizenejm."
"Já ho nenechal vyhrát, on je prostě dobrej šermíř. A nesud' ho příliš ukvapeně, příteli, ještě tě může překvapit. Mě teda určitě překvapil. Cos myslel tím, že jsem rozzlobil to děvče?" Střelec se usmál a pak se rozchechtal nahlas. Potřásl hlavou a nalil si další sklenku vína.
"Drahý Hogune, když je žena krásná, zvykne si u mužů na určitou - jak to mám říct - úctu. Tys měl být aspoň tak slušnej, aby ses nechal její krásou omráčit. Úplně ohromením přijít o řeč, nebo, což by bylo ještě lepší, změnit se v blekotajícího hlupáka. Ona by si tě pak prostě nevšímal a odpověděla by na tvé nadšení domyšlivou přezíravostí. Teď jsi ji urazil a ona tě za to bude nenávidět. Ba hůř, udělá, co bude v jejích silách, aby získala tvé srdce."
"Nemyslím, že to dává nějaký smysl. Proč by se měla pokoušet získat můj srdce, když mě nenávidí?"
"Aby se dostala do pozice, kdy se k tobě bude moct chovat přezíravě. Copak ty nevíš vůbec nic o ženských?"
"Vím toho o nich dost," prohlásil Hogun. "Taky vím, že na takový hlouposti nemám čas. Měl bych se jí omluvit, co myslíš?"
"A dát jí na vědomí, že víš, jak byla uražena? Můj milý, máš smutný mezery ve vzdělání!"

18.Kapitola

DRUSS PŘIVÍTAL PŘÍJEZD JEZDCŮ Z DROS Purdolu, ani ne tak kvůli jejich počtu, jako spíš kvůli tomu, že jejich příjezd potvrdil, že okolní svět na dros ještě úplně nezapomněl.

Přesto věděl, že obránci budou hodně roztažení. První bitva na Eldibarce, první hradbě, muže buď pozvedne, nebo je zničí. Muži z Delnochu byli nabroušení dost, ale duch je něco jiného. Člověk dokáže přetvořit nejlepší ocel do té nejúžasnější čepel meče, ale občas způsobí přenesení výtvaru z ohně do vody, že praskne tam, kde čepel z horšího kovu vydrží. A vojsko na tom bylo stejně, to Druss věděl. Viděl skvěle vycvičené muže zpanikařit a utéci a sedláky zůstat na svých místech, ač byli ozbrojení pouze vidlemi a sudlicemi.

Střelec a jeho lučištníci teď cvičili denně na Kanii, třetí hradbě, mezi níž a horami byl největší prostor. Byli znamenití. Šest set lučištníků dokázalo dostat do vzduchu tři tisíce šípů během deseti úderů srdce. První útok přivede Nadiry na dostřel na dobu delší dvou minut, než se obléhací žebříky dostanou k hradbám. Útočící válečníci utrpí na otevřeném prostranství strašlivé ztráty. Bude to masakr. Ale bude to stačit?

Mělo se jim dostat pohledu na největší vojsko, které kdy kdo viděl, hordu, která v dvaceti letech vybudovala říši zahrnující tucet zemí a stovku měst. Ulrik téměř vytvořil největší říši všech dob, úžasný výkon na člověka, kterému nebylo ani padesát.

Druss kráčel po cimbuří Eldibarky, povídal si s vojáky, žertoval s nimi a smál se s nimi. Jejich nenávisť k němu se v posledních třech dnech rozplynula jako mlha. Teď v něm viděli to, čím byl: železného starce, válečníka z minulých věků, žijící ozvěnu staré slávy.

Tehdy si vzpomněli, že se rozhodl postavit se jim po bok. A věděli proč. Tohle bylo poslední místo na celém světě pro posledního ze starých hrdinů: Druss Veliký, stojící s poslední nadějí Drenaje na baště největší pevnosti, jakou kdy kdo postavil, čekající na největší vojsko na světě. Kde jinde by měl být?

Pomalu se kolem něj scházel zástup, jak na Eldibarku přicházeli další muži. Zanedlouho se Druss na ochoze protahoval shromážděnými řadami mužů a další vojáci se sešli na prostranství dole za nimi. Druss se vyšplhal na cimbuří a obrátil se k nim. Jeho hlas zaburácel a umlčel hovor.

"Rozhlédněte se kolem sebe!" hulákal Druss, od stříbrných nárameníků na jeho koženém kabátci se odráželo slunce a bílá brada se mu leskla. "Rozhlédněte se teď kolem sebe. Muži, které vidíte, jsou vaši kamarádi - vaši bratři. Budou s vámi žít a zemřou pro vás. Budou vás chránit a krvácet pro vás. Nikdy v životě už takové přátelství nepoznáte. A dožijete-li se staří, vždy si budete pamatovat tento den a dny, které budou následovat. Budete si je pamatovat tak jasně, že tomu ani nebudete věřit. Každý z těch dní bude ve vašich vzpomínkách zářit jako křišťál.

Ano, bude tu krev a zmatek, utrpení a bolest, a to si také budete pamatovat. Ale nad tím vším se bude vznášet sladká příchut' života. A nic podobného neexistuje, mládenci.

Tomuhle staříkovi můžete věřit, když to říká. Můžete si myslet, že život je sladký už teď, ale až bude smrt jen o zlomeček vteřiny od vás, stane se život nesnesitelně žádoucí. A jestli přežijete, všechno, co uděláte, bude obohaceno, bude to plné větší radosti: sluneční paprsky, vítr, dobré víno, ženské rty, dětský smích.

Život není ničím, dokud neodstrašíte smrt.

V nadcházejících dnech budou muži říkat: 'Přál bych si, abych tam byl s nimi.' Tehdy už nebude záležet na příčině.

Ocitli jste se v zamrzlém okamžiku dějin. Až tato bitva skončí, svět bude jiný. Buď se Drenaj opět pozvedne, nebo nadejde úsvit nové říše. Nyní jste muži dějin." Druss byl zpocený a podivně unavený, ale věděl, že musí pokračovat dál. Zoufale se snažil vzpomenout si na Siebenovu ságu o dnech Starších a na plamenná slova jejich generála. Ale nedokázal to. Zhluboka se nadechl a v ústech pocítil sladký horský vzduch.

"Někteří z vás si možná myslí, že byste mohli zpanikařit a uprchnout. To neuděláte! Jiní se bojí umírání. Někteří z vás zemřou. Ale všichni lidé umírají. Ještě nikdy se z tohoto života nedostal někdo živý.

Já bojoval ve Skelnském průsmyku, kde každý tvrdil, že nemáme naději. Říkali, že přesila je příliš velká, ale já řekl: 'K čertu s vámi!' Protože já jsem Druss a ještě nikdy jsem nebyl poražen, ani Nadiry, ani Sathuly, Ventriánci, Vagriánci, ani Drenaj ci.

U všech bohů a démonů tohoto světa, já vám teď povídám - nehodlám se nechat porazit ani teď!" Druss hulákal, co měl sil, a zvedl do vzduchu Snagu. Čepel sekery zachytila slunce a muži začali odřikávat.

"Druss Veliký! Druss Veliký!" Muži na ostatních hradbách jeho slova neslyšeli, ale slyšeli muže prozpěvovat a přidali se. Dros Delnoch se tím celý rozezněl, ohromnou kakofonií, která burácela a odrážela se mezi horskými štíty, kde vyplašila hejna ptáků, kteří vzlétli k nebesům a vyděšeně mávali křídly. Nakonec Druss zvedl ruce, aby je umlčel, a prozpěvování pomalu ustalo, i když z druhé hradby přibíhali další muži, aby si poslechli jeho slova. Kolem se shromáždilo na pět tisíc vojáků.

"My jsme rytíři z Dros Delnochu, obleženého města. My tu vybudujeme novou pověst, která Skelnský průsmyk zcela zatlačí do pozadí. A přineseme Nadirům smrt po tisících. Ano, po stovkách tisíc. Kdo jsme?"

"Rytíři z Dros Delnochu!" zahřměli muži.

"A co přinášíme?"

"Smrt Nadirům!"

Druss chtěl ještě pokračovat, ale zahlédl, jak se hlavy mužů obracejí dolů k údolí. V dálce vytvářely sloupy prachu celá oblaka, která se zvedala k obloze jako počínající bouře. Jako matka všech bouří. A pak bylo prachem vidět odlesk světla na hlavicích nadirských oštěpů a jejich nositelé plnili údolí od kraje ke kraji a hnali se kupředu, obrovská temná pokrývka bojovníků, a další následovali. Vlna za vlnou se dostávala na dohled. Ohromné obléhací věže tažené stovkami koní, obří praky, kůží potažené obléhací berany, tisíce povozů a stovky tisíc koní, početné stádo dobytka a víc mužů, než dokázala mysl pojmut.

Při tom pohledu se všechna srdce na okamžik zastavila. Zoufalství bylo přímo hmatatelné a Druss tiše zaklel. Už neměl, co by mužům řekl. A cítil, že je ztratil. Otočil se tváří k nadirským jezdcům nesoucím bunčuky svých kmenů zdobené koňskými ohony. Teď už bylo vidět jejich tváře, zachmuřené a hrozivé. Druss pozvedl Snagu do vzduchu a stál tam, rozkročený, obraz vzdoru. Byl teď rozhněvaný a hleděl na první nadirské jezdce.

Když ho ti uviděli, přitáhli koním otěže a zadívali se na něj. Náhle se jezdci rozestoupili, aby nechali projet vyslance. Ten pobídl svého stepního koníka do cvalu a dojel k bráně, kde prudce zabočil a dostal se tak pod místo, kde stál Druss. Přitáhl otěže a kůň se sklouznutím zastavil, vzepjal se a zafřkal.

"Přináším tento příkaz od lorda Ulrika," křikl. "Otevřete brány a on ušetří všechny uvnitř, kromě toho bělobradého, který ho urazil."

"Á, to jsi zase ty, špekouně," prohodil Druss. "Předal jsi mu moje poselství přesně tak, jak jsem to řekl?"

"Předal, Smrtonoši. Jak jsi to řekl."

"A on se smál, že ano?"

"Smál se. A přísahal, že dostane tvou hlavu. A můj pán Ulrik je muž, který vždy dostane to, co chce."

"Tak to jsme dva. A já chci, aby si zatančil jako medvěd na řetěze. A taky to tak bude, i kdybych měl dojít do vašeho tábora a přivázat si ho na ten řetěz sám."

"Tvoje slova jsou jako led na oheň - hlučná a nestojí za nic," opáčil vyslanec. "My vaši sílu známe. Máte možná jedenáct tisíc mužů. Většinou sedláků. My víme všechno, co je třeba vědět. Podívej se na nadirské vojsko! Kolik jich zadržíš? Jaký to má smysl? Vzdejte se. Odevzdejte se na milost mého pána."

"Mládenečku, všiml jsem si, jak velké je vaše vojsko, a dojem to na mě nedělá. Hodlám poslat polovinu svých mužů zpátky na jejich statky. Kdo jste vy? Banda břichatých, krivonohých seveřanů. Slyším, co říkáš. Ale nevykládej mi, co můžete udělat. Ukažte mi to! A teď, dost řeči. Odteď bude za mě mluvit tohle." Potřásl před vyslancem Snagou a na její čepeli se odráželo slunce.

V řadě obránců dloubl Gilad do Bregana. "Druss Veliký!" zazpíval a Bregan s tuctem dalších se k němu připojili. Ten zpěv začal znovu nabývat na síle a vyslanec otočil koně a odcválal. Za ním se neslo burácení:

"Druss Veliký! Druss Veliký!"

Druss mlčky přihlížel, jak se k hradbám pomaloučku sunou obrovské obléhací stroje, veliké dřevěné věže šest stop vysoké a dvacet široké, balisty po stovkách, ošklivé obří katapulty na masivních kolech. Bezpočet mužů se namáhalo a napínalo tisíce provazů, táhli na místo stroje, které dobyly Gulgothir.

Starý válečník studoval scénu pod sebou a hledal slavného mistra válečníka Chitana. Netrvalo mu to dlouho. Nehybná postava uprostřed víru činnosti dole, klid uprostřed bouře. Kam přišel, ustávala práce, dokud nevydal své příkazy, pak začala znovu s obnovenou silou.

Chitan vzhlédl k tyčícím se hradbám. Smrtonoše neviděl, ale vycítil jeho přítomnost a zazubil se.

"Mojí práci jednou sekerou nezastavíš," zašeptal.

Marně si poškrábal zjizvený pahýl na konci paže. Zvláštní, jak po všech těch letech pořád ještě cítil prsty. Bohové k němu byli laskaví v ten den, kdy gulgothirští výběrčí daní přepadli jeho vesnici. Nebylo mu ani dvanáct a oni pobili jeho rodinu. Ve snaze ochránit matku se rozběhl dopředu s otcovou dýkou. Máchnutí mečem a jeho ruka odlétla stranou, až přistála vedle těla jeho bratra. Ten stejný meč se mu zanořil do prsou.

Dodnes neuměl vysvětlit, proč nezemřel spolu s ostatními vesničany, nebo proč Ulrik strávil tolik času tím, že se ho snažil zachránit. Zabijáky překvapili Ulrikovi nájezdníci a zahnali je na útěk. Dva z nich zajali. Pak válečník, prohlížející těla, našel Chitana, spíš mrtvého než živého. Vzali ho do stepi a položili do Ulrikova stanu. Tam mu vroucí smolou potřeli krvácející pahýl a lišejníkem mu obvázali ránu na boku. Skoro měsíc prožil v mrákotách a blouznul v horečkách. Na tu dobu měl jen jedinou vzpomínku, vzpomínku, kterou si s sebou ponese do hrobu.

Otevřel oči a nad sebou spatřil tvář, silnou a podmanivou. Oči v ní byly fialové a Chitan cítil jejich sílu.

"Ty neumřeš, malíčký, slyšíš mě?" Hlas byl tichý, ale když Chitan znovu sklouzl do nočních můr a blouznění, věděl, že ta slova nebyla slibem. Byla rozkazem.

A Ulrikovy rozkazy bylo třeba poslouchat.

Od toho dne strávil Chitan každý okamžik svého života službou nadirskému velmoži. V boji nebyl k ničemu a tak se naučil používat svou hlavu. Vznikaly tak prostředky, které jeho pánovi umožnily vybudovat říši.

Dvacet let válčení a plnění. Dvacet let divoké radosti.

S malou svítou pomocníků se Chitan propletl hemžením válečníků a vystoupil na první z dvaceti obléhacích věží. Byly jeho osobní chloubou. Jejich princip byl překvapivě jednoduchý. Postavte dřevěnou krabici se třemi stranami, dvanáct stop vysokou. Ke stěně vedoucí ke střeše dejte schůdky. Teď vezměte druhou krabici a položte ji na první. Připevněte ji železnými hřeby. Dodejte třetí a máte věž. Bylo poměrně snadné věže skládat a rozebírat a součástky bylo možné naložit na vozy a dopravit kamkoliv, kde je generál potřeboval.

Ale byl-li princip prostý, praktické použití bylo plné problémů. Stropy se pod vahou ozbrojených mužů bortily, stěny se hroutily, kola rozbíjela a, co bylo nejhorší, jakmile byla stavba vyšší než třicet stop, byla vratká a převracela se na bok.

Chitan si vzpomněl, jak více než rok pracoval tvrději než jeho otroci a spal méně než tři hodiny denně. Posílil strop, ale tím se celá stavba prostě stala těžší a vratší. V zoufalství to ohlásil Ulrikovi. Nadirský vojevůdce ho poslal do Ventrie na studia na univerzitě v Tertullu. Cítil se zahanbený a ponížený. Nicméně poslechl, byl ochoten vytrpět cokoliv, jen aby Ulrika potěšil.

Ale mylil se a rok, který strávil studiem pod vedením Rebova, ventrijského profesora, se ukázal být nejúžasnějším rokem jeho života.

Dozvěděl se o těžišti, rovnoběžných vektorech a nutnosti rovnováhy mezi vnějšími a vnitřními silami. Jeho hlad po vědomostech byl nenasytný a Rebov si uvědomil, že má toho ošklivého nadirského domorodce docela rád.

Zanedlouho pozval stíhlý Ventriánec Chitana do svého domu, kde mohli studovat dlouho do noci. Nadir byl neúnavný. Rebov často usínal v křesle, a když se po několika hodinách probudil, zjistil, že malý jednoruký Chitan pořád ještě studuje cvičení, které mu uložil. Rebov byl nadšen. Jen zřídka kdy některý student vykazoval takové nadání a Rebov ještě nikdy nepotkal člověka s takovým pracovním elánem.

Každá akce, učil se Chitan, vyvolává stejně velkou, opačně orientovanou reakci, takže například zvedák, který tlačí svým horním koncem, působí stejnou silou ale opačným směrem na podložku. Tohle byl úvod do světa vytvářejícího pevnost díky pochopení přirozenosti tlaku.

Pro Chitana byla tertullská univerzita jakýmsi rájem.

Toho dne, kdy odjížděl domů, malý domorodec vzlykal, když sklíčeného Ventriánce objímal. Rebov ho prosil, aby odchod znovu uvážil, aby přijal místo na univerzitě, a Chitan neměl to srdce, aby mu řekl, že ho to v nejmenším neláká. Jeho život patřil jedinému muži a Chitan nesnil o ničem jiném, než o tom, že mu bude sloužit.

Jakmile se vrátil domů, dal se do práce. Věže byly postaveny na vrstvě vytvářející umělou základnu pětikrát větší než celá stavba. Zatímco věže táhly na místa, muži osadili pouze první dvě úrovně, čímž se hmotnost udržela nízko. Jakmile byly věže umístěny u hradby, ze středu věže vyhodili provazy a do země zatloukli železné kolíky, čímž bylo učiněno zadost pevnosti. Kola měla železné loukotě i obruče a na jednu věž jich bylo osm, aby byla lépe rozložena její váha.

Chitan použil nově nabyté vědomosti a navrhl i katapulty a balisty. Ulrika to potěšilo a Chitan byl u vytržení.

Ted' se v duchu vrátil do přítomnosti, vyšplhal se na vrcholek věže a nařídil mužům, aby na předku svésili plošinu. Zahleděl se na hradby tři sta kroků daleko a všiml si černě oděného Smrtonoše, opírajícího se o cimbuří.

Hradby byly vyšší než ty kolem Gulgothiru a Chitan ke každé věži dodal ještě jeden oddíl. Nařídil, aby byla plošina opět zvednuta, vyzkoušel napětí podpůrných provazů a sešplhal dolů pěti úrovněmi, jen tu a tam se zastavil, aby zkontroloval vzpěry a svorníky.

Dnes v noci budou čtyři stovky otroků pracovat pod hradbami, budou odsekávat skalnaté podloží průsmyku a každých čtyřicet kroků položí obrovskou kladku. Trvalo měsíce, než byly kladky, šest stop v průměru, otáčející se na promazaných ložiscích, vyrobeny k jeho spokojenosti. Nakonec je dokončili v kovárnách v hlavním městě Lentrie, tisíce mil na jih. Stály celé jmění a dokonce i Ulrik zbledl, když Chitan odhadl konečnou cenu. Ale v dalších letech dokázaly, že za to stojí.

Tisíce mužů přitáhnou věže na vzdálenost šedesáti stop od hradeb. A jak se budou uzavírat mezery, řada se sevře. Provazy, tři palce v průměru, bylo možné ovinout kolem kladek, protáhnout pod věžemi a tahat za ně zezadu.

Otroci, kteří kopali a dřeli se, aby vytvořili podklad pro kladky, byli chráněni před lučištníky přenosnými zástěnami z napjaté volské kůže, ale mnoho jich zabili kameny vrhané z hradeb. To Chitana nezajímalo. Co ho zajímalo, bylo možné poškození kladek, které železná schrána nechránila.

Naposled se zadíval na bašty a vrátil se do svého stanu, aby podal ženistům krátkou zprávu. Druss ho sledoval, dokud nezašel do stanového města, které se nyní táhlo dvě míle údolím.

Tolik stanů. Tolik válečníků. Druss obráncům nařídil, aby se stáhli dolů a odpočívali, dokud ještě mohou, a v jejich tvářích viděl vepsaný strach, doširoka otevřené oči byly známkou tak tak zvládnuté paniky. Pouhý počet nepřátel morálku úplně srazil dolů. Druss tiše zanedával, stáhl si černý kožený kabátec, sešel z ochozu a složil své mohutné tělo do příjemné trávy dole. Ve chvílce usnul.

Muži dloubali jeden do druhého a ukazovali si na něj, ti nejbližší se pochechtávali, když začal chrápat. Nemohli vědět, že to je jeho první spánek za dva dny, ani že si lehl tady ze strachu, že ho nohy neunesou až do jeho komnat. Věděli jenom, že tohle je Druss: vládce sekery.

A že Nadiry opovrhne.

Střelec, Hogun, Orrin a Caessa také opustili bašty a vydali se do stínu v jídelně. Zeleně oděný lučištník cestou ukázal na spícího obra.

"Žil někdy někdo takový?" prohodil.

"Mně připadá prostě starý a unavený," utrousila Caessa. "Nechápu, proč ho chováte v takový úctě."

"Ale ano, chápeš," tvrdil Střelec. "Jenom, jako obvykle, provokuješ, drahoušku. Ale to je konečně pro tvý pohlaví přirozený."

"To teda ne," usmála se Caessa. "Kdo je on? Je to válečník. Nic víc, nic míň. Co kdy udělal, že je z něj takovej hrdina? Mával tou svojí sekerou? Zabíjel lidi? Já taky zabíjela lidi. Na tom není nic zvláštního. A o mně nikdo ságu nenapsal."

"To přijde, miláčku, to přijde," řekl Střelec. "Jen jim dej čas."

"Druss je víc než jen válečník," ozval se tiše Hogun. "Myslím, že vždycky byl. On je vzor, příklad, jestli chceš..."

"Toho, jak zabíjet lidi?" navrhla Caessa.

"Ne, to jsem říct nechtěl. Druss je každý muž, který kdy odmítl skončit, odmítl se vzdát, když už v životě nebylo naděje, odmítl zůstat stranou, když jedinou další možností bylo zemřít. On je muž, který jiným mužům ukázal, že neexistuje nic takového jako zaručená porážka. On pozvedá ducha prostě jen tím, že je Druss a chová se jako Druss."

"Řeči!" prohlásila Caessa. "Vy chlapi jste všichni stejní. Samý vznešený řeči. Velebili byste sedláka, který celý roky bojoval proti neúrodě a záplavám?"

"Ne," připustil Hogun. "Ale je to život člověka, jako je Druss, co podněcuje sedláka, aby bojoval dál."

"Řečičky!" prskla Caessa. "Nafoukaný řečičky! Sedlákoví po válečnicích ani po válce nic není."

"Tohle nikdy nevyhraješ, Hogune," ozval se Střelec, který jim podržel otevřené dveře do jídelny. "Vzdej to, dokud můžeš."

"Ve vašem myšlení je základní chyba, Caesso," připojil se náhle k hovoru Orrin, když se skupinka usadila kolem třínohého stolu. "Pomíjíte prostou skutečnost, že většina našich vojáků tady jsou sedláci. Upsali se na tuto válku." Mírně se usmál a mávl rukou na obsluhu.

"Tak je zblbli ještě víc," tvrdila Caessa.

"My všichni jsme hlupáci," souhlasil Orrin. "Válka je směšná hloupost a vy máte pravdu: muži se rádi předvádějí v boji. Nevím proč, protože já po tom nikdy sám netoužil. Ale viděl jsem to dost často u jiných. A i pro mě je Druss, jak ho popsál Hogun, příkladem."

"Proč?" zeptala se Caessa.

"Obávám se, že to neumím vyjádřit."

"Jasně, že můžete."

Orrin se usmál a zavrtěl hlavou. Nalil do číši bílé víno, pak si ulomil chléb a poslal ho dál. Chvilí jedli mlčky a pak znovu promluvil Orrin.

"Existuje zelený list, který se jmenuje neptis. Když ho žvýkáte, zbaví vás bolesti zubů nebo hlavy. Nikdo neví proč. Prostě to tak je. Hádám, že Druss je taky takový. Když je kolem, zdá se, že strach mizí. To je moje nejlepší vysvětlení."

"Na mě ten vliv nemá," prohlásila Caessa.

Z cimbuří na věži sledovali Bregan s Giladem nadírské přípravy. O kousek dál dohlížel dun Pinar na zasazování přístřešných kúlů na odrážení obléhacích žebříků a bar Britan dohlížel na zátkování tuctů hliněných džbánek s olejem. Jakmile džbánky naplnili a uzavřeli, vkládali je do proutěných košů na různých místech podél hradeb. Nálada byla neveselá. Muži kontrolovali své zbraně, ostřili již tak dost ostré meče, olejovali brnění či prohlíželi každou střelu v toulci, a přitom prohodili jen tu a tam slůvko.

Hogun se střelcem odešli z jídelny spolu a opustili Orrina s Caessou zabrané do vážného rozhovoru. Posadili se do trávy asi dvacet kroků od starého válečníka, Střelec si lehl na bok a opřel se o loket.

"Jednou jsem četl nějaký úryvek z Knihy Starších," ozval se lučištník. "A zvlášť jeden verš mě teď napadá. 'Přijde chvíle, přijde muž.' Ještě nikdy nevolala žádná chvíle po muži zoufaleji než tahle. A Druss dorazil. Prozřetelnost, co myslíš?"

"Velcí bohové, Střelče! Nezačínáš být pověřivý, že ne?" zeptal se vesele Hogun.

"Ani bych neřekl. Jenom mě zajímá, jestli existuje něco takového, jako je osud, že nám sem byl v takové době dodán takový muž."

Hogun utrl stéblo trávy a strčil si ho mezi zuby. "No dobrá, podíváme se na to. Můžeme se udržet tři měsíce, dokud Bijec nesebere a nevycvičí vojsko?"

"Ne. Ne s touhle hrstkou mužů."

"Tak nezáleží na tom, jestli Drussův příchod byla shoda okolností nebo ne. Možná se díky jeho výcviku udržíme o pár dní dýl, ale to nestačí."

"Morálka je vysoká, kamaráde, takže tyhle závěry radši neopakuj."

"Myslíš, že jsem hlupák? Až ta pravá chvíle nadejde, postavím se a zemřu vedle Drusse, stejně jako ostatní muži. Dělim se s tebou o své myšlenky, protože ty mě pochopíš. Ty jsi realista, a co víc, zůstáváš, jen dokud nepadne třetí hradba. K tobě určitě můžu být upřímný."

"Druss udržel Skelnský průsmyk, i když ostatní říkali, že padne," podotkl Střelec.

"Jedenáct dní - ne tři měsíce. A byl o patnáct let mladší. Já nechci znevažovat, co udělal, on je těch pověstí hoden. Rytíři z Dros Delnochu! Už jsi někdy takovýhle rytíře viděl? Sedláci, rolníci a čerství rekruti. Jediné legionáři už byli v boji a ti jsou cvičeni pro útoky v sedle při taktice udeř a uteč. Nemůžeme vydržet ani první útok."

"Ale vydržíme, co!" Střelec se rozesmál. "Jsme Drussovi rytíři a přísady do nové pověsti." Jeho smích se nesl do dále, zvučný a plný veselí. "Rytíři z Dros Delnochu! Ty a já, Hogune. Budou o nás zpívat ve dnech příštích. Starý dobrý Střelec, přišel na pomoc sužované pevnosti pro lásku k volnosti, svobodě a rytířství -"

"A zlatu. Nezapomínej na zlato," dodával Hogun.

"To je podružný, kamaráde. Neničme ducha písně."

"Jistě. Omlouvám se. Nicméně určitě bys měl nejdřív hrdinsky zahynout, než budeš v písních a ságách učiněn nesmrtelným."

"To je sporný," připustil Střelec. "Ale já určitě najdu způsob, jak to obejít."

Nad nimi na Musifu, druhé hradbě, dostalo několik mladých culů příkaz sehnat vědra ke studni ve věži. S reptáním odešli z ochozu a připojili se k řadě vojáků čekajících u skladiště.

Každý se čtyřmi dřevěnými vědry, vojáci se vydali z budovy k mělké jeskyni, v níž byla v chladném stínu studna Musifu. Připevnili vědra ke složitému systému kladek a pomalu je posílali dolů do tmavé vody.

"Jak dlouho už se to nepoužívalo?" zeptal se jeden voják, když se první vědro objevilo pokryté pavučinami.

"Asi tak deset let," odpověděl důstojník, dun Garta. "Lidé, kteří tu bydleli, používali ústřední studnu. Kdysi tu umřelo dítě a studna byla tři měsíce znečištěná. To a krysy většinu lidí drželo stranou."

"Dostali odsud někdy to tělo?" vyptával se cul.

"Co jsem slyšel, tak ne. Ale nedělej si starosti, mládenče. Ted' už z něj zbyly jenom kosti a ty na chuť nemají vliv. No tak, ochutnej."

"Je to psina, ale nějak nemám žízeň."

Garta se zasmál, ponořil ruce do vědra a zvedl vodu k ústům.

"Okořeněná krysím trusem a s oblohou z mrtvých pavouků," poznamenal. "Určitě se nechcete napít?"

Muži se zazubili, ale ani jeden se nepřihlásil.

"No dobrá, legrace skončila," řekl Garta. "Kladky pracují, vědra jsou připravená a já bych řekl, že práce je hotová. Takže zamkněte bránu a zpátky do práce."

Té noci se Garta probudil a v břiše mu bolestí škubalo, jako by měl v žaludku vzteklost krys. Když se vykulil z postele a snažil se vstát, jeho sténání probudilo další tři muže, kteří s ním sdíleli pokoj. Jeden z nich se k němu rozběhl.

"Co se děje, Garto?" vyptával se a obrátil svíjejícího se muže na záda. Garta si přitáhl kolena k bradě, tvář purpurovou. Výmrštil ruku a popadl druhého za košili.

"Ta... voda! Voda!" Začal se dusit.

"Chce vodu!" zavolal muž, který ho podpíral.
Garta zavrtil hlavou. Náhle se zvrátil dozadu, jak ho zachvátila bolest.
"Velcí bohové! Je mrtvý," řekl jeho společník, když se mu Garta zhroutil do náručí.

19.Kapitola

HODINU PŘED ÚSVITEM SEDĚLI REK, Serbitar, Virae a Vintar kolem malého táborového ohýnku. Utábořili se pozdě v noci v odděleném dolíku na jižní straně zalesněného vršku.

"Čas se krátí," promluvil Vintar. "Koně jsou vyčerpaní a do pevnosti je to aspoň pět hodin jízdy. Mohli bychom se tam dostat, než začnou rozdělovat vodu, ale možná to nestihneme. Vlastně už teď by mohlo být pozdě. Ale máme ještě jednu možnost."

"No, a to jakou?" zeptal se Rek.

"Musíš to rozhodnout ty, Reku. Nikdo jiný."

"Tak mi to pověz, opate. Na přemýšlení jsem moc utahanej."

Vintar si vyměnil pohled s albínem.

"Můžeme - Třícítka může - spojit své síly a pokusit se prorazit bariérou kolem pevnosti."

"Tak to zkuste," vybědl je Rek. "V čem je problém?"

"Bude to chtít všechny naše síly a nemusíme uspět. Pokud se nám to nepodaří, nebudeme mít sílu jet dál. Vlastně i kdyby se nám to podařilo, budeme muset po zbytek dne odpočívat."

"Myslíte, že tu bariéru prorazíte?" ozvala se Virae.

"To nevím. Můžeme to jenom zkusit."

"Vzpomeňte si, co se stalo, když to zkusil Serbitar," připomněl Rek.

"Mohli by vás všechny odmrstit do... tamtoho. Co pak?"

"Zemřeme," odpověděl tiše Serbitar.

"A ty říkáš, že to mám rozhodnout já?"

"Ano," odpověděl Vintar, "protože pravidlo Třícítky je prosté. Přisahali jsme sloužit pánu Delnochu. Tím pánem jsi ty."

Rek dlouhou chvíli mlčel, jeho unavený mozek tíha rozhodování úplně otupila. Zjistil, že vzpomíná na tolik jiných starostí, které kdy měl, a které mu tenkrát připadaly životně důležité. Nikdy nemusel učinit takové rozhodnutí, jako teď. Mysl měl zamlženou únavou a nemohl se soustředit.

"Udělejte to!" řekl. "Prorazte tu bariéru." S námahou se zvedl a odešel od ohně, zahanbilo ho, že si vynutili takový rozkaz ve chvíli, kdy nedokázal jasně myslet.

Virae se k němu připojila a dala mu ruku kolem pasu.

"Mrzí mě to," řekla.

"Co?"

"Co jsem řekla, když jsi mi pověděl o tom dopise."

"Na tom nezáleží. Proč by sis o mně měla myslet něco dobrého?"

"Protože jsi muž a chováš se tak," prohlásila. "Teď jsi na řadě ty."

"Já?"

"Aby ses omluvil, ty pitomo! Uhodil jsi mě."

Rek ji k sobě přitáhl, zvedl ji ze země a políbil ji.

"Tohle nebyla žádná omluva," trvala Virae na svém. "A poškrábals mě svým strništěm."

"Jestli se ti omluvím, necháš mě to udělat ještě jednou?"

"Myslíš dát mi facku?"

"Ne, políbit tě!"

Za nimi v dolíku se členové Třícítky postavili do kruhu kolem ohně, tasili meče a zabodli je do země u svých nohou.

Spojení začalo, jejich duše vzlétly a proudily k Vintarovi. Ten každou přivítal jménem v síních svého vědomí.

A spojil se s ní. Jejich spojená síla ho roztřásla a on se snažil zachovat si vědomí sebe sama. Vzlétl jako přízračný obr, nová bytost s neuvěřitelnou silou. Maličká věc, jež byla Vintarem, se držela uprostřed toho kolosu a potlačovala spojenou podstatu devěťadvaceti osobností.

Teď zůstala pouze jedna.

Říkala si Chrám a zrodila se pod delnošskými hvězdami.

Chrám se zvedl vysoko k oblakům a natáhl své nehmotné ruce přes delnošské útesy.

Radostně letěl dál a novými očima se vpíjel do vesmíru. V hrdle mu zabublal smích. Vintar se v jeho nitru otočil a dral se hlouběji do středu.

Chrám si konečně uvědomil opatovu přítomnost, byla jako píchání na okraji jeho nové postaty.

"Dros Delnoch. Západ."

Chrám vyplul k západu, vysoko nad útesy. Pod ním ležela pevnost, mlčenlivá, šedá a strašidelná v měsíčním světle. Chrám klesl k ní a vycítil bariéru.

Bariéru?

Před ním?

Uhodil do ní - a byl odhozen do noci, rozhněvaný a poraněný. Oči mu zaplály a on poznal zuřivost: Ta bariéra se ho dotkla bolesti.

Znovu a znovu se Chrám vrhal dolů k drosu a zasazoval do bariéry údery nesmírné síly. Bariéra se chvěla a měnila se.

Chrám se stáhl a zmateně přihlížel.

Bariéra se stáhla do sebe jako rozvířená mlha a změnila tvar. Pak ztmavla do hustého oblaku, černějšího než noc.

Objevily se paže, vytvořily se nohy a rohatá hlava se sedmi šikmými rudými očima.

Chrám se během několika okamžiků svého života naučil velice mnoho.

Radost, svoboda a vědomí vlastního života přišly nejdříve. Pak bolest a vztek.

Ted' poznal i strach a získal povědomí o zlu.

Jeho nepřítel se na něj řítíl a zakřivenými černými drápy protínal oblohu. Chrám se s ním střetl hlavou napřed a ovinul mu paže kolem zad. Do tváře se mu zaryly ostré zuby a drápy mu rvaly ramena. Chrám zahákl své mohutné pěsti na zádech toho tvora.

Pod ním na Musifu, druhé hradbě, zaujaly tři tisíce mužů svá místa. Přes všechny hádky odmítl Druss vydat první hradbu bez boje a čekal tam se šesti tisíci muži. Orrin na něj vztekle křičel, že něco takového je pitomost. Díky délce hradby to byl nemožný úkol. Druss byl neústupný, i když Orrina podpořil i Hogun.

"Věřte mi," tvrdil Druss. Ale nedostávalo se mu slov, aby je přesvědčil. Pokoušel se jim vysvětlit, že muži potřebují prvního dne nějaké menší vítězství, aby to dobrousilo jemné ostří jejich morálky.

"Ale to riziko, Drussi!" namítal Orrin. "Mohli bychom prohrát hned první den. Copak to nechápete?"

"Vy jste gan," odsekl tehdy Druss. "Můžete mě přeskočit, jestli chcete."

"To neudělám, Drussi. Budu stát na Eldibarce vedle vás."

"Já taky," přidal se Hogun.

"Uvidíte, že mám pravdu," tvrdil Druss. "Slibuju."

Oba muži přikývli a usmáli se, aby zakryli své zoufalství.

Ted' se culové, kteří měli službu, řadili u studen, chápali se věder s vodou a vraceli se zpátky na hradby, překračující přitom nohy a těla spících mužů.

Na první hradbě ponořil Druss měděnou misku do vědra a zhluboka se napil. Nebyl si jistý, zda Nadirové zaútočí již dnes. Instinkt mu říkal, že Ulrik jim poskytne celý další den vražedného napětí, pohled na jeho vojsko připravující se k bitvě mělo z obránců vysát naději a podkopat jejich odvahu. I tak Druss neměl navybranou. První krok byl na Ulrikovi: Drenajci budou muset čekat.

Nad ním trpěl Chrám pod útokem zuřivé šelmy, ramena a záda měl rozervaná a ubývalo mu sil. Rohaté stvoření však také umdlávalo. Smrt stála před nimi oběma.

Chrám nechtěl zemřít, ne po tom, co tak krátce okusil hořkosladkou chuť života. Chtěl se zblízka podívat na všechny ty věci, které zahlédl z dálky, barevná světla rodících se hvězd, ticho uprostřed vzdálených sluncí.

Jeho stisk zesílil. Nebude žádná radost ze světla, žádné vzrušení uprostřed ticha, zůstane-li šelma naživu. Ta náhle zavřískla vysokým, strašlivým hlasem, až z něj mrazilo. Pak jí praskla páteř a ona zmizela jako mlha.

Napůl v bezvědomí v duši Chrámu vykřikl Vintar.

Chrám pohlédl dolů a spatřil muže, maličké, křehké tvorečky, připravené přerušit svůj půst tmavým chlebem a vodou. Vintar znovu vykřikl a Chrám sraštil obočí.

Ukázal prstem na hradbu.

Muži začali ječet a shazovali hrnce s vodou i vědra z cimbuří Musifu. V každé nádobě se kroutili a svíjeli černí červi. Ted' začali vyskakovat další muži, pobíhali kolem a pokřikovali.

"Co se to tam, k čertu, děje?" zeptal se Druss, když se hluk donesl až k němu. Podíval se dolů na Nadiry a viděl, že muži proudí od obléhacích strojů ke stanovému městu. "Nevím, co se to děje," prohlásil Druss. "Ale dokonce i Nadirové odcházejí. Jdu na Musif."

Ve stanovém městě už Ulrika přešel veškerý hněv a vojevůdce se prodral k širokému stanu Nosta Chána. Když se konečně dostal k hlídce před stanem, mysl měl ledově klidnou.

Novinka se mezi vojáky rozšířila jako stepní požár. Když se slunce vyhouplo na oblohu, stany akolytů Nosta Chána naplnilo pronikavé ječení. Strážní vběhli dovnitř a zjistili, že muži se svíjí na špinavé podlaze se zlomenou páteří, těla napjatá jako přetažený luk.

Ulrik věděl, že Nosta Chán sehnal své stoupence a shromáždil jejich spojené síly, aby zničil bílé templáře, ale nikdy pořádně nepochopil děsivé nebezpečí s tím spojené.

"No?" zeptal se strážného.

"Nosta Chán žije," oznámil mu voják.

Ulrik zvedl stanovou chlopeň a vstoupil do zapáchajícího domova Nosta Chána. Stařec ležel na úzké pryčně, tvář šedou únavou, tělo zlité potem. Ulrik si přitáhl stoličku a posadil se vedle něj.

"Moji akolyté?" zašeptal Nosta Chán.

"Všichni mrtví."

"Byli příliš silní, Ulriku," vysvětloval stařec. "Zklamal jsem tě."

"Muži mě zklamali už dřív," řekl Ulrik. "Na tom nezáleží."

"Mně na tom záleží!" vybuchl šaman a trhl sebou, když mu zády projela bolest.

"Pýcha," prohodil Ulrik. "Tys nic neztratil, prostě tě porazil silnější nepřítel. Jenže jim to k ničemu nebude, protože moje vojsko dros stejně dobude. Nemůžou se udržet. Odpočín si - a nic neriskuj, šamane. To je rozkaz!"

"Poslechnu tě."

"To já vím. Nepřeji si, abys zemřel. Přijdou si pro tebe?"

"Ne. Bílí templáři jsou plní představ o cti. Budu-li odpočívat, nechají mě na pokoji."

"Tak tedy odpočivej. A až budeš silný, přinutíš je za své zranění zaplatit."

Nosta Chán se zazubil. "Ano."

Daleko na jihu se vznášel Chrám ke hvězdám. Vintar ho nedokázal zastavit, snažil se zůstat klidný, a když se přes něj přelil strach Chrámu, pokoušel se ho vytlačit. Po smrti nepřítele se Vintar snažil povolat Třícítku z nitra nové mysli kolosu. V té chvíli se Chrám podíval do sebe a objevil Vintara.

Vintar se pokoušel vysvětlit svou přítomnost a nezbytnost toho, aby se Chrám vzdal své individuality. Chrám pojal pravdu a prehl před ní jako vlasatice, vzhůru k nebesům.

Opat se znovu pokoušel povolat Serbitara, hledal ho v nitce, do níž se utáhl v síních svého podvědomí. Jiskřička života, jež bývala albinem, se pod opatovým pátravým pohledem rozhořela a Chrám se otřásl, máje pocit, jako by z něj byl kus odseknut. Zpomalil let.

"Proč mi to děláš?" zeptal se Vintara.

"Protože musím."

"Zemřeš!"

"Ne. Ty budeš žít v nás všech."

"Proč mě musíš zabít?"

"Je mi to opravdu moc líto," odpověděl mírně Vintar. Se Serbitarovou pomocí našel Arbedarka a Menahema. Chrám se smřtil a Vintar smutně uzavřel své srdce před jeho zdrcujícím zoufalstvím. Čtyři válečníci povolali ostatní členy Třícítky a s těžkým srdcem se vrátili do doliny.

Když opat otevřel oči a pohnul se, přiběhl k němu Rek.

"Stihli jste to?" vyptával se.

"Ano," zamumlal Vintar unaveně. "Teď mě nech odpočívat."

Do setmění zbývala ještě hodina, když Rek, Virae a Třícítka projeli pod velkou padací mříží do delnošské tvrze. Jejich koně byli unavení a zpěnění. Muži spěchali přivítat Virae, vojáci si strhávali přilbice a měšťané se vyptávali na novinky z Drenanu. Dokud nebyli uvnitř hradu, držel se Rek vzadu. Jeden mladý důstojník doprovodil Třícítku do kasáren a Rek s Virae se vydali do nejvyšších komnat donjonu. Rek byl u konce svých sil.

Svlékl si šaty, opláchl se studenou vodou a oholil si čtyřdenní strniště. Když mu ostrá břitva - dar od Hoguna - poranila tvář, zaklel. Vytrpal ze šatů většinu prachu a znovu se přioděl. Virae odešla do svých komnat a on neměl ponětí, kde jsou. Připjal si opasek s mečem a vydal se do velké síně. Cestou se dvakrát zastavil, aby se zeptal sloužících na cestu. Jakmile dorazil do síně, posadil se a zahleděl se na mramorové sochy dávno zemřelých hrdinů. Cítil se ztracený, bezvýznamný a uondaný.

Jakmile dorazili, doslechli se novinky o tom, že nadirská horda je před hradbami. Mezi měštěninými panoval téměř hmatatelný strach a viděli desítky uprchlíků odcházejících s vrchovatě naloženými povozy, dlouhý to a smutný konvoj směřující k jihu.

Rek si nebyl jistý, jestli je v této chvíli víc unavený nebo hladový. Zvedl se, lehce se zapotácel a nahlas zaklel. Vedle dveří bylo vysoké oválné zrcadlo. Když se před něj postavil, muž, který na něj ze zrcadla hleděl, byl vysoký, širokoplecí a silný. Modrošedé oči měl odhodlané, bradu pevnou, tělo štíhlé. Modrá pláštěnka, byť rozedraná po cestě, mu pořád slušela a do půli stehén vysoké jelenicové boty mu dodávaly vzhled důstojníka jezdeckva.

Když se Rek zadíval na hraběte z Dros Delnochu, viděl sám sebe, jak ho budou vidět ostatní. Nesmí se dozvědět o jeho vnitřních pochybnostech, uvidí pouze obraz, který vytvořil.

Staniž se.

Opustil síň a zastavil prvního vojáka, kterého potkal, aby se ho zeptal, kde najde Drusse. Na první hradbě, řekl voják a popsal mu rozmístění bočních branek. Vysoký mladý hrabě se vydal na Eldibarku, právě když zapadalo slunce. Při průchodu městem se zastavil, aby si koupil menší medový koláč, který cestou snědl. Než dorazil k boční brance v druhé hradbě, tma značně zhoustla, ale strážný mu ukázal cestu skrz, a Rek konečně dorazil na volné prostranství za první hradbou. Měsíc zakryly mraky a Rek málem spadl do ohňového příkopu, který se táhl přes prostranství. Pozdravil ho mladý voják a ukázal mu dřevěný můstek přes příkop.

"Ty jsi jeden ze Střelcových lučištníků, ne?" zeptal se voják, který vysokého cizince nepoznal.

"Ne. Kde je Druss?"

"Nemám ponětí. Mohl by být na ochoze nebo bys to moh zkusit v jídelně. Takže posel?"

"Ne. Kde je jídelna?"

"Vidiš ty světla? To je lazaret. Vedle je skladiště, běž dál, až ucítíš latríny a pak doprava. Nemůžeš to minout."

"Děkuju."

"To je dobrý. Takže jsi rekrut?"

"Ano," řekl Rek. "Něco takovýho."

"No, radši půjdu s tebou."

"To není nutný."

"Ale je," prohlásil voják a Rek ucítil cosi ostrého v zádech. "Tohle je ventrijská dýka a já bych ti radil, aby ses se mnou kousek prošel."

"Co to má znamenat?"

"Za prvý, někdo se tuhle pokusil Drusse zabít, a za druhý, neznám tě," řekl muž. "Takže půjdem a najdem ho spolu."

Oba muži se spolu vydali k jídelně. Teď, když byli blíž, slyšeli hluk z budovy před sebou. Z hradeb je pozdravila hlídka. Voják odpověděl a zeptal se na Drusse.

"Je na baště u věžový brány," zněla odpověď.

"Tudy," ukázal voják a Rek vyšplhal po několika schůdcích na ochoz. Tam se prudce zastavil. Na pláni ozařovaly tisíce loučí a ohňů nadírské vojsko. V průsmyku byly jako dřevění obří rozestavěny od jedné horské stěny k druhé obléhací věže. Celé údolí bylo ozářené kam až oko dohlédlo. Bylo to jako pohled na druhé podlaží samotného pekla.

"Není to zrovna moc hezký pohled, co?" poznamenal voják.

"Myslím, že za dne to nevypadá o moc líp," utrousil Rek.

"To se nemýlíš," souhlasil ten druhý. "Jdeme."

Před nimi seděl na cimbuří Druss a mluvil s malou skupinkou vojáků. Vykládal jim úžasně vyšperkovanou historku, kterou Rek už jednou slyšel. Druss ji uměl prodat, takže měla zamýšlený účinek, a noční ticho přerušil hlasitý smích.

Druss se srdečně řehtal spolu s muži a pak si všiml nově příchozích. Obrátil se a prohlédl si dlouhána v modré pláštěnce.

"No?" zeptal se vojáka.

"Hledal vás, kapitáne, tak jsem ho přivedl."

"Přesněji," dodal Rek, "myslel si, že jsem možná nájemnej vrah. Proto ta dýka v mých zádech."

Druss zvedl obočí. "No, a jsi nájemný vrah?"

"V poslední době ne. Mužem si promluvit?"

"Zdalo by se, že to právě děláme."

"Soukromě."

"Ty začni mluvit a já rozhodnu, jak moc soukromí to bude chtít," vybídl ho Druss.

"Jmenuju se Regnák. Právě jsem dorazil z válečníky z chrámu Trícítky a Vírae, Delnarovou dcerou."

"Promluvíme si v soukromí," rozhodl se Druss. Muži se odebrali z doslechu.

"Tak mluv," řekl Druss, chladné šedé oči upřené na Reka.

Rek si sedl na cimbuří a zahleděl se na ozářené údolí.

"Jsou kapku v přesile, co?"

"Vyděsilo tě to, že?"

"Až do morku kostí. No, ty z tohoto očividně nehodláš udělat snadný setkám, takže já prostě vysypu své postavení. Ať už k dobrému nebo zlému, já jsem hrabě. Nejsem žádné hlupák, a už vůbec ne generál, i když dost často tyhle slova znamenají to stejné. Zatím nebudu nic měnit. Ale pamatuj si tohle... Až bude potřeba rozhodnout, nebudu si brát kvůli nikomu servítky."

"Myslíš, že když spíš s dcerou hraběte, tak ti to dává nějaká práva?" zeptal se Druss.

"Ty víš, že dává! Ale to není to hlavní. Už jsem bojoval a moje znalost strategie je přinejmenším stejná jako každého tady. Dodejme, že mám Trícítku, a jejich znalostem se nikdo nevyrovná. Ale ještě důležitější je, že jestli mám umřít na tomhle bohem zapomenutém místě, nebudu žádné divák. Chci si svůj osud řídit sám."

"Chceš si toho naložit hodně, mládenečku."

"Ne víc, než dokážu zvládnout."

"Ty tomu vážně věříš?"

"Ne," odpověděl popravdě Rek.

"Ani jsem si to nemyslel," zazubil se Druss. "Co tě, k čertu, přimělo sem přijít?"

"Myslím, že osud má smysl pro humor."

"Za mých časů vždycky měl. Ale ty vypadáš jako rozumný mládenec. Měl bys to děvče vzít do Lentríe a usadit se tam."

"Drussi, Vírae nikdo nevezme tam, kam nechce jít. Ona na válce a řečech o ní vyrostla. Umí odrecitovat všechny legendy o tobě a zná i pravdu o každém tažení, kterého jsi se kdy zúčastnil. Je to Amazonka a tohle je místo, kde chce být."

"Jak jste se potkali?"

Rek mu pověděl o jízdě z Drenanu přes Skultik, o smrti Reinarda, o chrámu Trícítky, o svatbě na lodi a bitvě se Sathuly. Stařec si jeho stručné vyprávění vypočetl bez poznámek.

"A tak jsme tady," dokončil Rek.

"Takže ty jsi berserk," poznamenal Druss.

"Já to neřek," odsekl Rek.

"Ale ano, mládenečku - jenom jsi to nevyslovil. Na tom nezáleží. Já bojoval vedle mnoha takových. Jenom mě překvapilo, že vás Sathulové nechali odejít. Nejsou vyhlášeni tím, že by byli zrovna čestná rasa."

"Myslím, že jejich vůdce - Joachím - je výjimkou. Poslyš, Drussi, potěšilo by mě, kdyby sis to o tom berserkovi nechal pro sebe."

Druss se rozesmál. "Nebud' hlupák, chlapče! Jak dlouho si myslíš, že to zůstane tajemstvím, jak se jednou Nadirové dostanou na hradby? Drž se mě a já dohlédnu na to, abys nepraštil nikoho z našich."

"To je od tebe hezký, ale myslím, že bys mohl být pohostinnější. Mám v krku sucho jako sup v zobáku."

"Nepochybuju o tom," řekl Druss, "že mluvení vyvolává větší žízeň než boj. Tak pojď, najdeme Hoguna a Orrina. Tohle je poslední noc před bitvou, takže to chce uspořádat večírek."

20.Kapitola

KDYŽ RÁNO TŘETÍHO DNE OZÁŘILO NEBE vycházející slunce, na hradby Dros Delnochu nakonec zabušila apokalypsa. Tisíce potících se válečníků natáhlo ramena stovky balist. Svaly se nadouvaly a Nadirové táhli obří ramena, až byly proutěné koše na jejich koncích skoro ve vodorovné poloze. Do každého koše byl položen zubatý žulový kvádr.

Obránci ztuhlí hrůzou přihlíželi, když nadirský kapitán zvedl ruku. Ramena švihla dopředu a vzduch naplnil smrtící déšť, který zabušil do obránců i kolem nich. Když balvany dopadly, hradby se otřásly. U věžové brány byli tři muži rozmačkáni na kaši, když náraz těžké skály urazil kus cimbuří. Na ochozech byli muži přinuceni vrhnout se na břicho a rukama si krýt hlavu. Hluk byl strašný a ticho, které následovalo, děsivé. Protože, když první hromový útok skončil a vojáci zvedli hlavy, aby se mohli podívat dolů, spatřili, že nepřítel pouze opakuje ten stejný postup. Masivní dřevěná ramena klesala níž a níž. Kapitán zvedl ruku. Útok.

A na obránce se snesl smrtící déšť.

Rek, Druss a Serbitar stáli na věžové bráně a první hrůzy války prožívali po boku svých mužů. Rek odmítl nechat starého válečníka samotného, i když je Orrin varoval, že je šílené, aby oba vůdci stáli vedle sebe. Druss se tomu smál. "Vy a lady Virae byste měli přihlížet z druhé hradby, přáteli. A uvidíte, že mě žádný nadirský oblázek nedokáže položit."

Rozzouřená Virae trvala na tom, aby jí dovolili čekat na první hradbě s ostatními, ale Rek to stručně odmítl. Hádku rychle zarazil Druss: "Poslouchej svého manžela, ženská!" zaburácel. Rek sebou přitom trhl a v očekávání výbuchu zavřel oči. Virae kupodivu jenom přikývla a stáhla se na Musif, druhou hradbu, kde se postavila vedle Hoguna a Orrina.

Teď se Rek krčil vedle Drussa a díval se napravo a nalevo po hradbě. Meče a oštěpy v rukou, muži z Dros Delnochu zachmuřeně čekali, až smrtící bouře ustane.

Během druhého nabíjení Druss polovině mužů nařídil, aby se stáhli pod druhou hradbu, z dosahu praků. Tam se připojili ke Střelcovým lučištníkům.

Tři hodiny tento útok pokračoval, kameny drtily na prach části hradby, pobíjely muže a zcela zničily jednu předsunutou baštu, která se při úděsném nárazu rozlomila a pomalu se sesula do údolí. Většině mužů se podařilo uskočit do bezpečí a jenom čtyři s ječením přepadli přes okraj, kde je dole rozdrtilo kamení.

Nosiči nosítek čelili uzavírací palbě a nosili raněné zpátky do polní nemocnice u Eldibarky. Budovu zasáhlo několik kamenů, ale byla to pevná stavba a zatím žádný kámen neprorazil střechu. Bar Britan, černobradý a silný, běhal vedle nosičů s mečem v ruce a pobízel je.

"Bohové, ten má kuráž!" prohodil Rek, dloubl do Drusse a ukázal dolů. Druss kývl a všiml si Rekovy zřejmé pýchy na mužovu odvahu. Rekovo srdce letělo za Britanem, který si vražedné smřsti vůbec nevšiml.

Nejméně padesát mužů bylo odneseno. Méně než se Druss obával. Teď se starý válečník zvedl a nahlédl přes cimbuří.

"Brzy," poznamenej. "Už se řadí za obléhacími vězení."

Zdí deset kroků od něj proletěl kámen a rozhodil muže jako vítr písek. Jako zázrakem se jenom jeden nedokázal postavit, ostatní se připojili ke svým druhům. Druss zvedl ruku, aby dal znamení Orrinovi. Zazněla trubka a Střelec, spolu se zbytkem mužů, vyběhl. Každý lučištník nesl pět toulců po dvaceti šípech. Utíkali přes otevřené prostranství, po můstcích přes ohňové příkopy, až na ochoz hradeb.

S nenávisťným řevem, který obránci skoro cítili, se Nadirové vyřítili k hradbě jako nesmírná černá masa, tmavá vlna připravená smést dros před sebou. Tisíce barbarů začalo tahat obléhací věže, zatímco další tisíce běžely s žebřiky a provazy. Pláň pod hradbami vypadala, jako by ožila, když se Nadirové vyhnuli dopředu a vyráželi svůj válečný pokřik.

Střelec přiběhl, těžce lapaje po dechu, a postavil se vedle Drusse, Reka a Serbitara. Zbojníci se rozestavili podél okraje hradby.

"Střílejte, až budete připravení," řekl Druss. Zeleně oděný zbojník si útlou rukou prohrábl plavé vlasy a zazubil se.

"Těžko mužem minout," opáčil. "Ale bude to jako plivnutí do moře."

"Každé malé plivnutí pomůže," podotkl válečník.

Střelec natáhl svůj tisový luk a nasadil šíp. Nalevo a napravo opakovalo stejný pohyb tisíc rukou. Střelec se zaměřil na vedoucího válečníka a pustil tětivu, střela hvízdla vzduchem a prorazila muži kožený kabátec. Ten klopýtl a upadl a podél hradeb se ozval chabý jásot. Následovalo tisíc šípů, pak další tisíc a další. Mnoho nadirských válečníků mělo štíty, ale mnoho taky ne. Muži po stovkách padali zasaženi šípy a podráželi nohy válečníkům za sebou. Ale černá masa se pořád blížila, zašlapávajíc pod sebou raněné a umírající.

Vyzbrojen svým vagrijským lukem, vypouštěl Rek do hordy jeden šíp za druhým a na tom, že to moc neuměl, teď vůbec nezáleželo, protože, jak říkal Střelec, jen těžko mohl minout. Šípy byly ve srovnání s těžkopádným útokem balist, který nedávno zažili, jen kousavým výsměchem. Ale vybíraly si těžší daň.

Nadirové už byli dost blízko na to, aby byly jasně vidět jednotlivé tváře. Drsní chlapi, pomyslel si Rek, ale tvrdí a houževnatí, vychovaní pro válku a krveprolévání. Jejich pronikavý válečný pokřik byl skoro zvířecí. Nebylo slyšet žádná slova, jen bylo cítit nenávist. Je to jako hněvivý řev jakési obrovské, nehotové obludy, napadlo Reka, když mu žaludek sevřel známý pocit strachu.

Serbitar nazvedl hledí a naklonil se přes hradbu, nevšímaje si přitom šípů, které létaly kolem něj.

"Muži se žebřiky už dorazili k hradbě," oznámil potichu.

Druss se obrátil na Reka. "Když jsem naposledy stál vedle hraběte z Dros Delnochu v boji, stvořili jsme pověst," řekl.

"Na ságách je zvláštní," prohodil Rek, "že se jen málokdy zmiňují o suchu v puse a plným měchýři."

Přes hradbu zasvištěla hákovací kotvice.

"Ještě poslední rada?" zeptal se Rek a tasil meč.

Druss se zazubil a vytáhl Snagu. "Žij!" poradil mu.

Na baště zachrastily další kotvice a okamžitě se zasekávaly do kamene, jak za ně tahaly stovky rukou. Obránci provazy horečnatě přetínali meči s vlasově jemným ostřím, až na ně Druss zařval, ať toho nechají.

"Počkejte, až budou šplhat!" hulákal. "Nezabíjejte provazy - zabíjejte muže!"

Serbitar, jenž válku studoval od svých třinácti let, sledoval postup obléhacích věží s nestranným zaujetím. Cílem očividně bylo dostat pod hradby tolik mužů, kolik jen bylo možné, za použití lan a žebříků, a pak přitáhnout věže.

Jatka dole mezi muži tahajícími za lana byla strašlivá, jak je Střelec se svými lučištníky zasypával šípy. Ale vždycky přiběhli další muži, aby zaplnili mezery po mrtvých a umírajících.

Na hradbách, i přes to, že obránci provazy horečnatě přesekávali, pouhý počet kotvic i jejich vrhačů umožnil prvním nadírkým válečníkům dostat se na cimbuří.

Hoguna s pěti tisíci muži na Musifu, druhé hradbě, nesmírně lákalo zapomenout na své rozkazy a rozběhnout se na pomoc první hradbě. Ale Hogun byl voják z povolání, vedený k poslušnosti, a zůstal na místě.

Cubodaj čekal na konci provazu a jeho druhové se pomalu šplhali nahoru. Vedle něj dopadlo tělo a rozbilo se na zubatých skaliscích a na Cubodajův kyrys z lakované kůže vystříkla krev. Cubodaj se zazubil, když poznal pokroucené rysy Nestzana, závodního běžce.

"Teď došlo i na něj," utrousil k muži vedle sebe. "No, kdyby uměl běhat tak rychle, jako teď spadl, nepřišel bych o tolik peněz!"

Nad ním se teď šplhající muži zastavili, jak drenajští obránci přinutili útočníky ustoupit z cimbuří. Cubodaj se podíval na muže před sebou.

"Jak dlouho tam hodláš viset, Nakraš?" zavolal. Muž se pootočil a podíval se dolů.

"To jsou ti hovniválové ze Zelený stepi," křikl. "Nedokázali by se zachytit ani na kravinci."

Cubodaj se vesele rozchechtal a ustoupil od provazu, když si všiml, že se pohybují i další šplhající. Všude kolem to bylo stejné: šplhání ustalo a shora se nesly zvuky bitvy. Jak kolem Cubodaje začala dopadat těla, vrhl se do úkrytu těsně u hradby.

"Budem tady dole celý den," poznamenal. "Chán měl nejdřív poslat Vlky. Tihle Zelenáci byli k ničemu už u Gulgothiru, a tady je to s nimi ještě horší."

Jeho společník se zazubil a pokrčil rameny. "Už se to zase hýbe," řekl.

Cubodaj popadl provaz s navázanými uzly a vytáhl se pod Nakraše. Dneska se cítil dobře. Možná získá ty koně, co Ulrik slíbil válečníkovi, který srazí toho starého šedivce, o němž všichni mluvili.

"Smrtonoš." Břichatý stařec bez štítu.

"Hej, Cubodaji," křikl Nakraš. "Ty dneska neumřeš, že ne? Ne, dokud mi dlužíš za ten závod."

"Viděls, jak Nestzan spadl?" křikl v odpověď Cubodaj. "Jako kámen. Měl bys ho vidět, jak mával rukama. Jako kdyby chtěl od sebe odstrčit zemi."

"Budu si tě hlídat. Neumírej, slyšíš?"

"Hlídej si sám sebe. Zaplatím ti koňmi za Smrtonoše."

Jak se muži šplhali výš, provaz pod nimi zaplňovali další domorodci. Cubodaj se podíval pod sebe.

"Hej, ty!" křikl. "Nejseš zavšivenej Zelenáč, že ne?"

"Podle smradu ty musíš být Vlčí hlava," opáčil šplhající a zazubil se.

Nakraš se došplhal až na cimbuří, tasil meč a otočil se, aby k sobě vytáhl Cubodaje. Útočníci vytvořili klín a prorazili řadou Drenajců, ale ani Cubodaj, ani Nakraš, se ještě nedostali k činu.

"Uhněte! Udělejte místo!" hulákal kdosi za nimi.

"Ty si počkej, kde jseš, ty kozlí dechu," odsekl Cubodaj. "Já poprosím kulatooký, aby ti pomohl. Hej, Nakraš, natáhni ty své dlouhý nohy a řekni mi, kde je Smrtonoš."

Nakraš ukázal napravo. "Myslím, že brzy dostaneš šanci získat ty koně. Zdá se, že je blíž než předtím." Cubodaj lehce seskočil na ochoz a natáhl krk, aby uviděl starce bojovat.

"Tihle Zelenáci prostě jenom ustupují a o tu jeho sekeru si přímo říkají, pitomové." Ale ve vřavě ho nikdo neslyšel.

Silný klín mužů před ním se rychle úžil a Nakraš skočil do mezery a protal hrdlo drenajskému vojákovi, který se zoufale snažil uvolnit meč z břicha jakéhosi Nadira. Cubodaj se brzy ocitl vedle něj a sekal a tesal do vysokých jižanů s kulatými očima.

Zaplavila ho touha po boji, jako tomu bylo vždy v deseti letech válčení pod Ulrikovou zástavou. Byl ještě mladíček, když začala první bitva, a na šedé stepi na severu pásł otcovy kozy. Ulrik byl tehdy válečným náčelníkem jen pár let. Podrobil si právě kmen Zelených opic a nabídl jeho mužům možnost připojit se k jeho vojsku pod svou vlastní korouhví. Odmítli do jednoho a všichni zemřeli. Cubodaj si na ten den vzpomínal: Ulrik osobně přivázal jejich náčelníka ke dvěma koním a přikázal, aby byl roztrhán vejpuř. Osm set mužů tehdy přišlo o hlavu a jejich zbroj dostali mladíci, jako byl Cubodaj.

Při příštím nájezdu se zúčastnil prvního útoku. Ulrikův bratr, Gatsun, ho velice chválil a dal mu štít z kůže vykládané mosazí. Ještě té noci o něj přišel při hře s ovčími kůstkami, ale pořád na ten dar s láskou vzpomínal. Ubohý Gatsun! Ulrik ho nechal příštího roku popravít, protože se proti němu pokusil vzbouřit. Cubodaj šel proti němu a byl mezi těmi, kdo nejhlasitěji jásali, když jeho hlava padala. Teď, se sedmi ženami a čtyřiceti koňmi, byl Cubodaj podle všeobecného mínění, bohatý muž. A to mu ještě nebylo ani třicet.

Bohové ho určitě milovali.

Na rameni ho škrábl oštěp. Cubodaj máchl mečem a napůl odsekl ruku, která ho držela. Ó, jak ho bohové milují! Štítem odrazil čísi bezhlavý výpad.

Na pomoc mu přišel Nakraš a rozpáral útočníka, který s ječením padl na zem a zmizel pod nohama válečníků tlačících se sem zezadu.

Po Cubodaj ově pravici se řada prolomila a on musel ustoupit, právě když Nakraše zasáhlo kopí do boku.

Cubodajova čepel zasvištěla vzduchem a zasáhla kopínika do krku. Vystříkla krev a muž upadl. Cubodaj se ohlédl po Nakrašovi, který mu ležel u nohou, svíjel se a rukama svíral kluzké ratiště kopí.

Cubodaj se sklonil a odtáhl přítele z bojové vřavy. Víc nemohl udělat nic, protože Nakraš umíral. Byla to ostuda a malému domorodci to zkazilo celý den. Nakraš byl jeho dobrý kamarád už déle než dva roky. Vzhlédl a spatřil postavu v černém oděni s bílou bradkou prosekávající si cestu dopředu, jež v krvi postříkaných rukách svírala strašlivou sekeru ze stříbrné oceli.

Cubodaj na Nakraše okamžitě zapomněl. Viděl jediné Ulrikovy koně. Protlačil se dopředu, aby se s bělobradým válečníkem střetl, a cestou sledoval jeho pohyby a techniku. Na někoho tak starého se pohybuje dobře, pomyslel si Cubodaj, když stařec odrazil vražedný výpad a ťal domorodce sekerou do tváře a ten s jekem přepadl přes hradby.

Cubodaj se vrhl dopředu a vedl výpad rovnou starci na břicho. Od toho okamžiku mu připadalo, že se celá scéna odehrává pod vodou. Bělobradý válečník na něj upřel modré oči a Cubodaje zamrazil strach až v morku kostí. Sekera jakoby připlula k jeho meči a odrazila výpad stranou, pak se čepel obrátila a bolestně pomalu se Cubodajovi zarazila do prsou.

Jeho tělo narazilo na cimbuří a sklouzlo dolů, kde zůstal ležet vedle Nakraše. Když se Cubodaj podíval dolů, spatřil jasně červenou krev srážející se do tmavého koláče. Cubodaj na ránu přitiskl ruku trhl sebou, když se mu pod pěstí prohnulo zlomené žebro.

"Cubodaji?" ozval se tiše Nakraš. Ten zvuk se k němu kupodivu dostal.

Cubodaj se stočil blíž ke svému příteli a položil mu hlavu na prsa.

"Slyším tě, Nakraš."

"Skoro jsi ty koně dostal. Bylo to o fous."

"Je zatraceně dobřej, ten stařík, co?" řekl obdivně Cubodaj.

Hluk bitvy ustoupil a Cubodaj si uvědomil, že ho nahradil hukot v uších, jako mořský příboj.

Vzpomněl si na dar, který mu věnoval Gatsun, a na to, jak v den své popravy plivl Ulrikovi do tváře.

Cubodaj se zazubil. Měl Gatsuna rád.

Prál si, aby byl nejásal tak hlasitě.

Prál si...

Druss přesekl provaz a obrátil se čelem k nadirskému bojovníkovi, který se škrábal přes okraj hradby. Odsekl bodnutí mečem a rozpoltil muži lebku, pak překročil jeho tělo a vyřídil druhého válečníka, jehož úplně rozpáral. Roky z něj spadly. Byl tam, kde vždycky chtěl být - v srdci zuřivé bitvy. Za ním bojovali v páru Rek se Serbitarem, štíhlý papír hubeného albína a Rekův těžký dlouhý meč bodaly a sekaly.

K Drussovi se teď připojilo několik drenajských válečníků a vyčistili svůj kus hradeb. Na hradbách na obou stranách byly opakovány stejné pohyby a pět tisíc vojáků se udrželo. Nadirové to také vycítili a Drenajci je pomaloučku zatlačili zpátky. Domorodci bojovali s obnoveným odhodláním, tesali a zabíjeli s divokou zručností. Museli se udržet jen do doby, než se obléhací věže dotknou bašty, pak se tisíce jejich druhů budou moci nahnout na hradby a posílit je. A už byly jen o pár yardů dál.

Druss se ohlédl. Střelec a jeho lučištníci ustoupili o padesát kroků a chránili malé ohýnky, které tu spěšně zažehli. Druss zvedl ruku a mávl na Hoguna, který přikázal trubači, aby zatroubil.

Na hradbách se několik set mužů stáhlo z boje. Vojáci posbírali voskem zapečetěné hliněné džbánky, které pak naházeli na blížící se věže. Nádobí se rozbíjelo o dřevěné stavby a na dřevo se vylila tmavá tekutina.

Gilad, s mečem v jedné ruce a hliněným džbánkem v druhé, odrazil výpad sekerou jakéhosi opáleného válečníka, udeřil ho mečem ho obličej a odhodil svoji kouli. Měl právě tak čas se podívat, jak se roztříštila v otevřených dveřích na vrcholku věže, kde se hromadili nadirští válečníci, než ho dva další útočníci přinutí, aby svou pozornost věnoval jim. Prvního muže rozpáral krátkým bodnutím, jen aby zjistil, že jeho meč uvízl umírajícímu v břiše. Druhý útočník zaječel a sekl po něm. Gilad pustil jílec a uskočil dozadu. Nadirovi se okamžitě postavil do cesty další drenajský válečník, odrazil jeho útok a skoro mu usekl hlavu. Gilad vytrhl meč z mrtvolky Nadira a vděčně se na Bregana usmál.

"Na sedláka to nebylo špatný!" zařval, prodral se zpátky mezi bojující a pronikl obranou vousatého bojovníka se železem obitým kyjem.

"Teď, střelče!" křikl Druss.

Zbojníci nasadili na třetivý šíp, jejichž špičky byly částečně omotané plátnem namočeným do oleje, a podrželi je nad plameny. Jakmile šíp vzplál, stříleli je přes hradby do stěn obléhacích věží. Okamžitě vyskočily plamínky a ranní větřík nesl vzhůru černý kouř, hustý a dusivý. Jeden hořící šíp proletěl otevřenými dveřmi do věže, kam zaletěla Giladova koule, a zasáhl do nohy nadirského válečníka, jehož oděv byl úplně nasáklý olejem. V několika vteřinách se z muže stala svíjející se, ječící lidská pochodeň. Umírající Nadir vrážel do svých kamarádů a zapaloval je.

Vzduchem propluly další džbánky a nakrmily ohně na dvaceti věžích. Vítr přinášel přes hradby příšerný puch hořícího masa.

Serbitara pálily oči od kouře. Pohyboval se mezi Nadiry a jeho meč připomínal tajemné kouzlo. Zabíjel bez námahy, jako stroj na zabíjení s úžasnou schopností rozsévat smrt. Za ním se zvedl domorodec s nožem v ruce, ale Serbitar se pootočil a jediným ladným pohybem mu otevřel hrdlo.

"Děkuji, bratře," vyslal k Arbedarkovi na druhé hradbě.

Rek, ač postrádal Serbitarovu eleganci, používal svůj meč s nemenší obratností, držel ho obouřuč a probíjel si svou cestu k vítězství po Drussově boku. Od jeho prsního pancíře se odrazil vržený nůž a škrábl ho na paži. Rek zaklel, ale bolesti si nevšímal, jako si nevšímal mnoha dalších poranění, jež toho dne utřžil. Na stehně měl sečnou ránu a žebra mu pohmoždil nadířský oštěp, který se odrazil od jeho pancíře a kroužkové zbroje.

Řadou obránců prorazilo pět Nadířů a rozběhlo se k bezbranným nosičům nosítek. Prvního propíchl ze čtyřiceti kroků Střelec, druhého Caessa a pak přiběhl bar Britan, aby se jim spolu se dvěma svými muži postavil. Boj byl krátký a zuřivý a do země se vpíjela krev z nadířských mrtvol.

Bitva se pomalu, skoro neznatelně, obracela. Na hradbách zůstávalo jen pár domorodců, protože jejich druhové museli z ochozu ustoupit, a na pronásledování nebylo místo. Nadirové nebojovali, aby zvítězili, ale aby zůstali naživu. Válečné štěstí - přinejlepším přelétavé - se obrátilo a z Nadířů se stali obránci.

Ale Nadirové byli nelítostní a chabí. Proto ani nekřičeli, ani se nesnažili prosit o milost, ale stáli na svých místech a umírali v boji.

Jeden po druhém padali, až byli poslední válečníci smeteni z hradeb a zůstali úplně rozbití ležet dole na skaliscích.

Nyní již mlčky se nadířští vojáci stáhli z pole a zastavili se až z dostřelu luku, kde se sesuli na zem a s tupou, nesmiřitelnou nenávistí hleděli k drosu. Z hořících věží stoupala oblaka černého dýmu a Nadirové cítili pach smrti.

Rek se opřel o cimbuří a zakrvácenou rukou si otíral tvář. Došel k němu Druss a kouskem sukna otíral Snagu. Ocelové šedou bradku měl postříkanou krví. Usmál se na nového hraběte.

"Takže sis mou radu vzal k srdci, mládenečku?"

"Částečně," odpověděl Rek. "Stejně jsme si dneska nevedli nejhůř."

"Tohle byl jenom výpad. Zkutečná zkouška přijde až zítra."

Druss se mýlil. Toho dne zaútočili Nadirové ještě třikrát, než je soumrak zahnal k jejich táborovým ohnům, sklíčené a částečně poražené. Na baštách se unavení muži sesouvali na krví potřísněnou zemi a odhazovali přilbice a štíty. Nosiči odnášeli ze scény raněné na nosítkách, zatímco mrtvolky prozatím zůstávaly ležet, protože už nic naléhavě nepotřebovaly. Byly určeny tři oddíly, aby prohledaly těla nadířských válečníků. Mrtvé shazovali z hradeb a živé rychle odpravovali, jejich těla pak svrhávali na pláň pod hradbami.

Druss si protíral unavené oči. Rameno měl rozbolavělé únavou, koleno měl oteklé a údy jako z olova. Ale zvládl to lépe, než čekal. Rozhlédl se kolem sebe. Někteří muži leželi roztažení na kamenech a spali. Jiní jenom seděli opření o cimbuří, pohled strnulý, myšlenky roztěkané. Mluvili jen málo. O kousek dál hovořil mladý hrabě s albínem. Oba bojovali skvěle a zdálo se, že albín je zcela svěží. Jenom krev na jeho bílém plášti a pancíři svědčila o tom, čím se přes den zabýval. Ale Regnak vypadal unaveně za oba. Tvář měl šedou vyčerpáním, vypadal o hodně starší a rysy měl ostřejší. Na obličeji se mu smísil prach, krev a pot a z hrubého obvazu na předloktí mu začala na dlažbu kapat krev.

"To zvládneš, mládenečku," řekl Druss tiše.

"Drussi, kamaráde, jak se cítíš?" zeptal se Střelec.

"Už jsem zažil lepší dny," odfrkl si stařec, narovnal se a zaskřípal zuby, když mu kolenem projela bolest. Mladý lučšník málem udělal tu chybu, že mu nabídl rámě, ale včas se zarazil. "Pojď, podíváme se za Caessou," vybídl ho.

"To poslední, co teď potřebuju, je vidět nějakou ženskou. Potřebuju se prospat," odušil Druss. "Tady to bude stačit." Zády opřený o zeď jemně sklouzl na zem, poraněné koleno natažené. Střelec se otočil a odešel do jídelny, kde našel Caessu, a vysvětlil jí svůj problém. Po krátké hádce Caessa sebrala kousek plátna a Střelec našel džbán s vodou a v ubývajícím světle se spolu vrátili k baště. Druss spal, ale když k němu došli, probudil se.

Dívka byla krásná, o tom nebylo pochyb. Její kaštanové vlasy získaly v měsíčním světle nazlátlý lesk, který ladil se žlutohnědými skvrnkami v jejích očích. Byla vzrušující jako málokterá žena. Ale bylo na ní ještě cosi jiného, cosi nepostižitelného. Přidřepala si k Drussovi a útlými prsty mu jemně prohmatala oteklé koleno. Druss zavrčel, když trochu víc přitlačila. Pak mu Caessa stáhla botu a vyhrnula nohavici. Koleno bylo bledé a napuchlé, žíly na lýtku zduřelé a citlivé na dotek.

"Lehni si," nakázala Drussovi Caessa. Posunula se blíž k němu, levou ruku mu podložila pod stehno, zvedla mu nohu a pravou rukou ho uchopila za kotník. Pomalu mu nohu pokrčila.

"Máš vodu v koleně," prohlásila, když mu nohu zase položila a začala mu kloub masírovat. Druss zavřel oči.

Ostrá bolest se změnila v tupou. Minuty mýjely a Druss si zdříml. Caessa ho probudila lehkým plácnutím přes lýtko a Druss zjistil, že mu koleno pevně stáhla obvazem.

"Jaký máš další potíže?" zeptala se ho chladně.

"Žádné," tvrdil Druss.

"Nelži mi, staříku. Závisí na tom tvůj život."

"Píchá mě v rameni," připustil.

"Teď už můžeš jít. Pojď se mnou do špitálu a já ti od té bolesti ulevím." Kývla na Střelce, který se sehnul a pomohl starému válečníkovi na nohy. Koleno Drussa skoro přestalo bolet, rozhodně to bylo lepší než za celé týdny.

"Opravdu to umíš, ženská," poznamenal. "Opravdu."

"Já vím. Půjďme pomalu - než tam dojdeme, budeš to koleno cítit."

V lazaretu mu Caessa nařídila, aby se svlékl. Střelec se usmál a s rukama zkříženýma na prsou se opřel o dveře.

"Úplně?" zeptal se Druss.

"Jistě. Snad se nestydíš?"

"Ne, jestli ty ne," odušil Druss, stáhl si kabátec a košili, a pak se posadil na lůžko, aby si sundal nohavice a vysoké boty.

"Co teď?" zeptal se.

Caessa se postavila před něj a kritickým zrakem si ho prohlížela. Rukama mu přejela po širokých ramenech a prohmatala mu svaly.

"Vstaň," přikázala mu, "a otoč se." Druss ji poslechl a ona mu pečlivě prohlédla záda. "Zvedni pravou ruku nad hlavu - pomalu." Jak prohlídka pokračovala, Střelec si starého válečníka prohlížel a žasl nad množstvím jizev, které měl na sobě. Druss měl jizvy prostě všude, na prsou i na zádech, některé dlouhé a rovné, jiné klikaté, některé zašité, jiné skvrnité a vystouplé. Na nohách měl také stopy po mnoha lehkých zraněních. Ale nejvíc jich měl na prsou. Střelec se usmál. Vždycky stojí k nepříteli čelem, Drussi, pomyslel si.

Caessa starému válečníkovi řekla, aby si lehl na břicho, a začala mu hníst svaly na zádech, uvolňovala mu zauzlené svaly a bušila mu do zatuhlých ramenních kloubů.

"Podej mi olej," požádala Střelce bez ohlednutí. Ten ze zásob vylovil mazání a nechal dívku pracovat. Caessa starce masírovala asi hodinu, až ji z toho únavou rozbolely ruce. Druss už dávno usnul a ona ho zakryla a tiše opustila místnost. Na chodbě se na chvíli zastavila, zaposlouchala se do volání raněných na narychlo vybudovaných odděleních a dívala se na pomocníky pomáhající lékařům. Pach smrti tu byl silný a Caessa se vydala do noci.

Hvězdy byly jasné, jako zmrzlé vločky na sametové pokrývce, a měsíc jako jasná stříbrná mince uprostřed. Caessa se zachvěla. Kousek od ní si to k jídelně mířil vysoký muž v černostříbrné zbroji. Byl to Hogun. Zhlédl Caessu a zamával jí, změnil směr a vydal se k ní. Caessa v duchu zaklela. Byla unavená a neměla náladu na pánskou společnost.

"Jak je mu?" zeptal se Hogun.

"Zvládne to!" odtušila Caessa.

"Tohle vím, Caesso. Celý svět to ví. Ale jak mu je?"

"Je starý a unavený - vyčerpaný. A to teprv po jednom dni. Nevkládejte do něj moc velký naděje. Každou chvíli mu může vypovědět koleno, má špatný záda a bude to ještě horší, a taky má zatuhlý kloub." "

"Maluješ dost pesimistickéj obrázek," podotkl generál.

"Říkám to, jak to je. Je zázrak, že je dneska večer ještě naživu. Nechápu, jak může muž jeho věku s tolika zraněními, co má on, bojovat celej den a přežít."

"A to šel tam, kde byl boj nejlítější," dodal Hogun. "A zítra zas."

"Jestli chcete, aby zůstal naživu, zaříd'te, ať si pozítří odpočine."

"Na to nikdy nepřistoupí," namítal Hogun.

"Ale ano, přistoupí. Zítra by to mohl zvládnout - a i o tom pochybuju. Ale zítra v noci bude rád, když trochu pohne rukama. Já mu pomůžu, ale jednou za tři dni bude muset odpočívat. A zítra, hodinu před svítáním, chci, aby v jeho pokoji tady připravili vanu s horkou vodou. Než začne boj, znovu ho namasíruju."

"Trávíš spoustu času s člověkem, kterého jsi popsala jako starýho a unavenýho, a z jehož činů sis nedávno tolik utahovala."

"Nebud' labuť, Hogune. Trávím s ním tolik času, protože on je starý a unavený, a i když k němu nechovám takovou úctu jako k tobě, chápu, že ho muži potřebují. Stovky malejch kluků si tu hrají na vojáčky, aby udělali dojem na starce, který žije z války."

"Dohlídnu na to, aby pozítří odpočíval," řekl Hogun.

"Jestli se toho dožije," dodala temně Caessa.

21. Kapitola

KOLEM PŮLNOCI BYLY KONEČNĚ ZNÁMY ztráty z prvního dne bojů. Čtyři sta sedm mužů zemřelo. Sto šedesát osm bylo raněných, z nich polovina se už dalšího boje nezúčastní.

Ranhojiči stále ještě pracovali a znovu přepočítávali raněné a mrtvé. Mnoho drenajských válečníků popadalo během bojů z hradeb a teprve konečný součet ukáže, kolik jich bylo.

Rek byl zděšen, i když se to během setkání s Hogunem a Orrinem ve studovně nad velkou síní snažil nedávat najevo. Na setkání bylo přítomno sedm drenajských vůdců: Hogun a Orrin za válečníky, Bricklyn za měšťany, dále Serbitar, Vintar a Virae. Rekovi se podařilo ukořistit čtyři hodiny spánku a cítil se osvěžen. Albín nespál vůbec a zjevně to na něm nezanechalo stopy.

"Na první den bojů to jsou bolestné ztráty," rozkládal Bricklyn. "A při této rychlosti se neudržíme déle než dva týdny." Šedivějící vlasy měl upravené podle módy drenanského dvora, zčesané za uši a na krku pevně zatočené. Tvář, ač masitou, měl hezkou, a oplýval skvěle nacvičeným šarmem. Ten muž je politik, a proto se na něj nedá spoléhat, myslel si Rek.

Bricklynovi odpověděl Serbitar. "Statistika prvního dne nic neznamená," řekl. "Zrno je oddělováno od plev."

"Co to má znamenat, princí z Dros Segrilu?" zeptal se měšťan, a protože se jako obvykle neusmíval, byla tato otázka ještě ostřejší.

"Nemínil jsem být neuctivý k mrtvým," odpověděl Serbitar. "Ve válce je to prostě tak, že muži nejméně zruční umírají mezi prvními. Ztráty jsou na začátku vždycky větší. Muži bojovali dobře, ale mnoho mrtvých postrádalo zručnost - proto jsou také mrtví. Ztráty budou menší, ale pořád budou dost vysoké."

"Neměli bychom se zajímat o to, co je ještě snesitelné?" obrátil se měšťan k Rekovi. "Konec konců, pokud věříme tomu, že Nadirové nakonec hradby zdolají, jaký pak má smysl pokračovat v odporu. Copak je život bezcenný?"

"Navrhujete kapitulaci?" zeptala se Virae.

"Ne, má paní," opáčil uhlazeně Bricklyn. "To musí rozhodnout vojáci. Ale myslím, že musíme probrat i náhradní řešení. Dnes zemřelo čtyři sta mužů a za jejich obět jim budíh vzdána čest. Ale co zítra? A pozítří? Musíme být opatrní, abychom nekladli pýchu před skutečný stav věcí."

"O čem to mluví?" zeptala se Virae tentokrát Reka. "Já mu nerozumím ani slovo."

"Jaká jsou ta náhradní řešení, o kterých jste mluvil?" otázal se Rek. "Jak to vidím já, je jenom jedno. Buď budeme bojovat a zvítězíme, nebo budeme bojovat a prohrájeme."

"Toto jsou zatím ty hlavní plány," tvrdil Bricklyn. "Ale musíme myslet i na budoucnost. Věříme, že se tu dokážeme udržet? Pokud ano, musíme bojovat za každou cenu. Ale pokud ne, pak musíme uzavřít čestný mír, jako to udělaly i ostatní národy."

"Co je to čestný mír?" zeptal se tiše Hogun.

"To je mír, kdy se z nepřátel stanou přátelé a jejich spory jsou zapomenuty. To je mír, kdy pozveme lorda Ulrika do města jako spojence Drenaje, když od něj nejdřív získáme slib, že se obyvatelům nic nestane. Nakonec jsou takto završeny všechny války, jak dokazuje zde přítomný Serbitar, vagrijský princ. Před třiceti lety jsme byli s Vagrii ve válce. Teď jsou z nás přátelé. Za třicet let se takto možná setkáme s nadirskými knížaty. Musíme tu stanovit perspektivy do budoucnosti."

"Chápu, co chcete říct," ozval se Rek, "a máte pravdu."

"To si můžeš myslet ty. Ostatní nemusí!" vyštěkla Virae.

"Máte pravdu," pokračoval Rek smířlivě. "Na těchto setkáních není místa pro plamenné řeči. Musíme, jak říkáte, prozkoumat skutečný stav věcí. Za prvé: Jsme všichni dobře vycvičení, dobře zásobeni a držíme nejmocnější pevnost, jaká kdy byla postavena. Za druhé: Magnus Bijec potřebuje čas, aby vycvičil a vybudoval vojsko, které Nadirům odolá, i kdyby Delnoch padl. V této chvíli nemá smysl uvažovat o kapitulaci, ale při příštích setkáních na ni nebudeme zapomínat."

A teď, máte k projednání ještě nějaké městské záležitosti? Je pozdě a my jsme vás tu stejně zdrželi dost dlouho, milý Bricklyne."

"Ne, můj pane. Myslím, že jsme naše záležitosti uzavřeli," odpověděl měšťtín.

"Tedy vám děkuji za vaši pomoc - a moudré rady - a přeji vám dobrou noc."

Měšťan vstal, uklonil se Rekovi a Virae a odešel z místnosti. Ostatní chvíli naslouchali slábnoucí ozvěně jeho kroků. Virae, celá červená a rozzlobená, už už chtěla promluvit, když ticho prolomil Serbitar.

"To bylo hezky řečeno, pane hrabě. On nám bude trnem v patě."

"Je to politický zvíře," pokrčil rameny Rek. "Na morálce, cti nebo pýše mu nezáleží ani za mák. Ale má své místo i použití. Co zítra, Serbitare?"

"Nadirové začnou přinejmenším tříhodinovým ostřelováním z balist. Protože při takovém útoku nemohou postupovat s vojskem, navrhoval bych, abychom se hodinu před úsvitem všichni až na padesát mužů stáhli na Musif. Až skončí přehradná palba, postoupíme."

"A co když," ozval se Orrin, "provedou výpad hned za svítání? Budou na hradbách dřív, než se naše vojsko dostane na bašty."

"Nic takového neplánuji," opověděl prostě albin.

Orrina to nepřesvědčilo a Serbitarova přítomnost ho uváděla do rozpaků. Rek si jeho starosti všiml.

"Věřte mi, příteli, Třicítka má moc mimo dosah chápání obyčejných lidí. Jestli Serbitar říká, že to tak bude, tak to tak bude."

"Uvidíme, můj pane," prohlásil Orrin pochybovačně.

"Jak je Drussovi?" zeptala se Virae. "Když jsem ho za soumraku viděla, vypadal dost vyčerpaně."

"Ta žena, Caessa, se o něj postarala," oznámil Hogun, "a říká, že bude v pořádku. Teď odpočívá v lazaretu."

Rek se zatoulal k oknu, otevřel ho a vdechoval svěží noční vzduch. Odsud viděl daleko do údolí, kde hořely nadirské táborové ohně. Pohledem spočinul na eldibarském špitále, kde stále ještě hořely lucerny.

"Kdo tam asi pracuje?" prohodil.

Pod Eldibarkou se Calvar Son, opásaný zakrvácenou koženou zástěrou, pohyboval jako náměsíčník. Byl unavený až do morku kostí z přecházení mezi lůžky a podávání lektvarů.

Dnešní den byl pro holohlavého jednookého lékaře jako noční můra - víc než noční můra. Za třicet let už viděl smrt mnohokrát. Díval se, jak umírají lidé, kteří měli zůstat naživu, a viděl muže přežít rány, jež je měly okamžitě zabít. A často jeho velice zvláštní um zahnal smrt tam, kde ostatní dokonce ani nedokázali zastavit krvácení. Ale dnešek byl nejhorším dnem jeho života. Čtyři stovky silných mladých mužů, ještě ráno zdravých a v nejlepší kondici, se teď změnily v hniající maso. Tucty dalších přišly o údy nebo prsty. Ti s vážnějšími zraněními byli přeneseni na Musif. Mrtvé odvozlili za šestou hradbu, aby je mohli pohřbít za branami.

Kolem na zakrvácenou podlahu rozlévali unavení pomocníci vědra slané vody a smývali z ní zbytky bolesti.

Calvar Son tiše došel k Drussově pokojíku a zahleděl se na starcovu spící postavu. Vedle lůžka visela Snaga, stříbrný zabíječ. "Kolik ještě, ty řezníku?" řekl Calvar. Stařec se zavrtěl, ale neprobudil se.

Ranhojič odklopýtal do svého pokojíku. Tam hodil zástěru přes židli a zhroutil se na lůžko, neměl už sílu ani na to, aby přes sebe přetáhl pokrývku. Ale spánek nepřicházel. Hlavou mu táhly příšerné obrazy plné bolesti a hrůzy a Calvar začal vzlykat. Před očima se mu objevila čísi tvář, mírná tvář staršího muže. Obličej rostl, vstřebával jeho úzkost a vyzářoval z něj klid a mír. Byl stále větší a větší, až jako teplá přikrývka zakryl Calvarovu bolest. A Calvar usnul hlubokým, bezesným spánkem.

"Teď právě odpočívá," řekl Vintar, když se Rek otočil od okna ve věži.

"Dobrá," prohlásil Rek. "Zítří si moc neodpočine. Serbitare, napadá tě něco ohledně toho zrádce?"

Albín zavrtěl hlavou. "Nevím, co bychom mohli udělat. Dáváme pozor na jídlo a studny. Žádným jiným způsobem nám ublížit nemůže. Hlídáme tebe, Drusse a Vírae."

"Musíme ho najít," naléhal Rek. "Copak byste nemohli vstoupit do mysli každého člověka v pevnosti?"

"Ovšem! Určitě bychom pro tebe odpověď získali, tak do tří měsíců."

"Chápu," usmál se smutně Rek.

Chitan stál a mlčky pozoroval kouř stoupající z jeho věži. Tvář měl bezvýraznou, oči tmavé a zastřené. Přistoupil k němu Ulrik a položil mu ruku na rameno.

"Bylo to jenom dřevo, příteli."

"Ano, můj pane. Napadlo mě, že v budoucnosti budeme potřebovat falešné přední stěny z namočených kůží. Nemělo by to být příliš těžké, i když by vyšší váha mohla způsobit problémy se stabilitou."

Ulrik se rozesmál. "Myslel jsem, že jsi zlomený žalem. A ty zatím plánuješ."

"Cítím se hloupě, to ano," odpověděl Chitan. "Použití oleje jsem měl předvídat. Věděl jsem, že trámy nikdy nechytanou pouze od zapálených šípů, a jiné hořlaviny mě prostě vůbec nenapadly. Takhle už nás znovu nikdo neporazí."

"Zcela určitě, můj vzdělaný staviteli," řekl Ulrik a uklonil se.

Chitan se uchechtl. "Za ty roky se ze mě stal pompézní muž, můj pane. Smrtonoš si dnes vedl dobře. Je to důstojný protivník."

"To vskutku je, ale nemyslím, že ten dnešní plán vymyslel on. Mají mezi sebou bílé templáře, kteří zničili i akolyty Nosta Chána."

"Napadlo mě, že v tom bude nějaká čertovina," zamumlal Chitan. "Co uděláš s obránci, až pevnost dobudeme?"

"Už jsem řekl, že je pobiju."

"Já vím. Jen mě zajímalo, jestli jsi náhodou nezměnil názor. Jsou udatní."

"A já si jich vážím. Ale Drenaj se musí poučit o tom, co se stane těm, kdo se mi postaví."

"Takže, můj pane, co uděláš?"

"Upálím je na jedné velké pohřební hranici - všechny až na jednoho, který o tom bude vyprávět."

Hodinu před úsvitem Caessa tiše vklouzla do Drussova pokojíku a přistoupila k lůžku. Válečník spal hlubokým spánkem, ležel na břiše, hlavu položenou na svalnatých předloktích. Jak se na něj Caessa dívala, Druss se zavrtěl.

Otevřel oči a zaostřil pohled na stíhlé nohy ve vysokých botách z jelenice. Pak přešel očima nahoru. Caessa měla přiléhavou zelenou halenu se silným stříbrem vykládaným koženým opaskem, který zdůrazňoval její útlý pás. Po boku jí visel krátký meč s ebenovým jílcem. Druss vyvrátil oči nahoru a podíval se jí do očí. V jejích žlutohnědých očích našel hněv.

"Už jsi s tou prohlídkou skončil?" vyštěkla.

"Co tě žere, holka?"

Z tváře jí zmizely všechny pocity, stáhly se jako kočka do stínu.

"Nic. Obrat' se. Chci se ti podívat na záda."

Zručně mu začala hníst svaly na ramenou a její prsty jako ocelové kolíky ho občas přinutily zavrčet skrz sevřené zuby.

"Obrat' se."

Když Druss opět ležel na zádech, Caessa mu zvedla pravou ruku, svou vlastní zahákla kolem ní a prudce zatáhla a zároveň mu ruku zkroutila. Ozvalo se hlasité zaprašštění a Druss si na vteřinku myslel, že mu zlomila rameno. Pak mu ruku položila na levé rameno a levou na pravé rameno, takže měl zkřížené paže. Předklonila se a přetáhla ho na levý bok, načež mu položila zařatou pěst mezi lopatky a převalila ho zpátky na záda. Náhle se mu plnou vahou vrhla na prsa a přitlačila mu páteř na svou pěst. Druss ještě dvakrát zavrčel, když se ozvalo poplašné zaprašštění, které mu znělo jako prudké křupnutí. Na čele mu vyvstal pot.

"Jsi silnější, než vypadáš, děvče."

"Mlč a sedni si čelem ke zdi."

Tentokrát mu málem zlomila vaz, když mu položila ruce pod bradu a za uši a zakroutila nejdřív doleva, pak doprava. Ozval se zvuk podobný tomu, když se zlomí suchá větev.

"Zítří budeš odpočívát," oznámila na odchodu.

Druss se protáhl a zahýbal poraněným ramenem. Cítil se lépe, nejlépe za poslední týdny.

"Co bylo to křupání?" zeptal se, než stihla odejít.

"Máš artritidu. První tři hrudní obratle byly spojené, proto tudy nemohla správně téct krev. Taky jsi měl strnulé ramenní svaly, což ti oslabovalo pravou ruku. Ale poslouchej mě, staříku, zítří si musíš odpočinout. To, anebo zemřít."

"Všichni umřeme," podotkl Druss.

"Pravda. Ale tebe potřebuji."

"Nemáš ráda jenom mě - nebo prostě všechny muže?" zeptal se, když Caessa sáhl po klice.

Otočila se k němu, usmála se, zavřela dveře, vrátila se k němu a zastavila se jen pár palců od jeho statného nahého těla.

"Chtěl by ses se mnou vyspat, Drussi?" zeptala se sladce a položil mu levou ruku na rameno.

"Ne," řekl tiše s očima upřenýma do jejích. Měla nepřírozeně malé zorničky.

"Většina mužů by chtěla," zašeptala a ještě se přiblížila.

"Já nejsem jako většina mužů."

"Takže už nemůžeš?" zeptala se.

"Možná."

"Nebo jseš na chlapečky? V tlupě máme i pár takovejch."

"Ne, nemůžu říct, že bych kdy toužil po muži. Ale kdysi jsem měl opravdovou ženu a od té doby jsem nikdy žádnou jinou nepotřeboval."

Caessa ustoupila. "Nařídila jsem, aby ti připravili horkou koupel, a chci, abys tam zůstal, dokud voda nevychladne. Pomůže ti to rozproudít v těch tvých unavených svalech krev." S tím se obrátila a odešla. Druss chvíli hleděl na dveře, pak se posadil a poškrábal se na bradě.

Ta dívka ho rozčilovala. Bylo to něco v jejích očích. Druss to se ženami nikdy moc neuměl, neměl tu správnou intuici, jako někteří jiní. Ženy pro něj byly jako jiná rasa, cizí a zapovězená. Ale tohle dítě bylo něco jiného. V jejích očích bylo šílenství, šílenství a strach. Druss pokrčil rameny a udělal to, co dělal vždycky, když mu nějaký problém unikal: zapomněl na něj.

Po koupeli se rychle přioděl, učesal si vlasy i plnovous, pak spěšně posnídal v eldibarské jídelně a připojil se k padesáti dobrovolníkům na baštách, právě když oparem časného rána pronikly první paprsky vycházejícího slunce. Ráno bylo svěží a ve vzduchu se vznášel příslib deště. Pod hradbou se shromažďovali Nadirové, nakládali balvany do vozíků, které se pak pomalu vydávaly ke katapultům. Muži kolem Drusse příliš nemluví. V takovýchto dnech se jejich myšlenky obracely dovnitř. Zemřou dneska? Co teď asi dělá moje žena? Proč jsem tady?

Dál na baště procházeli mezi muži Hogun s Orrinem. Orrin skoro nemluvil, nechával legionářského generála, aby vtípkoval a kladl otázky. Závídel Hogunovi jeho kamarádský vztah k prostým vojínům, ale ne příliš. Byla to spíš lítost než závist.

Když procházeli kolem skupinky mužů u věžové brány, jakýsi mladý cul - byl to Bregan? - mu zvedl náladu.

"Budete dnes bojovat s Karnakem, pane?" zeptal se.

"Ano."

"Děkuju, pane. Je to velká čest - pro nás pro všechny."

"Je hezké, že to říkáš," řekl Orrin.

"Ne, myslím to vážně," tvrdil Bregan. "Včera v noci jsme o tom mluvili."

Orrin, na rozpacích i potěšený, se usmál a šel dál.

"Tohle je tedy," prohodil Hogun, "větší zodpovědnost, než kontrolovat zásoby."

"Jakto?"

"Oni si vás váží. A ten muž k vám vzhlíží jako k hrdinovi. Není snadný podle toho žít. Oni vedle vás zůstanou stát, i když všichni ostatní utečou. Nebo utečnou s váma, když všichni ostatní zůstanou stát."

"Já nikam utíkat nebudu, Hogune," prohlásil Orrin.

"Já vím, že ne. To jsem na mysli neměl. Občas přijde chvíle, kdy si jako člověk chcete lehnout, nebo se vzdát, nebo odejít. Obvykle to záleží na jedinci, ale v tomto případě už nejste obyčejný člověk. Jste padesát mužů. Jste Karnak. Je to velká zodpovědnost."

"A co vy?" zeptal se Orrin.

"Já jsem legie," odpověděl prostě generál.

"Ano, to nejspíš jste. Máte dneska strach?"

"Ovšem."

"To jsem rád," usmál se Orrin. "Nechtěl bych být jediný."

Jak byl Druss slíbil, den přinesl novou hrůzu: kamenné střely ničí části hradeb, pak strašlivý válečný pokřik a prudký útok na bašty s žebříky, a štekající horda hrnoucí se přes žulové cimbuří, aby se střetla se stříbřitou ocelí Drenajců. Dnes byly na řadě tři tisíce mužů z Musifu, druhé hradby, aby uvolnili válečníky, kteří dlouho a tvrdě bojovali předchozího dne. Meče řinčely, muži ječeli a padali a vřava trvala celé hodiny. Druss chodil po hradbách jako sveřepý obr, postříkaný krví a zachmuřený, jeho sekera se zakusovala do nadirských řad a jeho kletby a nadávky k němu přitahovaly další a další Nadiiry. Rek bojoval se Serbitarem po boku, stejně jako předešlého dne, ale dnes s nimi byli i Menahem, Antaheim, Virae a Arbedark.

Odpoledne byl dvacet stop široký ochoz na hradbách kluzký krví a pokrytý hromadami těl, ale bitva zuřila dál. Orrin, u věžové brány, bojoval jako posedlý po boku válečníků ze skupiny Karnak. Breganovi se zlomil meč a tak sebral nadirskou sekera, dvoubřitou a na dlouhém toporu, s níž vládl s neobyčejnou zručností.

"Skutečně zbraň pro sedláka!" zavolal na něj Gilad během krátkého odpočinku.

"To řekni Drussovi!" křikl Orrin a poplácal Bregana po zádech.

Za soumraku se Nadirové opět stáhli a cestou je provázely výsměchy a pískoty. Ale daň byla velká. Druss, zalitý karmínem, překračoval těla a kulhal k místu, kde stáli Rek se Serbitarem a čistili si zbraně.

"Ta hradba je zatraceně dlouhá na to, abychom se ještě dlouho udrželi," zamumlal a předklonil se, aby mohl otřít Snagu do kabátce jakéhosi mrtvého Nadira.

"Souhlasím," řekl Rek a lemem pláště si otíral z tváře pot. "Ale máš pravdu, nemůžeme jim ji jenom tak dát."

"Prozatím," ozval se Serbitar, "je zabíjíme v poměru tři ku jedné. A to nestačí. Oni nás utahají."

"Potřebujeme další muže," prohlásil Druss, sedl si na cimbuří a škrábal se na bradě.

"Včera v noci jsem poslal posla ke svému otci do Dros Segrilu," řekl Serbitar. "Posily by měly dorazit tak do deseti dnů."

"Drada Drenajce nenávidí," podotkl Druss. "Proč by měl posílat muže?"

"Musí poslat moji osobní gardu. Na to je ve Vagrii zákon, a i když s otcem už dvanáct let nemluvíme, pořád jsem jeho prvorozený syn. Mám na to právo. Připojí se tu ke mně tři sta mečů - jenom tolik, ale pomůže to."

"Proč jste se pohádali?" zeptal se Rek.

"Pohádali?" podivil se albín.

"Ty a tvůj otec."

"My se nepohádali. On moje nadání považoval za ‚dar z temnot‘ a pokoušel se mě zabít. Já mu to nedovolil. Zachránil mě Vintar." Serbitar si sňal přilbici, rozvázal řemínek, který mu přidržoval bílé vlasy, a zatřásl hlavou. Vlasy mu načečral večerní větřík. Rek si vyměnil pohled s Drussem a změnil téma.

"Ulrik si už musel uvědomit, že má na krku bitvu."

"On to stejně věděl," utrousil Druss. "Zatím ho z toho hlava nebolí."

"Nechápu, proč ne, mě bolí," poznamenal Rek a vstal, protože se k nim připojila Virae s Menahemem a Antaheimem. Tři členové Třicítky beze slova odešli a Virae se posadila vedle Reka, objala ho kolem pasu a hlavu si mu položila na rameno.

"Nebyl to příjemnej den," utrousil Rek a jemně ji hladil po vlasech.

"Dávali na mě pozor," zašeptala. "Hádám, že jsi jim to tak naporučil."

"Zlobíš se?"

"Ne."

"Dobrá. Právě jsme se potkali a já tě ještě nechci ztratit."

"Vy dva byste se měli najíst," podotkl Druss. "Já vím, že to necítíte, ale dejte na radu starého válečníka." Stařec vstal, ohlédl se k nadírkému táboru a pomalu se vydal k jídelně. Byl unavený. Strašně unavený.

Aniž by se řídil svou vlastní radou, sám se jídelně vyhnul a namířil si to do svého pokoje v lazaretu. V dlouhé budově se zastavil a zaposlouchal se do sténání ozývajících se z jednotlivých oddělení. Pach smrti byl všudypřítomný. Kolem něj se protahovali nosiči s nosítky, na nichž ležela zakrvácená těla, pomocníci vylévali vědra vody na podlahu a jiní s mopy či vědry písku připravovali podlahu na příští den. Druss s nikým nepromluvil.

Strčil do dveří svého pokojíku, a když se otevřely, zastavil se. Uvnitř seděla Caessa. "Přinesla jsem ti něco k jídlu," oznámila a uhnula před ním pohledem. Druss si mlčky vzal talíř s masem, červenými fazolemi a silným krajícem černého chleba a začal jíst.

"Vedle v pokoji je pro tebe nachystaná koupel," řekla Caessa, když dojedl. Druss přikývl a svlékl se.

Seděl v sedací lázni a vymýval si krev z vlasů a vousů. Když ho na mokřých zádech zastudil závan chladného vzduchu, poznal, že přišla Caessa. Klekla si vedle vany, nalila si do dlaní jakousi voňavou tekutinu a začala mu umývat vlasy. Druss zavřel oči a těšil se z dotyků jejich prstů. Když mu vlasy opláchla čistou teplou vodou, vytřela mu je do sucha čistým ručníkem.

Vrátili se do jeho pokoje a Druss zjistil, že mu mezitím nachystala čistou suknicí a černé vlněné nohavice, a že mu vyleštila kožený kabátec a vysoké boty. Před odchodem mu ještě nalila číši lentrejského vína. Druss vypil víno, lehl si a hlavu si položil na složené ruce. Po Roweně o něj žádná žena nikdy tímto způsobem nepečovala a Druss měl v hlavě zmatek.

Rowena mu byla zaslíbena již v dětství a obchodníci s otroky ji uloupili chvíli po jejich svatbě pod velkým dubem. Druss se je jal pronásledovat a ani se nezastavil, aby pohřbil své rodiče. Celé měsíce putoval zemí, až nakonec, ve společnosti Siebena básníka, objevil tábor otrokářů. Od nich zjistil, že Rowenu prodali kupci, který cestoval na východ, a Druss zabil jejich vůdce v jeho vlastním stanu a znovu se vydal na cestu. Pět let se toulal po kontinentě, žoldnět, budující si pověst nejstrašlivějšího válečníka své doby, až se nakonec stal prvním rytířem ventrijského boha-krále Gorbena.

Nakonec svou ženu našel ve východním křídle paláce a rozplakal se. Protože bez ní byl vždycky jen polovičním mužem. Jen ona z něj dělala člověka, na chvíli tišila temnou stránku jeho duše a tím, že mu ukázala krásu rozkvetlých luk tam, kde on hledal dokonalost v ocelové čepeli, z něj udělala celého muže.

Taky mu umývala hlavu, rozháněla mu bolest v zádech a vyháněla mu zlost ze srdce.

Teď byla pryč a svět byl pustý, rozmazaná šedá skvrna tam, kde kdysi bylo plno oslnivě jasných barev.

Venku začalo jemně mžít. Druss chvíli naslouchal dešti bubnujícímu na střechu. Pak usnul.

Caessa seděla venku a rukama si objímala kolena. Kdyby se k ní někdo přiblížil, nepoznal by, kde končí déšť a kde začínají slzy.

22.Kapitola

POPRVÉ STANULI NA ELDIBARCE VŠICHNI členové Třicítky. Nadirové se shromažďovali k útoku. Serbitar varoval Reka s Drussem, že dneska to bude jiné. Žádné bombardování z balist, jen nekonečná řada útoků, které měly obránce vyčerpat. Druss odmítal všechny rady, že by měl den odpočívat, a stál uprostřed hradby. Kolem něj stáli mniši Třicítky ve své zbroji ze stříbřité oceli a bílých pláštích. Byl s nimi Hogun, zatímco Rek s Virae stáli o čtyřicet kroků dál vlevo se skupinou Oheň. Orrin zůstal s Karnakem napravo. Pět tisíc mužů čekalo, meče v rukou, štíty připnuté, hledí sklopená.

Obloha byla tmavá a zamračená, na severu se hromadila mračna. Jen nad hradbami čekala modrá skvrna, až ji také překryje bouře. Rek se náhle usmál, když mu došla poezie té chvíle.

Nadirové vykročili, rozbouřená, zuřivá masa, dupot jejich nohou zněl jako hřmění.

Druss vyskočil na cimbuří nad nimi.

"Pojďte, vy čubčí syni!" zaburácel. "Smrtonoš čeká!" Jeho hlas se nesl údolím a odrazil se od vysokých žulových hradeb. V té chvíli projel oblohou nad drosem blesk, jako klikaté kopí. Následovalo zahřmění.

A začalo krveprolévání.

Jak Serbitar předpovídal, střed řady trpěl těmi nejzuřivějšími útoky, na hradby se čelně valila jedna vlna domorodců za druhou, jen aby je zničila ocelová obrana Třícítky. Mniši byli velice zruční. Drusse srazila dřevěná palice a statný nadirský válečník namířil sekeru na jeho hlavu. Serbitar přiskočil a výpad odrazil. Menahem muže zlikvidoval ranou do krku. Vyčerpaný Druss klopýtl přes tělo padlého a upadl pod nohy tří útočníků. Jak se natahoval po své seceře, přišli mu na pomoc Arbedark s Hogunem.

Nadirové prorazili řadu napravo a přinutili Orrina s oddílem Karnak ustoupit z hradeb do trávy na volném prostranství. Jak se přes hradby vrhly nadirské posily, aniž by jim někdo stál v cestě, Druss si nebezpečí všiml první a varovně zařval. Stál dva muže, kteří mu stáli v cestě, a sám se rozběhl, aby mezeru zaplnil. Hogun se s ním zoufale snažil držet krok, ale cestu měl zablokovanou.

Ke starci, který si prosekával a probíjel cestu na hradby, se připojili tři mladí culové, ale brzy byli zcela obklopeni nepřáteli. Orrin - bez přilbice, štít na třísky - se držel na místě se zbytkem své skupiny. Odrazil rozmáchlý sek jakéhosi vousatého domorodce a na oplátku ho bodl do břicha. Pak zahlédl Drusse a pochopil, že pokud se nestane zázrak, je se starcem konec.

"Ke mně, Karnaku!" zahulákal a vrhl se na postupující řady Nadirů. Za ním se rozběhli Bregan, Gilad a dvacet dalších, k nimž se připojil bar Britan a četa nosičů. Serbitar s patnácti členy Třícítky se prosekával podél hradeb.

Poslední z Drussových mladých společníků padl s rozpolcenou lebkou a starý válečník stál sám v kruhu Nadirů, který se kolem něj stahoval. Sehnul se pod napřaženým mečem, popadl muže za kabátec a praštil ho hlavou do nosu. Do paže ho sekl meč a další mu proťal kožený kabátec nad kyčlí. Používáje omráčeného Nadira jako štít Druss ustupoval k baště, ale do lapeného domorodce se zasekla sekera a vyrvala ho Drussovi ze sevření. Druss neměl kam ustoupit a tak se opřel nohou o hradbu a vrhl se do změti nepřátel. Jeho váha je zatlačila zpět a několik jich spolu s ním spadlo na zem. Upustil Snagu a popadl válečníka nad sebou, rozdrtil mu hrtan a pak, tiskna k sobě jeho tělo, čekal na nevyhnutelný smrtící výpad. Když tělo odkopli, Druss máchl rukou po noze vedle sebe a srazil muže na zem.

"Hej, Drussi! To jsem já - Hogun."

Stařec se převálil a zahlédl Snagu ležet o pár yardů dál. Vstal a popadl sekeru.

"To bylo těsný," utrousil gan legie.

"Ano," kývl Druss. "Děkuju! Dobrá práce."

"Rád bych tu zásluhu nechal na sobě, ale byl to Orrin a muži z Karnaka. Probojovali se k tobě, i když já nechápu, jak."

Začalo pršet a Druss to přivítal. Zvrátil hlavu k obloze, otevřel ústa a zavřel oči.

"Vrací se!" křikl kdosi. Druss s Hogunem vystoupili na cimbuří a dívali se, jak Nadirové útočí. V dešti je skoro nebylo vidět.

Nalevo odváděl Serbitar Třícítku mlčky z hradeb k Masifu.

"Kam to, k čertu, jdou?" zamumlal Hogun.

"Na tyhle starosti není čas," prskl Druss a v duchu zaklel, jak mu ramenem projela nová vlna bolesti.

Nadirská horda se řítila vpřed. Pak zaburácel hrom a uprostřed nadirských řad se zvedl ohromný výbuch. Všude nastal zmatek a útok opadl.

"Co se stalo?" vyptával se Druss.

"Zasáhl je blesk," vysvětloval Hogun, sňal si přilbici a odepjal si pancíř. "Tady by se to mohlo stát příště - to všechno ten zatracenej kov."

V dálce zazněla trubka a Nadirové se vrátili do stanů. Uprostřed pláně zel obrovský kráter obklopený zčernalými těly. Z jámy se kouřilo.

Druss se otočil a zadíval se na Třícítku, která právě vcházela boční brankou do Musifu.

"Oni to věděli," řekl tiše. "Co to je za lidi?"

"Nevím," odušil Hogun. "Ale bojují jako čerti a to je v týhle chvíli všechno, co mě zajímá."

"Oni to věděli," opakoval Druss a potřásl hlavou.

"No a?"

"Kolik toho ještě vědí?"

"Umíte předpovídat budoucnost?" vyptával se Antaheima jeden z vojáků, když se společně přikrčili pod narychlo vztyčenou plátěnou střešou spolu s dalšími pěti vojáky skupiny Oheň. Déšť pleskal do plátna a kapal na kameny dole. Spěšně zbudovaná střecha byla přitlučená k cimbuří za nimi a ve dvou předních rozích podepřená oštěpy. Pod ní se choulili vojáci. Zhlédli Antaheima jít samotného deštěm a jeden z nich, cul Rabil, ho zavolal, přestože ho jeho druhové varovali. Teď vládla pod plátěnou střešou stísněná nálada.

"No, tak umíte?" vyzvídal Rabil.

"Ne," odpověděl Antaheim, sňal si přilbici a rozvázal si bojový uzel na svých dlouhých vlasech. Pak se usmál. "Já nejsem čaroděj. Jsem jenom člověk jako vy - vy všichni. Jenom jsem prošel jiným výcvikem, to je všechno."

"Ale umíte mluvit bez mluvení," ozval se jiný voják. "To není přirozený."

"Pro mě ano."

"A vidíte do budoucnosti?" zeptal se hubený válečník a pod pláštěm udělal znamení ochranného rohu.

"Existuje mnoho budoucností. Některé z nich vidím, ale nevím, která se skutečně přihodí."

"Jak může být víc budoucností?" divil se Rabil.

"To se dost nesnadno vysvětluje, ale pokusím se o to. Zítřka lučištník vystřelí šíp. Utiší-li se vítr, zasáhne ten šíp jednoho muže. Bude-li vítr vát, zasáhne jiného. Budoucnost každého z těch mužů tudíž závisí na větru. Já neumím předpovědět, kterým směrem zítřka vítr povane, protože to také závisí na mnoha věcech. Mohu nahlédnout do zítřka a uvidím oba muže umírat, přičemž může zahynout pouze jeden z nich."

"Tak v čem je smysl toho všeho? Myslím toho vašeho nadání?" chtěl vědět Rabil.

"No, tak tohle je skvělá otázka, jedna z těch, nad níž hloubám už celá léta."

"Zemřeme zítřka?" zeptal se další muž.

"Jak to mohu vědět?" odvětil Antaheim. "Ale nakonec všichni lidé zemřou. Dar života není věčný."

"Říkáš ‚dar‘," poznamenal Rabil. "To naznačuje dárce?"

"Vskutku."

"Kterého z bohů teda vyznáváš ty?"

"My vyznáváme Pramen všech věcí. Jak se cítíte po dnešní bitvě?"

"Jak to myslíš?" zeptal se Rabil a přitáhl si plášť těsněji k tělu.

"Co jste cítili, když se Nadirové stáhli?"

"To se těžko popisuje. Cítili jsme se silný." Pokrčil rameny. "Plný síly. Šťastný, že žijem." Ostatní muži přikyvovali.

"Vítězně?" navrhl Antaheim.

"Asi jo. Proč se ptáš?"

Antaheim se usmál. "Tohle je Eldibarka, první hradba. Víte, co znamená slovo ‚Eldibar‘?"

"Není to jenom takový slovo?"

"Ne, je to mnohem víc. Egel, který tuto pevnost zbudoval, nechal do každé hradby vytesat jméno. ‚Eldibar‘ znamená ‚vítězný‘. Zde se poprvé setkávají obránci s nepřítelem. Tady ho poprvé vidí jako člověka. Obráncům proudí v žilách síla. Nepřítel ustupuje pod vahou našich mečů a silou našich paží. Cítíme, jak se na hrdiny sluší, vzrušení z boje a volání našich předků. My tu vítězíme! Egel znal srdce mužů. Rád bych věděl: Znal i budoucnost?"

"Co znamenají ta ostatní jména?"

Antaheim pokrčil rameny. "To až někdy jindy. Mluvit o Musifu, jsme-li pod ochranou Eldibarky, nepřináší štěstí." Antaheim se opřel o stěnu, zavřel oči a zaposlouchal se do šumění deště a vytí větru.

Musif. Hradba zoufalství! Není-li dost sil na udržení Eldibarky, jak by mohli udržet Musif? Neudržíme-li Eldibarku, neudržíme ani Musif. Strach se nám zahryzne do vnitřností. Na Eldibarce zahynulo mnoho našich přátel a my v duchu znovu vidíme jejich rozesmáté tváře. Nechceme se k nim připojit. Musif je zkouškou.

A my se neudržíme. Stáhneme se až na Kanii, hradbu obnovené naděje. Nezemřeli jsme na Musifu a Kania je kratší bojiště. A stejně, nejsou za námi ještě tři další hradby? Nadirové tady už nemohou používat své balisty a to už něco znamená, ne? Na každý pád, copak jsme vždycky nevěděli, že několik hradeb ztratíme?

Další bude Sumitos, hradba beznaděje. Jsme unavení, vyčerpaní k smrti. Nyní bojujeme zcela pudově, mechanicky a dobře. Zůstali jen ti nejlepší, aby zastavili divoký příval.

Valteri, pátá hradba, je hradbou vyrovnanosti. Teď se musíme vyrovnat se svou smrtelností. Přijali jsme nevyhnutelnost vlastní smrti a našli v sobě takovou odvahu, o níž bychom nikdy nevěřili, že ji v sobě máme. Znovu se objeví humor a každý bude ostatním mužům bratrem. Budeme muset stát společně proti společnému nepříteli, štít vedle štítu, a budeme ho muset přinutit trpět. Na této hradbě bude čas ubíhat pomaleji. Budeme zkoušet své smysly, jako bychom je právě objevili. Z hvězd se stanou drahokamy takové krásy, jakou jsme nikdy dřív neviděli, a přátelství bude sladké, jako nikdy předtím.

A nakonec Geddon, hradba smrti...

Já Geddon neuvidím, pomyslel si Antaheim.

A usnul.

"Zkoušky! Jediné, co pořád slyšíme, je, že ta skutečná zkouška přijde zítřka. Kolik těch zatracených zkoušek ještě přijde?" hřímal Elicas. Když mladý válečník přerušil Serbitara, Rek zvedl ruku.

"Uklidni se!" nařídil mu. "Nech ho domluvit. Máme jenom chvíli, než přijdou městští radní."

Elicas se na Reka zamračil, ale když hledal podporu u Hoguna, zahlédl, jak gan téměř nepostřehnutelně zavrtěl hlavou, a zmlkl. Druss si protřel oči a vzal si od Orrina číši vína.

"Lituji," řekl mírně Serbitar. "Vím, jak protivné takové řeči jsou. Po osm dní už Nadiry držíme za hradbou a je pravda, že neustále mluvím o nových zkouškách. Ale pochopte, Ulrik je mistr strateg. Podívejte se na jeho vojsko - tvoří ho dvacet tisíc domorodců. Tento první týden se díval, jak krvácejí na hradbách. Nebyly to jeho nejlepší oddíly. Tak, jako jsme my cvičili naše nováčky, tak to dělal i on. Nikam nespěchá. Tyto dny strávil tím, že ze svých řad vyřazoval ty nejslabší, protože on ví, že až, nebo jestli, dobyde dros, přijdou další bitvy. My jsme si vedli dobře, vyjimečně skvěle. Ale draho jsme za to zaplatili. Čtrnáct set mužů je mrtvých, dalších čtyři sta už nikdy nebudou bojovat."

Povím vám tohle: Zítřka nastoupí jeho veteráni."

"A kde jste tyhle zprávy získal?" vyštěkl Elicas.

"To stačí, chlapče!" zahřměl Druss. "Dost na tom, že měl pravdu až doposud. Až se zmýlí, můžeš mluvit."

"Co navrhuje, Serbitare?" zeptal se Rek.

"Nechte jím tu hradbu," odpověděl albín.

"Cože?" vyjekla Virae. "Po všem tom bojování a umírání? To je šílený."

"Nikoliv, má paní," ozval se Štelec, poprvé za celý večer. Oči všech se otočily k mladému lučištníkovi, který vyměnil svůj obvyklý kroj, zelenou halenu a nohavice. Nyní měl skvostný jelenicový svrchník zdobený trásněmi, na zádech ozdobený orlem umně vyšíтым z korálků. Dlouhé plavé vlasy mu přidržovala jelenicová čelenka a po boku mu

visela stříbrná dýka s ebenovým jílcem ve tvaru sokola, jehož rozeprtá křídla vytvářela záštitu.

Vstal. "Zní to rozumně. Víme, že ta hradba padne. Eldibarka je nejdělsí, a proto je nejtěžší ji udržet. Jsme tam moc roztažení. Na Musifu budeme potřebovat míň mužů, a proto jich taky míň ztratíme. A mezi hradbami máme volné prostranství. Moji lučištníci můžou mezi Ulrikovými veterány způsobit hotová jatka ještě dřív, než se dostanou k vlastnímu útoku."

"Je tu ještě jedna věc," dodal Rek, "a stejně důležitá. Dřív nebo později nás z té hradby zatlačí, a i přes ty ohňové příkopy budou naše ztráty nesmírné. Stáhneme-li se v noci, zachráníme spoustu životů."

"A nesmíme zapomínat na morálku," poukázal Hogun. "Ztráta hradby dros silně zasáhne. Ale pokud se jí vzdáme kvůli srtategickému ústupu, obrátíme situaci v náš prospěch."

"Co vy, Orrine? Co si o tom myslíte vy?" zeptal se Rek.

"Máme asi pět hodin. Začneme," odpověděl gan.

Rek se otočil k Drussovi. "A ty?"

Stařec pokrčil rameny. "Zní to rozumně," prohodil.

"Takže dohodnuto," řekl Rek. "Nechám vás tu, abyste mohli začít s ústupem. Musím se teď sejít s radou."

Tichý ústup trval celou dlouhou noc. Ranění byli odnášeni na nosítkách, zásoby léků na vozících a osobní majetek, spěšně zabalený do vaků, na zádech. Nejvážnější ranění byli do musifského lazaretu přeneseni už dávno a eldibarská kasárna se od začátku obležení používala jen zřídka.

Když se objevilo první přízračné světlo svítání, procházeli poslední muži postranní brankou Musifu a šplhali po dlouhých točitých schodech na bašty. Pak začali pracovat na tom, aby schodiště zavalili balvany a zdívm a zablokovali tak přístup do hradby. Muži se dřeli a lopotili a světlo sílilo. Nakonec nasypali na zdivo pytle malty a upěchovali ji do děr. Další muži směs polévali vodou ze džberů.

"Tak za den," prohlásil stavitel Marik, "s touhle hmotou už nic nehne."

"Nic není tak pevný," prohodil jeho společník. "Ale bude jim trvat týdny, než se tudy dostanou, a to schodiště bylo stavěné tak, aby se dalo bránit i v případě, že se sem dostanou."

"Ať tak nebo tak, já to už nevidím," řekl Marik. "Já dneska odcházím."

"Máš dost naspěch," poznamenal jeho přítel. "My s Marissou chceme taky odejít. Ale až padne čtvrtá hradba."

"První hradba, čtvrtá hradba, jaké je v tom rozdíl? Aspoň se od téhle války dostanu dál. Ve Ventrii stavitele potřebují. A jejich vojsko je dost silný na to, aby Nadiry zadrželo celý roky."

"Možná. Ale já si počkám."

"Nečekej moc dlouho, příteli," varoval Marik.

V donjonu ležel Rek na zádech a zíral na zdobený strop. Postel byla pohodlná a vedle něj byla uhnížděná nahá Virae, která si hlavu položila na jeho rameno. Schůze skončila před dvěma hodinami a Rek nemohl usnout. Hlavu měl plnou plánů, protiúderů a celé myriády problémů obleženého města. Debata byla vzrušená a udržet na uzdě všechny ty politiky bylo jako navlékat nit do jehly pod vodou. Všichni se shodovali v tom, že by se Delnoch měl vzdát.

Za Reka se postavil pouze červenolící Lentriánec Malfar. Šinell, ten kluzký had, navrhl, že delegaci k Ulrikovi povede osobně. A co Berik, který se cítil podvedený osudem, protože mezi jeho předky byli po celá staletí vládcové Delnochu, a on o něj přišel, protože byl až druhorozeným synem? Byl zahořklý. Backda, právník, mluvil jen málo, ale když promluvil, byla jeho slova samý jed.

"Chcete zastavit moře děravým vědrem."

Rek se jen s námahou držel, aby nevybuchl. Ani jednoho z nich neviděl stát na hradbách s mečem v ruce. Oni by to ani neudělali. Horeb měl rčení, které těmto mužům dokonale padlo:

"Špína vždycky vyplave na povrch."

Poděkoval jim tedy za jejich rady a souhlasil, že se za pět dní opět sejdou, aby jim odpověděl na jejich návrhy.

Virae vedle něj se zavrtěla. Přehoz se posunul a odhalil její kulaté ňadro. Rek se usmál a poprvé za celý den myslel na něco jiného než na válku.

Na ochoze Eldibarky stál Střelec s tisícem lučištníků a díval se, jak Nadirové hromadně útočí. Lučištníci měli šípy volně nasazené na tětívách a klobouky měli furiantsky na stranu, aby jim stínily pravé oko proti vycházejícímu slunci.

Domorodci vyrazili nenávisťný jek a rozběhli se vpřed.

Střelec vyčkával. Olízl si suché rty.

"Ted!" zařval a plynulým pohybem natáhl tětívu, až se dotkla jeho pravé tváře. Šíp vylétl spolu s tisícovkou dalších do hrnouce se masy dole. Stříleli pořád dokola, až měli prázdné toulce. Nakonec na cimbuří vyskočila Caessa a vystřelila poslední šíp přímo dolů na muže přistruhujícího žebřík k hradbě. Střela mu shora projela ramenem, probodla mu plíci a skončila mu v břiše. Bez hlesu se zhroutil.

Na cimbuří zarachotily hákovací kotvice.

"Zpátky!" zařval Střelec a rozběhl se přes otevřené prostranství, přes můstky nad příkopy naplněnými olejem nasáklým klestím. Z hradby Musifu se snesly provazy a lučištníci po nich hbitě vylezli nahoru. Na Eldibarce se na hradby dostali první Nadirové. Dlouhou dobu se zmateně hemžili na ochoze, než si všimli lučištníků šplhajících do bezpečí. V několika minutách bylo nahoře několik tisíc domorodců. Přehodili své žebříky přes Eldibarku a vyrazili k Musifu. Tehdy přes otevřené prostranství přelétly zapálené šípy a zmizely v olejem napuštěných otýpkách chrastí. Z příkopů začal okamžitě stoupat hustý dým a za ním následovaly plameny dvakrát vyšší než člověk.

Nadirové ustoupili. Drenajci jásalí.

Chrastí hořelo déle než hodinu a čtyři tisíce válečníků na Musifu sešlo dolů. Někteří se ve skupinkách rozložili do trávy, jiní se vydali do některé ze tří jídelen na druhou snídani. Mnoho se jich posadilo do stínu strážních věží.

Druss se procházel mezi muži, tu a tam zažertoval, od jednoho muže přijal kus černého chleba, od jiného pomeranč. Zahlédl Reka s Virae, jak osamoceně sedí u jižního útesu, a vydat se k nim.

"Zatím je to dobré!" liboval si a natáhl své velké tělo do trávy. "Zatím si nejsou jistí, co mají udělat. Dostali rozkaz dobýt hradbu a to splnili."

"A dál, co myslíš?" zeptal se Rek.

"Sám náš velký kamarád," odušil Druss. "Přijde sem. A bude si chtít popovídat."

"Měli bychom jít dolů?" chtěl vědět Rek.

"Lepší bude, když půjdu já. Nadirové mě znají. Smrtonoš. Jsem součástí jejich pověstí. Myslí si, že jsem prastarý bůh smrti toulající se světem."

"Rád bych věděl, jestli se mýlí," usmál se Rek.

"Možná ne. Já to nikdy nechtěl, víte. Jediné, co jsem chtěl, bylo dostat zpátky svou ženu. Kdyby ji nebyli odvedli otrokáři, býval by ze mě byl sedlák. Tím jsem si jistý, i když Rowena o tom pochybovala. Občas se mi moc nelíbí, co se ze mě stalo."

"Lituju, Drussi. Byl to jen žert," omlouval se Rek. "Já tě jako boha smrti nevidím. Ty jsi člověk a válečník. Ale hlavně člověk."

"To nejsi ty, chlapče. Tvoje slova jsou jenom ozvěnou toho, co cítím. Brzy zemřu... Tady, v tomhle drosu. A čeho jsem v životě dosáhl? Nemám syna ani dceru. Žádné žijící příbuzné... pár přátel. Bude se říkat: 'Tady leží Druss. Zabil mnohé, nezpłodil nikoho.'"

"Bude se toho říkat víc," ozvala se najednou Virae. "Bude se říkat: 'Tady leží veliký Druss, který se nikdy nechoval podle, malicherně, ani zbytečně krutě. Toto byl muž, který se nikdy nevzdal, nikdy neslevil ze svých zásad, nikdy neoloupil ženu a nikdy nepoužil svou sílu proti slabšímu.' Bude se říkat: 'Neměl žádné syny, ale mnoho žen, usínajících se svými robátky, spí lépe, když ví, že s Drenajci stojí i Druss.' Bude se říkat hodně věcí, starouši. Bude se o tobě vykládat po mnohá pokolení a muži bez síly sílu najdou, když uslyší vyprávět o tobě."

"To by bylo hezké," usmál se stařec.

Dopoledne minulo a dros zářil v teplých paprscích slunce. Jeden z vojáků vytáhl píšťalu a začal na ni pískat rytmičkou jarní melodii, která se jasně nesla údolím, píseň o radosti v časech smrti.

V poledne byli Rek s Drussem povoláni na hradbu. Nadirové se stáhli zpátky na Eldibarku, ale uprostřed volného prostranství seděl na velkém červeném koberci jediný muž. Jedl datle a sýr a ze zlatého poháru popíjel víno. Do země za ním byla vražena korouhev s vlčí hlavou.

"Rozhodně má styl," prohodil Rek, který toho muže začal okamžitě obdivovat.

"Měl bych sejít dolů, než doji," řekl Druss. "Kdybychom čekali, ztratili bychom tvář."

"Buď opatrnější!" naléhal Rek.

"Je jich jenom pár tisíc," odušil Druss se širokým úsměvem.

Ručkováním se Druss dostal na prostranství dole a vydal se k obědvajícímu.

"Jsem cizincem ve tvém táboře," prohlásil.

Muž vzhlédl. Obličej měl široký a čistě vyholený, bradu pevnou. Oči pod tmavým obočím byly fialové a šikmé, byly to oči mocného muže.

"Vítej, cizinče, posad' se a pojez," vybídl Drusse muž. Druss se se zkříženými nohama posadil naproti němu. Muž si pomalu rozepjal lakovaný černý pancíř, svlékl si ho a pomalu ho odložil vedle sebe. Pak si stáhl černé holenní brnění a chrániče předloktí. Druss si všiml jeho silně osvalených paží a ladných, kočičích pohybů. Rozený válečník, pomyslel si stařec.

"Jsem Ulrik z kmene Vlčí hlavy."

"Já jsem Druss se sekerou."

"Rád tě poznávám! Jez."

Druss si ze stříbrného talíře před sebou nabral hrst datlí a pomalu jedl. Pak si vzal kozí sýr a spláchl to douškem červeného vína. Zvedl obočí.

"Lentrijské červené," řekl Ulrik. "Bez jedu."

Druss se zazubil. "Mě je těžké zabít. Je to vrozený talent."

"Vedl sis dobře. Jsem tomu za tebe rád."

"Truchlil jsem pro tvého syna. Já žádné syny nemám, ale vím, jak je pro člověka těžké, ztratit milovanou bytost."

"Byla to krutá rána," řekl Ulrik. "Byl to dobrý hoch. Ale život je krutý, ne? Člověk se musí povznést nad svůj žal."

Druss mlčel a nabral si další datle.

"Ty jsi velký muž, Drussi. Je mi líto, že tu musíš zemřít."

"Ano. Bylo by hezké žít věčně. Na druhou stranu, začínám být pomalý. Někteří z tvých mužů se skoro dostali k tomu, aby mě dostali - uvádí mě to do rozpaků."

"Muž, který tě zabije, dostane velkou odměnu. Sto koní z mých vlastních stájí."

"Jak ten muž dokáže, že mě zabil?"

"Přinese mi tvou hlavu a dva svědky své rány."

"Nedovol, aby se tahle informace dostala k mým lidem. Oni by to udělali za padesát koní."

"To snad ne! Vedl sis dobře. Jak se zapracoval ten nový hrabě?"

"Dal by přednost méně hlučnému uvítání, ale myslím, že se docela baví. Je to skvělý bojovník."

"Jako vy všichni. Ale nebude to stačit."

"Uvidíme," prohodil Druss. "Ty datle jsou vynikající."

"Opravdu myslíš, že mě můžeš zastavit? Pověz mi pravdu, Smrtonoši."

"Rád bych sloužil pod tebou," řekl Druss. "Celá léta jsem tě obdivoval. Sloužil jsem mnoha králům. Někteří byli slabí, jiní svěhlaví. Mnozí byli skvělí muži, ale ty... tys byl vždycky velký. Myslím, že nakonec dosáhneš svého. Ale ne, dokud jsem naživu."

"Nebudeš už žít dlouho, Drussi," poznamenal mírně Ulrik. "Máme šamana, který takové věci ví. Prozradil mi, že tě viděl stát na čtvrté hradbě - Sumitos se, tuším, jmenuje - a za tvou hlavou se vznášela zubící se lebka smrti."

Druss se rozesmál nahlas. "Smrt se vždycky vznáší tam, kde stojím, Ulriku! Já jsem ten, kdo smrt roznáší a kráčí po jejím boku. Copak tvůj šaman nezná vaše vlastní pověsti? Možná se rozhodnu zemřít na Sumitu. Tak bych se mohl rozhodnout zemřít na Musifu. Ale ať už se rozhodnu zemřít kdekoliv, pamatuj si tohle: Až vstoupím do Údolí stínů, vezmu s sebou nemálo Nadirů, aby mi cestou dělali společnost."

"Budou pyšní na to, že půjdou s tebou. Odejdi v míru."

23. Kapitola

JEDEN KRVAVÝ DEN NÁSLEDOVAL ZA druhým, nekonečný sled sekání, tesání a umírání, šarvátky, které přiváděly skupiny nadirských válečníků ven na volné prostranství před Musifem a hrozily polapením drenajského vojska na hradbách. Ale Nadirové byli vždycky odrazeni a řada obránců se udržela. Pomalu, jak předpovídal Serbitar, byli silní odděleni od slabých. Rozdíl bylo snadné poznat. Koncem šestého týdne zůstali naživu pouze ti silní. Na tři tisíce drenajských válečníků buď zahynulo nebo bylo z boje odneseno se strašlivými ranami.

Druss, jako obr, každého dne přecházel po ochoze, odmítal veškeré žádosti, aby si odpočinul, vzdoroval svému unavenému tělu a ze své válečnické duše ždímal skryté zásoby síly. Rek si také budoval pověst, i když mu na tom nezáleželo. Dvakrát jeho šílené výpady Nadiry vyděsily a otřáslы jejich řadami. Orrin stále bojoval s pozůstatky skupiny Karnak, teď pouze o osmnácti mužích. Gilad bojoval po jeho pravici a po jeho levici stál Bregan, stále používající ukořistěnou nadirskou sekeru. Hogun kolem sebe shromáždil padesát legionářů a stáhl se z bašty, aby mohl vyplnit případně vzniklou mezeru.

Dny byly naplněné bolestí a křikem umírajících. A seznam v síni mrtvých byl při každém východu slunce delší a delší. Dun Pinar padl, dyka s pilovitým ostřím mu rozervalo hrdlo. Bara Britana našli pod hromadou nadirských těl a z prsou mu trčelo zlomené ratiště kopí. Vysokého Antaheima z Třicítky zasáhl do zad vržený oštěp. Elicas skončil na cimbuří, když se se vzdorným křikem vrhl na Nadiry a dostal se pod tucty čepelí. Jorakovi, tomu velkému zbojníkovi, rozbil hlavu kyj a on, umíraje, popadl dva nadirské bojovníky a vrhl se z hradeb, takže s jekem dopadli na skály dole.

Uprostřed zmatku mihajících se mečů prošlo mnoho hrdinských činů zcela nepovšimnuto. Jeden mladý voják, bojující opřený zády o Drussa, zahlédl nepřátelského kopiníka, jak útočí na starého válečníka. Bez přemýšlení se vrhl do cesty letícímu ocelovému hrotu a skončil na ochoze mezi dalšími mrtvými těly. Jiný voják, důstojník jménem Portitac, skočil do mezery u věžové brány, vystoupil na cimbuří, kde popadl vršek žebříku a vrhl se dopředu, čímž odstrčil žebřík od hradby. Spolu s ním na skalách dole zemřelo dvacet Nadirů, kteří byli nejbližší vršku žebříku, a pět dalších si polámalo údy. Takových chrabrých příběhů se událo bespočet.

A bitva zuřila dál. Rek získal šikmou jizvu, která se mu táhla od obočí k bradě, a při boji se mu rudě leskla. Orrin přišel o tři prsty na levé ruce, ale hned po dvou dnech za bojovou linií se znovu připojil ke svým mužům na baště.

Z hlavního města Drenanu přicházely neustále zprávy:

Vydržte. Dejte Bijci čas. Ještě jeden měsíc.

A obránci věděli, že se udržet nemohou. Ale bojovali dál.

Nadirové se dvakrát pokusili o noční útok, ale při obou příležitostech Serbitar obránce včas varoval a útočníci drazé zaplatili za svou námahu. Za noci bylo těžké najít chyty pro ruce a dlouhá cesta na hradby byla plná nebezpečí. Stovky domorodců zahynuly, aniž by Drenajci museli použít ocel či černé šipy.

Teď už byly noci klidné a určitým způsobem stejně špatné, jako dny. Protože klid a pokoj v měsíční temnotě fungovaly jako osudový protiklad ke karmínovu a bolesti slunečního svitu. Muži měli čas přemýšlet: snít o svých ženách, dětech, statcích, a dokonce ještě vážněji o budoucnosti, která by mohla přijít.

Hogun se Střelcem si zvykli procházet se v noci spolu po ochozech, zachmuřený generál legie a veselý, zábavný zbojník. Hogun zjistil, že ve Střelcově společnosti dokáže zapomenout na ztrátu Elika. Dokonce se opět dokázal zasmát. Střelec na oplátku cítil jistou spřízněnost s ganem, protože on měl také svou vážnou stránku, i když ji velmi dobře skrýval.

Ale této noci byl Střelec v trudnomyslné náladě a pohled měl nepřítomný.

"Co tě žere, chlape?" zeptal se Hogun.

"Vzpomínky," odušil lučištník, opřel se o cimbuří a zahleděl se na táborové ohně Nadirů dole v údolí.

"Ty musí být buď hrozně smutný, nebo strašně krásný, když tě to tak vzalo."

"Tyhle jsou právě ty hrozně smutný, příteli. Věříš v bohy?"

"Občas. Obvykle když stojím zády ke zdi a kolem mě jsou samí nepřátelé," řekl Hogun.

"Já věřím ve spojený síly růstu a zla. Věřím, že při řídkejších příležitostech si tyhle síly vyberou člověka a různým způsobem ho ničí."

"A tyhle síly se dotkly tebe, Střelče?" zeptal se mírně Hogun.

"Možná. Vzpomeň si na nedávný dějiny - najdeš tam spoustu příkladů."

"To nemusím. Vím, kam to povede," prohlásil Hogun.

"Co ty víš?" zeptal se lučištník a obrátil se k důstojníkovi v tmavém plášti. Hogun se pousmál, i když mu neuniklo, že Střelec svírá jilec své dýky.

"Vím, že jsi muž, kterému jakási tajná tragédie zničila život. Buď ti zemřela žena, nebo ti zabili otce... něco takového. Možná se událo něco velice ošklivého, něco, čeho ses dopustil a nemůžeš na to zapomenout. Ale i kdyby to byl ten poslední případ, tak to, že na to vzpomínáš s takovou bolestí, znamená, že to pro tebe nebylo přirozený. Hod' to za hlavu, člověče! Kdo z nás umí změnit minulost?"

"Rád bych ti to řekl," vysvětloval Střelec. "Ale nemůžu. Promiň. Dneska večer nejsem vhodnéj společník. Běž dál. Já tu chvíli zůstanu."

Hogun ho chtěl poplácat po zádech a říct něco vtipného, aby Střelce trochu rozveselil, tak, jako to on tolikrát udělal pro něj. Ale nemohl. Byly chvíle, kdy zachmuřeného válečníka bylo potřeba, dokonce byl milován, ale toto nebyla jedna z nich, a Hogun se v duchu proklínal, ale pak mlčky odešel.

Střelec stál na cimbuří něco přes hodinu, hleděl do údolí a naslouchal tlumeným písňím nadirských žen, které se k němu nesly z tábora dole.

"Máš potíže?" ozval se za ním hlas.

Střelec se prudce otočil a spatřil Reka. Mladý hrabě byl oblečený v šatech, v nichž dorazil do pevnosti: jelenicové boty do půli stehén, halena s vysokým, zlatem krumplovaným límcem a kabátec z beránka. Po boku měl svůj dlouhý meč.

"Jsem jenom unavený," tvrdil Střelec.

"Já taky. Už mi ta jízva mizí?"

Střelec se zblízka zadíval na klikatou červenou čáru, která se Rekovi táhla od obočí na bradu. "Měls štěstí, že nepřišel o oko," poznamenal.

"To ta mizerná nadirská ocel," vysvětlil Rek. "Já provedl perfektní kryt a ten jeho mizerný meč se zlomil a škrábl mě na tváři. Dobří bohové, člověče, máš vůbec ponětí, jak dlouho jsem si chránil obličej?"

"Teď je pozdě si s tím lámat hlavu," zazubil se Střelec.

"Některí lidi se rodí oškliví," pokračoval Rek. "Není to jejich chyba a já například jsem nikdy nic neměl proti člověku, který byl ošklivý. Ale jiní - a sebe počítám mezi ně - se rodí s hezkými rysy. To je dar, kterýho by se člověk neměl jen tak vzdávat."

"Mám za to, že pachatel za svůj čin zaplatí smrtí."

"Přirozeně! Víš, myslím, že se usmíval, když jsem ho zabíjel. Ale on byl taky šereda. Myslím opravdu ošklivý. To není správný."

"Život umí být pěkně nefér," souhlasil Střelec. "Ale musíš se na to dívat z té lepší stránky, můj hrabě. Víš, narodil ode mě tys nikdy nebyl úžasně krásný. Tys měl jenom souměrný rysy. Obočí máš moc hustý a pusy krapet moc širokou. A trochu ti řídnou vlasy. No, a kdybys byl obdařen téměř zázračně krásným vzhledem, jako třeba já, to bys teprve měl nad čím truchlit."

"Na tom, co říkáš, něco bude," přitakal Rek. "Tys byl vskutku bohatě obdařen. Možná proto, aby se vyrovnalo to, jak jseš malej."

"Malej? Vždyť jsem skoro tak vysoký, jako ty."

"Á, ale jak velké slovo je 'skoro'. Může být člověk skoro živý? Může mít skoro pravdu? V otázce výšky, příteli můj, nepracujeme s jemnými odstíny šedi. Já jsem vyšší, ty jseš menší. Ale uznávám, že v celé pevnosti není hezčího prcka."

"Ženám jsem vždycky připadal vysokej právě akorát," bránil se Střelec. "Přinejmenším když s nima tančím, můžu jim šeptat slova lásky přímo do ouška. S těma tvejma dlouhejma nohama budeš mít jejich hlavu tak akorát v podpaždí."

"V lese jste trávili hodně času tancem, co?" zeptal se Rek roztomile.

"Já nežil vždycky v lese. Moje rodina..." Střelec se zadrhl a zmlkl.

"Já tvoje rodinný zázemí znám," řekl Rek. "Ale je skoro na čase, abys o tom začal mluvit. Už to v sobě neseš moc dlouho."

"Jak to můžeš vědět?"

"Prozradil mi to Serbitar. Jak víš, podíval se ti do hlavy... když po tobě tenkrát posílal Drussovi svou zprávu."

"Hádám, že to ví celá tahle zatracená pevnost," zavrčel Střelec. "Za svítání odjedu."

"Ten příběh známe jenom já a Serbitar - a pravdu o něm. Ale jestli chceš, tak jeď."

"Pravdou je, že jsem zabil svého otce a bratra." Střelec měl bílou tvář a byl celý napjatý.

"Dvoji nehoda - to dobře víš!" prohodil Rek. "Proč se kvůli tomu mučíš?"

"Proč? Protože pochybuju o nehodách v životě. Zajímalo by mě, kolik jich způsobí naše vlastní tajná přání. Kdysi žil jeden běžec, nejlepší, jakýho jsem kdy viděl. Připravoval se na velký hry, poprvý měl běžet proti nejrychlejším mužům z mnoha zemí. Den před závodem upadl a zvrtil si kotník. Byla to skutečně nehoda, nebo se bál čelit větší zkoušce?"

"To bude vědět jenom on," řekl Rek. "Ale v tom spočívá tajemství. On to ví a ty bys měl taky. Serbitar říká, žeš byl se svým otcem a bratrem na lovu. Tvůj otec byl nalevo a bratr napravo, když jsi pronásledoval jelena do houští. V křoví před tebou cosi zašustilo a tys vystřelil. Ale byl to tvůj otec, který se tam objevil, aniž by o sobě dal vědět. Jak jsi mohl něco takového vědět?"

"Pointa je v tom, že nás vždycky učil, abychom nestříleli, dokud nevidíme cíl."

"No tak jsi udělal chybu. Nic nového pod sluncem."

"A můj bratr?"

"Viděl, cos udělal, špatně to pochopil a ve vzteku se na tebe vrhl. Tys do něj strčil a on spadl a praštil se hlavou o

kámen. Nikdo by nechtěl něco takového nést. Ale tys to v sobě živil a teď nadešel čas, abys to ze sebe dostal."

"Já svého tátu ani bratra nikdy nemiloval," namítl Střelec. "Můj otec zabil mou mámu. Celý měsíce ji nechával samotnou a měl spousty metres. Když si moje matka pořídila milence, on ho nechal oslepit a ji zabít... strašně."

"Já vím. Nemysli na to."

"A můj bratr vyrůstal k jeho obrazu."

"To taky vím."

"A víš taky, co jsem cítil, když tam oba leželi mrtví u mých nohou?"

"Ano. Jásal jsi."

"A není to hrozný?"

"Nevím, jestli ses zamyslel nad tímhle, Střelče, ale zkus to. Dáváš vinu bohům, že na tebe seslali prokletí, ale ta kletba spočívala na dvou mužích, kteří si ji zasloužili."

Nevím ještě, jestli doopravdy věřím v osud, ale v lidském životě se občas přihodí něco, co neumím vysvětlit. To, že jsem tady, například. To, že je Druss přesvědčený, že tady umře, protože uzavřel se smrtí smlouvu. A ty... Ale věřím, že tys byl prostě jen nástrojem... kdo ví?... možná zákona přirozený spravedlnosti."

Ať už věříš, čemu chceš, věz tohle: Serbitar ti nahlédl do srdce a nenašel tam žádné zlo. A on tohle ví."

"Možná," řekl Střelec. Pak se náhle zazubil. "Všiml sis, že když si Serbitar sundá tu svoji přilbici s chocholem, je menší než já?"

Pokoj byl zařízený spartánsky: koberec, polštář a židle, vše přistrčeno k malému okénku, před nímž stál nahý albín. Byl sám. Jeho bledou pleť zalévalo měsíční světlo a noční větřík mu čečral vlasy. Ramena měl svěšená, oči zavřené. Únava na něj doléhala tak, jako ještě nikdy předtím během jeho krátkého života. Protože to byla únava ducha a pravdy.

Filosofové často hovořili o lžích skrývajících se pod jazykem jako osolený med. Serbitar toto znal až příliš dobře. Ale skrytá pravda byla často horší. Mnohem horší. Protože ta se člověku usadila v žaludku a rostla, až zcela pohltila jeho duši.

Pod ním byly pokoje Vagrianců, v nichž přebýval Suboden a tři stovky mužů, kteří přišli z Dros Segrilu. Několik dní bojoval vedle své osobní gardy a opět se stal princem z Dros Segrilu, synem hraběte Drady. Ale byla to bolestná zkušenost, protože jeho vlastní muži se při jeho příchodu žehnali znamením ochranného rohu. Mluvili s ním jen zřídka, a i to jenom, když mu spěšně odpovídali na přímou otázku. Suboden, neomalený jako vždy, albína požádal, aby se vrátil ke svým druhům.

"Jsme tu, principi Serbitare, protože je to naše povinnost. A tu nejlépe splníme, když vy nebudete poblíž."

Ještě bolestnější ale byl dlouhý rozhovor, který měl s Opatem mečů, mužem, kterého uctíval a miloval jako otce, učitele a přítele.

Serbitar zavřel oči a otevřel svou mysl, vznesl se z vězení svého těla a odsunul stranou záclony času.

Putoval zpátky a ještě dál. Proplulo kolem něj třináct dlouhých, únavných, radostí naplněných let a Serbitar znovu spatřil karavanu, která ho přivedla k Opatovi mečů. V čele s deseti válečníky jel obr rudovous Drada, mladý hrabě ze Segrilu - v bitvách zakalený, vrtošivý a nemilosrdný nepřítel, ale opravdový přítel. Za ním jelo deset jeho nejvěrnějších válečníků, mužů, kteří by za něj bez nejmenšího zaváhání položili život, protože ho milovali víc než svůj život. Vzadu je lehký vozík, v němž, na slavníku pokrytém hedvábnými prostěradly, leží mladý princ a jeho přízračně bílou tvář před sluncem stíní plátěná zástěna.

Drada otáčí svého černého oře a cválá k vozíku. Opře se o sedlovou hrušku a zadívá se dolů na chlapce. Ten vzhledne a proti jasné obloze vidí pouze rozepjatá křídla otcovy válečné přilbice.

Vozík se znovu rozjede a vjíždí do stínu zdobené černé brány. Ta se rozlétne a objevuje se jakýsi muž.

"Vítám tě, Drado," řekne a jeho hlas je v naprostém rozporu se zbrojí ze stříbřité oceli, již má na sobě, protože to je mírný hlas básníka.

"Privážím ti svého syna," odpovídá hrabě drsným hlasem vojáka. Vintar přistupuje k vozíku a pohlédne na chlapce. Položí mu ruku na bledé čelo, usměje se a pohládí ho po hlavě.

"Pojď se mnou, hochu," řekne. "Nemůže chodit," namítne Drada. "Ale může," řekne Vintar.

Chlapec se na Vintara zpytavě zadívá svými červenými očima a poprvé ve svém osamělém životě pocítí dotek mysli. Nejsou to žádná slova. Vintarova mírná tvář básníka vstupuje do jeho mysli s příslibem síly a přátelství. Křehké svaly na Serbitarově vyhublém těle se začínají třást, jak do poničených buněk proniká energie a oživuje je.

"Co je s tím klukem?" Dradův hlas zní polekaně. "Nic. Rozluč se se svým synem." Rudovousý válečník otáčí svého koně k severu a zadívá se na bělovlasé dítě. "Dělej, co ti řeknou. Buď hodný." Zaváhá a předstírá, že jeho kůň dovádí. Snaží se najít slova na rozloučenou, ale nejde to. S rudookým dítětem je vždy stísněný. "Buď hodný," zopakuje, pak zvedne ruku a vyvádí své muže k severu, na dlouhou cestu domů.

Povoz je odtažen a na slavník proudí jasné sluneční světlo. Chlapec zareaguje, jako by byl zasažen kopím. Ve tváři se mu objeví bolest a pevně zavře oči. Vintar jemně propátrá jeho myšlenky a vyšle k němu: "Teď vstaň a následuj obrazy, které ti promítnu na víčka."

Bolest okamžitě ustupuje a chlapec vidí jasněji než kdy předtím. A nakonec ho jeho svaly zvednou, pocit, o němž si myslel, že ho zapomněl, když se před rokem zhroutil do sněhu v delnošských horách. Od té chvíle až doposud ležel ochrnutý a němý.

Teď stojí a s pevně zavřenými očima vidí jasněji. Aniž by ho hryzlo svědomí si uvědomuje, že na svého otce už zapomněl, a je tomu rád.

Duch staršího Serbitara znovu zakouší dokonalou radost, která onoho dne vstoupila do jeho života, ruku v ruce s Vintarovou duší přešel nádvoří a nakonec, v jasné osvětleném rohu, došli k malíčkému růžovému řízku, opřenému o

vysokou kamennou zeď.

"Toto je tvoje růže, Serbitare. Miluj ji. Pečuj o ni s láskou a porostete spolu. Jednoho dne se na této drobné rostlince vytvoří květ. A vonět bude pouze pro tebe."

"Je to bílá růže?"

"Je taková, jakou si ji vytvoříš."

A během následujících let Serbitar našel v přátelství klid a radost, ale už nikdy nezažil to opravdové potěšení ze souznění s Vintarovou duší, jako toho prvního dne.

Vintar ho naučil, jak poznat rostlinu loraš a jak jíst její listy. Nejdřív ho uspávaly a jeho mysl plnily barvami. Ale jak mýjely dny, Serbitarova silná mladá mysl vidiny zvládla a zelená šťáva posílila jeho řídkou krev. Dokonce i jeho oči změnilly barvu a odrážely sílu rostliny.

A Serbitar se znovu naučil běhat, vychutnávat vítr ve tváři, šplhat a zápasit, smát se a žít.

A naučil se mluvit beze slov, pohybovat se bez kroků, a vidět bez očí.

Celá ta blažená léta Serbitarova růžička kvetla a rostla.

Bílá růže...

A teď všechno skončilo tímhle. Jeden pohled do budoucnosti zničil třináct let výcviku a víry. Jedna rychle letící střela, viděná skrze mlhy času, změnila jeho osud.

Serbitar s hrůzou zíral na scénu pod sebou na zjizvených hradbách drosu. Jeho mysl ucouvla před násilím, jež tam spatřila, a on prchl, rychlý jako vlasatice, na opačný konec rozlehlého vesmíru, a mezi vybuchujícími hvězdami a rodícími se novými slunci ztratil sám sebe i svůj zdravý rozum.

A přesto ho Vintar našel. "Musíš se vrátit."

"Nemůžu. Viděl jsem."

"Já také."

"Tedy víš, že bych raději zemřel, než to viděl znovu."

"Ale ty se musíš vrátit, protože je to tvůj osud."

"Tedy jej odmítám."

"A tvoji přátelé? Je odmítáš také?"

"Nemohu tě znovu vidět umírat, Vintare."

"Proč ne? Já sám jsem tu scénu viděl snad stokrát. Napsal jsem o tom báseň."

"Tací, jako jsme teď - staneme se tím zase, po smrti? Volné duše?"

"To nevím, ale byl bych tomu rád. Teď se vrať ke svým povinnostem. Poslal jsem zprávu Trícitce. Oni tvé tělo udrží, jak nejdéle to půjde."

"Vždycky to dělali dobře. Proč mám být posledním, kdo zemře?"

"Protože bychom to tak chtěli. Milujeme tě, Serbitare. Vždycky jsme tě milovali. Byl jsi nesmělé dítě, které nikdy neokusilo přátelství. Byl jsi podezřívavý i vůči nejlépejšímu doteku či objetí - duše plačící sama v kosmické divočině. I teď jsi sám."

"Ale miluju vás všechny."

"Protože potřebuješ naši lásku."

"Nikoli, Vintare!"

"Miluješ Reka a Virae?"

"Oni nejsou z Trícitky."

"To jsi ty taky nebyl, dokud jsme tě takovým neudělali."

Když se Serbitar vrátil do pevnosti, byl zahanbený. Ale hanba, kterou cítil dříve, nebyla nic ve srovnání s tím, co prožíval teď.

Bylo to skutečně teprve před hodinou, kdy kráčet s Vintarem po hradbách, stěžoval si na tolik věcí a přiznával se k mnoha hříchům?

"Mýlíš se Serbitare. Velice se mýlíš. Já v bitvě také pocítil touhu po krvi. Kdo ne? Zeptej se Arbedarka nebo Menahema. Jsme stále ještě muži, a proto cítíme stejně, jako cítí jiní muži."

"Takže to, že jsme mnichy, není k ničemu?" zvolal Serbitar. "Léta našeho života jsme strávili studiem válečného šilenství, lidské touhy po moci a potřebou krveprolévání. Pozvedli jsme se nad obyčejné lidi silou, díky níž se podobáme bohům. A přesto při konečném rozboru docházíme k tomuto, touze po boji a smrti. To není k ničemu!"

"Tvá domýšlivost je vskutku kolosální, Serbitare," řekl Vintar, v hlase se mu ozývalo ostří a v očích se mu objevil náznak hněvu. "Mluvíš o 'bozích'. Mluvíš o 'obyčejných lidech'. Kde je v tvých slovech pokora, o níž usilujeme?"

Když jsi poprvé přišel do chrámu, byl jsi slabý, osamělý a o několik let mladší než nejmladší z nás. Ale učil ses o to rychleji. A byl jsi vybrán jako náš hlas. Copak jsi získal pouze výcvik a filosofie ti ušla?"

"Zdá se," odpověděl Serbitar.

"V tom se opět mýlíš. Protože v moudrosti je utrpení. Ty trpíš ne proto, že nevěříš, ale proto, žeš uvěřil. Vraťme se ale k základům. Proč putujeme na vzdálená bojiště?"

"Abychom zemřeli."

"Proč si vybíráme takovýto způsob? Proč se prostě neumíme hladý?"

"Protože ve válce je vůle člověka žít nejsilnější. Bude tvrdě bojovat, aby zůstal naživu. Znovu se naučí milovat život."

"A tohle nás přinutí se postavit čemu?"
"Našimv pchybnostem," řekl velice tiše Serbitar.
"A tys nikdy nepomyslel na to, že i ty budeš pochybovat, tak jistý sis byl svými silami, díky nimž se podobáš bohům?"
"Ano, byl jsem si jistý. Ted' už nejsem. Je to tak velký hřích?"
"Víš, že není. Proč jsem naživu, chlapče? Proč jsem nezemřel s Magnarovou Třicítkou před dvěma desetiletími?"
"Byl jsi vybrán, abys založil nový chrám."
"Proč jsem byl vybrán právě já?"
"Protože jsi byl nejlepší. Musí to tak být."
"Tak proč nejsem vůdcem?"
"Nerozumím ti."
"Jak je vybírám vůdce?"
"To nevím. Nikdy jsi mi to neřekl."
"Tak hádej, Serbitare."
"Protože je nejlepší. Nej..."
"Nejlepší?"
"Řekl bych, že ano, ale chápu, kam míříš. Jsi-li nejlepším ty, proč byl vůdcem Magnar? No, proč?"
"Tys viděl budoucnost. Měl jsi tedy vidět a vyslechnout i tento rozhovor. Pověz to ty mně."
"Víš, že jsem to neslyšel," namítal Serbitar. "Neměl jsem čas studovat maličkosti."
"Ó, Serbitare, pořád ještě nechápeš? Maličkosti bylo to, cos viděl a co ses rozhodl prozkoumat, bylo to bezvýznamné a banální. Co bude pro dějiny této planety znamenat, jestli tento dros padne? Kolik jiných hradů už během věků padlo? Jakou důležitost z kosmického hlediska má jejich pád? Jak důležitá je naše smrt?"
"Tak mi tedy pověz, kněže opate, jak je vybírám vůdce?"
"Copak jsi to neuhodl, synu?"
"Myslím, že ano."
"Tedy mluv."
"Je nejhorším z akolytů," řekl tiše Serbitar, zelené oči upíral Vintarovi do tváře a prosil o popření.
"Je nejhorším," zopakoval smutně Vintar.
"Ale proč?" ptal se Serbitar dál.
"Aby jeho úkol byl nejsložitější, nejnáročnější. Aby dostal možnost se pozvednout a vyrovnat se s postavením, jež zaujímá."
"A já neuspěl."
"Ještě není konec, Serbitare. Ještě není konec."

24.Kapitola

DEN ZA DNEM VÍCE A VÍCE LIDÍ OPOUŠTĚLO obležené město, svůj majetek naložili na dvojkoláky či povozy nebo na hřbet mul a vytvořili konvoj, který se plazil do vnitrozemí k poměrnému bezpečí Skodských hor a hlavnímu městu za nimi.

S každým odchodem museli obránci čelit novým problémům. Bojeschopní muži byli odveleni k jiným povinnostem, jako byl úklid latrín, doplňování zásob a příprava jídla. Ted' se jim nedostatek zdrojů vracel dvojnásobem.

Druss zuřil a trval na tom, aby zavřeli brány a evakuaci zastavili. Rek poukazoval na to, že by pak bylo potřeba dalších vojáků na hlídání jižní cesty.

Obránce zasáhla první katastrofa tažení.

Jednoho letního dne - deset týdnů od začátku obležení - padl Musif a nastal zmatek. Nadirové prorazili uprostřed hradby a jejich klín se dostal až na volné prostranství. Muži, jimž hrozilo obklíčení, ustoupili a rozběhli se k ohňovým příkopům. Přitom docházelo k jednotlivým šarvátkám a disciplína byla vepsí. Zároveň se prolomily dva můstky přes příkopy, jak se na nich muži rvali.

Na Kanii, třetí hradbě, čekal Rek tak dlouho, jak se jen odvážil, než nařídil, aby byly příkopy podpáleny zapálenými šípy. Druss, Orrin a Hogun se dostali do bezpečí až ve chvíli, kdy začalo hořet. Ale za příkopy vedlo více než osm set drenajských válečníků beznadějný boj v pevně sevřených kruzích, které se stále zmenšovaly. Muži na Kanii se odvraceli, protože se nedokázali dívat na to, jak jejich přátelé vedou marnou bitvu. Rek stál se zat'atými pěstmi a se zoufalstvím přihlížel. Boj netrval dlouho. Drenajci byli v beznadějně menšině a vítěznou bojovou píseň zpívaly tisíce domorodců.

Shromáždili se před plameny, zpívali a ve vzduchu mávali zakrvácenými meči a sekerami. Jen pár mužů na hradbě rozumělo slovům, ale ta nebyla nutná. Poselství bylo zřejmé, jeho význam jasný. S krutou otevřeností zasáhlo srdce i duši.

"Co to zpívají?" zeptal se Rek Drusse, když stařec popadl dech po šplhání na vysokou hradbu.

"To je jejich oslavná píseň:

Nadirové jsme,
Zrození mladí,

Krvavá písmena,
Sekery nosiči,
Vítězi stále."

Za ohněm domorodci vrazili do polního lazaretu, pobíjeli muže na lůžkách a jiné vytahovali ven, kde je mohli vidět jejich druhové na baštách. Pak je zasypali šípy nebo pomalu roztrhali na kusy. Jednoho dokonce přibili k okenicím kasáren a nechali ho tam dvě hodiny viset, než ho rozpárali a usekli mu hlavu.

Když byli Drenajci mrtví, stáhli z nich brnění a obrali je o zbraně, a pak je hodili do ohňových příkopů a vzduch naplnil zápach hořícího masa a štipal do očí.

Evakuace jižní branou se změnila v úplnou záplavu a město se vyprázdnilo. Vojáci také odcházeli, odhodili své zbraně a vmísili se do davu. Na Rekův přímý rozkaz se je nikdo nesnažil zadržet.

V malém domku nedaleko Mlynářské ulice se Maerie snažila uklidnit malé dítě, jež jí vzlykalo v náručí. Vyděsil ho hluk zvenčí z ulice, kde rodiny nakládaly svůj majetek na vozy a povozy tažené voly či dojnými kravami.

Maerie kolébala dítě, broukala mu ukolébavku a líbala ho do kudrnatých vlásků.

"Musím se vrátit na hradbu," prohodil její manžel, vysoký mladý muž s tmavými vlasy a velkým, mírným modrým očima. Jak unaveně vypadal, oči měl zapadlé a byl celý pohublý.

"Nechod', Carine," řekla Maerie, když si kolem pasu připínal opasek s mečem.

"Ne? Musím."

"Odejďme z Delnochu. V Purdolu máme přátele a mohl bys tam najít práci."

Její manžel nebyl příliš citlivý a náznak zoufalství v jejím hlase mu zcela unikl, nepoznal rostoucí strach v jejích očích.

"Nenech se těmi hlupáky vystrašit, Maerie. Pořád je s námi Druss a Kanii udržíme. Slibuju."

Vzlykající dítě držící se matčiných šatů se při zvuku otcova silného, byť mírného hlasu utišilo. Bylo příliš malé, aby rozumělo slovům, ale posazení a tón hlasu ho uklidnily. Přestalo vnímat hluk zvenčí a usnulo matce na rameni. Ale Maerie byla starší a moudřejší než její synek, a pro ni byla slova jenom slova.

"Poslouchej mě, Carine. Chci odejít. Dneska!"

"Teď nemám čas na hovory. Musím se vrátit. Uvidíme se později. Bude to v pořádku." Naklonil se k ní, políbil ji a vyšel do vřavy v ulicích.

Maerie se rozhledla kolem sebe a vzpomínala: truhlice u dveří, dar od Carinových rodičů. Židle, jež udělal její strýc Damus, vyráběné s nesmírnou péčí jako všechno, co dělal. Ty židle a truhlici si s sebou přinesli před dvěma lety Dobré roky?

Carin byl laskavý, ohleduplný, milující. Bylo v něm tolik dobrého. Položila synka do postýlky, odešla do malé ložnice a zavřela okno, aby tam nešel hluk. Brzy přijdou Nadirové. Rozbijí dveře a pro ni si přijdou špinaví domorodci, roztrhají jí šaty...

Maerie zavřela oči.

Pořád je s námi Druss, řekl.

Hloupý Carin! Laskavý, ohleduplný, milující, hloupý Carin! Carin mlynář.

Nikdy s ním nebyla skutečně šťastná, i když nebyť války, asi by si to nikdy neuvědomila. Byla skoro spokojená. Pak se Carin připojil k obráncům a domů se hrdě vracel v tom směšném pancíři a o číslo větší přilbici.

Hloupý Carin. Laskavý Carin.

Otevřely se dveře, a když se Maerie otočila, uviděla svou přítelkyni Delis, světlé vlasy měla zakryté cestovním vlnákem a přes ramena měla přehozený těžký plášť.

"Jdeš?" zeptala se.

"Ano."

"Jde Carin s tebou?"

"Ne."

Maerie rychle posbírala své věci a nactpala je do plátěného pytle patřícího Carinovi. Delis vak vynesla na povoz stojící venku a Maerie zvedla synka z postýlky a zavinula ho do druhé pokrývky. Zastavila se, otevřela truhlici, odsunula ložní prádlo a vytáhla malý váček se stříbrem, který tam Carin schoval.

Ani se neobtěžovala zavřít dveře.

V hradu se Druss vztekal na Reka a přísahal, že zabije každého zběha, kterého pozná.

"Na to je už pozdě," řekl Rek.

"Zatraceně, chlapče!" mumlal Druss. "Nemáme ani tři tisíce mužů. Jak dlouho myslíš, že se udržíme, když je necháme utíkat."

"A jak dlouho, když nenecháme?" odsekl Rek. "Stejně jsme vyřízený! Serbitar říká, že Kanii udržíme ještě tak dva dny, Sumitos možná tři, Valteri taky tak a Geddon ještě méně. Celkem deset dní. Deset mizernejch dní!" Mladý hrabě se opřel o zábradlí balkónu nad branou a díval se za konvojem vyrážejícím na jih. "Podívej se na ně, Drussi! Sedláci, pekaři, kupčíci. Jaký máme právo chtít po nich, aby zemřeli? Co jim záleží na tom, jestli prohrajem? Nadirové nezabijí každého pekaře v Drenanu. Jenom se změní páni."

"Vzdáváš se moc snadno," prskal Druss.

"Jsem realista. A nechci slyšet žádný lekc o Skelnském průsmyku. Já nikam nejdu."

"To bys klidně mohl," řekl Druss a svezl se do koženého křesla. "Už jsi ztratil naději."

Rek se odvrátil od okna s planoucím pohledem. "Co je to s vámi válečníky? Je pochopitelný, že mluvíte v otřepelech

frázích, ale neodpustitelný je, když v nich myslíte. Ztratil jsem naději, to jo! Já nikdy žádnou neměl. Tenhle podnik byl prohraný od samého začátku, ale dělali jsme, co jsme mohli a museli. Takže se mladej sedlák se ženou a dětma rozhodne vrátit se domů. Dobrá! Ukazuje to na jeho zdravý rozum, kterej muži jako ty a já nikdy nepochopí. Budou o nás zpívat písně, ale on zajistí, že tu budou lidi, aby je mohli zpívat. On sází. My ničíme.

Stejně, on odehrál svůj part a bojoval jako muž. Je zločin, že cítí potřebu s hanbou uprchnout?"

"Proč jim všem neposkytneš možnost odejít domů?" zeptal se Druss. "Pak bychom se spolu mohli my dva postavit na hradby a pozvat Nadiry, aby s námi bojovali vždy jeden proti jednomu jak se sluší na čestné muže."

Rek se najednou usmál a hněv z něj opadl. "Nebudu se s tebou, Drussi, hádat," řekl tiše. "Ty jsi muž, kterýho nadevše obdivuju. Ale v tomhle si myslím, že se mýlíš. Dolej si víno. Vráť se brzy."

Asi hodinu poté byla ve všech čtvrtích čtena hraběcí vyhláška.

Giladovi tu novinku donesl Bregan, když jedl ve stínu polního lazaretu pod vysokou hladkou stěnou západní Kanie.

"Můžeme jít domů," vykládal Bregan se zarudlou tváří. "Můžem tam dorazit na dožínky!"

"Tomu nerozumím," řekl Gilad. "Copak jsme se vzdali?"

"Ne. Hrabě říká, že každej, kdo chce odejít, to může udělat. Říká, že můžeme odejít s hrdostí, že jsme bojovali jako muži - a jako muži také musíme mít právo odejít domů."

"To budeme kapitulovat?" zeptal se zmateně Gilad.

"Myslím, že ne," řekl Bregan.

"Tak to já nejdu."

"Ale hrabě říká, že je to v pořádku!"

"Je mi jedno, co říká."

"To nechápu, Gile. Spousta ostatních odchází. A je pravda, že jsme svůj úkol splnili, ne? Chci říct, dělali jsme, co jsme mohli."

"Asi ano." Gilad si protřel unavené oči, otočil se a zadíval se na dým lenivě stoupající z ohňového příkopu k obloze.

"Oni taky udělali, co mohli," zašeptal.

"Kdo?"

"Ti, co umřeli. Ti, co ještě zemřou."

"Ale hrabě říká, že je to v pořádku. Říká, že můžeme odejít s hlavou vztyčenou. Hrdě."

"To vážně říká?"

"Ano."

"No, já bych hlavu vztyčenou neměl."

"Vůbec tě nechápu, ani trochu. Celou dobu mluvíš o tom, že tuhle pevnost nemůžem udržet. Ted' máme šanci odejít. Proč to prostě nevezmeš a nejdeš s náma?"

"Protože jsem hlupák. Doma každého moc pozdravuj."

"Víš, že bez tebe nepůjdu."

"Nebud' hloupej, Bregu! Ty máš pro co žít. Jen si představ malýho Legana, jak se k tobě batolí, a všechny ty příběhy, co mu budeš moct povyprávět. Tak běž. Běž!"

"Ne. Nevím, proč tady zůstáváš, ale já zůstanu taky."

"To nesmíš," řekl laskavě Gilad. "Chci, aby ses vrátil, opravdu si to přeju. Konec konců, jestli to neuděláš, nebude mít kdo vykládat, jakej jsem hrdina. Vážně, Bregu, budu se cítit mnohem líp, když budu vědět, že jsi z toho všeho venku. Hrabě má pravdu. Muži jako ty už udělali, co měli. A skvěle."

Co se týče mě... no, já tu prostě chci zůstat. Naučil jsem se hodně o sobě i o ostatních lidech. Mě je potřeba akorát tady. Nejsem nepostradatelný. Nikdy ze mě nebude dobrý sedlák a nemám ani peníze na obchodování, ani původ na prince. Já jsem ztracenec. A patřím mezi ostatní ztracence. Prosím tě, Bregane. Prosím tě, běž!"

Bregan měl v očích slzy a oba muži se objali. Pak kudrnatý sedlák vstal. "Doufám, že se ti bude dařit, Gile. A všechno jim povím - to slibuju. Hodně štěstí!"

"Tobě taky, sedláku. Vezmi si svou sekeru. Můžeš ji pověsit na radnici."

Gilad se za Breganem díval, jak kráčí k boční brance a hradu za ní. Bregan se jednou obrátil a zamával mu. Pak byl pryč.

Celkem 650 mužů se rozhodlo odejít.

Dva tisíce čtyřicet zůstalo. Spolu s nimi Střelec, Caessa a padesát lučištníků. Ostatní zbojníci, dostavše, co jim bylo přislíbeno, se vrátili do Skultiku.

"Jen nás tak proklátě málo," mumlal Druss, když schůze skončila.

"Já stejně nikdy neměl rád davy," odušil lehkovážně Střelec.

Hogun, Orrin, Rek a Serbitar zůstali sedět a Druss se Střelcem se vydali do noci.

"Nezoufej, kamaráde," radil Střelec a poplácal Drussa po zádech. "Víš přece, že by mohlo být ještě hůř."

"Opravdu? Jak to?"

"No, mohlo by nám dojít víno."

"Nám došlo víno."

"Vážně? No to je strašný. Nikdy bych tady nebyl zůstal, kdybych to byl býval věděl. No, naštěstí se mi podařilo uklidit pár lahví lentrejského červeného do své nové komnaty. Takže se aspoň mužem dneska potěšit. Dokonce by se nám mohlo podařit si něco schovat na zítra."

"To je dobrý nápad," řekl Druss. "Třeba bychom ho mohli zašpuntovat a na pár měsíců odložit, aby trochu dozrálo. Lentrejské červené, houby! To tvoje pití uvařili ve Skultiku z mýdla, brambor a krysích vnitřností. Lepší chuť by měly nadírské pymyje."

"Tady máš přede mnou výhodu, kamaráde, protože já nadirský pomyje ještě nepil. Ale moje pití ti spíš přijde k chuti."

"Myslím, že bych radši cucal ty pomyje," zamumlal Druss.

"Dobrá, dobrá, tak já si to vypiju sám," odsekl Střelec.

"Nemusíš se hned tak štětit, chlapče. Jdu s tebou. Vždycky jsem věřil, že přátelé by měli trpět společně."

Tepna se pod Viraeinými prsty kroutila jako had a do břišní dutiny stříkala krev.

"Pevněji!" příkazoval Calvar Son, ruce měl hluboko v ráně, a jak se horečnatě snažil zastavit krvácení, odstrkoval namodralá kluzká střeva. Nebylo to k ničemu a Calvar Son věděl, že to není k ničemu, ale dlužil tomu muži pod sebou všechno, co uměl. Přes všechnu svou námahu cítil, jak mu jeho život protéká mezi prsty. Další steh, další malé Pyrrhovo vítězství.

Muž zemřel ve chvíli, kdy mu devátý steh uzavřel žaludeční stěnu.

"Je mrtvý?" zeptala se Virae. Calvar přikývl a protáhl si záda. "Ale krev pořád ještě teče," namítla Virae.

"Ještě to chvíli potrvá."

"Opravdu jsem myslela, že to přežije," zašeptala. Calvar si otřel zakrvácené ruce do lněné osušky a přistoupil k dívce. Položil jí ruce na ramena a obrátil ji k sobě.

"Měl naději jedna ku tisíci, i kdybych to krvácení zastavil. Kopí mu probodlo slezinu a zcela určitě by dostal sněť."

Virae měla zarudlé oči a popelavou tvář. Zamrkala a roztřásla se, ale když shlédla dolů na mrtvou tvář, ani se nerozplakala.

"Myslela jsem, že měl vousy," řekla zmateně.

"To byl ten předtím."

"Ó, ano. Ten taky umřel."

"Měla by sis odpočinout." Calvar ji objal kolem pasu a vyvedl ji z místnosti do většího pokoje, kolemřad těsně vedle sebe naskládaných trojposchodových lůžek. Mezi lůžky se tiše pohybovali pomocníci. Všude se vznášel pach smrti a nasládlý, odporný hnělobný zápach se mísil s antiseptickou hořkou vůní lorašové šťávy a meduňkou provoněnou horkou vodou.

Možná to bylo tou nepříjemnou vůní, ale Virae překvapilo, že pramen ještě nevyschl a ona stále dokáže plakat.

Calvar ji odvedl do zadní místnosti, do umyvadla nalil teplou vodu a smyl jí krev z tváří a rukou, jemně ji otíral, jako by byla dítě.

"Řekl mi, že miluju válku," poznamenala. "Ale to není pravda. Možná tenkrát ano. Už nevím."

"Jenom hlupák miluje válku," prohlásil Calvar, "nebo člověk, který ji nikdy neviděl. Potíž je v tom, že ti, kteří přežijí, zapomenou na její hrůzy a vzpomínají jenom na touhu po boji. Tuhle vzpomínku pak předávají dál a další muži po ní dychtí. Obleč si plášť a běž se trochu nadýchat čerstvého vzduchu. Budeš se pak cítit líp."

"Myslím, Calvare, že zítra už nepřijdu. Zůstanu s Rekem na hradbách."

"Chápu."

"Cítím se tak bezmocná, když se dívám, jak tady muži umírají." Usmála se: "Nelíbí se mi pocit, že jsem bezmocná. Nejsem na to zvyklá."

Calvar Son ji pozoroval ze dveří, vysokou postavu zahalenou v bílém plášti, vlasy povlávající v nočním větříku.

"Já se taky cítím bezmocný," řekl tiše.

Ta poslední smrt se ho dotkla hlouběji, než by měla, ale on toho muže znal, zatímco ostatní pro něj byli jen bezejmennými cizinci.

Carin, bývalý mlynář. Calvar si vzpomněl, že měl v Delnochu ženu a syna.

"No, aspoň někdo pro tebe bude truchlit, Carine," pošeptal hvězdám.

25. Kapitola

REK SEDĚL A POZOROVAL HVĚZDY ZÁŘÍCÍ vysoko nad donjonem a mraky, jež kolem občas proplouvaly, černé proti měsícem ozářenému nebi. Oblaka byla jako útesy na nebesích, zubatá a hrozivá, neúprosná a vnímající. Rek odtrhl zrak od okna a protřel si oči. Únavu zažil i dřív, ale nikdy takovou otupující únavu, takovou tíhu na duši. V komnatě byla tma. Rek zapomněl zapálit svíčky, tak byl zaujat tmavnoucí oblohou. Rozhlédl se kolem sebe. Za dne tak otevřená a přátelská, nyní byla komnata plná stínů a bez života. Rek tu byl vetřelcem. Přitáhl si plášť těsněji k tělu.

Virae mu chyběla, ale pracovala v polním špitále s vyčerpaným Calvarem Sonem. Nicméně po ní velice toužil a tak vstal, aby se vydal za ní. Místo toho tu jen tak stál. Zaklel a zapálil svíce. Na ohništi ležela polena, takže zažehl oheň - i když nebyla zima - posadil se do koženého křesla a díval se, jak plamínky požírají chrástí a vrhají se na silnější polena nahoře. Vítr rozdmýchal plameny, ty roztančily stíny a Rek se uvolnil.

"Ty pitomo," řekl sám sobě, když plameny zahučely a on se začal potit. Svlékl si plášť a boty a odtáhl křeslo od ohně.

Tiché zaťukání na dveře Reka vytrhlo ze zamyšlení. Pozval přichozího dál a dovnitř vešel Serbitar. Rek ho v první chvíli nepoznal, protože albin neměl brnění, jenom zelenou halenu, a dlouhé bílé vlasy měl na krku svázané do uzlu.

"Neruším tě, Reku?" zeptal se.

"Vůbec ne. Posad' se."

"Děkuju. Je ti zima?"

"Ne. Jen se rád dívám do ohně."

"Já taky. Pomáhá mi to přemýšlet. Možná je to jedna z prvotních vzpomínek, vyhřátá jeskyně a bezpečí před masožravými zvířaty," poznamenal Serbitar.

"Tehdy jsem ještě nebyl naživu - přes to, jak divoce vypadám."

"Ale byl. Atomy, jež tvoří tvé tělo, jsou staré jako vesmír."

"Nemám nejmenší tušení, o čem to vlastně mluvíš, ale nepochybuju o tom, že máš zřejmě naprostou pravdu," řekl Rek.

Nastalo nepříjemné ticho, pak oba muži promluvili najednou a Rek se rozesmál. Serbitar se usmál a pokrčil rameny.

"Nejsem zvyklý na nenucenou konverzaci. Neumím to."

"Většina lidí to neumí, když přijde na věc. Je to umění," vysvětloval Rek. "Hlavní je uvolnit se a užívat si ticha. Proto taky máš přátele, to jsou lidi, s kterými můžeš mlčet."

"Skutečně?"

"Čestné slovo hraběte."

"Rád vidím, že máš zase dobrou náladu. Za daných okolností jsem to považoval za nemožné."

"Přízpůsobivost, milý Serbitare. Přemýšlením o smrti můžeš strávit jenom určitéj čas - pak to začne být nuda. Zjistil jsem, že to, čeho se bojím nejvíc, není umírání, ale nuda."

"Ty jsi zřídka nudný, příteli."

"Zřídka? ‚Nikdy‘ je to slovo, který jsem hledal."

"Tedy prosím za odpuštění. ‚Nikdy‘ je to slovo, po němž jsem, samozřejmě, pátral."

"Jak bude zítra?"

"To neumím říci," odpověděl rychle Serbitar. "Kde je lady Vírae?"

"S Calvarem Sonem. Půlka civilních sester utekla na jih."

"Nemůžeš jim to dávat za vinu," řekl Serbitar. Vstal a přešel k oknu. "Hvězdy jsou dnes večer jasné," prohodil. "I když by, myslím, bylo přesnější říci, že úhel země zlepšuje viditelnost."

"Myslím, že já dávám přednost ‚hvězdy jsou dnes večer jasné‘," prohlásil Rek, který se připojil k Serbitarovi u okna. Pod nimi pomalu kráčela Vírae, bílý plášť přitážený k ramenům, dlouhé vlasy vlající v nočním větru.

"Myslím, že se k ní připojím, pokud mě omluvíš," řekl Rek.

Serbitar se usmál. "Ovšem. Sednu si k ohni a budu přemýšlet, smím-li!"

"Chovej se tu úplně jako doma," řekl Rek a natáhl si boty.

Chvilí poté, co Rek odešel, vstoupil Vintar. On také vyměnil brnění za prostou bílou halenu s kapucí ze silného vlněného sukna.

"To bylo pro tebe bolestné, Serbitare. Měl jsi mě nechat přijít," poznamenal a poplácal mladšího muže po rameni.

"Nemohl jsem mu říci pravdu."

"Ale nelhal jsi," zašeptal Vintar.

"Kdy se z uhýbání pravdě stává lež?"

"Nevím. Ale tys je svedl dohromady a to byl cíl. Mají tuto noc."

"Měl jsem mu to říci?"

"Ne. On by se snažil změnit něco, co změnit nelze."

"Nelze nebo nesmí?" zeptal se Serbitar.

"Nelze. Nařídil by jí, aby se zítra nezúčastnila boje a ona by odmítla. Nemohl by ji zamknout, je to hraběcí dcera."

"A kdybychom to řekli jí?"

"Ona to nepřijme, bude vzdorovat osudu."

"Takže je odsouzena."

"Ne. Jenom zemře."

"Udělám vše, co bude v mých silách, abych ji ochránil, Vintare. To přece víš."

"Já také. Ale neuspějeme. Zítra v noci mu musíš ukázat tajemství hraběte Egela."

"Nebude na to mít náladu."

Rek jí položil ruku kolem ramen, naklonil se k ní a políbil ji na líc.

"Miluju tě," zašeptal.

Vírae se usmála a naklonila se k němu, aniž by něco řikala.

"Já to prostě nemůžu říct," prohlásila, velké oči upřené do Rekových.

"To je v pořádku. Cítíš to?"

"Víš, že ano. Jenom je to těžké vyslovit. Romantická slova znějí... divně... neohrabaně, když je používám. Jako by k tomu moje hlasivky nebyly uzpůsobeny. Cítím se hloupě. Rozumíš, co tím myslím?" Rek přikývl a znovu ji políbil.

"Stejně, nemám tvůj cvik."

"Pravda," utrousil Rek.

"Co to znamená?" vyštěkla Vírae.

"Jenom jsem s tebou souhlasil."

"No, nedělej to. Nemám náladu na vtipy. Pro tebe je to snazší - ty jsi žvanil, umíš mluvit. Unáší tě tvoje domýšlivost. Já chci vyslovit všechno, co cítím, ale nemůžu. A pak, když to ty řekneš první, můj krk se toho chytí a já vím, že bych měla něco říct, ale stejně nemůžu."

"Poslouchej, milá dámo, na tom vůbec nezáleží! Jsou to jenom slova, jak říkáš. Já to se slovy umím, ty jsi zase

šikovná jinak. Já vím, že mě miluješ. Nečekám, že po mně budeš všechno opakovat, když ti budu vykládat, jak se cítím. Jen jsem před chvílí přemýšlel o něčem, co mi před spoustou let vykládal Horeb. Říkal, že pro každého muže existuje jedna žena a že tu svou poznám, až ji uvidím. A tak to taky bylo."

"Když jsem tě prvně zahlídla," začala Vírae, otočila se k němu a objala ho kolem pasu, "myslela jsem si o tobě, že jseš hejsek." Rozesmála se.

"Měl ses vidět, jak ses tvářil, když se na tebe vrhal ten psanec!"

"Soustředil jsem se. Už jsem ti říkal, že jsem nikdy neuměl moc mřít."

"Úplně jsi zkameněl."

"Pravda."

"Ale stejně jsi mě zachránil."

"Pravda. Jsem rozenej hrdina."

"Ne, to teda nejsi, a proto tě taky miluju. Jsi jenom chlap, kterej dělá, co může, a snaží se být čestnej. To je vzácný."

"Přes svou domýšlivost - a tomu možná nebudeš chtít věřit - jsem z lichotek vždycky nervózní."

"Ale já chci jenom říct, co cítím, je to pro mě nesmírně důležitý. Ty jsi první muž, se kterým jsem se kdy cítila spokojeně jako žena. Tys mě přivedl do života. Možná při tomhle obléhání umřu, ale chci, abys věděl, že to stálo za to."

"Nemluv o umírání. Podívej se na hvězdy. Vnimej noc. Je to nádhera, co?"

"Ano, to tedy je. Proč mě neodvedeš zpátky do hradu a pak mi neukážeš, jak můžou činy mluvit hlasitěji než slova?"

"Proč to neudělám!"

Milovali se bez vášně, ale jemně a s láskou a usnuli pozorující hvězdy oknem z ložnice.

Nadirský kapitán Ogasi pobízel své muže, poštěkával válečný nápěv Ulrikova Vlčího kmene a udeřil sekerou do tváře vysokého obránce. Muž se popadl za hlavu a zhroutil se na zem. Nadíry nesla jejich šeredná válečná píseň kupředu, rozrazili řady obránců a získali kousek místa na trávě za hradbou.

Ale jako vždy Smrtonoš a bílí templáři obránce vzchopili.

Ogasimu jeho nenávisť dodala sílu a sekaje napravo nalevo se prodral ke starci. Na čele ho škrábl meč a on se na chvíli zapotácel, ale včas se vzpamatoval a šermíře rozpáral. Nalevo byla řada zatlačena zpátky, ale napravo se zatáčela jako volský roh.

Mohutný Nadir chtěl vítězně zařvat k nebesům.

Konečně je dostali!

Ale Drenajci se znovu vzchopili. Ogasi se vtačil do davu, aby si mohl z očí vytřít krev, a díval se, jak vysoký Drenajec a jeho dívka bojovnice zatáčející se roh zastavili. Dlouhán ve stříbrném pancíři a modré pláštěnce v čele asi dvaceti válečníků jakoby zešílel. Jeho smích se hlasitě nesl nad nadirskou písní a muži před ním ustupovali.

Zuřivost berserka ho zanesla hluboko mezi domorodce a on se vůbec nebránil. Krví zlitou čepelí sekal, bušil a tesal do jejich řad. Vedle něj se shýbala a odsekávala jeho žena, chránila mu levý bok a její štíhlá čepel byla stejně smrtící jako jeho dlouhý meč.

Roh se pomalu rozpadl a Ogasi zjistil, že je zatlačován k hradbě. Zakopl o tělo drenajského lučištníka, který stále ještě svíral svůj luk. Ogasi poklekl, vytrhl luk z mrtvé ruky a z toulce vytáhl šíp s černým ratištěm. Lehce vyskočil na ochoz a snažil se zahlédnout Smrtonoše, ale stařec byl uprostřed, zakryt těly Nadirů. Ne tak vysoký berserk - muži se před ním rozbíhali. Ogasi nasadil šíp na tětívu, natáhl, zamířil a s tichou nadávkou vystřelil.

Střela Reka škrábla na předloktí - a letěla dál.

Vírae se otočila a hledala Reka. Střela jí pronikla kroužkovou košilí a zabořila se jí pod pravé ňadro. Vírae při tom narázu zachroptěla, zapotácela se a sesula se k zemi. Jakýsi nadirský válečník prorazil řadu a rozběhl se k ní.

Vírae zaťala zuby, zvedla se a odrazila jeho divoký výpad, načež mu otevřela krkavici.

"Reku!" vykřikla, a když jí v plicích začala bublat krev z proťaté tepny, začala se doopravdy bát. Ale Rek ji neslyšel. Vírae projela tělem bolest a upadla. Při pádu se stočila, aby si nezarazila šíp ještě hlouběji.

Rozběhl se k ní Serbitar a zvedl jí hlavu.

"Zatraceně!" vyjela Vírae. "Já umírám."

Serbitar se dotkl její ruky a bolest okamžitě zmizela.

"Děkuju, příteli! Kde je Rek?"

"On je berserk, Vírae. Ted' k němu nemohu."

"Ó, bohové! Poslouchej - nenech ho samotného, až... však víš. Je to velkej romantickéj blázeň a myslím, že by moh provést nějakou hloupost. Rozumíš?"

"Rozumím. Zůstanu při něm."

"Ne, ne ty. Pošli Drusse. Je starší a Rek ho zbožňuje." Zvedla oči k obloze. Plul tam osamělý bouřkový mrak, ztracený a rozhněvaný. "Varoval mě, že si mám vzít pancíř, ale je tak zatraceně těžkej." Mrak ted' vypadal větší. Pokusila se to sdělit Serbitarovi, ale mrak se stále zvětšoval a ji obklopila temnota.

Rek stál v oblouku arkády, pevně svíral zábradlí, z očí mu tekly slzy a zaťatými zuby mu unikaly nekontrolovatelné vzlyky. Za ním ležela Vírae, klidná, chladná a smířená. Tvář měla bílou, ňadro zarudlé od rány, která jí probodla plíci. Krev už přestala vytékat.

Jak se snažil ovládnout svůj žal, Rek prudce lapal po dechu. Ze zapomenuté rány na předloktí mu kapala krev. Protřel si oči a otočil se zpátky k lůžku, posadil se vedle Vírae, zvedl jí ruku a snažil se nahmatat tep, jenže ten tam nebyl.

"Vírae!" vzlykl tiše. "Vrať se. Vrať se. Poslouchej. Já tě miluju! Ty jsi ta jediná." Naklonil se nad ní a zadíval se jí do

obličej. Objevila se tam jedna slza, pak druhá... Ale byly to jeho slzy. Zvedl jí hlavu a kolébal ji v náručí. "Počkej na mě," zašeptal. "Jdu za tebou." Zápolil se svým opaskem, vytáhl z pochvy lentrijskou dýku a přidržel si ji na zápěstí.

"Odlož to, chlapče," řekl ode dveří Druss. "Nebylo by to k ničemu."

"Jdi pryč!" zařval Rek. "Nech mě."

"Je pryč, synku. Zakrej ji."

"Zakrýt ji? Zakrýt mou Virae? Ne! Ne, to nemůžu. Ó, bohové v Missaelu, nemůžu jí prostě zakrýt tvář."

"Já kdysi taky musel," řekl stařec, když se Rek zhroutil, v očích ho pálily slzy a tělo mu rozechvívaly tiché vzlyky.

"Moje žena zemřela. Ty nejsi jediný, kdo musí čelit smrti."

Druss dlouho stál mlčky ve dveřích a bolelo ho srdce. Pak dveře zavřel a vstoupil do pokoje.

"Chvilí ji nech a popovídáme si, chlapče," řekl a vzal Reka za ruku. "Tady, u okna. Pověz mi ještě jednou, jak jste se setkali."

A Rek mu vyprávěl o útoku v lese, o zabití Reinarda, o jízdě do chrámu a o cestě do Delnochu.

"Drussi!"

"Ano."

"Myslím, že s tímhle nedokážu žít."

"Znal jsem muže, kteří to nezvládli. Ale není nutné si podřezávat zápěstí. Tam venku je horda domorodců, kteří to pro tebe rádi udělají."

"Už mi na nich nezáleží. Klidně si tohle zatracený místo můžou vzít. Přál bych si, abych sem nikdy nepřišel."

"Já vím," řekl laskavě Druss. "Včera jsem s Virae mluvil ve špitále. Řekla mi, že tě miluje. Říkala -"

"Nechci to slyšet."

"Ale ano, chceš, protože je to vzpomínka, kterou si můžeš podržet. A to ji ve tvých vzpomínkách udrží naživu. Říkala, že jestli zemře, stálo za to už jen to, že tě potkala. Ona tě, Reku, zbožňovala. Řekla mi o dni, kdy ses kvůli ní postavil proti Reinardovi a všem jeho chlapům - byla na tebe tak pyšná. Já taky, když jsem to od ní slyšel. Měl jsi, chlapče, něco, co kdy mělo jen pár mužů."

"A teď jsem to ztratil."

"Ale měl jsi to! To ti nikdy nikdo nemůže vzít. Litovala jedině, že ti nikdy nedokázala říct, co k tobě cítí."

"Ó, ona mi to řekla - nebylo k tomu třeba slov. Co se stalo s tebou, když ti zemřela žena? Jak ses cítil?"

"Myslím, že to ti nemusím vykládat. Víš, jak jsem se cítil. A nemyslím, že by to i po třiceti letech bylo snazší. Pokud něco, tak je to těžší. A teď, Serbitar na tebe čeká v siní. Říká, že je to důležité."

"Nic už není důležité. Drussi, zakryl bys jí tvář? Já to nezvládnu."

"Ano. Pak musíš zajít za albínem. Má pro tebe něco."

Serbitar čekal u paty schodiště, než Rek pomalu sešel do hlavní síně. Albín byl v plné zbroji a na hlavě měl přilbici s chocholem z bílých koňských žíní. Hledí měl spuštěné, takže mu nebylo vidět do očí. Rek si pomyslel, že vypadá jako stříbrná socha. Jen ruce měl nepokryté, byly bílé jako leštěná slonovina.

"Chtěls se mnou mluvit?" zeptal se Rek.

"Pojď za mnou," vyzval ho Serbitar. Otočil se na patě a vyšel ze síně k točitému schodišti vedoucímu do vězení pod hradem. Rek hodlal odmítnout jakoukoliv žádost, ale teď musel jít za albínem, a to ho pohněvalo. Albín se zastavil na vrcholku schodiště a z měděného kruhu ve zdi vytáhl pochodeň.

"Kam jdeme?" zeptal se Rek.

"Pojď za mnou," zopakoval Serbitar.

Muži pomalu a opatrně scházeli po rozpukaných, sešlapaných schodech, až nakonec dorazili na první poschodí věznice. V dlouho neužívané chodbě se třpytily vodou nasáklé pavučiny a oblouky pokryté mokřým mechem. Serbitar šel dál až k dubovým dveřím, které byly zavřené na zrezivělou západku. Serbitar chvíli zápasil se západkou, nakonec se mu ji podařilo uvolnit, a pak oba muži museli tahat za křídla, až se za skřípění a úpění dveře otevřely dokořán. Před nimi ve tmě zelo další schodiště.

Serbitar se opět vydal dolů. Schody končily v dlouhé chodbě, v níž bylo po kotníky vody. Probrodili se k posledním dveřím ve tvaru dubového listu se zlatou destičkou, na níž byl nápis v jazyce Starších.

"Co se tam píše?" chtěl vědět Rek.

"Stojí tam, Ty, jenž jsi hoden - vítej. Zde leží Egelovo tajemství a duše hraběte z Bronzů."

"Co to znamená?"

Serbitar zkusil kliku, ale dveře byly zamčené, zdánlivě zevnitř, protože nebylo vidět žádnou západku, řetěz ani klíčovou díрку.

"Prolomíme se dovnitř?" navrhl Rek.

"Ne. Ty je otevři."

"Je zamčeno. Je to nějaká hra?"

"Zkus to."

Rek zlehka otočil klikou a dveře se nehlučně rozlétly. Z komnaty za nimi se linulo měkké světlo, ve výklencích ve stěnách byly umístěny zářící koule. Komnata byla suchá, i když teď dovnitř proudila voda z chodby a rozlévala se po podlaze pokryté vysokými koberci.

Uprostřed komnaty na dřevěném stojanu visela zbroj. Rek nikdy podobnou neviděl. Byla znamenitě vytepaná z bronzí a překrývající se pláty kovu se ve světle třpytily. Na kyrsu byl bronzový orel s křídly rozepjatými do šíře a až nahoru na ramena. Nahoře ležela přilbice s křídly zakončená orlí hlavou. Byly tu rukavice, jejichž klouby byly vytvořeny z pásků, a chrániče holení. Na stole před zbrojí ležela bronzová kroužková košile lemovaná tou nejjemnější

kůži a kroužkové nohavice s chrániči kolen z bronzových plátků. Ale nejvíc Reka přitahoval meč uvězněný v kusu křišťálu. Čepel byla zlatá a přes dvě stopy dlouhá, jílec byl pro obě ruce, záštita z dvojice rozepjatých křídel.

"To je zbroj Egel, prvního hraběte z Bronzů," vysvětlil Serbitar.

"Proč ji nechali ležet tady?"

"Nikdo nemohl otevřít dveře," odpověděl albín.

"Nebylo zamčeno," namítl Rek.

"Ne pro tebe."

"Co to znamená?"

"Význam je jasný: Jen ty jediný jsi mohl ty dveře otevřít."

"Tomu nevěřím."

"Mám ti podat meč?" zeptal se Serbitar.

"Když chceš."

Serbitar došel ke křišťálové krychli, tasil meč a udeřil do kvádru. Nic se nestalo. Jeho čepel odskočila a na křišťálu nezůstalo po úderu ani stopy.

"Zkus to ty," vybídl Serbitar Reka.

"Můžu si půjčit tvůj meč?"

"Jenom sáhni po jílcí."

Rek přistoupil blíž a napřáhl ruku ke křišťálu v očekávání chladného doteku kamene, jenž nikdy nepřišel. Jeho ruka prošla kvádrem a prsty se mu sevřely kolem jílice. Bez námahy čepel vytáhl ven.

"To je nějaký trik?" zeptal se.

"Možná. Ale ne můj. Podívej!" Albín položil ruku na nyní prázdnou křišťálovou krychli a celou vahou se o ni opřel. "Strč ruce pode mne," vybídl Reka.

Rek ho poslechl. Pro něj žádný křišťál neexistoval.

"Co to znamená?"

"To nevím, příteli. To opravdu nevím."

"Tak jaks věděl, že to tady bude?"

"To je ještě těžší vysvětlit. Vzpomínáš na onen den v háji, kdy jsem se nemohl probudit?"

"Ano."

"Nuže, putoval jsem za planetu a ještě mnohem dál, a při své cestě jsem se ponořil do proudů času a navštívil Delnoch. Byla noc a já viděl sebe sama, jak tě vedu síní dolů až do této komnaty. Viděl jsem tě vzít meč a slyšel tě položit mi stejnou otázku, jakou jsi mi právě položil. A tehdy jsem uslyšel svou odpověď."

"Takže teďka se právě vznášíš někde nahoře a posloucháš nás?"

"Ano."

"Znáš tě dost dobře na to, abych ti věřil, ale pověz mi tohle: To může vysvětlovat, jak ses sem teď dostal se mnou, ale jak se ten první Serbitar dozvěděl, že je ta zbroj tady?"

"To vážně neumím vysvětlit, Reku. Je to jako dívat se na odraz v zrcadle a vidět, jak se donekonečna opakuje. Ale při svém studiu jsem zjistil, že v tomto životě je mnohdy více, než si uvědomujeme."

"Což znamená?"

"Je tu síla Pramene."

"Na náboženský řeči nemám náladu."

"Tedy řekněme, že před všemi těmi staletími Egel nahlédl do budoucnosti a spatřil tento vpád, takže tu zanechal onu zbroj, chráněnou kouzlem, jež můžeš zlomit pouze ty - jako hrabě."

"Dívá se na nás tvůj duchovní obraz ještě?"

"Ano."

"A ví o mé ztrátě?"

"Ano."

"Takže tys věděl, že zemře?"

"Ano."

"Proč jsi mi to neřekl?"

"Bylo by to maření radosti."

"Co tím myslíš?" vyjel Rek, v němž se začínal znovu zvedat hněv a zatlačoval žal do pozadí.

"Chci tím říci, že kdybys byl sedlákem, jehož čeká dlouhý život, možná bych tě byl varoval, abys byl připraven. Ale to ty nejsi, bojuješ proti hordě divochů a každého dne riskuješ život. Tak jako Virae. Ty jsi věděl, že může zahynout. Kdybys ti byl prozradil, že je to jisté, nejen, že bys tím nebyl nic získal, ale také by tě to bylo oloupilo o radost, již jsi měl."

"Mohl jsem ji třeba zachránit."

"Ne, to jsi nemohl."

"Tomu nevěřím."

"Proč bych ti lhal? Proč bych si měl přát její smrt?"

Rek neodpověděl. Slovo "smrt" se mu vrylo do srdce a zcela ho zdrtilo. Znovu mu do očí vhrkly slzy a Rek je potlačil a soustředil se na zbroj.

"Zítřka si ji oblíknu," procedil skrz zaťaté zuby. "Oblíknu si ji a zemřu."

"Možná," odpověděl albín.

26. Kapitola

RÁNO BYLO JASNÉ, VZDUCH SVĚŽÍ a sladký a dva tisíce drenajských válečníků se připravovalo na útok na Kanii. Pod nimi chodili řadami domorodců nadířští šamani a slepičí a ovčí krví kropili obnažené čepele, které před nimi válečníci drželi.

Pak se Nadirové shromáždili, a jak se horda vydala kupředu s žebříky, provazy s uzly a hákovacími kotvicemi, z tisíců hrdel se zvedl zpěv. Rek je pozoroval z prostředka řady. Zvedl svou bronzovou přilbici, nasadil si ji na hlavu a zapjal podbradní řemínek. Po jeho levici stál Serbitar, po pravici Menahem. Ostatní členové Tricítky byli roztroušeni podél celé hradby.

A jatka začala.

Obránci odvrátili tři útoky, než se Nadirové na baštách zachytili. A to jen nakrátko. Asi čtyři desítky domorodců prorazily řadou obránců, jen aby zjistily, že stojí proti šilenci v bronzí a dvěma stříbrných přízrakům, kteří jimi prošli rozsévající smrt. Těmto mužům se nebylo možné ubránit a meč onoho bronzového ďábla prošel každým štítem i brněním. Muži pod jeho strašlivou čepelí umírali ječíce, jako by se jejich duše ocitly v plamenech. Té noci donesli nadířští kapitáni své zprávy do Ulrikova stanu a řeč se vedla jen o nové síle na hradbách. Dokonce i slavný Druss vypadal lidštěji - tváří v tvář nadířským mečům se smál - než tenhle zlatý stroj zkázy.

"Cítili jsme se, jako bychom byli psi a on nás zahnal klackem," zamručel jeden muž. "Nebo bezbranné dítě odstrčené dospělým."

Ulrika to znepokojilo. I když jim nakonec pozvedl náladu neustým opakováním, že je to jenom muž v bronzovém brnění, poté, co jeho kapitáni odešli, zavolal si k sobě do stanu staříčkého šamana Nosta Chána. Stařec si dřepel před ohřívadlo plné žhavých uhlíků, občas přikyvoval a mlčky si vyposlechl svého vojevůdce. Nakonec se uklonil a zavřel oči.

Rek spal, vyčerpan bojem i smutkem. Noční můry přicházely pomalu a obalily ho jako černý kouř. Ve snu otevřel oči a před ním zelo ústí jeskyně, černé a strašlivé. Vyzařoval z něj strach jako hmatatelná síla. Za ním byla jáma, sahající až do žhavého nitra země, z níž vycházely podivné zvuky, skučení a vířskot. Rek neměl meč ani brnění. Z jámy se ozvalo jakési mlaskání, a když se Rek otočil, viděl, že ho vydává obrovský červ celý pokrytý slizem a hnílobou. Zápach Reka přinutil couvnout. Červ by snadno dokázal polknout člověka, měl obrovskou tlamu lemovanou třemi řadami špičatých zubů, mezi nimiž vězela lidská ruka, polámaná a zakrvácená. Rek ustoupil k jeskyni, ale zasyčení ho přimělo se obrátit. Z temnoty jeskyně vylezl pavouk z jehož kusadel odkapával jed. V tlamě měl obličej, zelený a mihotavý, a z úst toho obličejce vycházela slova moci. S každým slovem se Rek cítil slabší, až skoro nedokázal stát.

"To tu hodláš celý den jenom tak postávat?" zeptal se kdosi.

Rek se otočil a uviděl Virae, stála po jeho boku v rozevláté bílé róbě. Usmála se.

"Ty ses vrátila!" vydechl a natáhl k ní ruku.

"Na to není čas, pitomo! Tady! Vezmi si svůj meč." Natáhla k němu ruce a v nich se objevil Egelův bronzový meč. Padl na ně stín a Rek popadl meč a otočil se. Zjistil, že se nad nimi tyčí červ. Jak sklonil hlavu, čepel mu projela na tři stopy do krku a z rány vystříkla zelená tělní tekutina. Rek udeřil ještě jednou a ještě, až se tvor, skoro přeseknutý vejpuř, pozpátku zhroutil do jámy.

"Pavouk!" křikla Virae a Rek se znovu otočil. Obluda se na něj řítila, její obrovská tlama už byla jen pár kroků od něj. Rek vrhl svůj meč do obrovské tlamy a ten letěl jako šíp a rozrazil zelený obličej jako meloun. Pavouk se vzepjal a přepadl na záda. Zvedl se vítr a obluda se změnila v černý dým, který se zvedl do vzduchu a pak zmizel.

"Hádám, že bys tu jen tak stál, kdybych nepřišla," řekla Virae.

"Myslím, že ano," odpověděl Rek.

"Ty hlupáčku," usmála se Virae a on k ní nesměle přistoupil a natáhl ruce.

"Můžu se tě dotknout?" zeptal se.

"To je od manžela podivná žádost."

"A nezmizíš?"

Její úsměv pohasl. "Ještě ne, miláčku."

Rek ji popadl do náručí a z očí mu vytryskly slzy. "Myslel jsem, žeš odešla navždy. Myslel jsem, že tě už nikdy neuvidím."

Chvilí mlčeli a jen tam tak stáli v objetí.

Nakonec ho Virae jemně odstrčila. "Musíš se vrátit."

"Vrátit?"

"Do Delnochu. Potřebují tě tam."

"Tebe potřebuju víc než Delnoch. Nemůžeme tady zůstat? Spolu?"

"Ne. Není žádné 'tady'. Tohle neexistuje. Jenom ty a já jsme skuteční. Ted' se musíš vrátit."

"Uvidím tě ještě, že ano?"

"Miluju tě, Reku. Vždycky tě budu milovat."

Rek se náhle probudil a zaostřil zrak na hvězdy za oknem. Ještě pořád mohl vidět její tvář, blednoucí na půlnoční obloze.

"Virae!" zařval Rek. "Virae!" Rozlétly se dveře a do komnaty vběhl Serbitar.

"Reku, něco se ti zdá. Vzbud' se!"

"Já jsem vzhůru. Viděl jsem ji. Přišla za mnou ve snu a zachránila mě."

"V pořádku, ale teď je pryč. Podívej se na mě."

Rek se zahleděl do Serbitarových zelených očí. Viděl v nich starost, ale ta brzy zmizela a albin se usmál.

"Jsi v pořádku," řekl. "Teď mi pověz o tom snu."

Pak se ho Serbitar vypytl na tu tvář. Chtěl slyšet každou podrobnost, na niž si Rek dokázal vzpomenout. Nakonec se usmál.

"Myslím, že ses stal obětí Nosta Chána," prohlásil. "Ale zahnal jsi ho - to je vzácný čin, Reku."

"Přišla za mnou Virae. To nebyl sen?"

"Myslím, že ne. Pramen ji pro tebe na chvíli pustil."

"Rád bych tomu věřil, to bych vážně rád."

"Myslím, že bys měl. Podíval ses na svůj meč?"

Rek seskočil z lůžka a přistoupil ke stolu, na němž ležela jeho zbroj. Meč byl pryč.

"Jak?" zašeptal Rek. Serbitar pokrčil rameny.

"Vrátí se. Neměj strach!"

Serbitar zažehl svíce a rozfoukal oheň v krbu. Když skončil, ozvalo se slabé zaťukání na dveře.

"Dál," křikl Rek.

Vstoupil mladý důstojník a přinášel Egelův meč.

"Lituju, že vás ruším, pane, ale zahlédl jsem světlo. Jedna z hlídek našla váš meč na ochoze Kanii, tak jsem ho sem donesl. Tu krev jsem otřel, pane."

"Krev?"

"Ano, pane. Byl celý od krve. Zvláštní, byla ještě čerstvá."

"Ještě jednou děkuju." Rek se obrátil k Serbitarovi. "Tomu nerozumím."

V Ulrikově stanu zablikaly svíce. Vojevoda seděl jako uhranutý a zíral na bezhlavé tělo na podlaze před sebou. Ten pohled patřil k těm, jež ho budou pronásledovat po zbytek jeho dnů. Jednu chvíli seděl šaman v transu před uhlíky, v příští chvíli se mu na krku objevila červená čára a hlavu mu spadla do ohně.

Nakonec Ulrik zavolal strážu, aby odklidili mrtvolu, ale nejprve přejel svou vlastní čepelí po krvácející ráně na krku.

"Rozzlobil mě," sdělil strážným.

Nadírský náčelník opustil svůj stan a vydal se ven pod hvězdy. Nejdřív proslavený bojovník se sekerou, pak ti válečníci ve stříbře. Teď bronzový ďábel, jehož kouzlo bylo mocnější než Nosta Chánovo. Proč cítí v duši mráz? Dros Delnoch je prostě jenom další pevnost. Copak nedobyl už stovku takových? Jakmile projde branami Delnochu, Drenajská říše bude jeho. Jak se proti němu mohou udržet? Odpověď byla prostá: Nemohou! Jeden muž - nebo ďábel - v bronzi nemůže zarazit nadírské kmeny.

Ale jaká další překvapení v sobě tento dros ještě skrývá? ptal se sám sebe.

Zadíval se na vysokánskou hradbu Kanii.

"Ty padneš!" zařval. Jeho hlas se nesl údolím. "Já sám tě zbořím!"

V přízračném světle těsně před úsvitem kráčel Gilad z jídelny s miskou horkého vývaru a krajícem křupavého černého chleba. Pomalu se prodíral mezi řadami mužů lemujících hradby, až nakonec dorazil na své místo nad zavaleným postranním tunelem. Togi už tam byl, seděl schoulený se svěšenými rameny a opíral se o zeď. Když si Gilad dřepel vedle něj, kývl a pak plivl na brousek ve své mozolnaté dlani a dál obtahoval svou dlouhou jezdeckou šavli.

"Vypadá to na déšť," utrousil Gilad.

"Jo. Kapku je to zpomalí."

Togi sám nikdy nezačínal rozhovor, ale jeho poznámky vždy upozorňovaly na něco, co ostatním uniklo. Jejich přátelství bylo zvláštní: Togi, nemluvný černý jezdec s patnácti odslouženými léty, a Gilad, dobrovolník a sedlák ze Sentranské planiny. Gilad si nevzpomínal, jak se vlastně dostali k sobě, protože Togiho tvář byla zcela obyčejná. Prostě si toho muže začal uvědomovat vedle sebe. Legionáři teď byli roztroušeni po celém ochoze mezi ostatními oddíly. Nikdo to nevyslovil nahlas, ale Giladovi bylo jasné proč: Byli to skvělí válečníci a tam, kde byli, dodávali obráncům sílu. Togi byl nebezpečný válečník, který bojoval mlčky. Žádný jekot nebo válečný pokřik, jenom nemilosrdně ekonomické pohyby a vzácná zručnost, s níž za sebou zanechával mrtvé nebo zmražené Nadiry.

Togi ani nevěděl, kolik je mu let, jenom že byl mladý, když se připojil k jezdecku jako štolba, a později si získal svůj černý plášť ve válkách se Sathuly. Kdysi dávno měl ženu, ale ona ho opustila a vzala s sebou i jejich syna. Togi neměl tušení, kam mohli odejít, a netajil se tím, že mu na tom příliš nezáleží. Neměl žádné přátele, o nichž by vykládal, a o zákony a nařízení se pramálo staral. Gilad se ho jednou zeptal, co si myslí o legionářských důstojnících.

"Bojují stejně dobře, jako my ostatní," odušil Togi. "Ale to je taky jediná věc, kterou kdy děláme společně."

"Co tím myslíš?" zeptal se Gilad.

"Nic. Můžeš za ně bojovat nebo umřít, ale nikdy nebudeš jedním z nich. Pro ně my jako lidi neexistujeme."

"Drusse přijali," namítl Gilad.

"Jo. Já taky," odušil Togi a v tmavých očích mu zaplálo. "To je teda chlap, ten Druss. Ale to na věci nic nemění. Koukni na ty stříbrné muže, co bojují pod albínem - ani jeden z nich není z malý vesnice. A vede je hraběcí synek, všechno to jsou šlechtici."

"Tak proč za ně bojuješ, když je tolik nenávidíš?"

"Nenávidím? To teda ne. To jenom, že život už je takovej. Já k nikomu z nich nenávist nechovám a oni ke mně taky

ne. Pro mě jsou důstojníci stejný jako Nadirové, oboje to jsou jiný rasy. A bojuju, protože to je to, co dělám - jsem voják."

"Chtěls být vždycky vojákem?"

"Co jinýho?"

Gilad rozhodil rukama. "Cokoliv, co si vybereš."

"Rád bych byl králem."

"Jakým králem?"

"Krvavým tyranem!" odpověděl Togi. Zamrkal, ale neusmál se. Togi se zřídka kdy usmíval, a když to udělal, byl to jenom takový záchvěv kolem očí.

Především dne, když hrabě z Bronzů předvedl svůj teatrální výstup na bašty, dloubl Gilad do Togiho a ukázal prstem.

"Nový brnění - sluší mu to," odušil jezdec.

"Vypadá starý," poznamenal Gilad.

Togi jenom pokrčil rameny. "Dokud slouží..."

Toho dne se Togimu zlomila šavle šest palců pod jílcem. Vrhla se na vedoucího Nadira a zarazila mu zlomenou čepel do krku, sebral mu jeho krátký meč a zuřivě kolem sebe sekal. Rychlost jeho myšlení a rtuťovitě pohyby Gilada překvapily. Později, v přestávce mezi útoky, sebral jednomu z mrtvých vojáků jinou šavli.

"Bojoval jsi dobře," řekl tehdy Gilad.

"Žiju," odpověděl tehdy Togi.

"Je to to samý?"

"Na těchhle hradbách je, i když umírají i dobří chlapi. Ale je to otázka štěstí. Špatní nebo neohrabaní nepotřebují neštěstí, aby se nechali zabít, a ani štěstí je nadlouho nezachrání."

Ted' Togi vrátil brousek do vácku a otěl zakřivenou čepel naolejovaným klůčkem. Ocel v rostoucím světle modrobíle zářila.

Dál v řadě si Druss povídal s vojáky a žertováním jim zvedal náladu. Dostal se až k nim a Gilad se zvedl, zatímco Togi zůstal, kde byl. Druss, bílou bradku načechranou větrem, se zastavil a tiše promluvil ke Giladovi.

"Jsem rád, že zůstal," řekl.

"Nemám, kam bych šel," odpověděl Gilad.

"Ne. To uzná jen málokdo," poznamenal starý válečník. Zadíval se na dřepícího jezdce. "Vidím, že jsi tady, Togi, ty štěně. Pořád ještě naživu?"

"Zatím," odušil Togi a vzhledl.

"Zůstaň tak," řekl Druss a šel dál.

"Tohle je velkej člověk," prohodil Togi. "Muž, za kterýho stojí za to umřít."

"Tys ho znal už dřív?"

"Ano." Togi domluvil a Gilad se ho chtěl dál vyptávat, ale v té chvíli ohlásila nadirská bojová píseň, při níž stydla krev v žilách, úsvit dalšího rudého dne.

Dole pod hradbami stál mezi Nadiry obr jménem Noguša. Již deset let Ulrikův šampión, býval posílán s první vlnou a s ním, jako osobní stráž, dvacet domorodců z Vlčího kmene. Jejich povinností bylo jej chránit, dokud se nesetká se Smrtonošem a nezabije ho. Na zádech měl přivázaný tři stopy dlouhý meč s šest palců širokou čepelí, po boku měl v dvojité pochvě dvě dýky. Noguša, palec přes šest stop, byl mezi Nadiry nejvyšší válečník, a také nejnebezpečnější, veterán tří set soubojů muže proti muži.

Horda dorazila k hradbám. Přes bašty přelétly provazy a o šedý kámen zachřestily žebříky. Noguša štěkal rozkazy na muže kolem sebe a nahoru se před ním vyšplhali tři domorodci. Těla prvních dvou se zřítily na skaliska dole, ale třetí, dřív než byl posekán k smrti, vytvořil pro Nogušu kousek volného místa. Když se Noguša jednou obrovskou rukou zachytil na cimbuří, vzduchem zasvištěl jeho meč a po obou stranách se mu drželi jeho osobní strážci. Masivní meč si prosekával cestu a skupinka se řadila tak, aby vytvořila klín, jenž mířil k Drussovi o nějakých dvacet kroků dál. I když Drenajci za Nogušovým oddílem opět sevřeli své řady a zabránili dalším Nadirům v přístupu na hradbu, k obrovskému domorodci se nikdo nedokázal přiblížit. Pod jeho míhajícím se čepelí Drenajci umírali. Vedle něj se jeho strážcům vedlo poněkud hůře: jeden po druhém padali, až nakonec zůstal stát jen Noguša. Ted' už byl jen pár kroků od Drusse, který se obrátil a spatřil ho, jak bojuje osamotě, což nemohl vydržet dlouho. Jejich oči se setkaly a oba bojovníci si okamžitě porozuměli. Toto byl muž, jehož Druss nemohl nepoznat: Noguša šermíř, Ulrikův popravčí, muž, jehož činy tvořily látku k novému nadirským pověstem, živý, mladší protějšek samotného Drussa.

Stařec lehce seskočil z ochozu do trávy, kde zůstal stát. Nijak se nadirského válečníka nesnažil napadnout. Noguša ho tam uviděl stát, prosekal se k němu a seskočil dolů. Několik drenajských bojovníků se vydalo za ním, ale Druss je pokynem zastavil.

"Rád tě potkávám, Nogušo," řekl stařec.

"Rád tě potkávám, Smrtonoši."

"Nedožiješ se toho, aby sis vybral Ulrikovu odměnu," poznamenal Druss. "Není cesty zpátky."

"Všichni lidé musí umřít. A tahle chvíle se tak podobá ráji, jak si jenom můžu přát. Celý život jsi byl přede mnou a tvoje činy zastínily ty mé."

Druss vážně přikývl. "Já na tebe také myslel."

Noguša zaútočil s ohromující rychlostí. Druss jeho meč srazil stranou, nakročil a děsivou silou Nadira udeřil levičkou. Noguša se zapotácel, ale rychle se vzpamatoval a máchnutí Drussovy sekery vykryl. Souboj, který následoval, byl krátký a zuřivý. Bez ohledu na zručnost souboj mezi mečem a sekerou nebývá nikdy dlouhý. Noguša

předstíral výpad doleva a pak švihl mečem nahoru pod Drussovou obranou. Druss neměl čas na rozmyšlenou, a tak se vrhl pod napřaženou čepel a udeřil ramenem Nogušu do žaludku. Domorodce to odhodilo dozadu, jeho meč přitom projel Drussovým kabátcem a zanechal po sobě ránu přes celou horní část zad. Stařec si náhlé bolesti nevšímal a skočil na padlého šermíře. Levičkou popadl pravé zápěstí svého protivníka a Noguša učinil totéž.

Zápas nyní nabyl titánských rozměrů, jak se každý ze soupeřů snažil uvolnit stisk toho druhého. Byli téměř stejně silní. Druss byl sice ve výhodě, protože byl nahoře a celou svou vahou tiskl padlého válečníka k zemi, ale Noguša byl zase mladší a Druss byl ošklivě zraněn. Po zádech se mu řinula krev a rozlévala se mu kolem silného koženého opasku, jímž měl stažený kabátec.

"Ty... mě... neudržíš," zasyčel Noguša skrze zaťaté zuby.

Druss, tvář od námahy purpurovou, neodpověděl. Ten muž měl pravdu, cítil, jak umdlévá. Noguša začal zvedat pravičku a čepel jeho meče se zaleskla v ranním slunci. Drussovi se začala námahou třást ruka, každou chvíli ho bude muset pustit. Náhle stařec zvedl hlavu a udeřil Nogušu čelem do nechráněného obličeje. Náraz soupeřovy stříbrem lemované přilbice Nogušovi rozdrtil nos. Druss ho udeřil ještě třikrát a domorodce začal panikařit. Nos a jednu lícní kost už měl zlomené. Zkroutil se, pustil Drussovou ruku a silně ho udeřil pěstí do brady, ale Druss vydržel a zaťal mu Snagu do krku. Z rány vytryskla krev a Noguša se přestal vzpírat. Jejich oči se setkaly, ale oba mlčeli: Druss byl bez dechu a Noguša bez hlasivek. Domorodce zvedl zrak k nebesům a zemřel. Druss se pomalu zvedl, pak Nogušu popadl za nohy, odvěkl ho k hradbě a vytáhl ho po schodech na ochoz. Nadirové zatím ustoupili, nicméně se připravovali k dalšímu útoku. Druss zavolal dva muže, nařídil jim, aby Nogušovo tělo zvedli, a pak se vyšplhal na cimbuří.

"Držte mě za nohy, ale ať vás nevidí," pošeptal Druss vojákům za sebou. Na dohled Nadiřů shromážděných dole zvedl Nogušovo tělo v pevném medvědí obětí, popadl ho za krk a za rozkrok a s námahou zvedl mohutné tělo nad hlavu. Ale nebýt mužů, kteří ho drželi, byl by upadl. Ti mu pak pomohli dolů, ve tvářích znepokojený výraz.

"Odvedte mě do špitálu, než vykrvácím k smrti," zašeptal Druss.

27. Kapitola

CAESSA SEDĚLA VEDLE LŮŽKA, MLČÍCÍ, ALE pozorná, oči stále upřené na spícího Drusse. Ránu na jeho širokých zádech, která se táhla obloukem kolem lopatky až na rameno, kde byla nehlubší, drželo třicet stehů. Stařec spal, omámen vínem s makovým odvarem. Ztráta krve byla děsivá a on se zhroutil ještě cestou do lazaretu. Caessa stála vedle Calvara Sona, když mu ránu zašíval. Neříkala nic. Teď tu jenom tak seděla.

Svému zaujetí pro válečníka nerozuměla. Rozhodně po něm netoužila - muži v ní nikdy nerozněcovali touhu. Láska? Byla to láska? Nemohla to vědět, neměla, s čím své city poměřit. Rodiče jí zahynuli strašlivou smrtí, když jí bylo sedm. Její otec, mírumilovný, klidný sedlák, se pokusil zastavit nájezdníky, kteří mu vykrádali stodolu, a oni ho bezmyšlenkovitě sťali. Matka popadla Caessu za ruku a rozběhla se k lesu nad útesem. Ale jezdci je zahlédli a pronásledování bylo krátké. Žena nemohla dítě nést, protože byla samodruhá. A Caessu by neopustila. Bojovala jako tygřice, ale byla přemožena, zneužita a zabita. A celou tu dobu seděla děvčátko pod dubem, ztuhlé strachem, neschopné ani vykřiknout. Nakonec k ní přišel vousatý chlap s páchnoucím dechem, surově ji zvedl za vlasy, odnesl ji k okraji útesu a hodil ji do moře.

Nedopadla na skály, i když si při pádu poranila hlavu a zlomila nohu. Její pád zahlédl jakýsi rybář a vytáhl ji. Od toho dne se změnila.

Veselé dítě se už nesmálo, netančilo ani nezpívalo. Byla mrzutá a postupně začala být vzteklá. Ostatní děti si s ní nechtěly hrát, a jak Caessa rostla, zjistila, že je stále více sama. V patnácti zabila svého prvního muže, poutníka, který na ni promluvil na říčním břehu a ptal se jí na cestu. Caessa se příkradla do jeho tábora a ve spánku mu podřízla hrdlo. Pak seděla vedle něj a dívala se, jak umírá.

Byl prvním z mnoha.

Smrt mužů ji nutila plakat. V slzách teprve ožívala. Pro Caessu bylo žít tím nejdůležitějším a jediným cílem jejího života. A tak muži umírali.

Později, po svých dvacátých narozeninách, Caessa vyvinula nový způsob, jakým si vybírala své oběti: ty, které přitahovala. Dovolila jim, aby se s ní vyspali, ale později, když snili - možná o radostech, jichž si užili - jim ostrou čepelí zlehka přejela po hrdle. Od chvíle, kdy se asi před šesti měsíci připojila ke Střelci, už nikoho nezabila, protože Skultik se jí stal posledním útočištěm.

A přesto teď seděla vedle lůžka raněného muže a přála si, aby zůstal naživu. Proč?

Vytáhla dýku a představila si, jak její ostří přejíždí starci po hrdle. Tato krvavá představa v ní obvykle probudila touhu, ale teď pocítila strach. V duchu viděla Drusse, jak vedle ní sedí v tmavém pokoji a v krbu hoří polena. Měl paži kolem jejích ramen a ona se mu uhnízdila na prsou. Představovala si tuto scénu mnohokrát, ale teď ji viděla nově, protože v jejích představách byl Druss tak velký, jako obr. A ona věděla proč.

Viděla ho očima sedmileté holčičky.

Do komnaty tiše vklouzl Orrin. Byl teď hubenější, utahaný a vyčerpaný k smrti, a přesto silnější. V jeho rysech bylo cosi nepostižitelného. Vrásky z únavy ho dělaly starším, ale ta změna byla prchavější, vyzařovala z jeho očí. Býval vojákem toužícím po tom stát se válečníkem. Teď byl válečníkem toužícím po tom stát se čímkoliv jiným. Viděl válku a krutost, smrt a těžká zranění. Díval se, jak ostré zobáky vran pracují na očích mrtvých mužů a jak ve zhnisaných očních důlcích rostou červi. A našel sám sebe a už více netápal.

"Jak je mu?" zeptal se Caessy.

"Uzdraví se. Ale celý týden nebude bojovat."

"Tak to nebude bojovat už vůbec, protože nám zbývá jen pár dní. Připrav ho na přesun."

"Nesmí se s ním hýbat," namítla Caessa a poprvé se na Orrina podívala.

"Bude muset. Dnes večer opustíme hradbu a stáhneme se. Dneska jsme ztratili přes čtyři sta mužů. Čtvrtá hradba má jenom sto yardů, tu můžeme udržet celé dny. Připrav ho."

Caessa kývla a vstala. "Vý jste taky unavený, generále," řekla. "Měl byste si odpočinout."

"To brzo udělám," odpověděl a usmál se. Ten úsměv ji roztřásl. "Myslím, že si odpočineme všichni."

Nosiči přesunuli Drussa na nosítka, jemně ho zvedli a před nočním chladem zakryli bílými pokrývkami. S ostatními raněnými se vydali ke čtvrté hradbě, z níž byly spuštěny provazy a nosítka byla v tichosti vyzdvížena nahoru. Nebyly zažehnuty žádné pochodně a scénu zalévalo pouze světlo hvězd. Orrin se vyšplhal jako poslední a vytáhl se na bašty. Natáhla se k němu pomocná ruka a zvedla ho na nohy. Byl to Gilad.

"Zdá se, že máš vždycky čas mi pomoci, Gilade. Ne, že bych si stěžoval."

Gilad se usmál. "Při tom, kolik jste shodil, generále, byste ten závod teďka vyhrál."

"Á, ten závod! Připadá mi to jako v jiném století. Co se stalo s tvým přítelem? Tím se sekerou?"

"Odešel domů."

"Moudrý člověk. Proč jsi tu zůstal ty?"

Gilad pokrčil rameny. Už ho ta otázka začínala unavovat.

"Je hezká noc, zatím nejhezčí," poznamenal Orrin. "Zvláštní, míval jsem ve zvyku ležet v posteli a pozorovat hvězdy. Vždycky mi pomáhaly usnout. Teď spát nepotřebuju. Mám pocit, že při tom zahazuju život. Taky to tak cítíš?"

"Ne, pane. Já spím jako dítě."

"Dobrá. No, tedy dobrou noc."

"Dobrou noc, pane."

Orrin pomalu odcházel, ale ještě se otočil. "Nevedli jsme si špatně, což?" řekl.

"Ne, pane," odpověděl Gilad. "Myslím, že na nás Nadirové budou vzpomínat bez zvláštního nadšení."

"Ano. Dobrou noc." Vydal se dolů po krátkém schodišti z ochozu, když Gilad popošel.

"Pane!"

"Prosím?"

"Já... chtěl jsem říct... No, že jsem pyšnej na to, že jsem sloužil po váma. To je všechno, pane."

"Děkuju, Gilade. Ale já jsem ten, kdo by měl být pyšný. Dobrou noc."

Když se Gilad vrátil na ochoz, Togi neřekl nic, ale mladý důstojník cítil, že na něj jezdec upírá oči.

"No, tak to řekni," vyzval ho Gilad. "Ať to máme za sebou."

"Řekni co?"

Gilad se podíval na přítelův bezvýrazný obličej a v jeho očích zapátral po známkách veselí či pohrdání. Nic takového nenašel. "Myslel jsem, že si budeš myslet... nevím," dodal nejistě.

"Ten muž ukázal určitý kvalitu a kuráž a tys mu to řekl. Na tom není nic špatného, i když se to nehodilo. V míru bych si myslel, že mu takovou poznámkou podlízáš. Tady ale ne. Nemůžeš tím nic získat a on to věděl. Takže to bylo v pořádku."

"Děkuju," řekl Gilad.

"Za co?"

"Za pochopení. Víš, já věřím, že on je velkej muž, možná větší než Druss. Protože nemá ani jeho odvahu, ani Hogunovu zručnost, ale stejně je tady. Pořád to zkouší."

"Dlouho nevydrží."

"To nikdo z nás," podotkl Gilad.

"Ne, ale on se nedožije posledního dne. Je příliš unavený - tady nahoře unavený." Togi si poklepal na spánek.

"Myslím, že se mylíš."

"Ne, to si nemyslíš. Proto jsi mu taky řekl to, co jsi mu řekl. Taky jsi to cítil."

Druss plul oceánem bolesti, která ho spalovala. Čelisti měl pevně sevřené a skřípal zuby, jak se mu zády, pomalu jako kyselina, šířila neutuchající bolest. Téměř nemohl mluvit, slova jen cedil skrze zuby a tváře lidí kolem jeho lůžka byly roztřesené a rozplizlé, rozmazané tak, že je nepoznával.

Ztrácel vědomí, ale bolest ho následovala i do hlubin jeho snů, kde se ocital v ponuré krajině stínů se zubatým pohorím tyčícím se v pozadí, černě se rýsujícím proti šedé přízračné obloze. Druss ležel na vrcholku hory, kvůli bolesti neschopen pohybu, oči zaostřené na hájek blesky ošlehaných stromků nějakých dvacet kroků od místa, kde ležel. Před ním stála postava v černém odění. Byla vyzáblá a oči měla tmavé. Pohnula se dopředu, posadila se na balvan a zadívala se dolů na bojovníka.

"Takže to došlo až sem," poznamenala. Její hlas zněl dutě, jako vítr hvízdající v jeskyni.

"Já se uzdravím," sykl Druss a zamrkal, jak mu do očí stékal pot.

"Z tohoto ne," prohlásila postava. "Už bys měl být mrtvý."

"Už jsem byl posekaný i dřív."

"To ano, ale čepel byla otrávená - zelenou šťávou ze severních mokřin. Teď jsi prolezlý sněti."

"Ne! Já zemřu se sekerou v ruce."

"Myslíš? Už na tebe čekám, Drussi, celá léta. Dívala jsem se, jak temnou řeku přechází legie poutníků, jež sem poslaly tvé ruce. A dívala jsem se na tebe. Jsi ohromně pyšný a nesmírně domýšlivý. Okusil jsi slávu a svou sílu sis

cenil nade vše. Ted' zemřeš. Žádná sekera. Žádná sláva. Nikdy nepřekročíš temnou řeku do Věčných síní. Mám z toho jisté uspokojení, rozumíš? Dokážeš to pochopit?"

"Ne. Proč mě nenávidíš?"

"Proč? Protože tys přemohl strach. A protože tvůj život je pro mě výsměchem. Nestačí, že zemřeš. Všichni lidé umírají, rolníci i králové - všichni patří mně, když na to přijde. Ale ty, Drussi, jsi jiný. Kdybys zemřel tak, jak sis přál, zase by ses mi vysmál. Takže pro tebe jsem vymyslela tato vybraná muka.

Ted' už by tě tvoje zranění mělo zabít. Ale já jsem si tě ještě nevyžádala. A nyní bolest poroste. Budeš si svíjet... Budeš křičet... Nakonec ti v duši něco praskne a ty budeš prosit. Prosit o mě. A já přijdu a vezmu tě za ruku a ty budeš můj. Poslední vzpomínky na tebe, které na zemi zůstanou, budou patřit kňučící a plačící trosce. Budou tebou opovrhovat a tvoje pověst bude nakonec pošpiněná."

Druss se námahou opřel o ruce a snažil se vstát. Ale bolest ho znovu přemohla a přinutila ho zaúpět i skrze sevřené zuby.

"To je ono, bojovníče. Bojuj. Snaž se. Měl jsi zůstat na své hoře a užívat si své senility. Marnivý člověče! Nedokázal jsi odolat volání krve. Trp - a přines mi radost."

V narychlo zbudovaném špitále zvedl Calvar Son z Drussových zad horké ručníky a rychle je vyměnil. Komnatu naplnil zápach. Serbitar přistoupil a také si ránu prohlédl.

"Je to beznadějně," řekl Calvar Son a přešel rukou po vyleštěné klenbě své lebky. "Jak to, že je pořád ještě naživu?"

"Nevím," odpověděl tiše albín. "Caesso, říkal něco?"

Dívka k němu vzhledla ze své židle vedle lůžka, oči otupělé únavou. Zavrtěla hlavou. Otevřely se dveře a dovnitř tiše vplul Rek. Podíval se na ranhojiče a zvedl obočí, ale Calvar Son zavrtěl hlavou.

"Proč?" zeptal se Rek. "Ta rána není o nic horší než ty, co schytl dřív."

"Sněť. Rána se vůbec nezavírá a jed už se rozšířil do celého těla. Nelze ho zachránit. Všechny moje zkušenosti, které jsem za těch čtyřicet let nasbíral, mi říkají, že už by vlastně měl být mrtvý. Jeho tělo se rozkládá úžasnou rychlostí."

"Je to tuhý stařík. Jak dlouho vydrží?"

"Zitřka se nedožije," odpověděl ranhojič.

"Jak to jde na hradbách?" zeptal se Serbitar. Rek pokrčil rameny. Zbroj měl zakrvácenou a oči unavené.

"Zatím se držíme, ale jsou v tunelu pod náma a brána nevydrží. Zatracená škoda, že jsme neměli čas ten tunel zasypat. Už prorazili postranní brankou, ale Hogun a pár dalších drží schodiště."

Proto jsem přišel, doktore. Obávám se, že se budeme muset znovu připravit na evakuaci. Odted'ka bude špitál na hradě. Jak rychle se dokážete přestěhovat?"

"Jak to mám vědět? Pořád sem nosí raněné."

"Začněte se hned připravovat. Ti, co jsou příliš vážně ranění, než aby s nimi šlo hýbat, musí dostat ránu z milosti."

"Cože?" zařval ranhojič. "Chcete říct zavraždění?"

"Přesně tak. Přeneste ty, kteří to zvládnou. Ostatní... co myslíte, že s nimi udělají Nadirové?"

"Bez ohledu na to nechám přenést všechny. I když zemřou během evakuace, bude to pořád lepší, než je podřezat na lůžkách."

"Tak začněte hned. Marníme čas," řekl Rek.

Na hradbě se Gilad s Togim připojili k Hogunovi u postranního schodiště. Schody byly poseté mrtvolami, ale kolem ohybu točitého schodiště se hrmuli další Nadirové a hrabali se přes mrtvá těla. Hogun udělal krok dopředu, odsekl a rozpáral prvního muže. Togi držel šavli oběma rukama a dalšího muže ťal do krku. Vyrázili dva další válečníci, držíce před sebou kulaté štíty potažené kůží. Za nimi se tlačili další.

"Je to jako zadržovat moře vědrem," houkl Togi.

Nad nimi získali Nadirové kousek místa na cimbuří a vrazili do drenajských řad klín. Orrin nebezpečí zahlédl a rozběhl se jim s padesáti muži nového oddílu Karnak na pomoc. Pod nimi napravo duněl obléhací beran o obrovskou bránu z dubu a bronzí. Brána zatím držela, ale pod zkříženými středními břevny se objevily hrozivé praskliny a dřevo při nárazech ůpělo.

Orrin se probojoval k nadířskému klínu, meč držel oběma rukama a sekal kolem sebe bez nejmenší snahy o obranu. Vedle něj padl jakýsi drenajský válečník s protáým hrdlem. Orrin útočnickovi rozsekl tvář a pak odrazil úder zleva.

Do setmění zbývaly tři hodiny.

Střelec klečel v trávě za hradbou a na zemi před ním ležely tři toulce šípů. Chladně založil šíp na tětívu, napjal luk a vystřelil. Nadir nalevo od Orrina padl se šípem ve spánku. Druhý Nadir padl pod Orrinovým mečem a další šíp složil třetího. Klín se rozpadl a Drenajci se prosekávali dopředu.

Na schodišti si Togi ovazoval dlouhou sečnou ránu na předloktí a čerstvý oddíl legionářů zatím držel vchod. Gilad se opíral o balvan a otíral si pot z čela.

"Dlouhej den," prohodil.

"A bude ještě delší," zamumlal Togi. "Cítí, jak jsou blízko toho, aby tu baštu dostali."

"Ano. Co dělá ruka?"

"Dobrý," odpověděl Togi. "Kam ted'?"

"Hogun říkal, abychom šli tam, kde to bude potřeba."

"To může být kdekoliv. Hlasuju pro bránu. Jdeš?"

"Proč ne?" pokrčil Gilad s úsměvem rameny.

Rek se Serbitarem vyčistili úsek ochozu a pak se rozběhli k Orrinovi a jeho oddílu. Po celé hradbě se řada obránců prohýbala, ale vydržela.

"Jestli se udržíme, než se znovu seřadí do dalšího útoku, mohli bychom pak ještě mít dost času, abychom se stačili

stáhnout na Valteri," křikl Orrin, když se k němu Rek probojoval.

Bitva zuřila další hodinu, pak mohutná bronzová hlava obléhacího beranu prorazila trámy v bráně. Když se objevila prasklina, velké břevno uprostřed se prohnulo a se skřípěním a úpěním vypadlo ze závěsů. Beran byl pomalu odtažen, aby udělal místo bojovníkům za sebou.

Gilad poslal běžce na ochoz, aby to oznámil Rekovi nebo některému z ganů, pak tasil meč a s padesáti muži čekal, aby udržel vstup.

Jak kolébal hlavou ze strany na stranu, aby ulevil bolavým ramenním svalům, zahlédl Togiho. Ten se usmíval.

"Co je tak legrační?"

"Moje vlastní hloupost," odpověděl Togi. "Navrhl jsem bránu, abych si kapku odpočinul. Teď se setkám se smrtí."

Gilad neřikal nic. Smrt! Jeho přítel měl pravdu: Muži u brány se už na pátou hradbu nedostanou. Cítil nutkání otočit se a utéct, ale potlačil ho. Co na to záleželo? V posledních pár týdnech už viděl hodně umírání. A jestli přežije, co bude dělat, kam půjde? Zpátky na statek a k hloupé ženě? Někde zestárne, a bezzubý a senilní bude donekonečna vykládat nudné příběhy o svém mládí a odvaze?

"Velcí bohové!" vydechl náhle Togi. "Koukni se na to!"

Gilad se otočil. Travou k nim pomalíčku kráčel Druss a cestou se opíral o to zbojnické děvče, Caessu. Zapotácel se a málem upadl, ale ona ho zachytila. Jak se přiblížili, Gilad potlačil hrůzu, kterou pocítil. Tvář starého válečníka byla vyzáblá, bledá, s namodralým odstínem jako dva dny stará mrtvola. Muži před nimi ustupovali a Caessa zavedla Drussa doprostřed oddílu, pak tasila krátký meč a postavila se vedle něj.

Brána se otevřela a Nadirové se nahrnuli dovnitř. Druss s obrovskou námahou zvedl Snagu. Když ho dívka vedla sem, pro mlhu bolesti skoro neviděl a každý krok pro něj byl novou vlnou bolesti. Caessa ho pečlivě oblékla a celou dobu plakala. Pak mu pomohla na nohy. On sám začal slzet, protože bolest byla nesnesitelná.

"To nezvládnu," zakňoural.

"Zvládneš," oznámila mu Caessa. "Musíš."

"Ta bolest..."

"Už jsi ji zažil i dřív. Bojuj s ní."

"Nemůžu. Jsem vyřízený."

"Poslouchej mě, sakra! Ty jsi Druss Veliký a tam venku umírají muži. Ještě jednou naposled, Drussi. Prosím. Nesmíš se vzdát jako obyčejnej chlap. Ty jseš Druss. Ty to zvládneš. Zastav je. Musíš je zastavit. Tam venku je moje máma!"

Drussovi se na chvíli pročistil zrak a on spatřil její šilenství. Nechápal ji, protože o jejím životě nic nevěděl, ale poznal, že ho potřebuje. S námahou, která ho přinutila zaječet bolestí, ohnul nohy a vstal, mohutnou rukou se opíral o polici na stěně, aby se udržel vestoje. Bolest rostla, ale on teď byl rozzlobený a bolest používal jako vzpruhu.

Zhluboka se nadechl. "Tak pojď, malá Caesso, ať najdeme tvou mámu," řekl. "Ale budeš mi muset pomoci, nestojím moc pevně na nohou."

Z brány se k čekajícím čepelím Drenajců vyhnuli Nadirové. Nad nimi dostal Rek zprávu o té katastrofě. Útok na hradby na chvíli polevil a muži se dole řadili před tunelem do brány.

"Zpátky!" zařval Rek. "Na pátou hradbu." Muži se rozběhli přes volné prostranství a opuštěnými ulicemi vnějších čtvrtí Delnochu, ulicemi, které Druss před tolika dny zbavil lidí. Mezi hradbami teď nebude žádné volné místo pro lučištníky, protože domy zůstaly stát, prázdné a strašidelné.

Válečníci utíkali k poměrně bezpečí páté hradby a zadní stráž u prolomené brány nevěnovali pozornost. Gilad jim za to vinu nedával a, což bylo zvláštní, ani netoužil být s nimi.

Jen Orrin si v běhu zadní stráž všiml. Otočil se, aby se k nim připojil, ale vedle něj byl Serbitar a ten ho zastavil.

"Ne," zarazil ho. "Nebylo by to k ničemu."

Tak běželi dál. Za jejich zády se na ochoz dostali Nadirové a rozběhli se za nimi.

V bráně pokračovala jatka. Druss, bojující popaměti, sekal a tesal do postupujících válečníků. Togi zemřel, když mu do prsou pronikl krátký oštěp. Gilad ho ani neviděl padnout. Pro Caessu byla scéna jiná: Tohle bylo oněch deset nájezdníků a Druss bojoval proti nim všem. Pokaždé, když někoho zabil, Caessa se usmála. Osm... Devět...

Poslední z lupičů, muž, na nějž nikdy nezapomene, protože zabil její matku, vykročil dopředu. Měl zlatou náušnici a jizvu od čela až na bradu. Caessa zvedla meč, vrhla se dopředu a zarazila mu čepel do břicha. Podsaditý Nadir se zvrátil dozadu a dívku stáhl s sebou. Mezi lopatky se jí zabořil nůž. Ale ona to necítila. Nájezdníci byli všichni mrtví a ona, poprvé od doby svého dětství, byla v bezpečí. Z lesa vyjde její matka a vezme ji domů a Druss dostane velkou večeři a budou se smát. A ona mu bude zpívat. Bude...

Kolem Drusa stálo už jen sedm mužů a Nadirové je zcela obklopili. Vzduchem náhle prolétlo kopí, zlomilo Drussovi několik žeber a probodlo mu plíci. Snaga sebou švihla ve vražedné odpovědi a uťala kopiníkovi ruku až u ramene. Jak padal, Gilad mu prosekl hrdlo. Pak padl i Gilad, probodnutý zezadu, a Druss tam stál sám. Nadirové ustoupili a dopředu pokročil jeden z jejich kapitánů.

"Vzpomínáš si na mě, Smrtonoši?" zeptal se.

Druss si z boku vytrhl kopí a hodil ho po něm.

"Pamatuju se na tebe, tlust'ochu. Ten vyslanec!"

"Řekls, že dostaneš mou duši, a přesto tu stojíš a zemřeš. Co si o tom myslíš?"

Náhle Druss zvedl ruku a hodil Snagu po vyslanci. Čepel mu rozrazilu hlavu jako dýni.

"Myslím, že moc mluvíš," utrousil Druss. Svezl se na kolena a podíval se dolů. Spolu s krví mu z těla unikal život. Vedle něj umíral Gilad, ale oči měl otevřené. "Bylo hezké být naživu, co, chlapče?"

Kolem nich stáli Nadirové, ale nikdo se nehýbal. Druss vzhlédl a ukázal na jednoho válečníka.

"Ty, chlapče," vyzval ho hrdelním nářečím, "vezmi mou sekeru." Válečník se chvíli nehýbal, pak pokrčil rameny a

vytáhl Snagu z lebky mrtvého vyslance. "Přines ji sem," nařídil Druss. Jak se k němu mladý voják blížil, Druss poznal, že ho hodlá zabít jeho vlastní zbraní, ale pak kdosi vyštěkl rozkaz a válečník ztuhl. Podal Drussovi sekeru a ustoupil.

Druss měl zrak zamřazený a postavu, která se před ním tyčila, nepoznal.

"Vedl sis dobře, Smrtonoši," řekl Ulrik. "Teď můžeš odpočívat."

"Kdybych měl ještě aspoň unci síly, st'ál bych tě," zamumlal Druss a snažil se zvednout svou sekeru. Ale byla příliš těžká.

"Já vím. Nevěděl jsem, že Noguša nosil na čepeli jed. Věříš tomu?"

Drus sklonil hlavu a přepadl na zem.

Druss Veliký byl mrtev.

28. Kapitola

ŠEST SET DRENAJSKÝCH VÁLEČNÍKŮ MLČKY přihlíželo, jak se Nadirové shromáždili kolem Drussova těla, opatrně ho zvedli a odnesli ho branou, již se snažil ubránit. Ulrik prošel portálem jako poslední. Ve stínu roztržitých trámů se otočil, fialovými očima přešel muže na ochoze a nakonec se zastavil u muže v bronzí. Ulrik zvedl ruku, jakoby na pozdrav, a pak pomalu ukázal na Reka. Zpráva byla jasná.

Nejdřív legenda, teď hrabě.

Rek neodpověděl, jen se díval, jak nadirský vojevoda odchází do stínu brány a z dohledu.

"Měl těžkou smrt," ozval se Hogun, když se Rek otočil, sedl si na cimbuří a zvedl hledí.

"Cos čekal?" zeptal se Rek a unavenými prsty si promnul unavené oči. "Měl těžký život."

"Brzo ho budeme následovat," řekl Hogun. "Muži, které máme, už nedokážou bojovat ani den. Město je teď opuštěný, dokonce i táborovej pekař odešel."

"Co rada?" optal se Rek.

"Pryč, všichni odešli. Bricklyn by se měl zítra nebo pozítří vrátit se zprávou od Abalayna. Myslím, že svou zprávu ponese rovnou Ulrikovi - v té době už bude bydlet na hradě."

Rek neodpověděl, nebylo třeba. Hogun měl pravdu: Boj skončil. Zůstalo jenom vraždění.

MLČKY se k nim připojili Serbitar, Vintar a Menahem, bílé pláště rozervané a zakrvácené. Ale nebylo na nich vidět žádné zranění. Serbitar se uklonil.

"Konec se blíží," poznamenal. "Jaké jsou rozkazy?"

Rek pokrčil rameny. "Co chceš, abych řekl?"

"Mohli bychom se stáhnout do hradu," navrhl Serbitar, "ale nemáme dost mužů ani na to, aby ho udrželi."

"Tak zemřeme tady," prohlásil Rek. "Jedno místo je stejně dobrý jako jiný."

"Pravda," souhlasil mírně Vintar. "Ale myslím, že máme ještě několik hodin k dobru."

"Proč?" podivil se Hogun, rozepjal bronzovou sponu na rameni a svlékl si plášť.

"Myslím, že dneska už Nadirové nezaútočí. Dneska zabili mocného muže, proslaveného dokonce i v jejich řadách. Budou slavit a hodovat. Zítra, až zemřeme, budou oslavovat znovu."

Rek si sňal přilbici a přivítal vítr, který mu chladil zpocenou hlavu. Nad sebou měl jasnou modrou oblohu a zlaté slunce. Zhluboka se nadechl čistého horského vzduchu a cítil, jak se mu do unavených údů vlévá síla. V duchu se vrátil zpátky do dnů plných radosti ve společnosti Horeba v jeho krčmě v Drenanu, do dávno minulých dní, které se už nikdy nevrátí. Nahlas zaklel a pak se rozesmál.

"Když nás nenapadnou, měli bychom si taky uspořádat oslavu," řekl. "Bohové, člověk přece může umřít jenom jednou v životě! To za oslavu určitě stojí." Hogun se zazubil a potřásl hlavou, ale Střelec, jenž se k nim přiblížil, aniž by si ho někdo všiml, poplácal Reka po rameni.

"Moje řeč," prohlásil. "Ale proč to neudělat pořádně?"

"Jak to myslíš, pořádně?" podivil se Rek.

"Mohli bychom se připojit k večírku, co uspořádají Nadirové," vysvětloval Střelec. "Pak budou muset pít platit oni."

"V tom je kus pravdy, hrabě z Bronzů," přidal se k němu Serbitar. "Připojíme se k nim?"

"To jste oba zešíleli?" Rek se díval z jednoho na druhého.

"Jak jsi řekl, Reku, umřeme jenom jednou," ponoukal Střelec. "Nemáme co ztratit. A stejně, měly by nás chránit nadirský zákony pohostinnosti."

"To je šílenství!" vydechl Rek. "To nemyslíš vážně?"

"To teda myslím," potvrdil Střelec. "Myslím, že bych rád Drussovi prokázal poslední poctu. A nadirští bardové pak budou mít celá léta o čem zpívat. A drenajští bardové to skoro určitě přeberou taky. Ten nápad se mi líbí. Má v sobě určitou vzletnou krásu. Večeře v dračí sloji."

"Zatraceně, jdu s tebou," prohlásil Rek. "I když si myslím, že jsem se musel pomátnout. Kdy vyrážíme?"

Ulrikův ebenový trůn stál před jeho stanem a nadirský vojevoda na něm seděl v hedvábných, zlatem krumplovaných šatech podle východní módy. Na hlavě měl korunu Vlího kmene podloženou kozinkou a černé vlasy měl spletené po způsobu ventrijských králů. Kolem něj seděli jeho kapitáni ve velkém kruhu o několika tisících mužů a za nimi bylo mnoho dalších kruhů prostých vojáků. Uprostřed každého kruhu se v šíleném tanci pohybovaly nadirské

ženy do strhujícího rytmu stovek bubnů. V kruhu kapitánů ženy tančily kolem deset stop vysoké pohřební hranice na níž ležel Druss Veliký, paže zkřížené na prsou, v rukou sekeru.

Ve vnějších kruzích hořelo bezpočet ohňů a vzduch plnil pach hořícího masa. Všude táborové ženy roznášely vědra s lyrrdem, alkoholem vyráběným z koziho mléka. Ulrik sám popíjel lentrijské červené k počtě Drussovi. Víno mu nechutnalo, na muže odchovaného silnějšími nápoji vařenými ve stepích bylo příliš slabé a vodnaté. Ale stejně ho pil. Cokoliv jiného by bylo ukázkou špatného vychování, protože Drussův duch byl pozván mezi ně: Vedle Ulrikova poháru byl další naplněný až po okraj a po vojevodově pravici stál další trůn.

Ulrik zachmuřeně hleděl přes okraj poháru a upíral zrak na tělo na hranici.

"K tomu, abys zemřel, sis, starče, vybral vskutku vhodnou chvíli," poznamenal tiše. "Budou na tebe vzpomínat v písničkách a muži o tobě budou mluvit kolem táborových ohňů po celá budoucí pokolení."

Na bezmračné obloze jasně svítil měsíc a hvězdy zářily jako vzdálené svíce. Ulrik seděl a hleděl do prázdna. Proč ty černé myšlenky? Co ho tak tíží na duši? Jen zřídka kdy předtím se cítil takhle a určitě ne v předvečer takového vítězství.

Proč?

Znovu se zadíval na tělo starého válečníka.

"To jsi mi udělal ty, Smrtonoši," poznamenal. "Protože vedle tvého hrdinství jsem já vypadal jako temný stín."

Ve všech pověstech, to Ulrik věděl, byli světlí hrdinové a temné, přetemné zlo. Byla to podstata každého příběhu.

"Já nejsem zlý," řekl. "Jsem rozený válečník, musím chránit svůj lid a vybudovat národ." Polkl další doušek lentrijského a dolil si pohár.

"Můj pane, děje se něco?" zeptal se jeho nevolnický kapitán Ogasi, podsaditý stepní jezdec, který zabil Virae.

"On mě obviňuje," řekl Ulrik a ukázal na tělo.

"Máme zapálit hranici?"

Ulrik zavrtěl hlavou. "Až o půlnoci. Brána musí být otevřená, až dorazí."

"Prokazuješ mu velikou poctu, můj pane. Z čeho tě tedy obviňuje?"

"Ze své smrti. Noguša měl otrávenou čepel. Doslechl jsem se to od jeho stanového sluhy."

"To nebylo na tvůj rozkaz, pane. Já tam byl."

"Záleží na tom? To už nejsem zodpovědný za ty, kdo mi slouží? Pošpinil jsem svou pověst, abych ukončil jeho."

Temný, přetemný čin, Ulriku z kmene Vlků.

"Zítřka by stejně umřel," namítl Ogasi. "Ztratil jen den."

"Zeptej se sám sebe, Ogasi, co znamená den. Muži jako Smrtonoš se objevují tak jednou za dvacet pokolení. Jsou vzácní. Tak kolik ten den znamená pro obyčejného člověka? Rok? Deset let? Celý život? Viděl jsi ho umírat?"

"Viděl, pane."

"A zapomeneš na něj?"

"Ne, pane."

"Proč ne? Viděl jsi muže umírat už dřív."

"On byl zvláštní," řekl Ogasi. "I když nakonec padl, myslel jsem, že ještě vstane. Dokonce ještě i teď se někteří dívají na hranici s obavami a čekají, že ho uvidí znovu vstát."

"Jak by mohl znovu vstát?" zeptal se Ulrik. "Tvář měl modrou z otravy krve. Srdce se mu mělo zastavit už dávno. A ta bolest..."

Ogasi pokrčil rameny. "Dokud se budou lidé utkávat ve válkách, budou i válečníci. A dokud budou válečníci, budou i knížata mezi válečníky. A mezi knížaty budou králové a mezi králi císaři. Řekl jsi to sám, můj pane. Takoví, jako on, se objevují jednou za dvacet pokolení. Čekal bys, že zemře na lůžku?"

"Ne. Napadlo mě, že nechám zemřít jeho jméno. Brzy budu vládnout nejmocnější říši, jakou kdy lidé poznali. Dějiny budou takové, jaké je napíšu."

Mohl bych ho vymazat ze vzpomínek lidí nebo, což by bylo ještě horší, jeho jméno pošpinit, až bude jeho pověst zapáchat. Ale já to neudělám. Nechám o jeho životě napsat knihu a lidé budou vědět, jak mi zkřížil cestu."

"Od Ulrika bych nic menšího ani nečekal," poznamenal Ogasi a tmavé oči mu ve světle ohňů zářily.

"Á, ale ty mě přece znáš, příteli. Mezi Drenajci jsou však tací, kteří čekají, že sním jeho mocné srdce. Požírači dětí, chodící mor, barbar od Gulgothiru."

"Ta jména jsi, můj pane, tuším sám vymyslel."

"Pravda. Ale vůdce přece musí znát všechny válečné zbraně. A je zde mnoho takových, kteří nejsou zavázáni ani kopí a meči, ani luku a praku. Slova kradou lidské duše, zatímco meče pouze jejich těla. Lidé mě vidí a cítí strach. To je mocná zbraň."

"Některé zbraně se obrátí proti těm, kteří je používají, můj pane. Já jsem - " Muž náhle zmlkl.

"Mluv, Ogasi! Co tě trápí?"

"Drenajci, můj pane! Jsou v táboře!" vyjekl Ogasi, oči doširoka rozevřené v nevěřicím úžasu. Ulrik se otočil. Všechny kruhy se rozpadaly, jak muži vstávali a dívali se na hraběte z Bronzů, který si to mířil přímo k pánovi všech Nadirů.

Za ním šlo šestnáct mužů ve stříbrné zbroji a vedle plavovlasého válečníka s dlouhým lukem se nesl gan legie.

Bubny postupně utichly a oči všech se ze skupinky Drenajců přesunuly na sedícího vojevodu. Ulrikovi se zúžily oči, když viděl, že muži jsou ozbrojeni. Náhle se ho zmocnil strach, ale potlačil ho a horečnatě přemýšlel. To by sem opravdu jen tak nakráčeli a zabili ho? Zaslechl zasyčení, když Ogasiho čepel opouštěla svou pochvu, a zvedl ruku.

"Ne, příteli. Nech je přijít sem."

"To je šílenství, pane," namítl šeptem Ogasi, když se Drenajci přiblížili.

"Nalij našim hostům víno. Čas na zabijení přijde až po hostině. Buď připraven."

Ulrik shlížel ze svého vyvýšeného trůnu do modrošých očí hraběte z Bronzů. Ten sice neměl přilbici, ale jinak byl v plné zbroji a po boku mu visel Egelův velký meč. Jeho společníci zůstali stát opodál a čekali, jak se události vyvinou. Generál legie, v němž Ulrik poznal Hoguna, byl trochu napjatý, ruka mu zlehka spočívala na jílci meče a ostražitě pozoroval Ogasiho.

"Proč jste sem přišli?" zeptal se Ulrik. "V mém táboře nejste vítáni."

Hrabě se pomalu rozhlédl kolem sebe a pak se pohledem vrátil na nadirského vojvodu.

"To je zvláštní," rozhodil, "jak může bitva změnit lidské vnímání. Za prvé, nejsem ve tvém táboře, stojím na půdě Delnochu a ta je podle práva moje - jsi to ty, kdo je v mé zemi. Ale nechme to tak, protože dnes v noci jste vítáni. A proč jsem tady. Já a moji přátelé jsme přišli, abychom se rozloučili s Drussem Velikým - Smrtonošem. To je nadirské pohostinství tak mizerné, že nám nenabídnete ani obcerstvení?" Ogasiho ruka znovu zabloudila k meči. Hrabě z Bronzů se nehýbal.

"Jestli ten meč vytáhne," řekl tiše, "useknu mu hlavu."

Ulrik na Ogasiho mávl, aby toho nechal.

"Myslíš, že se odsud dostanete živí?" zeptal se Reka.

"Jestli se tak rozhodnu, tak ano," odpověděl hrabě.

"A já k tomu nemám co dodat?"

"Ne."

"Vážně? Teď jsi mě zmátl. Všude kolem jsou nadirští lučištníci. Na moje znamení bude tvoje třpytivé brnění pokryté černými šipami. A ty říkáš, že k tomu nemám co říct?"

"Jestli můžeš, tak ten rozkaz vydej," vybídl ho hrabě. Ulrik se zadíval na lučištníky. Šipy měli připravené a mnoho luků už bylo nataženo a ve světle ohňů se leskly železné hlavice šípů.

"Proč nemůžu ten rozkaz vydat?" zeptal se.

"Proč ne?" odpověděl hrabě útokem.

"Ze zvědavosti. Jaký je skutečný důvod vaší návštěvy? Přišli jste sem, abyste mě zabili?"

"Ne. Kdybych chtěl, mohl jsem tě zabít, jako jsem zabil tvého šamana: v tichosti, neviditelný. Tvoje hlava by už byla jenom skořápka plná červů. O tom není pochyb. Přišel jsem sem prokázat úctu svému příteli. Nabídněš mi pohostinství, nebo se mám vrátit do své pevnosti?"

"Ogasi!" křikl Ulrik.

"Pane?"

"Sežeň obcerstvení pro hraběte a jeho druhy. Naříd' lučištníkům, aby se vrátili ke svým ohňům, a ať pokračuje zábava."

"Ano, můj pane," řekl Ogasi pochybovačně.

Ulrik hraběti pokynul, aby přistoupil k trůnu vedle něj. Rek kývl a obrátil se k Hogunovi. "Běžte a užívejte si. Vraťte se pro mě tak za hodinu."

Hogun zasalutoval a Rek se díval, jak jeho malá skupinka odchází do tábora. Usmál se, když se Střelec zezadu sklonil k sedícímu Nadirovi a zvedl pohár lyrrdu. Muž jenom zazíral, když viděl, jak jeho pití mizí, a když Střelec vyprázdnil pohár na jeden lok, rozesmál se.

"Zatraceně dobřej, co?" prohodil válečník. "Lepší než ten vinnej ocet z jihu."

Střelec přikývl, vytáhl z vaku lahvičku a nabídl mu. Ve způsobu, jak Nadir lahvičku váhavě přejímal, bylo vidět podezření, ale jeho přátelé se dívali.

Pomalu vytáhl zátku, váhavě si usrkl a pak se zhluboka napil.

"To je taky zatraceně dobrý," prohlásil. "Co je to?"

"Říká se tomu lentrejský oheň. Kdo jednou ochutná, nikdy nezapomene!"

Muž kývl a pak se zvolna posunul, aby Střelci udělal místo.

"Přisedni si, lučištníku. Dneska večer žádná válka. Dáme řeč, ano?"

"To je od tebe hezký, kamaráde. Myslím, že se připojím."

Rek, sedící na trůnu, zvedl Drussův pohár lentrejského červeného a pozvedl ho směrem k hranici. Ulrik pozvedl svůj pohár a oba muži padlému válečníkovi mlčky připili.

"Byl to velký muž," řekl Ulrik. "Můj otec mi vykládal příběhy o něm a jeho paní. Rowena to byla, správně?"

"Ano. Velice ji miloval."

"Je správné," poznamenal Ulrik, "když takový muž pozná velikou lásku. Je mi líto, že zemřel. Bylo by hezké, kdyby se války vedly jako hry, kde nikdo nepřichází o život. Nakonec by se mohli sokové sejít - tak jako to děláme teď my - a popít a popovídat si."

"Druss by to tak nechtěl," namítl hrabě. "Kdyby to byla hra, kde záleží na poměru sil, tak by už byl Dros Delnoch váš. Ale Druss byl muž, který dokázal poměr sil změnit a udělat z logiky nesmysl."

"Jen do určité míry, protože je mrtvý. Ale co ty? Jaký jsi ty muž, hrabě Regnaku?"

"Jenom člověk, lorde Ulriku - tak jako ty."

Ulrik se k Rekovi naklonil blíž a bradu si položil do dlaně. "Jenže já nejsem obyčejný člověk. Ještě nikdy jsem neprohrál bitvu."

"Já taky ještě ne."

"Zajímáš mě. Vynoříš se odnikud, bez minulosti, a oženíš se s dcerou umírajícího hraběte. Nikdo o tobě nikdy neslyšel a nikdo nemůže vykládat o tvých činech. A přesto pro tebe muži umírají, jako by umírali pro milovaného krále. Kdo jsi?"

"Jsem hrabě z Bronzů."

"Ne. To neberu."

"Tak co chceš, abych řekl?"

"Nuže dobrá, jsi hrabě z Bronzů. Na tom nezáleží. Zítra se můžeš vrátit do svého hrobu - ty a všichni ti, co za tebou stojí. Tuhle bitvu jsi začal s deseti tisíci muži, teď se můžeš pochlubit tak sedmi sty. Upínáš své naděje na Magnuse Bijce, ale ten sem nemůže dorazit včas, a i kdyby se mu to podařilo, stejně by na tom nezáleželo. Rozhlédni se kolem sebe. Tohle vojsko bylo odchováno vítězstvím. A roste. Mám čtyři takové voje. Je možné mě zastavit?"

"Zastavit tě není důležité," odušil hrabě. "Nikdy nebylo."

"Tak co vlastně děláš?"

"Snažím se tě zastavit."

"To je nějaká hádanka, kterou bych měl pochopit?"

"Jestli pochopíš nebo ne, to není důležité. Možná osud chce, abys uspěl. Možná se nadirská říše ukáže pro svět jako nesmírně užitečná. Ale zeptej se sám sebe na tohle: Kdyby tu nebylo žádné vojsko, když jsi dorazil, kromě samotného Drusse, otevřel by ti brány?"

"Ne. On by bojoval a zemřel," řekl Ulrik.

"Ale nečekal by, že vyhraje. Tak proč by to dělal?"

"Teď tvé hádance rozumím, hrabě. Ale želim toho, že tolik mužů musí zemřít, když je odpor zbytečný. Nicméně si tě vážím. Dohlédnu na to, aby tvoje hranice byla stejně vysoká, jako Drussova."

"Děkuji, nechci. Jestli mě zabiješ, polož mé tělo do zahrady pod hradem. Už tam jeden rov je, obklopený květinami, leží v něm moje žena. Polož mě vedle ní."

Ulrik chvíli mlčel a pomalu dolil poháry.

"Stane se, jak si přeješ, hrabě z Bronzů," prohlásil nakonec. "Připoj se teď ke mně v mém stanu. Trochu pojíme, popijeme a budeme přáteli. Povím ti o svém životě a svých snech a ty můžeš hovořit o své minulosti a radostech."

"Proč jenom o minulosti, lorde Ulriku?"

"To je vše, co ti zbývá, příteli."

29.Kapitola

O PŮLNOCI, KDYŽ PLAMENY Z POHŘEBNÍ hranice šlehaly vysoko k noční obloze, nadirská horda tasila zbraně a podržela je ve vzduchu v tichém holdu válečníkovi, jehož duše, jak věřili Nadirové, právě stanula před branami ráje.

Rek a ostatní Drenajci je následovali, pak se otočili a poklonili se Ulrikovi. Ulrik jim uklonu oplatil a společnost se vrátila k postranní brance v páté hradbě. Návrat probíhal v tichosti, každý muž byl zabrán do vlastních myšlenek.

Střelec myslel na Caessu a na to, jak zemřela Drussovi po boku. Svým způsobem ji miloval, i když o tom nikdy nemluvil. Milovat ji znamenalo zemřít.

Hogun se v duchu zabýval hrozivým pohledem na nadirské vojsko zblízka, nesčíslné a velmi mocné. Nezastavitelné!

Serbitar myslel na cestu, kterou za ranního šera vykoná se zbytkem Třícítky. Jen Arbedark bude chybět, protože si ho předešlé noci předvolali a prohlásili ho za opata. Teď byl Arbedark na cestě z Delnochu, aby ve Ventrii založil nový klášter.

Rek bojoval se zoufalstvím. V hlavě mu pořád dokola zněla Ulrikova poslední slova:

"Zítra uvidíš Nadiiry, jako nikdy předtím. Vzdávali jsme hold vaší odvaze tím, že jsme útočili pouze za denního světla a v noci jsme vás nechali odpočívat. Teď potřebuju váš hrad, a proto žádný odpočinek nebude, dokud nepadne. Budeme přicházet ve dne v noci, dokud bude naživu jediný z vás, aby se nám mohl postavit."

Skupinka mlčky vystupovala po postranním schodišti a zamířila do jídelny. Rek věděl, že dnes v noci neusne. Byla to jeho poslední noc na zemi a jeho unavené tělo povolalo čerstvé síly, aby mohl ještě vychutnat život a poznat sladký vzduch v plicích.

Muži se rozesadili kolem stolu na kozách a Rek nalil víno. Z Třícítky zůstali jedině Serbitar s Vintarem. Dlouhou chvíli pětice mužů mlčela, až nakonec nepřijemné ticho prolomil Hogun.

"Věděli jsme, že to dojde až sem, ne? Neexistoval způsob, jak je zadržovat donekonečna."

"To je pravda, kamaráde," souhlasil Střelec. "Pořád je to ale kapku smutný, nemyslíte? Musím přiznat, že jsem v sobě pořád živil maličkou nadějí, že uspějeme. Teď je pryč a já cítím bodnutí strachu." Usmál se mírně a na jediný doušek dopil svůj pohár.

"Nemusíš tu zůstat," podotkl Hogun.

"Pravda. Možná ráno odjedu."

"Myslím, že to neuděláš, i když nechápu proč," prohodil Hogun.

"No, když už mám říct pravdu, slíbil jsem tomu nadirskému válečníkovi, Kaskovi, že se s ním ještě jednou napiju, jakmile dobudou hrad. Je to dobrý chlap - i když má kapku ufnukanou opici. Má dohromady šest manželek a třicet dětí. Je to vlastně zázrak, že má vůbec čas jít do války."

"Nebo silu!" dodal Hogun a zazubil se. "A co ty, Reku? Proč ty zůstáváš?"

"Dědičná pitomost," odušil Rek.

"To nestačí," namítl Střelec. "No tak, Reku - pravdu, prosím."

Rek si skupinku rychle prohlédl, všiml si únavy vryté do jejich tváří a poprvé si uvědomil, že je všechny miluje.

Jeho oči se setkaly s Vintarovýma a problesklo mezi nimi porozumění. Stařec se usmál.

"Myslím," řekl Rek, "že na tuhle otázku může odpovědět jedině Opat mečů - za nás za všechny."

Vintar přikývl a na chvíli zavřel oči. Všichni muži věděli, že pátrá v jejich srdcích a myslích, ale nikomu to nevadilo, nikdo z toho nebyl na rozpácích, nikdo už netoužil po tom být sám.

"Všechno živé musí jednou zemřít," začal Vintar. "Zdá se, že jen člověk žije svůj život a ví, že jednou zemře. A přesto je v životě víc než jen očekávání smrti. Protože život musí mít smysl, musí mít cíl. Člověk musí něco předat - jinak není k ničemu."

Pro většinu lidí se smysl života točí kolem sňatku a dětí, v nichž bude jejich sémě pokračovat dál. Pro jiné je to ideál - sen, chcete-li. Každý z nás tady věří ve stejné pojetí cti: totiž že povinností muže je dělat to, co je správné, že moc sama nestačí. My všichni jsme občas zhřešili. Kradli jsme, lhali, podváděli - dokonce zabíjeli - pro své vlastní cíle. Ale nakonec jsme se vrátili ke své víře. Nenecháme Nadiry projít jen tak, protože nemůžeme. Soudíme sami sebe přísněji, než nás soudí ostatní. Víme, že smrt je lepší než zrada toho, co je nám drahé.

Hogune, ty jsi voják a věříš v drenajskou věc. Řekli ti, že máš zůstat, a ty to bez otázek uděláš. Nenapadne tě, že bys kromě uposlechnutí rozkazu mohl udělat něco jiného. A přesto chápeš, že ostatní myslí jinak. Jsi vzácný člověk.

Střelče, ty jsi romantik a přesto cynik. Vysmíváš se lidské vznešenosti, protože jsi příliš často viděl, jak vznešenost ustupuje před nižšími žádostmi. A přesto sis tajně stanovil vlastní pravidla, která ostatní nikdy nepochopí.

Ty, více než kdo jiný, chceš žít. Nutí tě to utéct. Ale ty to neuděláš, ne, dokud na hradbách zůstane jediný muž, aby je bránil. Máš velkou odvahu.

Reku, za tebe je nejtěžší odpovědět. Jako Střelec, i ty jsi romantik, ale jsou v tobě takové hlubiny, že jsem se je ani neodvážil změřit. Jsi intuitivní a inteligentní, ale necháváš se vést svou intuicí. Víš, že je správné zůstat - a také nesmyslné zůstat. Tvoje intelligence ti říká, že tahle věc je čiré bláznovství, ale tvoje intuice odmítá závěry tvého intelektu přijmout. Jsi zvláštní druh, rozený vůdce. A nemůžeš odejít.

Vy všichni jste spoutáni řetězem tisíckrát pevnějším než ocel.

A nakonec je tu jeden - ten přichází teď - pro nějž všechno, co jsem řekl, také platí. Je menším mužem než kdokoliv z vás a zároveň větším, protože jeho obavy jsou větší než vaše, a on přesto stojí pevně po vašem boku a tam také zemře."

Otevřely se dveře a vstoupil Orrin, brnění vyleštěné a čerstvě naolejované. Mlčky se k nim posadil a přijal pohár vína.

"Mám takový dojem, že Ulrik se těší plnému zdraví," utrousil.

"Nikdy nevypadal líp, kamaráde," odpověděl Střelec.

"Tak mu zítra vytřeme zrak," prohlásil generál a tmavé oči mu zářily.

Za svítání byla obloha jasná a bezmračná a drenajští válečníci posnídali chléb a sýr, které splachovali oslazenou vodou. Každý, kdo dokázal stát, stál na hradbách, čepele připravené. Když se Nadirové hotovili k útoku, vyskočil na cimbuří Rek a obrátil se k obráncům.

"Dneska žádný dlouhý řeči," hulákal. "Všichni víme, co máme dělat. Ale chci vám říct, že jsem hrdý, tak hrdý, že si to ani nedokážete představit. Přál bych si, abych našel lepší slova..." Odmlčel se, pak tasil meč a zvedl ho vysoko do vzduchu.

"U všech bohů, kteří kdy chodili, přísahám, že jste ti nejlepší chlapi, jaký jsem kdy poznal. A kdybych si mohl vybrat konec tohoto příběhu a osadit ho hrdiny z dávných dob, nezměnil bych ani jedinou věc. Protože se nikdo nemohl obětovat víc než vy."

A za to vám děkuju.

Ale pokud si někdo z vás teď přeje odejít, necht' tak učiní. Mnozí z vás mají ženy a děti, jiné lidi, kteří na vás závisejí. Je-li to ten případ, odejděte s mým požehnáním. Protože to, co tu dnes uděláme, nebude mít vliv na výsledek války."

Lehce seskočil z cimbuří a znovu se připojil k Orrinovi a Hogunovi.

Dál v řadě jakýsi mladý cul křikl: "A co vy, hrabě z Bronzů? Zůstanete?"

Rek znovu vyskočil na baštu. "Já musím zůstat, ale vám dávám své svolení k odchodu."

Nikdo se nepohnul, i když to mnozí zvažovali.

Zvedl se nadirský válečný pokřik a bitva začala.

Celý dlouhý den Nadirové přístup na hradby nezískali a krveprolití bylo strašlivé.

Egelův velký meč sekal a zabíjel, protínal brnění, svaly i kosti, a Drenajci bojovali jako ďáblové, zuřivě kolem sebe sekali a zabíjeli. Protože títo muži, jak Serbitar před mnoha týdny předpovídal, byli nejlepšími z bojovníků a pro smrt a strach ze smrti nebylo v jejich mysli místo. Nadirové znovu a znovu ustupovali, zkrvavení a zmatení.

Ale s blížícím se soumrakem útok na bránu zesílil a velká přehrada z dubu a bronzí se začala hroutit. Serbitar vedl poslední z Trícítky, aby se, jako Druss, postavili do stínu věžové brány. Rek se rozběhl k nim, ale Serbitar k němu v duchu vyslal ostrý rozkaz, aby se vrátil na ohoz. Rek sice zvažoval o tom, že albína neposlechne, když vtom se na cimbuří za ním vyškřábali nadirští válečníci. Egelův meč zasvištěl vzduchem a prvního Nadira připravil o hlavu, pak se Rek opět ocitl uprostřed bitevní vřavy.

V bráně se k Serbitarovi připojil Suboden, kapitán jeho vagrijské osobní stráže. Z oddílu, který původně dorazil, bylo naživu jen šedesát mužů.

"Vrať se na hradby," přikázal mu Serbitar.

Plavovlasý Vagriánec zavrtěhl hlavou. "Nemůžu. Jsme tu jako vaše osobní nevolnická garda a zemřeme s váma."

"Ty mě přece nijak nemiluješ, Subodene. To jsi mi dal jasně najevo."

"Láska nemá s mou povinností nic společného, lorde Serbitare. Přesto doufám, že mi odpustíte. Myslel jsem, že

vaše moc pochází od ďábla, ale nikdo posedlý by tu nezůstal, jako vy teď."

"Nemám ti co odpouštět, ale máš mé požehnání," řekl Serbitar plavovlasému nevolnickému kapitánovi.

Náhle se brána rozlétla, Nadirové s vítězným řevem prorazili skrz a vrhli se na obránce v čele s bělovlasým templářem.

Serbitar tasil štíhlou ventrijskou dýku a bojoval oběma rukama, kryl se, bodal, paríroval a sekal. Muži před ním padali, ale do mezery, kterou vytvořili, se vždycky vrhl někdo další. Vedle něj do postupujících barbarů hlava nehlava sekal a bušil štíhlý nevolnický kapitán. Štít mu roztržila čísi sekera, ale on odhodil zbytky, popadl svůj meč oběma rukama, vzdorně zařval a vrhl se vpřed. Další sekera mu rozdrtila žebra a do stehna se mu zabodlo kopí. Padl do vrčící masy a bodal vpravo vlevo. Kopnutí ho odhodilo na záda a do prsou se mu zabořily tři oštěpy. Slabě se pokusil ještě jednou pozvednout meč, ale ruku mu přislápla železem okovaná bota a rána dřevěnou palicí ukončila jeho život.

Vintar bojoval chladně, protáhl se vedle albína a čekal na šíp, o němž věděl, že bude vypuštěn každou chvíli. Sehnul se pod máchnutím mečem, rozpáral svého soupeře a otočil se.

Ve stínu vyvrácené brány napjal lučištník tětivu a prsty spočinul na lici. Z luku vylétla střela, zasáhla Vintara do pravého oka a on upadl na nadirské oštěpy.

Zbytek obránců bojoval ve stále se zužujícím kruhu a soumrak se měnil v noc. Nadirské výkřiky teď umlkly a boj byl napjatý a tichý, ozývaly se pouze nárazy oceli o ocel a o svaly.

Menahema zvedlo ze země kopí, které mu probodlo plíci. Menahem máchl mečem dolů, aby klečícího kopiníka zasáhl do krku - a zastavil se.

Čepel se lehce dotkla válečnickova ramene. Kopiník nemohl uvěřit svému štěstí, vytáhl kopí z rány a ještě jednou ho mnichovi vbodl do prsou.

Ted' zůstal Serbitar sám.

Nadirové se na chvíli stáhli a zírali na krví pokrytého albína. Většina krve byla jeho vlastní. Plášť měl na cáry, brnění proděravělé a zubaté, přilbici mu už dávno kdosi srazil z hlavy.

Třikrát se zhluboka nadechl, nahlédl do svého nitra a uviděl se umírat. Natáhl se svou myslí, hledaje Vintara a ostatní.

Ticho.

Strašlivé ticho.

Tedy to bylo k ničemu, pomyslel si, když se Nadirové napjali, aby ho mohli dobít. Suše se uchechtl.

Takže nebyl žádný Pramen.

Žádný střed všehomíra.

V posledních okamžicích, které mu ještě zbývaly, ho napadlo, zda svůj život nepromarnil.

Věděl, že ne. Protože i v případě, že žádný Pramen neexistoval, tak existovat měl. Protože Pramen byl krásný.

Jeden nadirský válečník vyskočil. Serbitar jeho výpad odrazil a zabořil mu dýku do prsou, ale to už se na něj vrhl zbytek smečky a uvnitř jeho křehkého těla do sebe narazilo na dvě desítky čepelí. Z úst mu vytryskla krev a on upadl.

Z velké dálky k němu dolehl hlas:

"Vezmi mě za ruku, bratře. Vydáme se na cestu."

Byl to Vintar!

Nadirové se nahrnuli mezi opuštěné budovy Delnochu a do dvou desítek ulic vedoucích ke Geddonu a donjonu za ním. V první řadě pozvedl Ogasi meč a vyrazil bojovou píseň Nadirů. Rozběhl se a pak se se sklouznutím zastavil.

Před ním na otevřeném prostranství mezi budovami stál vysoký muž se špičatou bradkou a kníry, oblečený v bílém šatu Sathulů. Měl dva tulvary, zakřivené a smrtonosné. Ogasi, celý zmatený, pomalu vykročil.

Sathuli v drenajské pevnosti?

"Co tu děláš?" křikl Ogasi.

"Jenom pomáhám příteli," odpověděl ten muž. "Vraťte se! Já vás projít nenechám."

Ogasi se zazubil. Takže ten chlap je blázen. Ogasi zvedl meč a popohnal domorodce vpřed. Bíle oděná postava se vydala k nim.

"Sathuli!" křikla.

Z domů kolem se v odpověď ozval mohutný řev a tři tisíce sathulských válečníků, kteří ve svých bílých rouchách vypadali v rostoucí temnotě jako duchové, vyběhlo a zaútočilo.

Nadirové byli jako omráčení a Ogasi nevěřil vlastním očím. Sathulové a Drenajci byli nepřátelé na život a na smrt. Ogasi věděl co se děje, ale jeho mozek to odmítal přijmout. Do Nadirů narazila první vlna Sathulů, jako bílá vlna na tmavé pláži.

Joachím hledal Ogasiho, ale podsaditý domorodce se mu uprostřed válečné vřavy ztratil.

Prudký zvrat událostí, z jistého vítězství k jisté smrti, domorodce vyděsil. Zavládla naprostá panika a Nadirové začali pomalu ustupovat. Nakonec se otočili a, šlapající po svých družích, uprchli. V zádech měli bílé vojsko, které je pohánělo jekem daleko příšernějším, než kdy kdo ve stepi slyšel.

Na hradbách nahoře krvácel Rek z rány na paži a Hogun utrpěl ránu mečem do hlavy, takže když se oháněl po svých soupeřích, z rány mu tryskala krev a volná kůže pleskala.

Ted' se na cimbuří objevili sathulští válečníci a Nadirové opět prchali před strašlivými tulvary, ustupovali k hradbě a hledali únikové cesty po provazech dolů.

V několika minutách bylo po všem. Všude na otevřeném prostranství byly malé skupinky nadirských válečníků obklíčeny a pobity.

Joachím Sathuli, bílé roucho potřísněné karmínem, pomalu vyšel po schodech na ochoz a za ním následovalo jeho

sedm poručíků. Joachím došel k Rekovi a uklonil se mu. Obrátil se a podal své zakrvácené tulvary válečníkovi s tmavým plnovousem. Jiný muž mu podal navoněný ručník. Joachím si pomalu a vybraně otřel tvář a pak ruce. Nakonec promluvil.

"Vřelé přivítání," prohodil s nehybnou tváří, ale v očích mu vesele blýskalo.

"Vskutku," řekl Rek. "Štěstí, že ostatní hosté museli odejít, jinak bychom tu neměli místo."

"Jsi překvapený, že mě vidíš?"

"Ne, ne překvapený. Užaslý je mnohem přesněji."

Joachím se zasmál. "To máš tak krátkou paměť, Drenajče? Řekl jsi, že bychom se měli rozloučit jako přátelé, a já souhlasil. Kde jinde bych měl být, když mě přítel potřebuje?"

"To musel být ďáblský úkol, přesvědčit tvé bojovníky, aby za tebou šli."

"Ale vůbec ne," odušil Joachím s šelmovským zábleskem v očích. "Oni většinu svého života toužili bojovat uvnitř těchto hradeb."

Vysoký sathulský válečník seděl vysoko na hradbě Geddona a shlížel dolů na nadirský tábor za opuštěnými baštami Valteri. Rek teď spal a vousatý kníže se toulal po ochoze sám. Kolem něj postávaly hlídky a vojáci obou ras, ale Joachím zůstával sám.

Celé týdny Sathulové seděli na jednom z vrcholů Delnoského pohoří a sledovali bitvu zuřící dole. Joachím se často sám šplhal až na vrcholek, aby se podíval, jak probíhá boj. Pak jeho vesnici přepadla loupeživá nadirská výprava a Joachím své muže přesvědčil, aby ho následovali do Delnochu. K tomu navíc věděl o zrádci, jenž vyjednával s Nadiry, protože se stal svědkem jeho setkání s nadirským kapitánem Ogasim v jednom úzkém průsmyku vysoko v horách.

O dva dny později se Nadirové pokusili poslat přes hory silný oddíl a Sathulové je odrazili.

Joachím přijal zprávu o Rekově ztrátě se smutkem. Ač sám odevzdaný osudu, přesto pořád dokázal sdílet pocity muže, jemuž zemřela žena. Jeho vlastní manželka zahynula při porodu před dvěma roky a rána v jeho srdci byla stále ještě otevřená.

Joachím zavrtěl hlavou. Válka byla sice divoká milenka, ale také velice mocná žena. Dokázala v mužově mysli vyvolat větší zmatek než sám čas.

Příjezd Sathulů byl dokonale načasován a nikoliv beze ztrát. Čtyři stovky jeho mužů zemřely a tato ztráta byla pro horský lid, jenž se počítal pouze na třicet tisíc hlav, z nichž mnoho bylo dětí a starců, velice těžká.

Ale dluh byl dluh.

Ten chlap Hogun ho nenáviděl, to Joachím věděl. Ale to bylo zcela pochopitelné, protože Hogun patřil k legii a Sathulové prolévali krev legionářů už celá léta. Svá nejvybranější muka si schovávali pro lapené jezdce. Byla to pocta, ale Joachím věděl, že to Drenajec nikdy nedokáže pochopit. Když muž umíral, procházel zkouškou - čím těžší smrt, tím větší odměna v ráji. Muka předcházela jeho duši a Sathulové nemohli zajatému nepříteli poskytnout větší dar.

Joachím seděl na cimbuří a zrak upíral na dojnou. Kolik let už toužil dobýt tuhle pevnost? Kolik jeho snů plnily obrazy pevnosti v plamenech?

A teď ji brání životy svých stoupenců.

Pokrčil rameny. Muži s očima upřenými k nebesům unikne štír pod nohama. Muži s očima upřenými na zem unikne drak ve vzduchu.

Vykročil po ochoze, až nakonec došel k věžové bráně a nápisu vytesaném v kameni: GEDDON.

Hradba smrti.

Ve vzduchu se vznášel pach smrti a ráno uvidí vrány slétající se k hostině. Měl Reka v tom lese zabít. Slib daný nevěřícímu nic neznamenal, tak proč ho dodržovat? Náhle se zasmál a pochopil odpověď: Protože tomu muži na tom nezáleželo.

A Joachím ho měl rád.

Prošel kolem drenajského strážného, jenž mu zasalutoval a usmál se. Joachím kývl a všiml si, jak je jeho úsměv nejistý.

Řekl hraběti z Bronzů, že se svými muži zůstane ještě jeden den a pak se vrátí do hor. Čekal zoufalé prosby, aby zůstal - nabídky, sliby, smlouvy. Ale Rek se jen pousmál.

"To je víc, než oč bych tě žádal," řekl.

Joachím byl ohromen, ale nemohl nic namítat. Pověděl Rekovi o zrádci a o pokusu Nadirů přejít hory.

"Necháte tu cestu uzavřenou?"

"Jistě. To je země Sathulů."

"Dobrá! Pojíš se mnou?"

"Ne, ale děkuji za nabídku."

Žádný Sathuli nemohl rozlomit chléb s nevěřícím.

Rek kývl. "Myslím, že si teď půjdu odpočinout," oznámil. "Uvidíme se za svítání."

Ve své komnatě vysoko ve věži Rek usnul a snil o Vírae, vždy snil o Vírae. Probudil se dlouho před úsvitem a natáhl se pro ni. Ale prostěradlo vedle něj bylo studené, jako vždy, a on její ztrátu pocítil úplně čerstvě. Nakonec vstal, oblékl se a sešel po schodech do malé síně. Sluha Aršin mu přinesl snídani, studenou šunku a sýr s lahvi studené vody ochucené medem. Rek jedl zcela mechanicky, až mladý důstojník přinesl zprávu, že se z Drenanu vrátil Bricklyn s depešemi.

Měštěnin vstoupil do síně, krátce se poklonil a přistoupil ke stolu, kde před Reka položil několik balíčků a velký zapečetěný svitek. Sedl si proti Rekovi a zeptal se, může-li se napít. Rek kývl a otevřel svitek. Jednou si ho přečetl,

usmál se, odložil ho a zadíval se přes stůl na měšťana. Bricklyn byl hubenější a možná i prosedivější, než když ho Rek viděl poprvé. Pořád ještě měl na sobě jezdecký oděv a zelený plášť měl pokrytý prachem. Vodu vypil dvěma doušky a znovu si dolil šálek. Pak si všiml, že ho Rek pozoruje.

"Viděl jste zprávu od Abalayna?" zeptal se.

"Ano. Děkuju, že jste mi ji donesl. Zůstanete?"

"Ale ovšem. Musíme projednat kapitulaci a Ulrik je na hradě vítán."

"Slibil, že nikoho neušetří," podotkl Rek tiše.

Bricklyn mávl rukou. "Nesmysl! To byly sliby válečníka. Teď bude velkomyslný."

"A co Bijec?"

"Byl povolán zpátky do Drenanu a vojsko bylo rozpuštěno."

"A vás to těší?"

"Že válka skončila? Jistě. I když mě přirozeně mrzí, že tolik lidí muselo zemřít. Slyšel jsem, že Druss padl na Sumitu. Veliká škoda. Byl to dobrý muž a skvělý válečník. Ale on si tak určitě přál zemřít, tím jsem si jist. Kdy chcete, abych navštívil lorda Ulrika?"

"Jakmile si budete přát."

"Doprovodíte mě?"

"Ne."

"Tak kdo?" zeptal se Bricklyn a s potěšením si všiml odevzdanosti, která se Rekovi zračila v obličeji.

"Nikdo."

"Nikdo? Ale to bude nezdvořilé, můj pane. Mělo by se vyslat poselstvo."

"Pojedete sám."

"No dobrá. Jaké podmínky mám sjednat?"

"Vy nesjednáte nic. Vy prostě zajdete za Ulrikem a řeknete mu, že vás posílám."

"Tomu nerozumím, můj pane. Co mu mám říct?"

"Řeknete mu, že jste neuspěl."

"Neuspěl? V čem? Mluvíte v hádankách. Copak jste se zbláznil?"

"Ne. Jsem jenom unavený. Vy jste nás zradil, Bricklyne, ale od někoho z vašeho rodu bych taky nic jiného nečekal. Proto se nezlobím. Ani se nebudu mstít. Ulrik vás platil a teď můžete jít za ním. Ten dopis od Abalayna je potvrzený a Bijec tu bude do pěti dní s více než padesáti tisíci muži. Venku jsou tři tisíce Sathulů a tu hradbu udržíme. Teď jděte! Hogun ví, že jste zrádce, a řekl mi, že vás zabije, jestli vás uvidí. Běžte."

Bricklyn chvíli ohromeně seděl a pak zavrtěl hlavou. "Tohle je šílené! Nemůžete se udržet! Tohle je Ulrikův den, copak to nevidíte? Drenaj skončila a Ulrikova hvězda jasně září. Čeho tím chcete dosáhnout?"

Rek pomalu vytáhl dlouhou štíhlou dýku a položil ji před sebe na stůl.

"Běžte," zopakoval tiše.

Bricklyn vstal a vyrazil z místnosti. Ve dveřích se ještě obrátil.

"Vy hlupáku!" vyplívl. "Tu dýku použijte na sebe, protože to, co Nadirové udělají, až vás zajmou, bude veselá podívaná." A byl pryč.

Hogun vyšel z goblénem zakrytého výklenku a přistoupil ke stolu. Měl obvázanou hlavu a bledou tvář. V ruce držel meč.

"Jak jsi ho mohl nechat jít, Reku? Jak?"

Rek se usmál. "Protože se s jeho zabitím nemusím namáhat."

30.Kapitola

POSLEDNÍ SVÍCE ZABLIKALA A ZHASLA A záclony se vzdouvaly v lehkém podzimním vánku. Rek spal dál, hlavu položenou na složených pažích na stole, odkud teprve před hodinou poslal Bricklyna k Nadirům. Spal jenom lehce, ale nic se mu nezdálo. Zachvěl se, jak se v komnatě ochladilo, a pak se s trhnutím vzbudil. Zmocnil se ho strach a sáhl po dýce. Zadíval se ke krbu. Hořel v něm oheň, ale žádné teplo z něj nevycházelo. Rek vstal a přistoupil ke krbu, přidřepl si před ním a natáhl ruce k plamenům. Nic. Zmateně se znovu zvedl a obrátil se zpátky ke stolu. V té chvíli se strašně lekl.

S hlavou položenou na pažích, postava hraběte Regnaka pořád spala u stolu. Rek se snažil potlačit paniku. Prohlédl si spící postavu, všiml si únavy ve vyhublém obličeji, tmavých kruhů pod očima a kolem úst vrásky z přílišné námahy.

Pak si všiml ticha. Dokonce i v tak pozdní hodině nejhlubší temnoty se ozývaly zvuky, které vydávaly hlídky nebo sloužící či několik kuchařů připravujících na ráno snídani. Ale teď se neozývalo nic. Rek přešel ke dveřím a dál do potměšilé chodby a ještě dál do stínu padací mříže. Byl sám. Za branou byly hradby, ale po ochoze nepřecházely žádné hlídky. Šel dál do tmy a mraky se protrhaly a měsíc jasně zazářil.

Pevnost byla opuštěná.

Z výšky Geddonu pohlédl k severu. Plán byla prázdná. Nebyly tam žádné nadirské stany.

Takže byl skutečně sám. Strach ho opustil a jeho duši zahalil hluboký pocit klidu jako teplá přikrývka. Sedl si na cimbuří a pohlédl zpátky k hradu.

Tak takhle chutná smrt? napadlo ho. Nebo je to jenom sen? Bylo mu to jedno. Ať už to byla předchůť zítřejší skutečnosti nebo výsledek nějaké fantasmie, nezáleželo na tom. Rek se z té chvíle radoval.

A pak ho ovanul hřejivý pocit a on poznal, že už není sám. Srdce se mu rozbušilo a do očí mu vrhly slzy. Otočil se a byla tam. V oděvu, v němž ji spatřil poprvé, ve velkém kabátci z ovčiny a vlněných nohavících, otevřela náruč a vstoupila do jeho obětí. Rek ji k sobě přitiskl a zabořil tvář do jejích vlasů. Dlouho tam tak stáli a Rek vzlykal, až se celý třásl. Nakonec přestal plakat a jemně ji pustil. Vzhlédla k němu a usmála se.

"Vedl sis dobře, Reku," řekla. "Jsem na tebe tak pyšná."

"Bez tebe to nemá smysl," odpověděl Rek.

"Já bych na tom nic nezměnila, Reku. Kdyby mi řekli, že můžu znovu ožít, ale už se s tebou nesetkám, odmítla bych. Co záleží na tom, že jsme měli pouze pár měsíců? Jaké to byly skvělé měsíce!"

"Nikdy jsem nemiloval nikoho jako tebe," řekl.

"Já vím."

Mluvili spolu celé hodiny, ale měsíc svítil stále na stejném místě a hvězdy se nehýbaly, noc byla věčná. Nakonec ho políbila, aby ho umlčela.

"Jsou tu ještě další, s kterými se musíš setkat."

Snažil se něco namítnout, ale ona mu položila prst na rty. "Ještě se setkáme, lásko. Zatím si musíš promluvit s jinými."

Kolem hradeb se náhle zvedla mlha, vířící a hustá. Nahoře na bezmračné obloze zářil měsíc. Ona odešla do mlhy a zmizela. Rek čekal a brzy k němu přistoupil bojovník ve stříbrné zbroji. Jako vždy vypadal svěží a ostražitý, jeho zbroj odrážela měsíční světlo a bílý plášť měl bez poskvrnky. Usmál se.

"Rád tě vidím, Reku," řekl Serbitar. Stiskli si ruce jako válečníci.

"Přišli Sathulové," oznámil mu Rek. "Tu bránu jsi udržel dostatečně dlouho."

"Já vím. Zítra bude těžký den a já ti nebudu lhát. Já viděl všechny budoucnosti a jen v jediné jsi ten den přežil. Ale existují síly, jež ti nedokážu vysvětlit, a dokonce i v této chvíli jejich čary pracují. Bojuj dobře!"

"Dorazí Bijec?" zeptal se Rek.

Serbitar pokrčil rameny. "Zítra nikoliv."

"Takže padneme?"

"Je to pravděpodobné. Ale pokud ne, chci, abys pro mne něco udělal."

"Řekni si," vybídl ho Rek.

"Zajdi ještě jednou do Egelovy komnaty, kde je pro tebe přichystán poslední dar. Sluha Aršin ti to vysvětlí."

"Co je to? Je to zbraň? Mohl bych ji zítra použít."

"Není to zbraň. Jdi tam zítra v noci."

"Serbitare?"

"Ano, příteli?"

"Je všechno takové, jak jsi o tom snil? Myslím Pramen?"

"Ano! A je toho mnohem víc. Ale teď o tom nemohu mluvit. Ještě chvíli počkej. Je tu někdo, kdo si s tebou musí promluvit."

Mlha zhoustla a Serbitarova bílá postava ustupovala, až se nakonec rozplynula a zmizela docela.

A byl tu Druss. Mocný a silný, černý kabátec se mu leskl a po boku mu visela sekera.

"Umožnil mi dobrý začátek," poznamenal Druss. "Jak se máš, synku? Vypadáš unaveně."

"Jsem unavený, ale teď, když tě vidím, je to o moc lepší."

Druss ho poplácal po rameni a zasmál se.

"Ten Noguša na mě použil otrávenou čepel. To ti tedy povím, mládenečku, bolelo to jak čert. Caessa mě oblíkla. Nevím, jak mě dostala na nohy. Stejně... dokázala to."

"Viděl jsem to," řekl Rek.

"Jo, velkolepý vstup, co? Ten mládenec, Gilad, bojoval skvěle. Ještě jsem ho neviděl, ale čekám, že se brzy setkáme. Ty jsi dobrý kluk, Reku. Čestný! Jsem rád, že jsem tě poznal."

"Já tebe taky rád poznal, Drussi. Nikdy jsem nepotkal lepšího chlapa."

"Ovšem, žes potkal. Stovky! Ale je hezké, že to říkáš. No, nepřišel jsem si sem s tebou vyměňovat poklony. Vím, čemu musíš čelit, a vím, že zítra to bude těžké - ztraceně těžké. Ale nevzdávej se. Neustupuj do hradu. Ať se stane cokoliv, drž hradbu. Hodně na tom záleží. Drž Joachíma vedle sebe. Jestli zemře, jsi vyřízený. Musím už jít. Ale pamatuj si. Drž hradbu. Neustupuj do hradu."

"Budu si to pamatovat. Sbohem, Drussi."

"Ne sbohem. Ještě ne," řekl Druss. "Brzy."

Mlha znovu zavířila, obklopila starého válečníka a přelila se přes Reka. Pak světlo měsíce zesláblo a na hraběte z Bronzů se snesla temnota.

Rek v donjonu se probudil. Oheň stále ještě hořel a on měl zase hlad.

V kuchyni připravoval Aršin snídani. Stařec byl unavený, ale když Rek vstoupil, rozjasnil tvář.

Měl nového hraběte rád a vzpomínal na dobu, kdy byl Víraein otec, Delnar, ještě mladík, hrdý a plný síly. Jsou si podobní, ale to mi možná, pomyslel si Aršin, jenom dlouhé roky zkreslily vzpomínky.

Podal hraběti opečený chléb a med a ten to všechno zhltal a sousta zapíjel ředěným vínem.

Po návratu do svých komnat si Rek připjal brnění a vydal se na bašty. Hogun s Orrinem už tam byli a dohlíželi na barikádu v tunelu u brány.

"Tohle je naše slabé místo," prohodil Orrin. "Měli bychom se stáhnout do hradu. Brány aspoň několik hodin vydrží."

Rek zavrtěl hlavou. "Zůstaneme na Geddonu. Nesmíme ustoupit."

"Tak to tu pomřeme," řekl Hogun. "Protože ta barikáda je na moc dlouho nezadrží."

"Možná," odtušil Rek. "Uvidíme. Dobré ráno, Joachíme Sathuli."

Vousatý válečník kývl a usmál se. "Spal jsi dobře, hrabě z Bronzů?"

"Ale ovšem. Děkuju, žes nám věnoval tento den."

"To nic. Splátka malého dluhu."

"Ty mi nic nedlužíš. Ale povím ti tohle: Jestli přežijeme tenhle den, už spolu nebudeme bojovat. Horské průsmyky kolem Delnochu patří mně, i když tys vždycky pochyboval o drenajských nárocích na ně. Proto, před těmito svědky, ti je dávám."

V hradu je taky svitek s mou pečeti. Až budeš dnes večer odcházet, vezmi si ho. Kopie poputuje k Abalaynovi do Drenanu.

Vím, že tohle gesto nebude mít žádný význam, jestli dneska vyhrají Nadirové, ale je to to jediné, co jsem mohl udělat."

Joachím se uklonil. "To gesto samo o sobě stačí."

Hovor ustal, když se ozvalo dunění nadířských bubnů a válečníci v Dros Delnochu se rozestoupili podél ochozu, aby útočníky přivítali. Rek spustil hledi a tasil Egelův meč. Pod ním, v zabarikádovaném tunelu, stál Orrin se stovkou válečníků. Tunel byl uprostřed snad jen dvacet stop široký a Orrin tvrdil, že ho do poledne udrží. Pak, až budou barikády úplně rozebrány, pouhá váha nadířské hordy je zatlačí zpátky na otevřené prostranství pod hradbou.

A tak v Dros Delnochu začal poslední krvavý den.

31. Kapitola

CELÉ DOPOLEDNE JEDNA VLNA JEČÍČÍCH domorodců za druhou šplhala po provazech a po žebřících a zjišťovala pouze, že na ně čeká jenom studená, strašlivá smrt pod svištěcími meči a tulvary obránců. Muži se zoufalým křikem padali na skaliska pod hradbami či pošlapání umírali pod nohama bojujících mužů na ochoze. Bok po boku Sathulové a Drenajci přinášeli Nadírům smrt.

Rek sekal a tesal obouruč a Egelův meč srážel řady Nadírů jako kosa pšenici. Vedle něj bojoval Joachím se dvěma krátkými meči, otáčel se a zabíjel.

Dole byli Orrin a jeho muži pomalu zatlačováni zpět do širší části tunelu, přestože Nadirové draze platili za každý palec země.

Orrin odrazil kopí a hrotem meče ťal válečníka do obličeje. Muž zmizel ve vířící mase a jeho místo zaujal další útočník.

"Neudržíme se!" křikl mladý důstojník po Orrinově pravici.

Orrin neměl čas odpovědět.

Náhle vedoucí nadířský válečník zaječel hrůzou a vrhl se zpátky mezi své druhy. Ostatní se podívali, kam ukazoval, za Drenajce k ústí tunelu.

Mezi Drenajci a Nadíry se objevila mezera a ta se rozšiřovala, jak se domorodci obraceli a prchali na otevřené prostranství mezi Valteri a Geddonom.

"Velcí bohové Missaelu!" vydechl důstojník. "Co se to děje?" Orrin se otočil a uviděl, co Nadíry naplnilo takovým děsem.

Za nimi v potměšlém tunelu stál Druss Veliký, Serbitar a Třicítka. A s nimi mnoho zahynuvších válečníků. Druss měl v ruce sekeru a v očích radost z bitvy. Orrin ztěžka polkl a olízl si rty. Meč se mu do pochvy podařilo vrátit až na třetí pokus.

"Myslím, že ten tunel raději přenecháme jim," prohodil. Zbývající muži se shlukli za ním a Orrin vykročil k Drussovi.

Prízrační obránci si jich zjevně nevšíмали, oči upírali na tunel za nimi. Orrin se pokusil na Drussa promluvit, ale stařec prostě jenom zíral před sebe. Když Orrin natáhl třesoucí se ruku a chtěl se starého válečníka dotknout, jeho ruka se nesetkala s odporem, pouze s chladným, chladným vzduchem.

"Vrátíme se zpátky na hradbu," řekl Orrin. Zavřel oči a poslepu prošel mezi řadami duchů. Když dorazil k ústí tunelu, třásl se. Ostatní muži za ním mlčeli.

Nikdo se neohlížel.

Orrin se připojil k Rekovi na ochoze a bitva pokračovala. O chvíli později, během krátké přestávky, Rek křikl: "Co se děje v tunelu?"

"Je tam Druss," odpověděl Orrin. Rek jenom přikývl a obrátil se k novým nadířským bojovníkům, kteří se drali na cimbuří.

Střelec, s krátkým mečem a malým kulatým štítem, bojoval vedle Hoguna. I když to s čepelí neuměl tolik jako s lukem, nebyl špatný šermíř.

Hogun odrazil ránu sekerou a jeho meč praskl. Na rameno mu dopadla sekera a zabořila se mu do hrudi. Hogun zarazil zlomenou čepel do břicha svého soupeře a spolu s ním upadl na zem.

Odněkud se vynořilo kopí a zabořilo se generálovi, jenž se snažil zvednout, do zad. Střelec kopiníka rozpáral, ale další Nadirové se tlačili dopředu a Hogunovo tělo zmizelo ve vřavě.

U věžové brány upadl Joachím Sathuli s bokem proboděným vrženým oštěpem. Rek ho odvedl z ochozu, ale musel ho opustit, protože Nadirové málem prorazili. Joachím sevřel oštěp rukama, až mu na čele vyvstal pot, a prohlédl ránu.

Hlavice prošla těsně nad pravou kyčlí a prorazila i kůži na zádech. Joachím věděl, že hlavice je ozubená a nejde ji vytáhnout. Uchopil oštěp pevněji, převalil se na bok a zatlačil oštěp dál do rány, až celá hlavice prošla skrz. Na chvíli ztratil vědomí, ale jemný dotek ho probral. Vedle něj klečel sathulský válečník jménem Andisím.

"Odstraň tu hlavici," sykl Joachím. "Rychle!"

Muž beze slova vytáhl dýku a jak nejjemněji dokázal odřezával hlavici od ratiště. Konečně se mu to podařilo. "Teď," prikazoval mu šeptem Joachím, "vytáhni ratiště." Andisím se postavil nad něj a pomalu vytahoval ratiště oštěpu, zatímco Joachím bolestí zatínal zuby. Z rány se vyřinula krev, ale Joachím si roztrhl roucho a ucpal otvor vepředu, přičemž Andisím učinil totéž s jeho ranou v zádech.

"Zvedni mě na nohy," nakázal mu Joachím, "a sežeň mi tulvar."

Za hradbou Eldibarkou ve svém stanu pozoroval Ulrik, jak se ve velkých přesýpacích hodinách přesypá písek. Vedle sebe měl svitek, který dostal ráno ze severu.

Jeho synovec Jahingir se prohlásil za chána - vládce celého severu. Zabil Ulrikova bratra Cubodiho a Ulrikovu konkubínu Hasitu vzal jako rukojmí.

Ulrik mu to nemohl vyčítat a ani se nezlobil. Členové jeho rodiny byli zrozeni k tomu, aby se stali vůdci, měli to prostě v krvi.

Ale nemohl tady plýtvat časem a proto ty hodiny. Pokud hradba nepadne, než se přesype písek, odvede své vojsko k zpátky na sever, získá zpět své království a pak se vrátí a dobude Dros Delnoch někdy jindy.

Dostal zprávu o tom, že Druss drží tunel, a pokrčil rameny. Znovu se usmál.

Takže ani ráj tě neudrží daleko od bitvy, starče!

Před jeho stanem stáli tři muži s beranými rohy a čekali na jeho znamení. A písek se sypal.

Na hradbě Geddonu Nadirové prorazili. Rek zařval na Orrina, aby ho následoval, a prosekával se ochozem. Nalevo se na cimbuří dostali další Nadirové a Drenajci ustupovali, seskakovali do trávy a řadili se. Nadirové se vrhli vpřed.

Bitva byla prohrána.

Sathulové a Drenajci čekali, meče připravené, a Nadirové se shlukovali před nimi. Po Rekově boku stáli Střelec a Orrin a přikulhal k nim i Joachím Sathuli.

"Jsem rád, že jsme vám nabídli jen jeden den," zavrčel Joachím a tiskl si zakrvácený obvaz na boku.

Nadirové se rozestoupili a zaútočili.

Rek se opřel o čepel, zhluboka se nadechl a sbíral poslední zbytky sil. Už neměl energii, aby ho uvedla do zuřivosti berserka, ani vůli.

Celý život se téhle chvíle bál a teď, když tu byla, byla stejně bezvýznamná jako prach nad oceánem. Unaveně zaostřil pohled na útočící válečníky.

"Říkám, kamaráde," zamumlal Střelec, "myslíš, že ještě není pozdě na kapitulaci?"

Rek se potutelně zazubil. "Trošičku ano," prohodil. Sevřel jílec meče, otočil zápěstím a čepel zasvištěla vzduchem.

Přední řady Nadiřů už od nich byly na méně než dvacet kroků, když údolím zazněly vzdálené rohy.

Útok zpomalil...

A zastavil se. Ani ne deset kroků od sebe obě strany stály a naslouchaly vzdálenému lkaní.

Ogasi zaklel a odplivl si, pak vrátil meč do pochvy. Zachmuřeně se zahleděl do užaslých očí hraběte z Bronzů. Rek si sňal přilbici a zabodl meč do země před sebou, když Ogasi přistoupil blíž.

"Je po všem!" řekl. Zvedl ruku a mávl na Nadiře na hradbách. Pak se otočil. "Pamatuj si tohle, ty kulatookej všiváku. Byl jsem to já, Ogasi, kdo zabil tvou ženu."

Chvilí trvalo, než Rek jeho slova pochopil, pak se zhluboka nadechl a stáhl si rukavice.

"Myslíš, že uprostřed tohoto všeho záleží na tom," řekl Rek, "kdo vystřelil jeden šíp? Chceš, abych si tě pamatoval? Budu. Chceš, abych tě nenáviděl? Nemůžu. Možná zítra. Nebo napřesrok. Možná nikdy."

Ogasi chvíli stál mlčky a pak pokrčil rameny.

"Ten šíp byl pro tebe," řekl a únava ho zahalila jako tmavý plášť. Otočil se na patě a vydal se za odcházejícími válečníky. Mlčky špali po provazech a žebřících, tunelem se nevydal nikdo.

Rek si odepjal pancíř a pomalu vykročil k ústí tunelu. K němu přicházeli Druss a Třícítka. Rek zvedl na pozdrav ruku, ale zafoukal vítr a válečníci zmizeli v mlze a byli pryč.

"Sbohem, Drussi," řekl Rek tiše.

Později večer se Rek rozloučil se Sathuly a pár hodin se prospal, doufaje, že se opět setká s Virae. Probudil se sice čerstvý, ale zklamaný.

Aršin mu donesl jídlo a Rek pojedl se Střelcem a Orrinem. Mluvili málo. Calvar Son a jeho pomocníci našli Hogunovo tělo a ranhojič se lopotil, aby zachránil stovky raněných, které přinášeli do geddonského lazaretu.

Rek se kolem půlnoci vrátil do svých komnat a svlékl si zbroj. Pak si vzpomněl na Serbitarův dar. Byl příliš unavený, než aby mu na tom záleželo, ale spánek nepřicházel, a tak zase vstal, oblékl se, z kruhu na zdi vzal pochodeň a pomalu se vydal do nitra hradu. Dveře do Egelovy komnaty byly opět zavřené, ale, stejně jako poprvé, i teď se před ním otevřely.

Když položil pochodeň ke zdi a vstoupil, uvnitř zaplálo světlo. Rek se podíval na křišťálový kvádr a dech se mu v hrdle zadrhl. Uvnitř křišťálu ležela Virae! Na těle neměla žádnou ránu, po šípu ani stopy. Ležela tu nahá, usmířená, zdánlivě spící, vznášela se uprostřed průhledného křišťálu. Rek přistoupil ke kvádru, sáhl dovnitř a dotkl se jí. Nepohnula se a tělo měla chladné. Rek se sklonil, zvedl ji a položil ji na vedlejší stůl. Pak si stáhl plášť, zabalil ji do něj a znovu ji zvedl. Sebral pochodeň a pomalu se vrátil do své komnaty nahoře na hradě.

Zavolal si Aršina a starý služebník zbledl, když zahlédl hraběčino nehybné tělo. Podíval se na Reka a pak na podlahu.

"Lituju, pane. Nevím, proč bělovlasý umístil její tělo do kouzelného křišťálu."

"Co se stalo?" zeptal se Rek.

"Princ Serbitar a jeho přítel opat za mnou přišli toho dne, kdy zemřela. Opat měl sen, to říkal. Nic mi nevysvětlil, ale řekl, že je životně důležité, aby tělo mé paní bylo umístěno do křišťálu. Vykládal něco o Praměni... Já tomu nerozuměl. A pořád ještě nerozumím, můj pane. Je živá nebo mrtvá? A jak jste ji našel? Položili jsme ji na ten křišťálový blok a ona pomaloučku klesla dovnitř. A přesto, když jsem se ho dotkl, byl pevný. Už ničemu nerozumím." Starci se v očích objevily slzy a Rek k němu přistoupil a položil mu ruku na kostnaté rameno.

"Je to těžké vysvětlit. Sežen Calvara Sona. Já tu počkám s Virae."

Vintarův sen - co to mohlo znamenat? Albín mluvil o tom, že existuje mnoho zítřků a že nikdo nedokáže s určitostí říci, který se skutečně přihodí. Ale zřejmě viděl jeden, v němž Virae žila, a nařídil, aby její tělo zachovali. A uvnitř křišťálu se rána nějak vyléčila. Ale znamenalo to, že bude žít?

Virae naživu!

Zatočila se mu hlava. Nedokázal ani myslet ani cítit a tělo měl otupělé. Její smrt ho skoro zničila, a přesto, když tu zase byla, bál se doufat. Jestli ho život něčemu naučil, tak tomu, že každý člověk má svůj bod zlomu. A Rek věděl, že teď stojí před svým. Sedl si na lůžko, zvedl Viraeinu studenou ruku, ta jeho se třásla napětím, a pokusil se nahmatat tep. Nic. Přešel komnatu, sebral další pokrývku a zakryl ji, pak zapálil oheň v krbu.

Trvalo skoro hodinu, než zaslechl Calvara Sona na schodech. Ranhojič hlasitě proklínal Aršina. Konečně Calvar Son ve špinavé modré haleně a zakrvácené kožené zástěře vstoupil.

"Co je to za hloupý nesmysl, hrabě?" burácel. "Mám tam muže, kteří umírají a potřebují mě. Co..." Odmlčel se, když spatřil dívku ležící na lůžku. "Takže ten stařík nelhal. Proč, Reku? Proč jste sem přinesl její tělo?"

"Nevím. Vážně. Ve snu za mnou přišel Serbitar a řekl mi, že tu pro mě zanechal dárek. A tohle jsem našel. Nevím, co se děje. Je mrtvá?"

"Ovšem, že je mrtvá. Šíp ji probodl plíci."

"Tak se na ni, prosím, podívejte. Nikde není žádná rána."

Ranhojič odhrnul přikrývku a zvedl Virae zápěstí. Chvilí stál mlčky. "Je tu tep," zašeptal, "ale je velice slabý a velice pomalý. Nemůžu tu s vámi čekat. Tam dole umírají lidé. Ale vrátím se ráno. Udržujte ji v teple, to je všechno, co můžete udělat."

Rek si sedl vedle ní a vzal ji za ruku. Pak, i když nevěděl přesně kdy, usnul vedle ní. Ráno bylo jasné a svěží a východním oknem dovnitř svítilo vycházející slunce a zalévalo lůžko nazlátlým světlem. Jak se dotklo Virae, její líc získaly barvu a dech se jí prohloubil. Ze rtů jí unikl tichý sten a Rek se okamžitě probudil.

"Virae? Virae, slyšíš mě?"

Virae otevřela oči, pak je znovu zavřela a víčka se jí chvěla.

"Virae!" Znovu oči otevřela a usmála se.

"Serbitar mě přivedl nazpátek," řekla. "Jsem tak unavená. ... Musím se vyspat." Otočila se na bok, sevřela polštář a usnula právě ve chvíli, kdy se otevřely dveře a dovnitř vstoupil Střelec.

"Bohové, takže je to pravda," vydechl.

Rek ho vyvedl z komnaty na chodbu.

"Ano. Serbitar ji nějak zachránil. Neumím to vysvětlit. Dokonce je mi jedno, jak se to stalo. Co se děje venku?"

"Jsou pryč! Všichni - jeden každé zatracené domorodec, kamaráde. Tábor je opuštěnej. Byli jsme tam s Orrinem. Zůstala jedině vlčí krouhu a tělo toho měšťana, Bricklyna. Rozumíš tomu?"

"Ne," připustil Rek. "Ta krouhu znamená, že se Ulrik vrátí. Tělo? To nevím. Poslal jsem ho za nima. Byl to zrádce a jim už zjevně k ničemu nebyl."

Po točitém schodišti vyběhl jakýsi mladý důstojník.

"Můj pane! U Eldibarky čeká nadirský jezdec."

Rek se střelcem se vydali k první hradbě. Pod nimi na šedém stepním koníkovi seděl Ulrik, pán Nadirů, v kožešinou lemované přilbici, vlněném kabátci a kozinkových botách. Když se Rek naklonil přes cimbuří, vzhledl.

"Bojoval jsi dobře, hrabě z Bronzů," křikl. "Přišel jsem se s tebou rozloučit. V mém vlastním království vypukla občanská válka a já tě musím na chvíli opustit. Chtěl jsem, abys věděl, že se ještě vrátím."

"Budu tady," řekl Rek. "A příště bude naše přijetí ještě vřelejší. Pověz, proč jsi své muže stáhl, když už jsme byli poraženi?"

"Věříš v osud?" zeptal se Ulrik.

"Věřím."

"Říkejme tomu trik osudu. Nebo to možná byl nějaký kosmický vtip, žert, který nám provedli bohové. Je mi to jedno. Ty jsi chrabrý muž. Tvoji muži jsou chabří muži. A vyhráli jste. Já se s tím vyrovnám, hrabě z Bronzů. Byl bych pěkný ubožák, kdybych to nedokázal. Ale protěď, sbohem! Uvidíme se znovu na jaře."

Ulrik zamával, otočil konika a odeválal k severu.

"Viš," prohodil Střelec, "i když to může znít směšně, ale myslím, že toho chlapa mám rád."

"Dneska bych dokázal mít rád každého," usmál se Rek. "Obloha je jasná, vítr svěží a život je skvělý. Co budeš dělat teď?"

"Myslím, že se stanu mnichem a celý život zasvětim modlitbám a práci."

"Ne," řekl Rek. "Myslím, co budeš dělat konkrétně dneska?"

"Á! Dneska se opiju a půjdu za děvčkama," prohlásil Střelec.

Celý dlouhý den Rek chodil navštěvovat spící Virae. Barvu měla dobrou, dýchala zhluboka a pravidelně. Pozdě odpoledne, když seděl sám v malé síni před skomírajícím ohněm, za ním přišla v lehké zelené vlněné haleně. Rek vstal,

objal ji, políbil a pak si sedl do koženého křesla a Virae si posadil na klín.

"Nadirové už opravdu odešli?" zeptala se.

"Opravdu."

"Reku, vážně jsem umřela? Ted' mi to připadá jako sen. Mlhavý. Myslím, že si vzpomínám, jak mě Serbitar vede zpátky a moje tělo leží v kusu skla pod hradem."

"To nebyl sen," vysvětlil Rek. "Vzpomínáš si, jak jsi za mnou přišla, když jsem bojoval s tím obrovským červem a velkým pavoukem?"

"Matně. A když si na to vzpomenu, je to ještě víc zamlžený."

"Nelam si s tím hlavu. V příštích padesáti nebo tak letech ti všechno povím."

"Jenom padesáti?" namítla Virae. "Takže až budu stará a šedivá, tak mě opustíš?"

Donjonem se rozezněl smích.

Epilog

ULRIK SE K DROS DELNOCHU NIKDY nevrátil. Porazil Jahingira v bitvě na pláni před Gulgothirem a pak odvedl své vojsko a napadl Ventrii. Během tažení se zhroutil a zemřel. Kmeny uprchly zpátky na sever a bez jeho vlivu se nadirská jednota rozpadla. Na severu se znovu rozhořela občanská válka a lidé na bohatém jihu si opět vydechli.

Reka přivítali v Drenanu jako hrdinu, ale jeho městský život brzy unavil a on se s Virae vrátil do Delnochu. Během let se jejich rodina rozrostla o tři syny a dvě dcery. Synové se jmenovali Hogun, Orrin a Horeb. Dcery Susaj a Besa. Děd Horeb přestěhoval svou rodinu z Drenanu do Delnochu a převzal krčmu zrádce Musara.

Orrin se vrátil do Drenanu a odešel od vojska. Jeho strýc Abalayn odešel z veřejného života a do čela rady byl zvolen Magnus Bijec. Za svého pobočníka si vybral Orrina.

Střelec zůstal v Delnochu ještě rok, pak se vydal do Ventrie, kde znovu bojoval z Nadiry. Už se nevrátil.